11 2009
PORADNIK KUPUJĄCEGO

Konsole do gier

92

6,50 zł
w tym 7% VAT

ISSN 1640-7776 INDEKS 359696
Nr 11/2009 (111) LISTOPAD

Najchętniej kupowany miesięcznik komputerowy!

www.pcformat.pl

PC Format

przyjazny | praktyczny | nowoczesny poradnik komputerowy

TEMAT NUMERU 36

Nasza Klasa?

Lepiej Facebook!

nowoczesny światowy bezpłatny

Jak korzystać z zalet sieci społecznościowych

fotka.pl
flickr
facebook
nasza-klasa.pl
link 2U
GoldenLine

Uruchomisz każdą grę

20

16 kart graficznych

w cenie 300 – 550 zł

TEST

Przesiadka na Windows 7

17
50

Ile kosztuje, jakie są wymagania sprzętowe

Jak przenieść dane

KROK PO KROKU

Wypożyczaj kinowe hity bez wychodzenia z domu

Filmy najtaniej

104

Pełny przegląd usług wideo na życzenie

PEŁNE WERSJE

Microsoft® Works SE 9

66

PAKIET: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, baza danych, kalendarz

ZGODNY Z MICROSOFT OFFICE

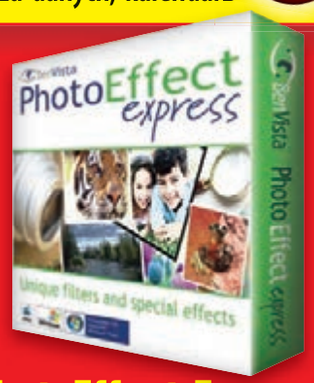

PhotoEffect Express
Ponad 160 ciekawych efektów specjalnych i filtrów do zdjęć 97

Ashampoo PowerUp 2009
Większa wydajność peceta 99

Windows Styler 1.0 98
Zestaw oryginalnych pulpitów

Paragon Net Burner 2 100
Zdalne nagrywanie płyt CD/DVD

Synchronizer 2.0 101
Wygodna synchronizacja katalogów

9 771640 777904 11

Razem bezpieczniej

oprogramowanie
antywirusowe

F-Secure®

www.f-secure.pl

Ewa Hutny
Redaktor naczelny

Wirtualne znajomości

Chętnie zawieramy znajomości przez internet. Dla ponad 70 proc. osób nie ma różnicy, czy poznaje kogoś w wirtualnym czy rzeczywistym świecie. Obie znajomości są jednakowo wartościowe. Tak pokazuje najnowszy sondaż Polskich Badań Internetu przeprowadzony na grupie internautów w wieku 18–54 lata (pbi.org.pl).

W ten nurt wpisuje się wielki rozwój serwisów społecznościowych. Liczba członków istniejących od lat serwisów stale rośnie, a przecież wciąż powstają nowe, gromadzące ludzi wokół tematów lub idei. Liderem na naszym rynku jest wciąż Nasza-klasa z ponad 11,6 mln użytkowników, jednak najdynamiczniej rozwija się Facebook. Liczy wprawdzie siedmiokrotnie mniej członków, ale ich grono rośnie o ponad ćwierć miliona osób miesięcznie. Nic dziwnego, Nasza-klasa służy odświeżaniu starych znajomości, Facebook – zawieraniu nowych, także tych międzynarodowych. To w obecnych czasach zjednoczonej Unii, międzyuczelnianej i międzypaństwowej współpracy cecha nie do przecenienia.

W wydaniu 11/2009

AKTUALNOŚCI

Z życia ... 4
Hardware ... 6
Foto-Audio-Wideo ... 8
Targi Elektroniki Użytkowej – IFA ... 12
Software ... 16
Internet i telekomunikacja ... 18

HARDWARE

Z OKŁADKI **Test kart graficznych** ... 20
- Asus EAH4770 FML/DI/512MD5/A
- Asus EN9600GT Silent/HTDI/512M
- Gainward GF9600GT GS 1024MB DDR3
- Gainward GF9800GT GLH 512M DDR3
- Galaxy GTS250 512MB
- Gigabyte GV-N98TSL-1GI
- Gigabyte GV-N96TZL-1GI
- Gigabyte GV-R4850C-1GH
- Gigabyte GV-R485SL-1GI
- Gigabyte GV-R485ZL-512H
- HIS Radeon HD 4850 IceQ4
- MSI N250GTS-2D512-OC
- MSI R4850-2D512-OC
- Sapphire HD4730 512M GDDR5
- Sapphire HD4850 Vapor-X 512 MB
- Zotac GTS250 AMP! Edition 1GB

Instalacja lub wymiana karty graficznej w pececie ... 23
Wyniki testu – tabela ... 28
Testy pojedynczych produktów ... 30
Urządzenie wielofunkcyjne Lexmark Interact S605; procesor Intel Core i5 750
Dysk SSD kontra klasyczny ... 32
Porównanie dysków: SSD firmy OCZ (seria Summit) i HDD firmy Seagate (seria Momentus)

TEMAT NUMERU

Z OKŁADKI **Serwisy społecznościowe** ... 36
Czas na Facebook ... 38
Facebook kontra Nasza-klasa – cechy i możliwości
Zakładanie konta
Wyszukiwanie znajomych i utrzymywanie kontaktów
Uzupełnianie i rozbudowa profilu
Blokowanie profilu dla osób postronnych
Zasady publikowania ... 42
Komentarze i oceny
Publiczne lub prywatne
Prawa autorskie i licencje
Limity pojemności w wybranych serwisach
Dodawaj fotki i klipy ... 44
Przygotowanie fotek do serwisu społecznościowego
Pokazywanie swoich zdjęć na Flickr
Przesyłanie filmu na YouTube
Kapitał z kontaktów ... 48
GoldenLine – dla zawodowców
GoldenLine w pigułce
Inne polskie serwisy
Światowy LinkedIn

SOFTWARE

Z OKŁADKI **Przenieś dane z XP do Windows 7** ... 50
Tworzenie bezpiecznych haseł ... 54
Przetwarzanie wideo na urządzenia przenośne ... 52
Filmy np. z YouTube na iPod, iPhone, telefon i konsolę
Pulpit Windows w trzech wymiarach ... 58
Jak robić zdjęcia HDR ... 60
Poprawne fotografie źle oświetlonych obiektów
Sztuczki poprawiające działanie Windows ... 64
Z OKŁADKI **Microsoft Works SE 9 w praktyce** ... 66

FOTO | AUDIO | WIDEO

Test telewizorów LCD ... 70
- Funai LH7-M32BB
- Panasonic Viera TX-L32X15P
- Philips 32PFL8404H/12
- Samsung LE37B651T3W
- Sharp Aquos LC32DH77EV
- Sharp Aquos LC32LE600EV
- Sony Bravia KDL40S5500K
- Toshiba Regza 32RV635D

Wyniki testu – tabela ... 74
Jak przygotować telewizor do pracy ... 76
Testy pojedynczych produktów ... 78
Miniwieża LG FB163; odtwarzacz blu-ray Philips BDP7300

INTERNET

Test darmowych serwisów z ogłoszeniami ... 80
- Alegratka
- Darmoweogłoszenia
- Kupsprzedaj
- Ogłoszenia Interpress

Wyniki testu – tabela ... 82
Testy pojedynczych produktów ... 83
Oferia, internetowa giełda ofert; Megatest, testy i quizy
Ciekawe sposoby przekształcania zdjęć ... 84
Fotomontaż za pomocą internetowych serwisów
Przesyłanie dużych plików przez internet ... 88
Wykorzystanie przeglądarki WWW albo składnicy Gmail
Oryginalne nowe serwisy w internecie ... 90

PORADNIK KUPUJĄCEGO

Z OKŁADKI **Jak kupować konsolę do gier** ... 92
Cztery dostępne na rynku modele i ich zastosowanie

NA PŁYCIE

Z OKŁADKI **Pełne wersje i hity na CD** ... 96
Porady – jak zainstalować i używać
PhotoEffect Express 1.2.8 ... 97
SystemUP WindowsStyler 1.0.1 ... 98
Ashampoo PowerUp 2009 3.22 ... 99
Paragon Net Burner 2.0 ... 100
Synchronizer 2.0 ... 101

TELEKOMUNIKACJA

Test komórek z aparatem i dotykowym ekranem ... 102
Modele: LG Arena KM900 i Samsung Pixon M8800
Z OKŁADKI **Przegląd ofert wideo na życzenie** ... 104
Internet w komputerze przez komórkę ... 106
Łączenie komputera z komórką przez bluetooth na przykładzie telefonów Sony Ericsson, LG i Nokia

TECHNOLOGIE

Komputery w służbie Formuły 1 ... 110
Technologia augmented reality ... 112
Technika łączenia elementów rzeczywistych z wirtualnymi
Fotoradary – działanie i wykorzystanie w Polsce ... 114

OD REDAKCJI

Serwis PC Formatu ... 116
Jak oczyścić notebook
Konstruowanie dyfuzora
Dzielenie łącza komórkowego
Listy ... 119
Stopka redakcyjna ... 120
Prenumerata ... 121
Reset: gadżety i ciekawostki ... 122

w skrócie

KUP KAWAŁEK MATEJKI

A dokładnie – wylicytuj na Allegro wirtualną część obrazu Joanna d'Arc Jana Matejki i dołóż się do jego kosztownej renowacji. Na aukcjach, które potrwają do 11 listopada br., pojawi się 100 fragmentów płótna. Ich nabywcy otrzymają pamiątkowy certyfikat oraz reprodukcję obrazu. Do stycznia 2010 roku będzie działać witryna, na której można obserwować m.in. prace renowacyjne.
www.matejko.allegro.pl

DO URZĘDU PRZEZ SIEĆ

Ponad 100 spraw urzędowych, takich jak pozwolenie na wycięcie drzewa, rozłożenie mandatu na raty czy zgoda na posiadanie psa agresywnej rasy, będzie można załatwić przez internet

już na początku przyszłego roku. Dokument elektroniczny będzie miał taką samą ważność jak papierowy.
www.pap.pl

WŁAMANIE NA WYKOP

Z serwisu Wykop.pl ukradziono dane użytkowników, m.in. loginy, hasła oraz e-maile. Użyto ich do przejęcia kont nieświadomych użytkowników np. w serwisie Allegro. Władze Wykop.pl przyznały, że kradzież miała miejsce, i to kilka tygodni przed ujawnieniem jej na forum publicznym przez jednego z użytkowników serwisu. Rozesłały też e-mail, zalecający zmianę hasła w serwisie. Policja zatrzymała trzech podejrzanych o kradzież: 18-latka z Olsztyna i dwóch 15-latków z Włocławka i Braniewa. Przedstawiciele Wykop.pl zapewniają, że dane użytkowników serwisu są bezpieczne.
www.di.com.pl

NIEUCZCIWA KONKURENCJA

Szczegóły umowy pod stołem

Po ogłoszeniu w maju wyroku Komisji Europejskiej, nakładającego na firmę Intel 1,06 mld euro kary za praktyki monopolistyczne, na KE spadła krytyka za rzekome zatajanie części informacji związanych ze sprawą. Komisja zdecydowała się więc ujawnić nazwy firm, z którymi Intel podpisywał umowy ograniczające konkurencję na rynku UE.

Są nimi producenci komputerów: Dell i Lenovo, którzy mieli się zgodzić na instalowanie w swoich komputerach wyłącznie procesorów Intela, oraz HP i NEC, którzy układy marki Intel montowali w większości (odpowiednio 95 i 80 proc.) swoich produktów. Natomiast Acer zgodził się na opóźnianie wprowadzania do sprzedaży produktów AMD. W zamian za to producenci otrzymywali rabaty na procesory.

Z kolei koncern Media Saturn Holding miał w okresie od października 2002 do grudnia 2007 oferować wyłącznie komputery z procesorami Intel. Ujawniając te informacje, KE podkreśliła, że powyższe praktyki są niezgodne z artykułem 86 Traktatu o Wspólnotach Europejskich.

http://ec.europa.eu

POD PATRONATEM PC Format

Jadą grać do Chin

źródło: materiały prasowe WCG Polska

Krajowe finały rozgrywek World Cyber Games (19–20 września) wyłoniły spośród 52 uczestników 8 zawodników, którzy będą reprezentować Polskę na światowym finale. W grze Warcraft: The Frozen Throne z najlepszymi zawodnikami sportów elektronicznych z całego świata będzie walczył Tomasz 'TeRRoR' Pilipiuk, w dyscyplinie Starcraft: Brood War – Rafał 'ParanOid' Kontowicz, w TrackMania Nations Forever – Damian 'Shadow' Trela, a w Counter Strike – exWicked, czyli: Filip 'Neo' Kubski, Łukasz 'LUq' Wnęk, Wiktor 'TaZ' Wojtas, Jakub 'Kuben' Gurczyński, Mariusz 'Loord' Cybulski (zawodnik w FIFA 09 zostanie dopiero wyłoniony).

Finał światowy odbędzie się w dniach 10–15 listopada w Chengdu w Chinach. Ma w nim uczestniczyć ponad 800 zawodników z 79 krajów, a łączna pula nagród przekroczy 500 tys. dolarów (w 2008 r. było to ponad 3 mln dolarów).

www.wcg.com.pl

KRYZYS DOTYKA INTERNETU

Kłopoty Grona

Na początku września wpłynął do sądu wniosek o upadłość serwisu społecznościowego Grono.net. Przedłożył go jeden z wierzycieli. Sąd oddalił wniosek, ponieważ wierzytelności zostały spłacone przez Roberta Rogacewicza, prezesa Grono.net.

To jednak nie rozwiązuje trudnej sytuacji serwisu, który prawdopodobnie nie przynosi właścicielom zysków i ponadto od dwóch lat nie może znaleźć inwestora – proponowana cena za serwis spadła już ze 100 do 60 milionów złotych. Jeśli inwestor szybko się nie pojawi, serwis, który w lipcu br. miał 1,3 mln użytkowników, może się znaleźć w poważnych tarapatach.

www.gazeta.pl

Badanie konsumenckie

Jak korzystamy z elektroniki

Według badania Ericsson Consumer Lab. liczba komputerów stacjonarnych w polskich domach przekracza średnią światową. Natomiast w laptopach jesteśmy poniżej średniej, ale widać szybki wzrost liczby gospodarstw mających mobilny komputer – w 2006 roku było ich 7 proc., dziś jest 27 proc. Badanie było prowadzone od marca do maja 2009 w 11 krajach na 4 kontynentach za pomocą ankiet bezpośrednich i internetowych. Wzięło w nim udział 1500 Polaków w wieku 15–69 lat.

www.ericsson.com/pl

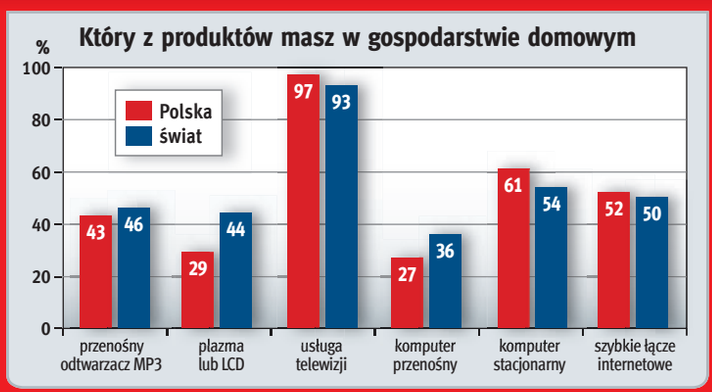

Dozwolone od lat...

Gry komputerowe coraz częściej zawierają treści, z którymi nie powinny się stykać dzieci. Zakup odpowiednich tytułów ułatwia rodzicom system klasyfikacji PEGI.

PEGI (Pan-European Game Information) to opracowany przez Europejską Federację Oprogramowania Interaktywnego system klasyfikowania zawartości gier wydawanych w Europie. Wyniki klasyfikacji są prezentowane na pudełkach z grami w postaci prostych symboli graficznych. Ich pełną listę wraz ze znaczeniem znajdziesz w ramkach obok.

Jak oceniają

System PEGI jest dobrowolny, ale chętnie korzystają z niego prawie wszyscy wydawcy gier. Proces klasyfikacji rozpoczyna sam wydawca, wypełniając specjalnie przygotowany formularz. Zaznacza w nim elementy zawarte w grze, które mogą decydować o przyznanej klasyfikacji wiekowej. Wypełniony formularz analizuje organ administrujący PEGI – holenderski Instytut Klasyfikacji Mediów Audiowizualnych (NICAM).

Proces weryfikacji może trwać nawet kilka miesięcy i przebiega równocześnie z produkcją samej gry. Gdy wydawca otrzyma informację o kategorii wiekowej przyznanej jego grze przez PEGI, decyduje, czy mu ona odpowiada. Jeśli np. otrzymał najwyższą kategorię wiekową 18+, a chce dotrzeć z grą do szerszego grona odbiorców, może złagodzić zawarte w aplikacji treści i starać się o zmianę klasyfikacji.

Promocja w Polsce

Na początku września wystartowała w Polsce kampania „Graj Bezpiecznie z PEGI" informująca Polaków o systemie klasyfikacji gier PEGI. Jest to element większej akcji promującej Kodeks Dobrych Praktyk, przygotowany przez pełnomocnika rządu ds. równego traktowania oraz Stowarzyszenie Producentów i Dystrybutorów Oprogramowania Rozrywkowego. Jednym z zadań wyznaczonych w dokumencie jest ochrona osób małoletnich przed dostępem do nieodpowiednich treści. Autorzy chcą to osiągnąć poprzez zwiększanie świadomości o systemie klasyfikacji gier uwzględniającym minimalny wiek odbiorcy oraz rodzaj zawartych w grze treści.

Materiały promujące wiedzę o PEGI będą publikowane w radiu na bilboardach i za pomocą ulotek w sieciach handlowych.

www.pegi.info/pl

Gry objęte rankingiem PEGI

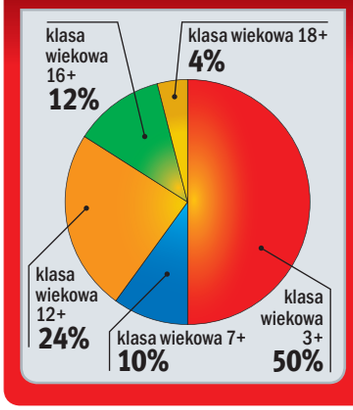

Wbrew pozorom większość gier nie zawiera treści szkodliwych dla dzieci. Połowa tytułów ma przyznaną najniższą klasyfikację 3+. Zaledwie 4 proc. sklasyfikowano jako produkty dla dorosłych.
Na froncie opakowania z grą umieszczony jest znaczek kategorii wiekowej przyznanej tytułowi przez PEGI. Dodatkowe informacje o zawartości gry możesz znaleźć z tyłu opakowania.

Znaczki ostrzegawcze

Powyższe symbole uściślają, jakiego typu treści można napotkać w grze sklasyfikowanej przez PEGI.
Warto zwrócić uwagę na symbol PEGI ONLINE, który oznacza, że gra zawiera tryb rozrywki wieloosobowej. W trybie tym gracz może się spotkać z różnymi treściami, które trudno przewidzieć, np. obraźliwym językiem innych graczy, napastowaniem itp.

Klasyfikacja wiekowa PEGI

3 Gra odpowiednia dla wszystkich grup wiekowych. Dopuszczalna jest pewna ilość przemocy w kontekście komicznym, zwykle podobna do prezentowanej w kreskówkach. Gra nie powinna zawierać dźwięków ani obrazów, które mogą przestraszyć dziecko. Nie powinien się w niej pojawiać wulgarny język, sceny przedstawiające nagość ani odniesienia do aktywności seksualnej.

7 Gra, która w innym przypadku zostałaby zakwalifikowana do grupy 3+, lecz zawiera dźwięki lub sceny potencjalnie przerażające najmłodszych odbiorców. Dopuszczalne są sceny obejmujące częściową nagość, ale nigdy w kontekście seksualnym.

12 Gra wideo pokazująca przemoc o nieco bardziej realistycznym charakterze, skierowaną przeciw postaciom fantastycznym lub nierealistyczną przemoc wobec postaci o ludzkim wyglądzie lub rozpoznawalnych zwierząt. W tej kategorii wiekowej dopuszczalna jest nieco bardziej dosłowna nagość. Ewentualne wulgaryzmy muszą mieć łagodny charakter i nie mogą zawierać odwołań do seksu.

16 Ten symbol jest nadawany grze, jeżeli przemoc lub aktywność seksualna zawarta w treści aplikacji wygląda tak, jak w rzeczywistości. Dopuszczalne są również brutalniejsze wulgaryzmy, sceny pokazujące używanie tytoniu lub narkotyków oraz sceny popełniania przestępstw.

18 Za gry dla dorosłych uznaje się tytuły przedstawiające daleko posuniętą przemoc lub specyficzne rodzaje przemocy – ogólnie ujmując sceny powodujące u widza uczucie odrazy.

w skrócie

MIĘDZYNARODOWA KONTROLA

W ramach Międzynarodowych Dni Przeszukiwania Internetu w krajach Unii Europejskiej skontrolowano 369 sklepów internetowych, w tym 10 sklepów ze sprzętem elektronicznym w Polsce. W 55 proc. sklepów w całej Unii wykryto nieprawidłowości – najczęściej związane z błędnym informowaniem klienta o jego prawach. Często brakowało informacji o sposobach zapłaty i dostawy, a także danych na temat sklepu, np. adresu siedziby. Spośród sklepów skontrolowanych w Polsce wobec 6 planowane jest postępowanie wyjaśniające.
www.uokik.gov.pl

MUZEUM HANSA KLOSSA

Można je odwiedzić, będąc w Katowicach, a jeśli to nie po drodze – na stronie muzeum można m.in. obejrzeć galerię zdjęć związanych z serialem, poczytać o jego realizacji i dołączyć do klubu fanów J-23. Działa też sklep internetowy oferujący np. kubki i koszulki z fotkami Klossa i Brunera, zapach do samochodu w kształcie granatu ręcznego z napisem MHK.
www.hans-kloss.pl

POLACY NA PODIUM

29 sierpnia w Pekinie odbyły się finały zawodów w podkręcaniu komputerów Master Overclocking Arena. Drugie miejsce zajęli zawodnicy z Polski – Ryba i Chaos. Najlepsza drużyna – sweclockers.com ze Szwecji – uzyskała wyniki 139,791 s w teście wPrime (próbka 1024M) oraz 18 745 punktów w teście 3DMark Vantage.
www.moa.msi-polska.pl

w skrócie

EKSKLUZYWNA PAMIĘĆ

Z-Drive – w obudowie ze stali nierdzewnej i tworzywa w kolorze kości słoniowej – to funkcjonalna i szybka przenośna pamięć USB. Oferuje zapis na poziomie 7 MB/s, a odczyt nawet 15 MB/s. Pendrive ma tylko 4 cm długości, a waży 15 g. Może stanowić ekskluzywny breloczek do kluczy czy telefonu. Dostępne są pojemności od 1 do 8 GB. Model 4 GB kosztuje ok. 70 zł.
www.excline.com

MOBILNA ROZRYWKA

Netbook Samsunga N510 z ekranem 11" zapewnia wygodną pracę i dobrej jakości rozrywkę. Ma pełnowymiarową klawiaturę i duży touchpad, baterię wystarczającą na 7 godzin pracy, moduły do szybkiej łączności z internetem, w tym 3G. Spośród 3 portów USB jeden może być wykorzystywany do ładowania np. komórki, nawet jeśli komputer jest wyłączony. N510 został wyposażony w procesor graficzny NVIDIA ION, który zapewnia płynne odtwarzanie filmów i gier. Komputerek kosztuje ok. 2100 zł
www.samsung.pl

DLA GRACZY ONLINE

Razer Naga to laserowa myszka (rozdzielczość sensora 5600 dpi) dla miłośników sieciowych gier, którzy podczas rozgrywki wykorzystują dużą liczbę klawiszy. Oprócz 5 podstawowych przycisków zawiera 12 dodatkowych. Można do nich przypisać dowolne polecenia lub makra. Kosztuje ok. 210 zł.
www.razer.pl

NOWOCZESNE PROCESORY

Nowinki Intela

Podczas Intel Developer Forum firma poinformowała o wyprodukowaniu wafla krzemowego w **procesie technologicznym** 08>01 22 nm. Zaprezentował go szef Intela Paul Otellini. Wafel zawiera ponad 2,9 mld tranzystorów na powierzchni odpowiadającej wielkości paznokcia. Zanim Intel wykorzysta nową technologię w praktyce, będzie sukcesywnie wprowadzał nowe układy produkowane w technologii 32 nm. Jednym z nich będzie procesor „Gulftown" – 6-rdzeniowy układ przeznaczony dla zapalonych graczy. Inna nowość to seria układów graficznych „Larrabee".

www.intel.pl

EKOLISTWY ANTYPRZEPIĘCIOWE

Oszczędzanie energii

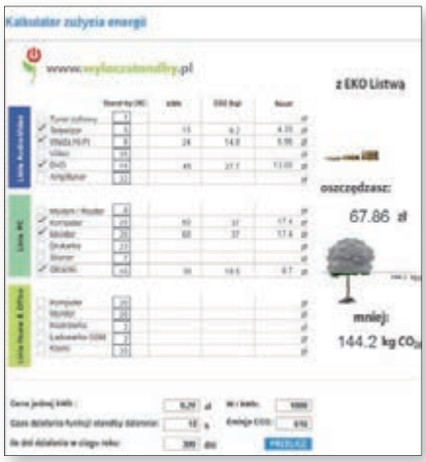

Komputery i urządzenia audio-wideo nawet w stanie spoczynku, np. po wyłączeniu pilotem, pobierają energię elektryczną od 0,5 do 35 W. Firma Whitenergy twierdzi, że opłaty za tak zużywaną energię mogą wynosić ponad 160 zł rocznie na gospodarstwo domowe. Oferowane przez nią listwy antyprzepięciowe Energy Saver mają wbudowaną funkcję odłączania zasilania od urządzeń pozostających w stanie standby, co pozwoli zaoszczędzić trochę pieniędzy. Ile?

Na stronie firmy znajduje się kalkulator obliczający, ile kWh w trybie standby pobierają poszczególne urządzenia w naszych domach i ile to nas kosztuje.

www.wylaczstandby.pl

KOMPUTER „ALL-IN-ONE"

Elegant

Lenovo IdeaCentre A600 to komputer i monitor w jednej obudowie, która w najcieńszym miejscu ma zaledwie 2,5 cm grubości. Komputer świetnie się nadaje do rozrywki. Wyświetla obraz **Full HD** 08>03 o proporcjach 16:9, ma wbudowany system głośników z subwooferem, a opcją jest też odtwarzacz blu-ray. Z myślą o graczach stworzono kontroler optyczny. Poruszając nim, można sterować obiektami na ekranie. Kontroler może być też używany jako telefon VoIP, pilot centrum multimedialnego ukrytego w komputerze oraz myszka. Ciekawostką jest system rozpoznawania twarzy – użytkownik może wykorzystać swoją twarz zamiast hasła logowania.

Dane techniczne: Lenovo IdeaCentre A600 – procesor Intel Core2 Duo, karta graficzna ATI Radeon z obsługą DirectX10, pamięć RAM DDR3 do 4 GB, dysk do 1 TB, Wi-Fi, czytnik kart pamięci, porty USB i FireWire, ekran 21,5", opcje: odtwarzacz blu-ray i tuner TV
Cena: od 3100 zł, **www.lenovo.com**

PROCESOR AMD

Najtańsze 4 rdzenie

Do sprzedaży trafił procesor AMD Athlon II X4 620, który jest nowoczesny i już na początku tani, bo obecnie można go kupić za 340 zł. To układ przeznaczony dla mniej wymagających użytkowników pecetów (klasa wyższa to procesory z rodziny Phenom II). Pracuje z częstotliwością 2,6 GHz, pasuje do podstawki AM3, a także jest zgodny z AM2+, może zatem pracować zarówno w najnowszych, jak i starszych komputerach.

Główną różnicą między Athlonem II a Phenomem II jest brak **pamięci cache L3** 08>02 w tym pierwszym, co różnie wpływa na wydajność. Przykładowo, 3DMark06 CPU nie wykazuje w związku z tym praktycznie żadnego spadku wydajności, z kolei test WinRAR wykazuje jej 50-procentowe obniżenie. Nowy Athlon II X4 jest też średnio kilkanaście procent słabszy od najtańszego czterordzeniowca Intela, ale też tańszy o około 40 procent.

Nowy procesor AMD charakteryzuje się bardzo niską temperaturą pracy (w spoczynku niewiele więcej niż temperatura otoczenia, bo tylko 24 stopnie) i całkiem dobrze się podkręca (o ponad 20 procent). Ma zablokowany mnożnik.

Dane techniczne: AMD Athlon II X4 620 – podstawka AM3, kodowa nazwa rdzenia Propus, proces wytwarzania 45 nm, zegar 2,6 GHz, pamięć cache L1/L2 512/2048 MB
Cena: od 340 zł, **www.amd.pl**

NIVEA
FOR MEN
OBUDŹ SWOJĄ TWARZ!
NOWOŚĆ
BALSAM PO GOLENIU
NEW ENERGY
www.NIVEAFORMEN.pl
TO, CZEGO CHCĄ MĘŻCZYŹNI
NIVEA
FOR MEN
NEW ENERGY
BALSAM PO GOLENIU
ŁAGODZENIE PODRAŻNIEŃ
POTĘŻNA DAWKA ENERGII
ENERGIA DLA SKÓRY

w skrócie

UCHWYT JAK POZIOMICA

Philips przygotował specjalne uchwyty do montażu telewizorów np. na ścianie. Pełnią one rolę poziomicy i ułatwiają odpowiednie ustawienie położenia odbiornika. Dostępne są uchwyty SQM6125 (cena 200 zł) i SQM6175 (250 zł), utrzymujące ciężar odpowiednio do 40 kg i do 60 kg. **www.philips.pl**

BEZPIECZNA KOPIA

Dyski My Book Essential (od 500 GB do 2 TB, cena od 400 do 1000 zł) i My Passport Essential (320 GB, 500 GB, 640 GB, cena od 350 do 1150 zł) są wyposażone w aplikację, która pozwala zaszyfrować przenoszone dane oraz umożliwia wykonanie backupu. Po podłączeniu dysku do komputera aplikacja sama wyszukuje dokumenty, pocztę i inne pliki i wykonuje ich kopię zapasową. **www.westerndigital.com**

KONKURENT MAKA MINI?

Esprimo Q1500 to niewielki, cichy i energooszczędny komputer, przeznaczony do pracy, przeglądania internetu, a także odtwarzania muzyki i filmów, również w jakości HD. Wytwarza głośność zaledwie 24 dB. W trybie bezczynności pobiera tylko 19 W prądu. Kosztuje ok. 2800 zł. **http://de.ts.fujitsu.com/esprimo**

KINO DOMOWE

Akustyczna belka

Philips wprowadził na rynek zestaw kina domowego SoundBar z technologią Ambisound, oznaczony jako HTS8160 B. Wszystkie komponenty kina domowego, łącznie z odtwarzaczem blu-ray o wysokiej rozdzielczości oraz dodatkową stacją dokowania dla iPoda, zostały zamknięte w stylowej, aluminiowej belce, montowanej pod telewizorem. Dodatkowo do zestawu dołączono sporych rozmiarów subwoofer. W porównaniu z poprzednimi modelami SoundBar w nowym zestawie zmieniono umiejscowienie głośników. Dzięki temu zestaw świetnie radzi sobie z odzwierciedleniem dźwięku przestrzennego 5.1. Zastosowane technologie tak poprawiają jakość plików MP3, że brzmią jak utwory z płyty CD, zapewniają lepszą słyszalność partii wokalnych, pozwalają na uzyskanie pełniejszych i głębszych basów.

Dane techniczne: Philips SoundBar HTS8160 B – wzmacniacz 500 W, pasmo przenoszenia 20 Hz–20 kHz; subwoofer 120 W, głośnik niskotonowy 165 mm, pasmo przenoszenia 35 Hz–200 Hz; 2xgłośnik niskotonowy 2,5", 2xgłośnik wysokotonowy 1"; 4xgłośnik pełnozakresowy 2,5", pasmo przenoszenia 200 Hz–20 kHz
Cena: ok. 6000 zł, **www.philips.com**

APARAT CYFROWY

Ma projektor

Nikon COOLPIX S1000pj to kompaktowy aparat z wbudowanym projektorem. Wykonane zdjęcia lub nagrania można wyświetlić na ścianie, suficie lub innej powierzchni płaskiej. Obraz z projektora może mieć przekątną od 13 do 100 cm. W komplecie jest pilot i podstawka do aparatu, by łatwiej korzystało się z tej funkcji.

Dane techniczne: Nikon COOLPIX S1000pj – obiektyw NIKKOR 5,0–25,0 mm; f/3,9–5,8, zoom optyczny 5x, matryca 12,1 Mpix, projektor – jasność maks. 10 lumenów, obraz VGA; ekran LCD 2,7", pamięć wewnętrzna ok. 36 MB, karty pamięci SD/SDHC
Cena: od 1650 zł, **www.nikon.pl**

DYKTAFONY

Nagrywaj

Panasonic oferuje cztery nowe dyktafony: RR-US590, RR-US570, RR-US550 i RR-US510. Wszystkie są wyposażone w mikrofon z zoomem. Dzięki temu można nagrywać głos pojedynczej osoby przemawiającej w gwarnym pomieszczeniu – funkcja przydatna podczas wykładów lub przeprowadzania wywiadu. Dźwięki są rejestrowane w plikach MP3.

Dane techniczne (przykładowe): Panasonic RR-US570 – tryb nagrywania zoom, wide, normal, format zapisu MP3, 5 stopni regulacji prędkości, mikrofon stereo z zoomem, pamięć 1 GB, długość nagrania do 287 h 30 min
Cena: ok. 370 zł, **www.panasonic.pl**

FOTOGRAFICZNE DRUKARKI I KOMBAJNY

Wrażliwe na dotyk

W nowej serii drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych HP Photosmart zastosowano dotykowy ekran TouchSmart, który ułatwia nawigację po kolekcjach zdjęć, tworzenie z nich ciekawych projektów i drukowanie. Urządzenia serii HP Photosmart mają różne możliwości. Przykładowo modele Wireless, Plus i Premium są wyposażone w moduł Wi-Fi, dzięki czemu można podłączyć je bezprzewodowo do domowej sieci, by wszyscy domownicy mogli na nich drukować materiały ze swoich komputerów. Ale umożliwiają też drukowanie, skanowanie i kopiowanie bez włączania komputera. Najbardziej rozbudowany kombajn Photosmart Premium ma też wbudowane moduły ethernet i bluetooth. Oferuje ponadto funkcję druku dwustronnego.

Dane techniczne (przykładowe): HP Photosmart Premium – druk do 33 str./min, do 17 s (foto); skan do 4800x4800 dpi, do 10 kopii na min, USB 2.0, 802.11b/g/n, ethernet, bluetooth
Ceny: 900 zł (Premium), od 350 zł (pozostałe)
www.hp.com

SŁOWNIK: trudne terminy

01 proces technologiczny
sposób wytwarzania układów półprzewodnikowych metodą fotolitograficzną; obecnie procesory wytwarzane są w procesie 65 lub 90 nm – ścieżki łączące tranzystory mają taką właśnie szerokość

02 cache L3
pamięć podręczna trzeciego poziomu; służy do skrócenia czasu oczekiwania procesora na dane z pamięci operacyjnej RAM; jest znacznie wolniejsza od pamięci cache L1 i L2, ale ma od nich większą pojemność – od 2 do 12 MB

03 Full HD
inne określenie 1080p – obraz np. telewizyjny, składający się z 1080 linii, wyświetlanych bez przeplotu (świadczy o tym litera p – od słowa progressive), tzn. kolejne pełne klatki obrazu zawierają wszystkie 1080 linii

04 skrypty Java
zwiększają atrakcyjność strony WWW lub usprawniają jej działanie; są wykonywane na komputerze osoby oglądającej stronę – każdy komputer z przeglądarką ma z reguły zainstalowane wtyczki zapewniające ich wykonanie

05 AVCHD
standard zapisu wideo w wysokiej rozdzielczości, zarówno sygnału 1080i HD (1080 linii z przeplotem), jak i 720p (720 linii progresywnie) na różnych nośnikach, w tym płytach DVD, twardym dysku, kartach pamięci

06 OCR
Optical Character Recognition – technologia umożliwiająca rozpoznawanie pisma drukowanego lub odręcznego i konwertowanie go do edytowalnego tekstu; OCR-ami określa się także programy realizujące to zadanie

gram.pl
ani grama nudy!

gorące **newsy** ze świata gier i nie tylko

atrakcyjne **konkursy**

rozgadane **forum**

rzetelne **recenzje** i zapowiedzi

multimedialne **blogi**

interesujące **sondy** i quizy

flashowe **gierki**

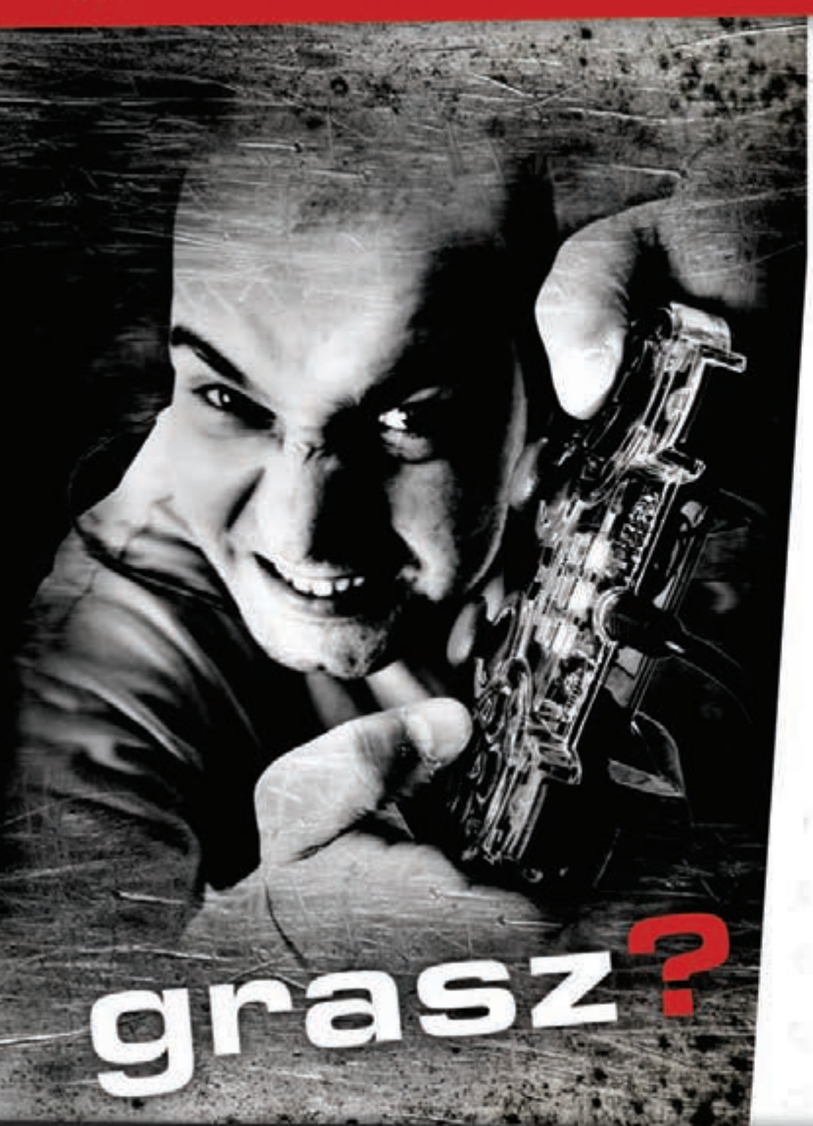

sklep **gramer.pl** poleca

Dragon Age: Początek
~~139,90 PLN~~
119,90 PLN

FIFA 10
~~119,90 PLN~~
99,90 PLN

Risen
~~139,90 PLN~~
119,90 PLN

więcej super ofert na **gramer.pl**

w skrócie

STEROWANA GESTAMI

PLANO 10 Gestic to ramka cyfrowa 10,4" firmy Jobo, która reaguje na gesty. Poruszając ręką z prawej strony ramki lub z lewej, przechodzimy odpowiednio do następnej lub poprzedniej fotki. Pozostałe funkcje obsługuje się przyciskami z tyłu obudowy lub dołączonym pilotem. Ramka odtwarza też muzykę i wideo. Do sprzedaży trafi w IV kwartale. **www.jobo.com**

MIKRO MP3

Firma Microsports zaprezentowała prawdopodobnie najmniejszy na świecie, komercyjnie dostępny, odtwarzacz MP3. Urządzenie ma wymiary zaledwie 16x25x22 mm i waży jedynie 8 gramów. Z odtwarzaczem zintegrowana jest słuchawka, więc odtwarzacz umieszcza się bezpośrednio w uchu. MP3 dostępne jest z pamięcią 2 GB i 4 GB. Na razie nie można kupić go w Polsce. **http://geekstuff4u.com**

CYFROWY FOTOBUDZIK

HANNspree SG4311SB jest połączeniem ramki cyfrowej, odtwarzacza MP3 i elektronicznego zegara z alarmem. Ma też wbudowane radio FM (zapamiętuje do 25 stacji) i może działać jako lampka nocna (do wyboru 3 ustawienia jasności). Wbudowany ekran LCD 4,3" wyświetla godzinę lub zdjęcia. Fotki lub pliki MP3 można przegrywać przez port USB 2.0. Muzyki można słuchać przez wbudowany głośnik lub po podłączeniu słuchawek. Urządzenie kosztuje ok. 200 zł. **www.hannspree.com**

APARAT CYFROWY 3D

Zdjęcia w nowym wymiarze

TESTOWANO W LABORATORIUM IT BIT LAB WYDAWNICTWO BAUER

Fuji FinePix Real 3D W1 potrafi robić zdjęcia trójwymiarowe. Ma podwójną matrycę i podwójny system optyczny, rejestruje obraz osobno dla prawego i lewego oka. Jest też wyposażony w ekran wyświetlający obraz 3D. Trzeba przyznać, że efekt przestrzenny na wykonanych zdjęciach jest wyraźnie widoczny. Plusem są liczne tryby pracy aparatu, w tym tryby manualne, seria dwóch zdjęć z błyskiem i bez, trzy poziomy wyświetlania efektu przestrzennego. Niestety, jakość zwykłych zdjęć w porównaniu z innymi aparatami jest słaba.

Wadą rozwiązania jest to, że lewy i prawy obiektyw trzeba przed każdym zdjęciem „zestroić", regulując efekt paralaksy, by zamiast podwójnego obrazu uzyskać jeden ostry. Ponadto możliwości oglądania zdjęć z takiego aparatu są jeszcze bardzo małe: można wyświetlać je na trójwymiarowej ramce FinePix Real 3D V1 (ale obraz w trybie 3D ma na niej małą rozdzielczość), a w przyszłości można będzie również wydrukować na specjalnej drukarce. Jednak są to dopiero początki.

Dane techniczne: Fuji FinePix Real 3D W1: rozdzielczość 10 mln pikseli (dwie matryce łącznie), 3-krotny zoom optyczny, przysłona F 3.7–9, czułość ISO 100–1600, formaty zdjęć JPEG i MPO, formaty filmów AVI i 3D-AVI, gniazdo kart SD, wymiary 124x68x26 mm, masa 300 g (z akumulatorem)
Cena: ok. 2100 zł, **www.fujifilm.pl**

ODTWARZACZE MULTIMEDIALNE

Nowa generacja odtwarzaczy

Apple odświeżył wszystkie odtwarzacze iPod. Shuffle ma nowe wersje kolorystyczne, iPod classic pojemność do 160 GB, model Touch szybciej działające oprogramowanie i pojemność 64 GB. Ale najbardziej rewolucyjne zmiany wprowadzono w iPod Nano. Wbudowano weń dyktafon, radio FM i kamerkę wideo. Wykonane nią nagrania i zdjęcia można oglądać na ekranie 2,2".

www.apple.pl

Ceny nowych iPodów

Model	Cena
iPod shuffle 2 GB	229 zł
iPod shuffle 4 GB	329 zł
iPod nano 8 GB	599 zł
iPod nano 16 GB	729 zł
iPod classic 160 GB	979 zł
iPod touch 8 GB	899 zł
iPod touch 32 GB	1199 zł
iPod touch 64 GB	1599 zł

Ceny, ceny, ceny...

Przygotowane we współpracy z www.komputronik.pl Komputronik

Karty graficzne

GeForce GTX 260 Galaxy 896 MB

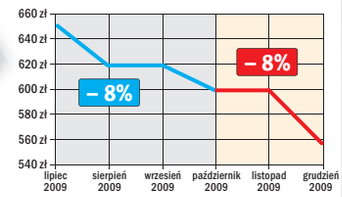

Pendrive'y

PDP Patriot Xporter XT BOOST PenDrive 16GB

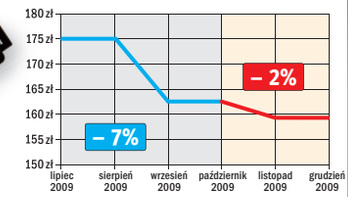

Lustrzanki cyfrowe

Canon EOS 450D + obiektyw EF-S

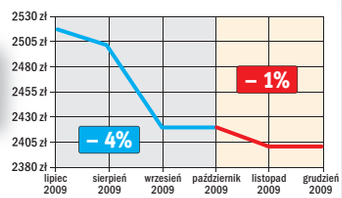

Monitory 22"

iiyama ProLite E2207WS-B2

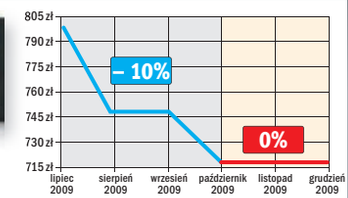

Smartfony

HTC Hero

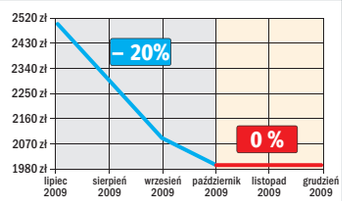

Dyski SSD

Intel 2,5" SSD X25-M MLC 80 GB

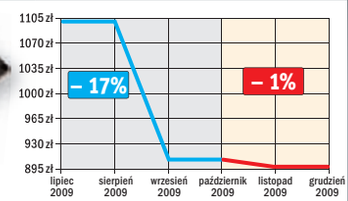

Procenty oznaczają zmianę ceny faktycznej w okresie 3 miesięcy oraz ceny prognozowanej w czasie 2 miesięcy.

2x NA URODZINY

2x WIĘCEJ MINUT

DO WSZYSTKICH

NA ZAWSZE

1 zł

w abonamencie 45 zł

BEZ SIM LOCKA

3,2 MPX

Samsung **Avila** S5230

W urodzinowej promocji Ery otrzymujesz w prezencie 2 x więcej darmowych minut na kontakty z bliskimi. Teraz w abonamencie możesz mieć nawet 1000 minut do wszystkich miesięcznie.

Takie rzeczy tylko w Erze!

Na **www.era.pl** kupisz korzystniej.

Zadzwoń 0 801 202 602 lub 602 960 900.
Opłata zgodna z cennikiem operatora sieci, z której wykonywane jest połączenie.

era

MOŻESZ WIĘCEJ

Oferta dotyczy połączeń w sieci Era, Orange, Plus i na stacjonarne, szczegóły na www.era.pl

Kino 3D nadchodzi

Podczas IFA 2009 – największych targów elektroniki konsumenckiej w Europie – byliśmy świadkami wielkiego powrotu kina 3D. Producenci chcą je zaoferować widzom już w przyszłym roku. Mimo kryzysu i spadającej sprzedaży telewizorów.

Kino trójwymiarowe roku 2009 nie ma nic wspólnego z papierowymi okularami dodawanymi do kolorowych magazynów w latach 90 XX wieku. Tym razem otrzymamy realistyczny (jeśli można w ogóle tak to ująć) obraz 3D i fajnie prezentujące się okulary.

– Pociąg z 3D ruszył w drogę, a Sony chce być jego lokomotywą – zapowiedział Howard Stringer, szef i prezes japońskiego giganta. Rzeczywiście, stoisko Sony było oblegane. Wszyscy chcieli obejrzeć zwiastuny nowych filmów w wersji 3D i pograć na Playstation 3 w prawdziwie trójwymiarowe gry. Pierwsze telewizory Sony z obsługą 3D pojawią się w 2010 roku.

Natomiast Panasonic mógł pochwalić się konkretami, prezentując pierwszy na świecie plazmowy system kina domowego Full HD 3D. Umożliwia on oglądanie trójwymiarowych obrazów o wysokiej rozdzielczości z wykorzystaniem 103-calowego telewizora plazmowego oraz odtwarzacza płyt blu-ray. Koniem pociągowym kina 3D ma być najnowszy film Jamesa Camerona „Avatar", który w kinach pojawi się jesienią. Jaka była reakcja pozostałych firm na nowości 3D?

– Nie wiadomo, czy konsumenci chcą 3D. Musimy poczekać – powiedział Andrea Ragnetti, szef działu Consumer Electronics firmy Philips.

Zgadzają się z nim tacy giganci, jak Samsung, LG czy Sharp. W dobie kryzysu nikt nie chce stawiać na nowy, zupełnie niezbadany teren. Właśnie dlatego na IFA dominowały technologie zaprezentowane rok temu – telewizory LCD z podświetlaniem diodami LED, odświeżanie obrazu o częstotliwości 200 Hz oraz odbiorniki z modułami Wi-Fi, dzięki którym można przesyłać filmy i korzystać z internetu. Takie nowości, w przeciwieństwie do filmów 3D, sprawiają wrażenie o wiele bardziej przydatnych. I tańszych. Na erę 3D przyjdzie nam poczekać.

Na swoim stoisku Samsung wspaniale eksponował swoje telewizory LCD z podświetleniem LED. Ze 128 takich urządzeń stworzył instalację w kształcie liści. Od wprowadzenia na rynek w kwietniu do 2 września firma sprzedała milion sztuk tych urządzeń.

System kina domowego Full HD 3D firmy Panasonic umożliwiał oglądanie trójwymiarowych obrazów o rozdzielczości 1920x1080 pikseli na 103-calowym telewizorze plazmowym, przy użyciu odtwarzacza blu-ray Panasonica. Potrzebne były do tego specjalne okulary.

IFA w liczbach

1164 wystawców
prezentowało elektronikę konsumencką i sprzęt domowy

121 tys. m²
przeznaczono na targowe ekspozycje i wydarzenia

228 tys. zwiedzających
odwiedziło targi, w tym blisko 120 tys. w celach biznesowych

3 mld euro
warte są zamówienia złożone podczas targów

6219
przedstawicieli mediów z 78 krajów relacjonowało targi

GŁOŚNIKI 2.1 OD SONY

Głośniki z przystawką

Pierwszy w ofercie Sony zestaw głośników 2.1 SRS-GD50iP ma w komplecie stację dokującą do iPoda i wszystkich wersji telefonu iPhone. Po umieszczeniu tych urządzeń w stacji można odtwarzać z nich muzykę, ładować ich baterie lub zsynchronizować zawartość ich pamięci z biblioteką iTunes. Stacja jest wyposażona w kontrolki do włączania zasilania, regulacji głośności i poziomu basów, synchronizacji z iTunes oraz przełączania źródeł dźwięku np. z komputera na iPoda lub inne urządzenie. Tym urządzeniem może być dowolna empetrójka wpięta do gniazda na wtyczkę mini stereo dostępnego w stacji. Jest tam też gniazdo słuchawkowe, pozwalające niezależnie odsłuchać pliki z odtwarzaczy. Do głośników dołączony jest też pilot, który pozwala m.in. na przeglądanie i wybieranie utworów z iPoda czy przełączanie źródeł dźwięku.

Dane techniczne: Sony SRS-GD50iP – subwoofer: moc 40 W, częstotliwość 25 Hz–85 Hz, przetwornik 120 mm, satelity: 2x10 W, częstotliwość 85 Hz–20 kHz, przetwornik 50 mm; stacja dokująca, pilot
Cena: nieustalona, **www.sony.pl**

URZĄDZENIA GPS

Nawigacja dla pieszego

Firma Navigon wprowadziła dwa systemy nawigacji: Navigon 1400 i 2410, które wyróżniają się funkcją pieszej nawigacji. Funkcja Last Mile pozwala zostawić auto na parkingu i pieszo kontynuować podróż do punktu docelowego. Nawigację w tym trybie ułatwiają: system oszczędzania energii (urządzenie wyłącza funkcje wykorzystywane tylko podczas jazdy samochodem), możliwość wyświetlania obrazu w ułożeniu pionowym, wbudowany elektroniczny kompas oraz wygodny pasek na nadgarstek. Aplikacja nawigująca zapamiętuje miejsce, w którym zaparkowane zostało auto. W drodze powrotnej użytkownik może jednym przyciskiem aktywować funkcję wyznaczenia trasy powrotu do samochodu.

Dane techniczne: Navigon 2400 – ekran 3,5", funkcje: MyRoutes, Clever Parking, POI Click, MyReport, Last Mile, E-Compass, oszczędzanie energii, wyświetlanie mapy w pionie
Cena: 700 zł, **www.navigon.pl**

SŁUCHAWKI DOUSZNE

Słuchaj muzyki w ciszy

Sony zaprezentowało dwa modele słuchawek dousznych z systemem eliminowania hałasu otoczenia. Bardziej zaawansowany model MDR-NC300D eliminuje do 98,4 proc. szumu docierającego do uszu słuchacza. Słuchawki wykorzystują do tego układ cyfrowej analizy hałasu oraz wbudowany wzmacniacz. Ten ostatni element pozwala także na wybór trybu pracy słuchawek: filmowy, basowy lub normalny. Drugi zaprezentowany na targach model słuchawek MDR-NC33 eliminuje 90 proc. hałasu otoczenia. Oba urządzenia do działania potrzebują baterii AAA.

Dane techniczne: Sony MDR-NC300D – magnes neodymowy 16 cm, moc 100 mW, impedancja 16 omów, pasmo przenoszenia 6–24 000 Hz, żywotność baterii 20 h
Cena: nieustalona, **www.sony.pl**

REKLAMA

MANHATTAN
BRINGING COMPUTERS TO LIFE

Skórka w dotyku przypominająca futro geparda wyróżni wygląd Twojego notebooka.

OŻYWIAMY KOMPUTERY

Radio w komputerze! 20 000 stacji z całego świata.

www.manhattan-products.com.pl
Te oraz 1000 innych produktów MANHATTAN dostępne na:
www.akcesoriakomputerowe.pl
oraz w sieci

VOBIS
Komputronik

Ciekawostki z targów

W otoczeniu cyfrowych urządzeń to wygląda wyjątkowo – maszyneria służąca do nagrywania dźwięku stereo na płytach winylowych. Prezentowała ją firma świadcząca takie usługi. **http://vinylrecorder.com**

Wzmacniacz Kenwood Electronics do samochodowego systemu audio, zdobywca jednej z nagród EISA, wręczanych podczas targów IFA – znalazł się tam, gdzie jego miejsce. **www.kenwood.de**

Jak zwykle można było pograć – w obu tego słowa znaczeniach. Tu przy wykorzystaniu gry wideo i kontrolera w postaci perkusji firmy ION Audio Industries. **www.ionaudio.com**

Amerykańska piosenkarka Lady Gaga na konferencji firmy Monster, na której zaprezentowała nową serię słuchawek „Heartbeats by Lady Gaga". **www.monstercable.com**

ODTWARZACZ I NAGRYWARKA

Domowa rozrywka

MediaStation HD DVR to odtwarzacz i nagrywarka wyposażona w dysk twardy o pojemności 500 GB lub 1 TB. Wbudowany tuner naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T oraz wejście i wyjście telewizyjne pozwalają jednocześnie oglądać telewizję i nagrywać programy telewizyjne na dysku. Korzystając z funkcji time shift, można zatrzymać program telewizyjny i wznowić jego odtwarzanie po przerwie (już z nagrania zapisanego na dysku). Można też nagrywać bezpośrednio z odtwarzacza DVD czy starszego VHS. Zgromadzone na MediaStation pliki muzyczne, obrazy czy wideo, można odtwarzać na zestawie stereo lub w telewizorze w rozdzielczości do 1080i.

Urządzenie jest dostępne w wersji przewodowej i bezprzewodowej; można je podłączyć do domowej sieci lokalnej i z komputera kopiować nań pliki lub przesyłać strumieniowo np. wideo, które będzie wyświetlane na ekranie telewizora. Złącze USB 2.0 oraz kart pamięci pozwala też odtwarzać pliki zawarte na zewnętrznych nośnikach lub skopiować je na dysk.

Dane techniczne: Verbatim MediaStation HD DVR – odtwarzanie wideo 1080i, skalowanie nagrań do jakości HD, złącze USB 2.0, czytnik kart SD, SDHC, MemoryStick
Cena: od 1000 zł (500 GB, wersja przewodowa)
www.verbatim-europe.com

ODTWARZACZE PRZENOŚNE

DivX im nie straszny

Trzy nowe, przenośne odtwarzacze multimedialne od Samsunga to modele R1, R0 oraz M1. Wszystkie świetnie radzą sobie z plikami DivX – film zapisany w tym formacie można skopiować bezpośrednio z komputera do urządzenia, bez konwersji, i zostanie odtworzony.

Wszystkie modele mają dotykowy interfejs i wykorzystują technologię wzbogacania dźwięku, która ma zapewnić lepszą jakość odsłuchu. Różnią się m.in. wielkością ekranu, ale nie tylko. Model R0 ma dotykowe klawisze ułatwiające sterowanie odtwarzaczem w ciemnościach. Samsung M1 wykorzystuje ekran AMOLED, zapewniający bardzo dobrą jakość odtwarzania wideo (R1 i R0 mają ekrany LCD). Pozwala korzystać ze spersonalizowanych widżetów (graficznych elementów interfejsu) opartych na technologii flash.

Dane techniczne: Samsung R0, R1, M1 – pamięć 8 GB lub 16 GB, ekrany 2,6" (LCD), 3,3" (AMOLED), obsługa formatu DivX, technologia DNSe, wbudowany głośnik, radio FM, dyktafon, bluetooth, gniazdo kart pamięci MicroSD (R1, M1)
Ceny: nieustalone, **www.samsung.pl**

SŁUCHAWKI Z WKŁADKĄ

Dopasuj do stylu

Philips proponuje słuchawki SHL8800 z wymiennymi nasadkami. Można je dopasowywać np. do ubioru. W komplecie są 4 nasadki, ale można stworzyć własne. Słuchawki są tak skonstruowane, by dźwięk nie wydostawał się na zewnątrz, więc sprawdzą się np. w czasie jazdy autobusem.

Dane techniczne: Philips SHL8800 – pasmo przenoszenia 15–24 000 Hz, przetwornik 40 mm, wtyczka 3,5 mm pokryta 24-karatowym złotem, kabel 1,2 m
Cena: ok. 130 zł, **www.philips.com**

APARAT CYFROWY

Ciekawa hybryda

Panasonic przedstawił swoją odpowiedź na opisywany w poprzednim numerze aparat Olympus Pen. Przypomnijmy, że jest to urządzenie łączące cechy kompaktu i lustrzanki, ma bowiem wymienny obiektyw.

Lumix DMC-GF1 wykorzystuje 12,1-megapikselową matrycę Live MOS w standardzie 4/3 oraz procesor obrazu Venus Engine HD, który pozwala na pracę w trybie zdjęć seryjnych z prędkością 3 klatek na sekundę. Sensor został wyposażony w system czyszczenia ultradźwiękami. Aparat oprócz robienia zdjęć pozwala kręcić filmy w jakości do 1280x720 pikseli.

Podobnie jak Olympus Pen nowy Panasonic nie ma lustra ani wizjera – zdjęcia kadrować trzeba za pomocą 3-calowego wyświetlacza. W przeciwieństwie do konkurenta GF1 ma natomiast wbudowaną lampę błyskową, co stanowi dużą zaletą dla fotoamatorów. Aparat współpracuje ze wszystkimi obiektywami systemu mikro 4/3 oraz – za pośrednictwem adaptera – ze szkłami systemu 4/3.

Dane techniczne: Panasonic Lumix DMC-GF1 – matryca 12,1 Mpix 4/3 Live MOS, ISO 100- 3200, wyświetlacz LCD 3" (460 000 punktów), wbudowana lampa, złącza USB 2.0, wyjście HDMI, Video Out, wymiary 119x71x36,3 mm, waga 285 g bez akcesoriów
Cena: nieustalona, **www.panasonic.pl**

WŁADCA ŚWIATŁA PANUJE W KRÓLESTWIE MONITORÓW

LED

LG ogłasza nową erę w królestwie monitorów. Poznaj ekrany LED serii W86L z niewiarygodnym kontrastem 2 000 000 : 1, ultra szybkim czasem reakcji 2 ms i żywym obrazem w rozdzielczości FullHD. Odkryj jakość LED W86L, której nic nie pokona.

Monitory LED serii W86L
http://www.led.lge.pl

LG
Life's Good

w skrócie

BYŁ PRZECIEK?

W połowie września w serwisie YouTube pojawił się film prezentujący drugą część Wiedźmina. Materiał przedstawia najważniejsze nowinki w grze, m.in. nowy system dialogów i symulację cyklu dnia i nocy. Producent, CDP Red, potwierdził, że doszło do wycieku informacji. Pojawiły się jednak spekulacje, że sam umieścił materiał w serwisie, aby zainteresować grą potencjalnych wydawców.
www.youtube.pl

KARTY W OPERA MINI

Możliwość wyświetlania stron internetowych w tzw. kartach (zakładkach), znana z komputerowych przeglądarek internetowych, to największa innowacja w nowej odsłonie przeglądarki mobilnej Opera Mini 5 Beta. Inne nowinki to uproszczenie interfejsu, wprowadzenie menedżera haseł oraz możliwość szybkiego wyboru strony startowej.
www.opera.com/mini

CHROME PO RAZ TRZECI

Chociaż od premiery przeglądarki Google Chrome minął ledwie rok, producent udostępnił już trzecią wersję aplikacji. Poprawiono wydajność pracy przeglądarki – aż o 150 proc. szybciej obsługuje **skrypty Java** 08>04. Nieznacznie zmodyfikowano elementy interfejsu, poprawiono automatyczne uzupełnianie paska adresu oraz wprowadzono obsługę skórek.
www.google.com/chrome/?hl=pl

MONTAŻ I EDYCJA WIDEO

Zrób coś ze swoimi filmami

W serii Pinnacle Studio – narzędzi do montażu i edycji wideo – ukazały się trzy programy. Najtańszy Pinnacle Studio HD umożliwia prostą edycję materiału wideo, także w wysokiej rozdzielczości HD. Oprócz niego w skład serii wchodzą Pinnacle Studio Ultimate oraz Studio Ultimate Collection. Ostatni łączy prostotę obsługi z wyrafinowanymi wtyczkami do efektów specjalnych i możliwościami produktów przeznaczonych na rynek profesjonalny.

Wszystkie programy obsługują wideo w wysokiej rozdzielczości – formaty HDV oraz **AVCHD** 08>05. Zmontowane filmy można wyeksportować m.in. do formatu flash oraz formatów akceptowanych przez iPody, konsole Xbox, Nintendo PS 3 itp. Wersje ze słowem Ultimate pozwalają na pełny authoring materiału wideo na płytę blu-ray (stworzenie interfejsu do nawigowania po zawartości płyty), włącznie z animowanym, interaktywnym menu.

Wymagania: Pinnacle Studio – Windows Vista SP2 (wersja 32- i 64-bitowa), Windows XP SP3, Windows 7
Ceny: ok. 160 zł (HD), 290 zł (Ultimate) i 380 zł (Ultimate Collection), **www.ksk.com.pl**

SYMULATOR WYŚCIGÓW SAMOCHODOWYCH

Symulator doskonały

23 października do sklepów trafi trzecia część symulatora wyścigów samochodowych Forza Motorsport 3. Wśród usprawnień i nowinek znalazł się między innymi widok z kokpitu samochodu, a gama dostępnych pojazdów zwiększy się do kilkuset. Autorzy zapowiedzieli, że gracze oprócz wspólnego ścigania się w sieci będą mogli wymieniać się informacjami na temat tuningowania wirtualnych aut.

Wymagania: Forza Motorsport 3 – Xbox 360
Cena: ok. 200 zł, **www.microsoft.pl**

PROGRAM OCR

Rozpoznaje znaki dokładniej

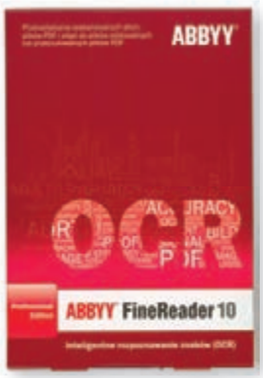

Firma ABBYY zaprezentowała nową, dziesiątą już wersję swojego sztandarowego programu ABBYY FineReader 10. Jest to narzędzie typu **OCR** 08>06, przetwarzające tekst zapisany w pliku graficznym (np. skan bądź fotografia wykonana aparatem cyfrowym) na dokumenty, które można edytować, np. plik Worda. Najnowsza wersja FineReadera współpracuje zarówno z edytorem Word, jak i Writer, w zależności od tego, który z pakietów biurowych – MS Office lub OpenOffice – jest zainstalowany na komputerze użytkownika. Producent podkreśla szybsze oraz dokładniejsze rozpoznawanie dokumentów. Nowością jest technologia ADRT (adaptywnego rozpoznawania dokumentów), dzięki której program potrafi analizować i odpowiednio przetworzyć układ wielostronicowych dokumentów. Podczas przetwarzania automatycznie rozpozna takie elementy, jak np. spis treści, nagłówek, stopka, style tekstu.

Obecnie dostępna jest wyłącznie wersja Professional, nie wiadomo, kiedy pojawi się tańsza wersja Home.

Wymagania: ABBYY FineReader 10 Professional – Windows XP, Vista, Windows 7
Cena: 730 zł, www.autoid.pl, **www.finereader.pl**

najczęściej pobierane

Programy pobierane w Polsce

1 EVEREST Ultimate Edition 5.02

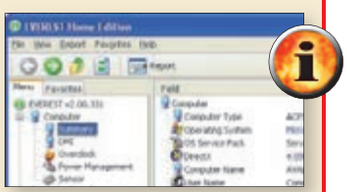

Diagnostyka sprzętu i systemu
Producent: Lavalys Consulting Group
Rozmiar: 9,42 MB
Licencja: trial

2 Hard Drive Inspector 3.30

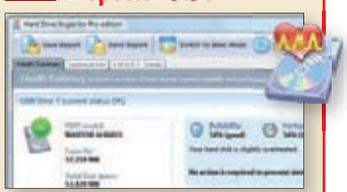

Diagnostyka dysku twardego
Producent: AltrixSoft
Rozmiar: 2,8 MB
Licencja: trial

3 Nero 7 Premium 7.10.1.0

Archiwizacja danych i wypalanie płyt
Producent: Nero
Rozmiar: 176,94 MB
Licencja: trial

megapliki.interia.pl, dane za 20-26.09.2009

SYSTEM OPERACYJNY

Windows 7 – wymagania i ceny na polskim rynku

Już 27 października pojawi się na rynku nowy system Windows 7. Jakie ma wymagania sprzętowe i ile będzie kosztował?

Potrzeby sprzętowe wystarczające dla systemu Windows 7 w dowolnej wersji to procesor 32- lub 64-bitowy taktowany zegarem 1 GHz lub szybszym, pamięć RAM 1 GB i 16 GB miejsca na dysku – dla 32-bitowej wersji, lub 2 GB RAM i 20 GB miejsca na dysku – dla 64-bitowej. Dobrze, żeby komputer był wyposażony w kartę graficzną z obsługą bibliotek graficznych co najmniej DirectX 9.

Mówiąc oględnie, jeśli ktoś miał komputer, na którym sprawnie działała dowolna Vista, to i dla Windows 7 będzie on odpowiedni. Natomiast konfiguracja dobra dla Windows XP może być za słaba dla nowego systemu, chodzi głównie o pamięć RAM.

Do ostatniej chwili Microsoft wstrzymuje się z publikacją cen nowego systemu. Nam udało się zdobyć oficjalne ceny (patrz tabelka). Są niższe niż dostępne na rynku oferty łączone: np. nabywcy Windows Vista Home Premium OEM, płacąc 459 zł, otrzymują darmowy kupon na Windows 7 Home Premium. Jeśli planujesz zakup systemu Windows, zamów od razu Windows 7. Najtańsze wersje OEM są pozbawione wsparcia technicznego Microsoftu. Więcej o Windows 7 czytaj na 50.

Ceny Windows 7

Wersja systemu	OEM	BOX	Upgrade
Home Premium	399 zł	749 zł	449 zł
Professional	519 zł	1199 zł	1119 zł
Ultimate	719 zł	1249 zł	1149 zł

Źródło: http://sklep-ms.pl

www.microsoft.com

OPROGRAMOWANIE OCHRONNE

Szybsza praca

Nowa wersja oprogramowania ochronnego F-Secure Internet Security 2010 w porównaniu z poprzednikiem ma znacznie mniej obciążać system podczas pracy oraz szybciej skanować dane. Pojawiły się także nowe funkcje, jak np. dodawany do przeglądarki internetowej moduł ochrony przeglądania, który na bieżąco informuje, czy przeglądana witryna jest bezpieczna. Najnowszy pakiet oferuje również funkcję kontroli rodzicielskiej.

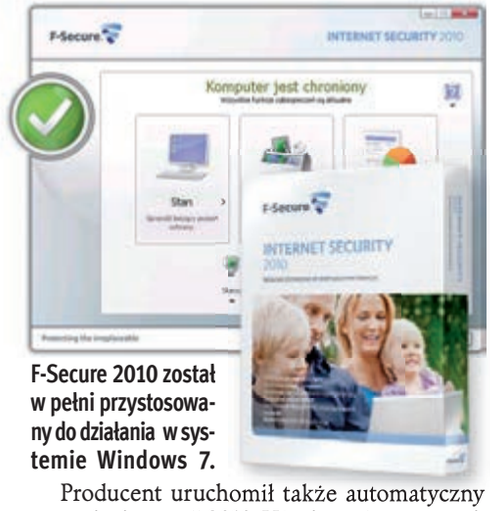

F-Secure 2010 został w pełni przystosowany do działania w systemie Windows 7.

Producent uruchomił także automatyczny upgrade do wersji 2010. Użytkownicy poprzedniej edycji programów F-Secure Antywirus oraz F-Secure Internet Security będą mogli za pośrednictwem internetu pobrać za darmo najnowszą wersję i korzystać z niej aż do czasu wygaśnięcia aktualnie posiadanej licencji. Co ważne, proces ten jest całkowicie automatyczny – nie trzeba niczego ręcznie pobierać ani instalować. Oferta ta dotyczy także klientów usługodawców internetowych, którzy zamawiając usługę dostępową, otrzymali w pakiecie oprogramowanie F-Secure.

Wymagania: F-Secure Internet Security 2010 – Windows 7, Vista, XP
Cena: ok. 170 zł (licencja na jedno stanowisko), **www.f-secure.pl**

REKLAMA

w skrócie

MONOPOL NA E-MAPIE

Hasbro i Google wspólnie uruchomiły przeglądarkową wersję jednej z najpopularniejszych gier planszowych na świecie – Monopolu. Różni się ona trochę od tradycyjnej gry. Po pierwsze partia trwa 4 miesiące, gracz na starcie ma aż 3 miliony dolarów wirtualnej gotówki i może kupić dowolną ulicę ujętą na mapach Google. Oprócz tradycyjnych, znanych z Monopolu domków i hoteli gracz może stawiać na planszy także inne budynki.
www.monopolycitystreets.com

INTERNET Z SATELITY

Telekomunikacja uruchomiła usługę satelitarnego dostępu do internetu. Jej zaletą jest niemal nieograniczony zasięg, wadą wysokie ceny. W ramach usługi oferowane są trzy prędkości łącza 512 Kb/s (159 zł miesięcznie), 1 Mb/s (199 zł miesięcznie) i 2 Mb/s (300 zł miesięcznie) przy umowie na czas nieokreślony. Zestaw do odbioru usługi kosztuje aż 1599 zł. Kwotę tę można rozłożyć na 10 miesięcznych rat.
www.tp.pl

KOMÓRKA DLA SENIORA

W Polsce zadebiutowała firma Emporia Telecom z telefonami komórkowymi dla osób starszych. Urządzenia mają bardzo proste menu, duże klawisze, czytelny ekran oraz głośnik współpracujący z aparatami słuchowymi. Producent chce w pierwszym roku obecności na rynku sprzedać 50 tysięcy urządzeń. Telefony Emporia pojawiły się już u polskich operatorów komórkowych, np. w sieci Era.
www2.emporia.at/pl/home/

KONTROLA ZABEZPIECZEŃ

Warszawskie sieci bezpieczne

Kaspersky Lab sprawdził zabezpieczenia sieci Wi-Fi w Warszawie. To już drugie miasto, w którym firma przeprowadziła badanie. Stolica w porównaniu do wcześniej kontrolowanego Torunia wypadła bardzo dobrze. Większość sieci bezprzewodowych w stolicy jest dobrze zabezpieczona. Jedynie co piąta sieć nie miała włączonych żadnych zabezpieczeń, ale aż 53,61 proc. punktów dostępowych było chronionych najlepszym dostępnym szyfrowaniem WPA. Podczas testu skontrolowano zabezpieczenia ponad 3 tysięcy sieci oraz urządzeń z włączonymi modułami bluetooth. Kolejna kontrola jest planowana w Lublinie.

www.kasperky.pl

3 mld

Tyle złotych przeznaczy Telekomunikacja Polska na inwestycję w infrastrukturę, by przystosować ją do oczekiwań klientów. – Obecna opiera się na starych, by nie powiedzieć przestarzałych technologiach – przyznaje Maciej Rogalski, dyrektor w TP. Owocem inwestycji będą łącza o prędkości 6 Mb/s w milionie polskich domów. Niestety, dopiero w roku 2012.

www.gazetaprawna.pl

APLIKACJA NA KOMÓRKĘ

Komórkowa lista zakupów

Aplikacja Listonic to elektroniczna lista zakupów przeznaczona na telefony komórkowe. Listę sprawunków możesz stworzyć za pomocą komputera, zakładając konto na stronie listonic.pl. Do każej pozycji na liście można dodać krótki komentarz, np. żeby ziemniaki nie były zgniłe, a ulubiony napój był zapakowany w butelkę, a nie w puszkę. Następnie, będąc już w sklepie, za pomocą klienta usługi

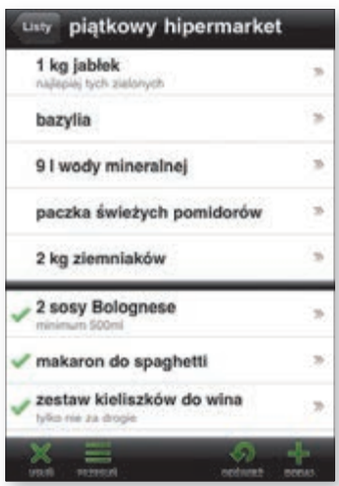

zainstalowanego w telefonie (do pobrania z m.listonic lub za pomocą SMS-a o treści „RS LISTA 1" wysłanego pod numer premium 71068) możesz sprawdzać, jakie produkty powinieneś kupić, i odznaczać na liście już zakupione. Z listy może korzystać kilka osób równocześnie, np. wszyscy domownicy. Dzięki szybkiemu odznaczaniu kupionych już produktów zakupy wielu użytkowników nie będą się dublowały.

www.listonic.pl

PLATFORMY SATELITARNE

Cyfrowa TVP

Telewizja Polska uruchomiła pierwszy z trzech planowanych segmentów swojej platformy satelitarnej. Każdy posiadacz zestawu satelitarnego może odbierać za darmo kanały TVP1, TVP2, TVP Info, TVP Sport, nadawane w cyfrowej jakości. W przyszłości zostaną uruchomione dwa pozostałe segmenty – aktywowany jednorazową opłatą pakiet kanałów Polsat, Polsat2, TVN, TVN7 oraz płatny miesięcznym abonamentem pakiet kanałów kodowanych, których listy jeszcze nie podano.

Uruchomienie platformy satelitarnej TVP jest częścią planu przejścia na cyfrowe nadawanie telewizji w Polsce. Kanały nadawane z satelity są kodowane w standardzie MPEG-4, podobnie jak kanały w cyfrowej telewizji naziemnej DVB-T. Pod tym względem obydwie technologie są kompatybilne.

www.tvp.pl

Usługa internetu

Polacy o znajomościach w sieci

W sondażu PBI zapytano 503 polskich internautów, dlaczego zawierają znajomości przez sieci. Wyniki pokazuje wykres. Ale w badaniu zadano także drugie ciekawe pytanie: czy z poznawaniem osób przez sieć wiązały się jakieś negatywne doświadczenia. Przeważająca grupa pytanych – 68,2 proc. – mówi, że nie. Niestety, padały też odpowiedzi twierdzące – 6,9 proc. ankietowanych było prześladowanych, 2,8 proc. straciło partnera, a 1,4 proc. pracę.

www.pbi.org.pl

Z jakich powodów zawierasz znajomości przez internet

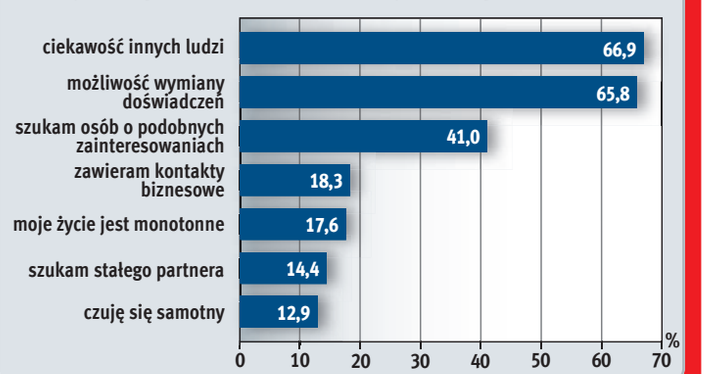

SMARTFON Z ANDROIDEM I NAKŁADKĄ MOTOBLUR

Telefon dla fanów społeczności

Motorola ma swój pierwszy telefon z platformą Android – Dext – rozsuwany, z klawiaturą QWERTY. Urządzenie ma ekran dotykowy i oferuje wszystkie funkcje multimedialne, ale to, co jest w nim wyjątkowego, to nakładka na Androida o nazwie Motoblur. Synchronizuje ona kontakty, wpisy, statusy, wiadomości, e-maile oraz zdjęcia z takich serwisów społecznościowych, jak Facebook, Twitter, Gmail, i umożliwia ich automatyczne wyświetlanie na ekranie komórki. Na każdą zmianę statusu, wpis czy dodane zdjęcie można od razu odpowiedzieć. Gdy ktoś dzwoni, na ekranie jest wyświetlany ostatni status tej osoby, a w podglądzie kontaktów widać całą historię rozmów oraz ostatnie „społecznościowe" działania, uporządkowane w łatwy do przeglądania sposób.

Motoblur można skonfigurować tak, by wszystkie kontakty, zapisane informacje, ustawienia okna głównego i wiadomości z portali społecznościowych były kopiowane na specjalny serwer. W razie zgubienia komórki nie utracisz ich. Zamontowany w komórce moduł GPS ułatwi jej odnalezienie w razie zagubienia lub kradzieży. Możliwe będzie też zdalne wykasowanie wszystkich danych z telefonu. Początkowo Dext będzie dostępny w Europie tylko w Wlk. Brytanii, Francji i Hiszpanii.

Dane techniczne: Motorola Dext – ekran dotykowy, aparat cyfrowy 5 Mpix z autofocusem, rejestracja wideo 24 kl./s, moduł 3G, Wi-Fi, wejście słuchawkowe 3,5 mm, obsługa kart MicroSD do 32 GB
Cena: nieustalona, **www.motorola.com/motoblur**

MOBILNY INTERNET

Wyższe limity

Od połowy września w usłudze mobilnego dostępu do internetu iPlus została podwojona liczba gigabajtów, jaką można przesłać w ciągu jednego okresu rozliczeniowego, bez obniżenia parametrów technicznych transmisji (tzw. limit). Dla najtańszego abonamentu 49 zł limit wynosi teraz 2 GB, przy miesięcznej opłacie 60 zł – 3 GB, 75 zł – 6 GB, 110 zł – 16 GB i 160 zł – 26 GB. Dla ostatnich trzech taryf abonament będzie wynosił 1 zł odpowiednio przez 1, 2 i 3 miesiące. Z oferty mogą skorzystać nowi klienci i ci, którym kończy się umowa.

www.iplus.pl

USŁUGA INTERNETU

UPC przyspiesza

Sieć kablowa UPC podniosła maksymalną prędkość oferowanych łączy internetowych do zawrotnej jak na Polskę prędkości aż 120 Mb/s. W ofercie UPC Fiber Power znalazły się też prędkości 50, 25 i 8 Mb/s. Z nowej usługi będą mogli skorzystać w pierwszej kolejności mieszkańcy czterech miast: Warszawy, Gdańska, Katowic i Krakowa. Warszawa będzie pierwszym miastem, które do końca roku zostanie w całości objęte nową technologią. Usługa będzie wdrażana stopniowo, gdyż wymaga modernizacji infrastruktury, m.in. położenia kabli światłowodowych.

Cennik usługi UPC Fiber Power

Usługa	Prędkość pobierania	Prędkość wysyłania	Cena [1]
Fiber Power 8	8 Mb/s	1 Mb/s	75 zł
Fiber Power 25	25 Mb/s	1,5 Mb/s	90 zł
Fiber Power 50	50 Mb/s	5 Mb/s	120 zł
Fiber Power 100	100 Mb/s	10 Mb/s	200 zł

[1] Ceny przy umowie na czas nieokreślony

www.upc.pl

REKLAMA

EUROPEJSKA FOTOKSIĄŻKA 2009–2010

Moja CeWe Fotoksiążka
Seryjny zdobywca nagród!

EISA
EUROPEAN IMAGING AND SOUND ASSOCIATION

Produkt CeWe Fotoksiążka dołączył do grona najlepszych produktów 2009/2010 ocenianych przez elitarne Stowarzyszenie EISA, zrzeszające ponad 50 europejskich czasopism branży foto, audio i wideo z ponad 20 krajów.

CeWe Fotoksiążka zdobyła kolejną europejską nagrodę. Tym razem nasz produkt doceniony został przez Europejskie Stowarzyszenie Technik Audiowizualnych. EISA to jedna z największych organizacji zrzeszająca ponad 50 europejskich czasopism branży foto, audio i wideo z ponad 20 krajów. Raz do roku stowarzyszenie przyznaje nagrody produktom testowanym na łamach pism zrzeszonych w EISA. W tym roku wraz z najlepszymi produktami na podium znalazła się CeWe Fotoksiążka. Stowarzyszenie przyznając nagrodę oraz tytuł „Europejskiej fotoksiążki 2009–2010" tak uzasadniło swój wybór:

„Fotoksiążki CeWe łączą piękno z wysoką jakością wykonania. Zarówno te o małych, kieszonkowych wymiarach jak i te wielkoformatowe dostępne są w większości krajów europejskich w szerokiej gamie wykończenia, wykonywane na różnych rodzajach papieru, włączając w to papier fotograficzny. Darmowe, intuicyjne w obsłudze oprogramowanie dostępne zarówno w wersji na komputery PC jak i MAC, umożliwia łatwe wykonanie oryginalnej fotoksiążki. Zawiera ono szeroki wybór funkcji, które umożliwiają fotografowi odpowiednie rozmieszczenie zdjęć w fotoksiążce oraz jej ręczną kompozycję. Program umożliwia też uruchomienie funkcji programowego asystenta, który zrobi za nas prawie wszystko automatycznie".

W Polsce przedstawicielem stowarzyszenia EISA jest magazyn fotograficzny Foto-Kurier, na którego łamach również ukazał się test CeWe Fotoksiążki - produkt otrzymał ocenę „więcej niż bardzo dobry". Fotoksiążka zdobyła również prestiżową, europejską nagrodę TIPA (Stowarzyszenie Technical Image Press Association, zrzeszające 25 pism z 11 krajów). W ostatnich miesiącach testy tego produktu przeprowadziły również redakcje Zoom oraz PC Format, uzyskując równie dobre wyniki...

Darmowe oprogramowanie na: **www.fotoksiazka.pl**

EISA
2008 AWARDS TIPA BEST PHOTO SERVICE CEWE Fotoksiążka
NAJLEPSZA JAKOŚĆ PC Format 5/2009
TEST 5/09 FOTO KURIER Fotoksiążka CeWe w bardzo dobrej cenie
WIĘCEJ NIŻ BARDZO DOBRY

Najlepsza do gier

Do uzyskania płynnej grafiki w grach, szczególnie na monitorze o wysokiej rozdzielczości, jest potrzebna wydajna karta graficzna. I choć dobre układy graficzne są zintegrowane z płytami głównymi, nie są wystarczające.

Podstawowe informacje

W artykule znajdziesz

- Cechy dobrej karty graficznej
- Informacje, do czego oprócz gier jest potrzebna wydajność
- Wyposażenie, jakie powinna mieć karta graficzna
- Podsumowanie testu 16 kart graficznych
- Opisy 16 kart graficznych za 300–550 zł

Rynek kart graficznych można podzielić na trzy segmenty. W pierwszym znajdują się karty o najwyższej wydajności. Obecnie są to modele z układami ATI Radeon 4890, 4850X2 i 4870X2, a także Nvidia GeForce GTX 260, 275, 280, 285, 295. Część z nich można kupić już od ok. 700 zł, ale najdroższe kosztują nawet 2000 zł.

Drugi, nieco niższy segment, to karty przeznaczone dla przeciętnych graczy. Z pewnością najwięcej jest modeli z układami Nvidia GeForce 9600 GT, 9800 GT, a do zestawu tych układów dołączył ostatnio GeForce GTS 250. W przypadku ATI liczą się praktycznie tylko karty z układami Radeon HD 4850 i 4870. Choć seria Radeon HD 4000 liczy jeszcze kilku przedstawicieli, np. 4770, 4730 czy 4670, liczba dostępnych kart jest znacznie mniejsza.

Trzecia grupa kart to modele najtańsze, za 100–300 złotych, które mają jednak niewiele zastosowań. Dzięki nim można na starszym komputerze oglądać filmy HD albo rozbudować pecet o wyjście **HDMI** 22>01, w celu podłączenia go do telewizora. Jednak wydajność kart z tego przedziału cenowego nie jest na tyle duża, by można było swobodnie pograć we współczesne gry. Dzięki obsłudze bibliotek DirectX 10 (na horyzoncie mamy już wersję 11) każda gra będzie wyświetlana, jednak obraz nie będzie płynny.

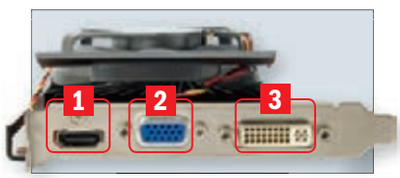

Typowy zestaw wyjść wideo obejmuje nowoczesny port HDMI 1 (może służyć do podłączenia telewizora), analogowy D-Sub 2 (do podłączenia starszych monitorów), a także cyfrowe wyjście DVI 3 (ma go większość monitorów).

Wydajność kart

Karty graficzne ze średniego przedziału cenowego, czyli za około 400–500 złotych, są w stanie zapewnić wydajność odpowiednią do gier. Należy jednak pamiętać, że wiele zależy od pozostałych elementów komputera, m.in. od procesora. W praktyce wystarcza średniej klasy procesor dwurdzeniowy, np. Intel Core 2 Duo z serii E7000 lub AMD Phenom II X2, a także 2–4 GB pamięci.

Dużo zależy też od monitora – im jest większy, tym obraz może mieć większą rozdzielczość, ale wtedy karta graficzna musi zapewnić naprawdę dużą wydajność. Przetestowane przez nas karty poradzą sobie nawet z takimi rozdzielczościami. Jeżeli jednak masz mniejszy monitor, np. 17" o rozdzielczości 1280x1024, wystarczy ci tańsza grafika. Dlatego w tabelach testowych podajemy wyniki testów w grach dla 3 rozdzielczości, by każdy mógł się zorientować, jak dana karta graficzna będzie się sprawowała na monitorze o określonej rozdzielczości.

Moim zdaniem

Artur Wyrzykowski
szef działu Hardware

Nowa karta graficzna jest z reguły kupowana z myślą o tym, by uzyskać dobrą jakość grafiki w grach. Warto się więc przyjrzeć modelom kosztującym obecnie 400–500 złotych. Tańsze nie spełnią wiązanych z nimi oczekiwań. Droższe mogą się okazać na wyrost – szczególnie w przypadku starszego komputera, który ma za mało wydajny procesor i zbyt słaby zasilacz do współpracy ze świetną grafiką. Dlatego w naszym teście skupiliśmy się właśnie na produktach z tej średniej, zarazem najciekawszej, kategorii produktowej.

Wydajność z drugiej strony

Warto zwrócić uwagę na inne możliwości kart graficznych. Duże znaczenie mają z pewnością technologie wspierające odtwarzanie filmów HD, w szczególności chodzi o obsługę kodeka **H.264** 22>03. Takich filmów jest coraz więcej, a są wśród nich popularne pliki w formatach MKV, WMV czy MOV, a także filmy z płyt blu-ray. W przypadku układów firmy ATI technologia nosi nazwę Avivo HD, w przypadku Nvidii – PureVideo HD.

Innym sposobem użycia układów graficznych jest wykorzystanie ich mocy obliczeniowej w aplikacjach używanych na co dzień. W tym przypadku rozwiązania oferowane przez ATI i Nvidię znacznie się różnią. ATI oferuje technologię Stream i program ATI Video Converter. Technologia ta jest wspierana także przez programy innych producentów, np. CyberLink MediaShow i PowerDirector. Głównym ich przeznaczeniem jest konwersja plików wideo, która jest wykonywana przez procesor graficzny wielokrotnie szybciej niż przez główny procesor komputera.

Podobne rozwiązanie oferuje również Nvidia, a jest ono znane pod nazwą CUDA. W tym przypadku producent udostępnia niezbędne narzędzia programistyczne, dzięki czemu aplikacji pracujących na układach graficznych Nvidii jest znacznie więcej (sporo jest dostępnych na stronie WWW tej firmy). Są wśród nich znane programy, jak np. PowerDVD, MediaShow, PowerDirector czy konwerter Badaboom.

Trzeba jednak przyznać, że aplikacji wykorzystujących procesory graficzne jest na razie niewiele, większość jest mało użyteczna dla przeciętnego użytkownika. Trudno też obecnie stwierdzić, czy jakakolwiek z tych technologii się przyjmie na dłużej.

Cechy dobrej karty graficznej

WYDAJNY UKŁAD GRAFICZNY
O wydajności akceleratora grafiki decyduje głównie rodzaj zastosowanego w nim układu graficznego oraz częstotliwość pracy poszczególnych jego jednostek. Powinien mieć także jak największą liczbę jednostek **SPU** 22>02 – do 240 w przypadku najnowszych układów GeForce oraz 320–800 w przypadku radeonów.

PAMIĘĆ GRAFICZNA
Do gier wystarczy 256–512 MB pamięci. Ważne jednak, by szyna pamięci była odpowiednio szeroka, zwykle 256-bitowa, co zapewni szybki dostęp do danych.

ZGODNOŚĆ Z NOWYMI TECHNOLOGIAMI
Karta graficzna musi być kompatybilna przynajmniej z bibliotekami DirectX 10, a jeszcze lepiej DirectX 11, które dają możliwość uruchomienia nowych gier z wszystkimi efektami graficznymi.

WYDAJNE I CICHE CHŁODZENIE
Karta graficzna powinna pracować możliwie najciszej, co dotyczy przede wszystkim kart chłodzonych wentylatorem. W przypadku modeli z chłodzeniem pasywnym sytuacja jest idealna, ale należy zadbać o dobrą skuteczność tego chłodzenia, czyli przede wszystkim dobry przepływ powietrza w obudowie.

POBÓR ENERGII
Im wyższa wydajność karty, tym więcej pobiera ona prądu, co stawia coraz trudniejsze zadania wobec zasilacza. Jednak układy graficzne wykonane w nowoczesnym procesie technologicznym zapewniają dobrą wydajność przy stosunkowo niewielkim poborze prądu.

Porty wideo i audio

Każda karta graficzna ma wyposażenie, które w zupełności wystarczy do zastosowań domowych. Mowa przede wszystkim o wyjściach wideo, które są przynajmniej dwa: oba cyfrowe (HDMI lub DVI) albo jedno cyfrowe i jedno analogowe (często DVI i D-Sub). Do karty wyposażonej w złącze DVI można podłączyć przejściówkę HDMI, a tę np. do telewizora. Również do DVI (a dokładniej DVI-I) da się podłączyć przejściówkę D-Sub, by móc wykorzystać stary monitor. Z kolei do wyjścia HDMI można podłączyć kabel HDMI-DVI, a ten do monitora z wejściem DVI. Jedynym rozwiązaniem niemożliwym do realizacji jest połączenie HDMI z D-Sub.

Na kartach graficznych można znaleźć także inne porty, m.in. wyjście telewizyjne (np. S-Video) czy port pełniący również rolę wejścia wideo (tzw. **VIVO** 22>04). Bardzo powoli przyjmuje się **DisplayPort** 22>05, wyjście tego typu nadal mają tylko nieliczne karty.

Za to praktycznie każda karta graficzna ma obecnie wyjście audio, bo dźwięk jest wysyłany przez HDMI, a jeśli karta ma tylko DVI, to przez przejściówkę DVI-HDMI. Dlatego po podłączeniu komputera do telewizora z głośników tego ostatniego powinien docierać dźwięk. Trzeba tylko pamiętać, że karty z układami Nvidia muszą być podłączone dodatkowym kabelkiem do płyty głównej lub karty dźwiękowej.

Innym złączem obecnym w niektórych kartach jest optyczne wyjście audio **S/PDIF** 22>06. Ma je sporo płyt głównych, ale wśród kart graficznych są to właściwie pojedyncze modele.

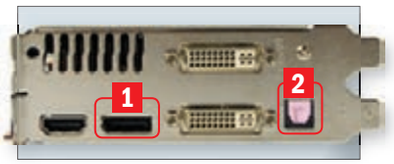

Karta Gainward 9600 GT 1024 MB GS jako jedyna wśród testowanych została wyposażona w nowe, cyfrowe wyjście obrazu DisplayPort 1, a także cyfrowe, optyczne wyjście audio S/PDIF 2.

Wydajność testowanych kart

Gdyby wyniki testów kart graficznych zależały tylko od ich wydajności, na pierwszych miejscach znalazłyby się prawdopodobnie modele z układami Nvidia GeForce GTS 250. Jak widać, w niektórych grach (u nas na wykresie S.T.A.L.K.E.R.) trzy karty z tym układem są znacznie szybsze od Radeona HD 4850. Z drugiej strony, w teście 3DMark06 różnice wydajności są mniejsze. Należy pamiętać, że niektóre z kart są fabrycznie podkręcone.

Pozostałe testowane modele są z reguły mniej wydajne. To karty z układem GeForce 9800 GT (ma niższą częstotliwość niż GTS 250), w dalszej kolejności GeForce 9600 GT (ma niemal dwukrotnie mniej jednostek **SPU** 22>02). W zestawieniu znalazły się także karty ze znanym układem Radeon HD 4770 i nowym Radeon 4730. Ten ostatni, mimo że jest nowością, trafił na ostatnie miejsce m.in. ze względu na wydajność (128-bitowa magistrala pamięci) oraz duże zużycie prądu (proces technologiczny 55 nm).

Wydajność [kl./s] w grze S.T.A.L.K.E.R. dla rozdzielczości **1280x1024**/**1920x1200** piksele

KARTY GRAFICZNE	1280x1024	1920x1200
MSI R4850-2D512-OC	114	88
Gigabyte GV-R485SL-1GI	104	78
Gigabyte GV-R485ZL-512H	114	83
HIS Radeon HD 4850 IceQ4	124	89
Sapphire HD4850 Vapor-X	113	84
Gigabyte GV-N98TSL-1GI	121	81
Asus EAH4770 FML/DI/512MD5/A	105	83
Gigabyte GV-R485OC-1GH	129	87
Zotac GTS250 AMP! Edition 1GB	148	101
MSI N250GTS-2D512-OC	143	100
Galaxy GTS250 512MB	141	95
Gainward GF9800GT GLH 512M DDR3	133	88
Gainward GF9600GT GS 1024M DDR3	116	75
Asus EN9600GT Silent/HTDI/512M	97	56
Gigabyte GV-N96TZL-1GI	113	74
Sapphire HD4730 512M GDDR5	85	71

Wydajność [pkt] w teście 3DMark06 dla rozdzielczości **1920x1200**/**1280x1024** piksele

KARTY GRAFICZNE	1920x1200	1280x1024
MSI R4850-2D512-OC	7775	9393
Gigabyte GV-R485SL-1GI	7591	9249
Gigabyte GV-R485ZL-512H	7744	9409
HIS Radeon HD 4850 IceQ4	7703	9349
Sapphire HD4850 Vapor-X	7679	9337
Gigabyte GV-N98TSL-1GI	6462	8237
Asus EAH4770 FML/DI/512MD5/A	6836	8278
Gigabyte GV-R485OC-1GH	7969	9679
Zotac GTS250 AMP! Edition 1GB	7774	9498
MSI N250GTS-2D512-OC	7693	9291
Galaxy GTS250 512MB	7422	9292
Gainward GF9800GT GLH 512M DDR3	6511	8751
Gainward GF9600GT GS 1024M DDR3	6019	7871
Asus EN9600GT Silent/HTDI/512M	5699	7609
Gigabyte GV-N96TZL-1GI	5805	7540
Sapphire HD4730 512M GDDR5	5003	6224

Podsumowanie testu

W naszym zestawieniu uwzględniliśmy 16 kart graficznych z układami ATI oraz Nvidia, przy czym skupiliśmy się na najpopularniejszych modelach ze średniego przedziału cenowego. Mimo że średnia cena rynkowa kilku modeli przekracza 500 zł, w praktyce udaje się je znaleźć w cenach poniżej tej kwoty.

Wydajność

Pierwsze miejsca w naszym teście zajęło kilka kart z układami graficznymi ATI Radeon HD 4850, które występują w różnych wariantach. Jednak pod względem wydajności najszybszy okazał się model Gigabyte GV-R485OC-1 GH, również z układem Radeon HD 4850, jednak o podwyższonej częstotliwości pracy – zamiast 625 MHz jest to aż 700 MHz. Jest to rozwiązanie dobre dla osób, które cenią jedynie wydajność, bo jeśli weźmiemy pod uwagę głośną pracę, pobór mocy i nagrzewanie się karty graficznej, ogólny bilans nie wygląda najlepiej. Dlatego też karta ta znalazła się ostatecznie dopiero na 8. pozycji naszego zestawienia.

Podobnie plasują się karty z „nowymi" układami Nvidia GeForce GTS 250. Również w tym przypadku najlepiej pod względem wydajności wypada karta fabrycznie podkręcona, tzn. model firmy Zotac. Wykorzystany w niej procesor graficzny pracuje z częstotliwością 750 MHz zamiast domyślnej 738 MHz. Przyspieszono również **jednostki SPU** 22>02 z 1836 do 1890 MHz.

Warto zwrócić uwagę na nazewnictwo układów graficznych GTS 250. Mają one takie oznaczenie, by „pasowały" do rodziny GeForce GTX, np. GTX 250, GTX 275 itp. Tymczasem kodowa nazwa układów to G92, a więc są to dokładnie te same układy graficzne co GeForce z serii 8800, które faktycznie są na rynku od dwóch lat. Od modeli 8800 GT, obecnych również w naszym zestawieniu, różnią się wyłącznie częstotliwością pracy – zamiast 650 MHz jest 738–760 MHz.

Wyposażenie

Podczas testów zwróciliśmy przede wszystkim uwagę na wyjścia wideo i audio, a najciekawszą kartą pod tym względem okazał się Gainward 9600 GT 1024 MB GS. Karta ma wyjątkowy zestaw złączy – dwa porty DVI, jeden HDMI, a dodatkowo DisplayPort. Ciekawym dodatkiem jest optyczne wyjście dźwięku S/PDIF. Co więcej, w zestawie znalazł się światłowód (tzw. TOS-Link), a także przejściówka pozwalająca zamienić jedno z wyjść DVI na D-Sub. Zresztą tego typu przejściówki były dostępne w większości przetestowanych kart.

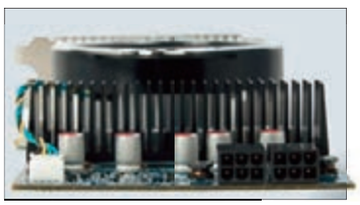

Większość kart graficznych wymaga dodatkowej linii zasilającej, ale dwa dodatkowe gniazda w średnio wydajnej Sapphire HD4730 to już przesada.

Wielu producentów dodaje do kart graficznych także oprogramowanie: sterowniki, czasem także programy do podkręcania i monitorowania pracy kart, a sporadycznie także gry. Jeśli chodzi o realną wartość, największe znaczenie mają te ostatnie. Niestety, wśród testowanych kart tylko Zotac GTS250 miał w zestawie grę XIII Century Death or Glory. Programy do overclockingu są dołączane znacznie częściej, bo m.in. do kart Asusa, Gainwarda, Galaxy, Gigabyte i Zotaca. Są jednak mniej istotne, ponieważ do tego samego celu służy znacznie bardziej uniwersalne i darmowe oprogramowanie Riva Tuner, którego podczas testów używamy właśnie do podkręcania kart i monitorowania temperatury. Nie działa ono tylko w przypadku najnowszych kart grafiki, których nie jest w stanie rozpoznać, jak np. Radeon HD 4730.

Chłodzenie i zasilanie kart graficznych

Niewielkim minusem wszystkich testowanych kart jest duży, dwuslotowy system chłodzenia. Może on jednak sprawić problem tylko w komputerach, w których zainstalowano wiele różnych kart.

Znacznie bardziej dokucza głośna praca wentylatora karty graficznej. Dlatego osobom grającym sporadycznie możemy polecić jedną z całkowicie bezgłośnych kart z pasywnym chłodzeniem. Instalując taką kartę, trzeba jedynie zadbać o dobry przepływ powietrza w obudowie komputera.

Również zasilanie karty może być kłopotliwe. Testowane modele mają moc średnio 70 W, co nie powinno sprawić problemów zasilaczom o przeciętnej jakości i mocy około 350–400 W. Jednak niektóre potrzebują dwóch dodatkowych linii zasilających. Jest to np. Galaxy GTS 250 oraz Sapphire Radeon HD 4730. Oczywiście problem ten można obejść, zasilając kartę ze złącza molex (przez przejściówkę).

Co się zmieniło

W ostatnim teście kart graficznych, w PC Formacie 5/2009, przedstawiliśmy tylko modele z chłodzeniem pasywnym. W aktualnym teście większość kart ma chłodzenie aktywne, co przekłada się na ich lepszą wydajność. Wiele to karty fabrycznie podkręcone, wszystkie mają dwuslotowe systemy chłodzenia. W segmencie kart ze średniej półki pojawił się nowy układ GeForce GTS 250 (inaczej nazwany GeForce 8800 GTX), a także przeznaczony dla mniej wymagających Radeon HD 4730.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

SŁOWNIK: trudne terminy

01 HDMI
ang. High-Definition Multimedia Interface – złącze cyfrowe do przesyłania nieskompresowanego obrazu i dźwięku; następca DVI i pozostaje z nim zgodny; transmituje obraz zabezpieczony przed kopiowaniem

02 SPU
ang. Streaming Processing Units, zunifikowane jednostki obliczeniowe procesora graficznego, w kartach zgodnych z DirectX 10 zastępujące wyspecjalizowane jednostki cieniowania pikseli i wierzchołków

03 H.264
kodek z rodziny MPEG-4 wykorzystywany do kompresji większości materiału wideo wysokiej rozdzielczości; cechuje się wysoką skutecznością, lecz kompresja i dekompresja wymaga znacznej mocy obliczeniowej

04 VIVO
ang. Video In Video Out, jest to złącze na niektórych kartach graficznych, pozwalające na wyprowadzenie sygnału wideo np. na telewizor, ale również zapis sygnału wideo z dowolnego źródła analogowego na dysk komputera

05 DisplayPort
cyfrowy port do przesyłu obrazu i dźwięku, podobny do HDMI i tańszy od niego (producenci nie muszą nikomu płacić tantiem za jego używanie); wadą jest bardzo mała popularność oraz niezgodność np. z HDMI czy DVI

06 S/PDIF
ang. SONY/Philips Digital Interface Format, standard cyfrowego przesyłu dźwięku przez elektryczne złącza typu RCA albo światłowód (tzw. TOSLink), niekiedy realizuje się połączenie S/PDIF przez gniazdo minijack

Instalacja lub wymiana karty graficznej w pececie

Wiele komputerów wykorzystuje układ graficzny zintegrowany z płytą główną. W takim przypadku nie musisz usuwać starej grafiki. Wystarczy, że nową zainstalujesz w gnieździe PCI Express (pasuje tylko do niego). Jeśli jednak masz już kartę, musisz ją najpierw zdemontować. Pokazujemy, jak to zrobić.

Demontaż grafiki

1 Odkręć dwie śruby mocujące lewą (patrząc od przodu komputera), boczną ściankę obudowy. Zdejmij tę ściankę.

2 Odszukaj kartę graficzną i odkręć śrubę mocującą ją do obudowy:

W niektórych obudowach karta może być zamocowana za pomocą plastikowej lub metalowej klamry – musisz ją zdjąć.

3 Jeżeli do karty graficznej są podłączone jakiekolwiek kable, odłącz je.

4 Na końcu gniazda PCI Express niekiedy jest blokada uniemożliwiająca przypadkowe wysunięcie się karty. Jedną ręką odciągnij blokadę:

a drugą wysuń kartę do góry.

Montaż nowej karty graficznej

Nową kartę instaluje się w bardzo prosty sposób, w kolejności odwrotnej do demontażu.

1 Wsuń kartę graficzną do gniazda PCI Express:

2 Przykręć śrubę mocującą kartę. Jeśli karta ma gniazdo zasilające, podłącz do niego kabel z odpowiednią końcówką:

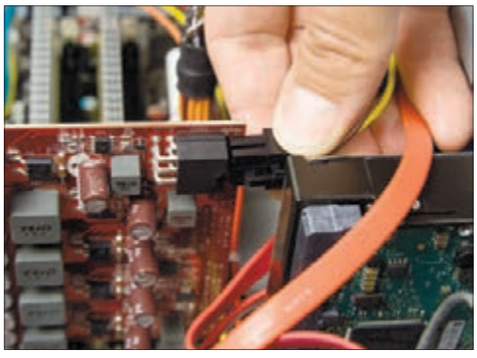

Najczęściej jest to specjalny, 6-stykowy kabel do kart PCI Express, obecny we wszystkich współczesnych zasilaczach.

3 Załóż boczną ściankę obudowy, przykręć mocujące ją śruby. Podłącz też wszystkie kable do komputera (zasilanie, kabel monitora). Włącz komputer.

Po pierwszym uruchomieniu systemu obraz będzie wyświetlany prawdopodobnie w rozdzielczości 800x600, co wynika z braku sterowników. Włóż więc płytę CD, która jest w zestawie z kartą graficzną, do napędu optycznego. Gdy uruchomi się instalator, zainstaluj sterowniki i dodatkowe oprogramowanie.

REKLAMA

1. miejsce MSI R4850-2D512-OC

NAJLEPSZA JAKOŚĆ PC Format 11/2009

Karta z popularnym układem Radeon HD 4850, fabrycznie lekko podkręcona, ale da się ją samodzielnie podkręcić aż do 800 MHz. Ma też świetne chłodzenie, dzięki czemu temperatura nie przekracza 60 stopni. Dodatkową zaletą jest cicha praca. Ma tylko dwa wyjścia DVI, ale w zestawie dodatkowe przejściówki.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,69**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,79**
Cena **425 zł**

PLUSY
- Bardzo dobra wydajność
- Możliwości podkręcania

MINUSY
- Tylko wyjścia DVI

Dostarczył: MSI, www.msi-polska.pl

2. miejsce Gigabyte GV-R485SL-1GI

Wydajna, fabrycznie podkręcona karta graficzna, wyposażona w 1 GB pamięci. Ma masywny, skuteczny zestaw chłodzący bez wentylatora, dzięki czemu nie hałasuje. Minusem jest wysoka temperatura, szczególnie przy dużym obciążeniu, która przy overclockingu sięga nawet 100 stopni.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,69**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,31**
Cena **539 zł**

PLUSY
- Bardzo dobra wydajność
- Bezgłośna praca

MINUSY
- Wysoka temperatura pracy

Dostarczył: Gigabyte, www.gigabyte.pl

3. miejsce Gigabyte GV-R485ZL-512H

Kolejna karta z Radeonem HD 4850. Ta nie jest fabrycznie podkręcona, ale wydajnością nie ustępuje dwóm poprzednim. W dodatku dobrze się podkręca. Jak we wszystkich kartach Gigabyte, ułatwia to program Gamer HUD. Niestety, szybko kręcący się wentylator zestawu chłodzącego dość głośno pracuje.

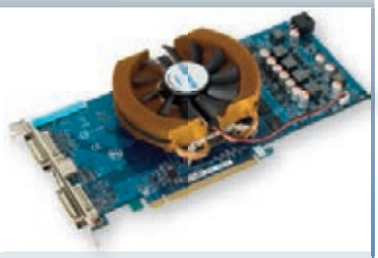

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,62**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,76**
Cena **418 zł**

PLUSY
- B. dobra wydajność
- Możliwości podkręcania
- Analogowe wyjście TV

MINUSY
- Głośna praca

Dostarczył: Gigabyte, www.gigabyte.pl

4. miejsce HIS Radeon HD 4850 IceQ4

Dobrze skonstruowana grafika, która przy dobrych osiągach nadal cicho pracuje. System chłodzenia ma potencjał znacznie przekraczający możliwości podkręcania podzespołów – częstotliwość zegara GPU zwiększyliśmy o 10 proc. – po podkręceniu karta nadal pracowała bardzo cicho.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,62**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,49**
Cena **475 zł**

PLUSY
- B. dobra wydajność
- Cicha praca
- Analogowe wyjście TV

MINUSY
- Wysoki pobór prądu

Dostarczył: Extrememem, www.extrememem.pl

5. miejsce Sapphire HD4850 Vapor-X 512 MB

Karta o wydajności podobnej do innych modeli z Radeonem HD 4850, ta jednak pobiera nieco więcej mocy, nagrzewa się do ponad 60 stopni, za to całkiem dobrze się ją podkręca (o kilkanaście procent). W zestawie producent dodaje pakiet oprogramowania firmy CyberLink.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,57**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,63**
Cena **433 zł**

PLUSY
- Bardzo dobra wydajność

MINUSY
- Wysoki pobór prądu

Dostarczył: Sapphire, www.sapphiretech.com

6. miejsce Gigabyte GV-N98TSL-1GI

Pasywnie chłodzona, bezgłośna karta o dobrej wydajności, jednak już wyraźnie słabsza niż modele z układami Radeon HD 4850. Układ graficzny pracuje z temperaturą ponad 90 stopni, a więc znacznie wyższą niż przeciętna. Co ciekawe, mimo tej temperatury kartę bardzo dobrze się podkręca.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,56**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,31**
Cena **506 zł**

PLUSY
- Dobra wydajność
- Możliwości podkręcania
- Bezgłośna praca

MINUSY
- Wysoka temperatura pracy

Dostarczył: Gigabyte, www.gigabyte.pl

7. miejsce Asus EAH4770 FML/DI/512MD5/A

Jedyna w teście karta z Radeonem HD 4770. Okazuje się wydajna, cicha i energooszczędna, a ograniczenie wydajności stanowi 128-bitowa magistrala pamięci graficznej. Kartę można nieznacznie podkręcić za pomocą programu Asusa, natomiast Riva Tuner nie rozpoznaje prawidłowo tego modelu.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,55**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,53**
Cena **449 zł**

PLUSY
- Dobra wydajność
- Niski pobór prądu

MINUSY
- Nie stwierdzono

Dostarczył: Asus, www.asus.pl

8. miejsce Gigabyte GV-R485OC-1GH

Pod względem wydajności jest to najlepszy model w teście, bo wykorzystuje Radeona HD 4850 podkręconego fabrycznie aż do 700 MHz. Ujemnym tego skutkiem jest wysoki pobór prądu, wyższa temperatura oraz głośna praca zestawu chłodzącego. Testowany egzemplarz miał też niepełne wyposażenie.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,54**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,39**
Cena **479 zł**

PLUSY
- Bardzo dobra wydajność
- Analogowe wyjście TV

MINUSY
- Wysoki pobór prądu
- Głośna praca

Dostarczył: Gigabyte, www.gigabyte.pl

ActiveJet®

activejet.com activejet.pl

Markowe materiały eksploatacyjne

GRUPA MEDIA PARTNER LAUR KLIENTA 2009

Liderzy Marki

JAKOŚĆ ROKU Q 2007

JAKOŚĆ ROKU Q 2008

JAKOŚĆ ROKU Q SREBRO

przyznane przez POLSKIE CENTRUM BADAŃ I CERTYFIKACJI

szeroka oferta:

ADVANCED TECHNOLOGY

9. miejsce Zotac GTS250 AMP! Edition 1GB

Wydajna grafika z układem Nvidia GeForce GTS 250, a więc pracującym szybciej 8800 GT. Dodatkowo fabrycznie podkręcona, a także wyposażona w 1 GB pamięci. Ma jednak takie same minusy jak pozostałe modele z tym procesorem graficznym: pobiera sporo prądu i głośno pracuje.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,54**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,15**
Cena **552 zł**

PLUSY
- Bardzo dobra wydajność
- Gra w zestawie

MINUSY
- Wysoki pobór prądu
- Głośna praca

Dostarczył: Zotac, www.zotac.com

10. miejsce MSI N250GTS-2D512-OC

Druga karta z GeForce GTS 250, też fabrycznie podkręcona. Ma jedynie wyjścia DVI, ale w zestawie przejściówki D-Sub oraz HDMI (przez to wyjście można również wyprowadzić dźwięk). Jest też oczywiście program DualCoreCenter, który pozwala na monitorowanie i podkręcanie karty.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,53**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,45**
Cena **463 zł**

PLUSY
- Bardzo dobra wydajność

MINUSY
- Wysoki pobór prądu
- Głośna praca
- Tylko wyjścia DVI

Dostarczył: MSI, www.msi-polska.pl

11. miejsce Galaxy GTS250 512MB

Jedna z najtańszych kart graficznych z układem GeForce GTS 250. Jak inne podobne modele pobiera sporo prądu, ale wymaga zasilania przez dwie wtyczki zasilające, ponadto jej wiatrak cały czas zbyt głośno pracuje. W zestawie znajduje się program Xtreme Tuner do podkręcania i monitorowania pracy grafiki.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,50**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,67**
Cena **411 zł**

PLUSY
- Bardzo dobra wydajność

MINUSY
- Wysoki pobór prądu
- Głośna praca
- Dwie linie zasilające

Dostarczył: Galaxy, www.galaxytech.com

12. miejsce Gainward GF9800GT GLH 512M DDR3

Karta o wydajności nieco niższej niż modele z pierwszych miejsc. Jednak w porównaniu z nimi pracuje stosunkowo cicho. Dodatkowo dołączone oprogramowanie ExpertTool pozwala kontrolować ręcznie prędkość obrotową, monitorować temperaturę oraz zmieniać częstotliwość pracy karty graficznej.

Ocena: jakość **Dobry 4,45**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,59**
Cena **416 zł**

PLUSY
- Dobra wydajność

MINUSY
- Nie stwierdzono

Dostarczył: Gainward, www.gainward.com

13. miejsce Gainward GF9600GT GS 1024MB DDR3

Grafika wykorzystująca wysłużony już układ GeForce 9600 GT. Ze względu na przeciętną wydajność powinna być tańsza. Interesującą cechą tego modelu jest zestaw złączy cyfrowych audio i wideo: dwa DVI, HDMI, DisplayPort, a także optyczne wyjście dźwięku. Niewątpliwą zaletą jest też cicha praca.

Ocena: jakość **Dobry 4,39**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,47**
Cena **426 zł**

PLUSY
- Cicha praca
- Wyjście DisplayPort

MINUSY
- Przeciętna wydajność

Dostarczył: Gainward, www.gainward.com

14. miejsce Asus EN9600GT Silent/HTDI/512M

Druga karta z układem GeForce 9600 GT, a więc przeznaczona dla niewymagających użytkowników. Da się jednak na niej uruchomić wszystkie współczesne gry. Model ten ma niższą częstotliwość i mniejszą wydajność niż Gainward, ale za to jest wyposażony w pasywny i zupełnie bezgłośny zestaw chłodzący.

Ocena: jakość **Dobry 4,27**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,22**
Cena **459 zł**

PLUSY
- Bezgłośna praca
- Analogowe wyjście TV

MINUSY
- Przeciętna wydajność
- Wysoka temperatura pracy

Dostarczył: Asus, www.asus.pl

15. miejsce Gigabyte GV-N96TZL-1GI

Karta z układem GeForce 9600 GT, pracującym z częstotliwością 700 MHz, a także wyposażona w 1 GB pamięci. Częstotliwość GPU i pamięci da się podnieść o kilkanaście procent, ale karta nadal pozostanie znacznie słabsza niż modele np. z GTS 250, które można kupić w tej samej cenie.

Ocena: jakość **Dobry 4,25**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,45**
Cena **400 zł**

PLUSY
- Mały pobór prądu

MINUSY
- Przeciętna wydajność

Dostarczył: Gigabyte, www.gigabyte.pl

16. miejsce Sapphire HD4730 512M GDDR5

NAJLEPSZA PC Format 11/2009 JAKOŚĆ/CENA

Tania karta graficzna z Radeonem HD 4730. Ma wydajność podobną do GeForce 9600 GT, ale pobiera za dużo prądu i jest zasilana przez dwie linie zasilające. Jej podkręcanie jest utrudnione, bo producent nie dołącza programu do overclockingu, a programy takie jak Riva Tuner na razie jej nie rozpoznają.

Ocena: jakość **Dobry 4,24**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,98**
Cena **315 zł**

PLUSY
- Cicha praca

MINUSY
- Przeciętna wydajność
- Wysoki pobór prądu
- Dwie linie zasilające

Dostarczył: Sapphire, www.sapphiretech.com

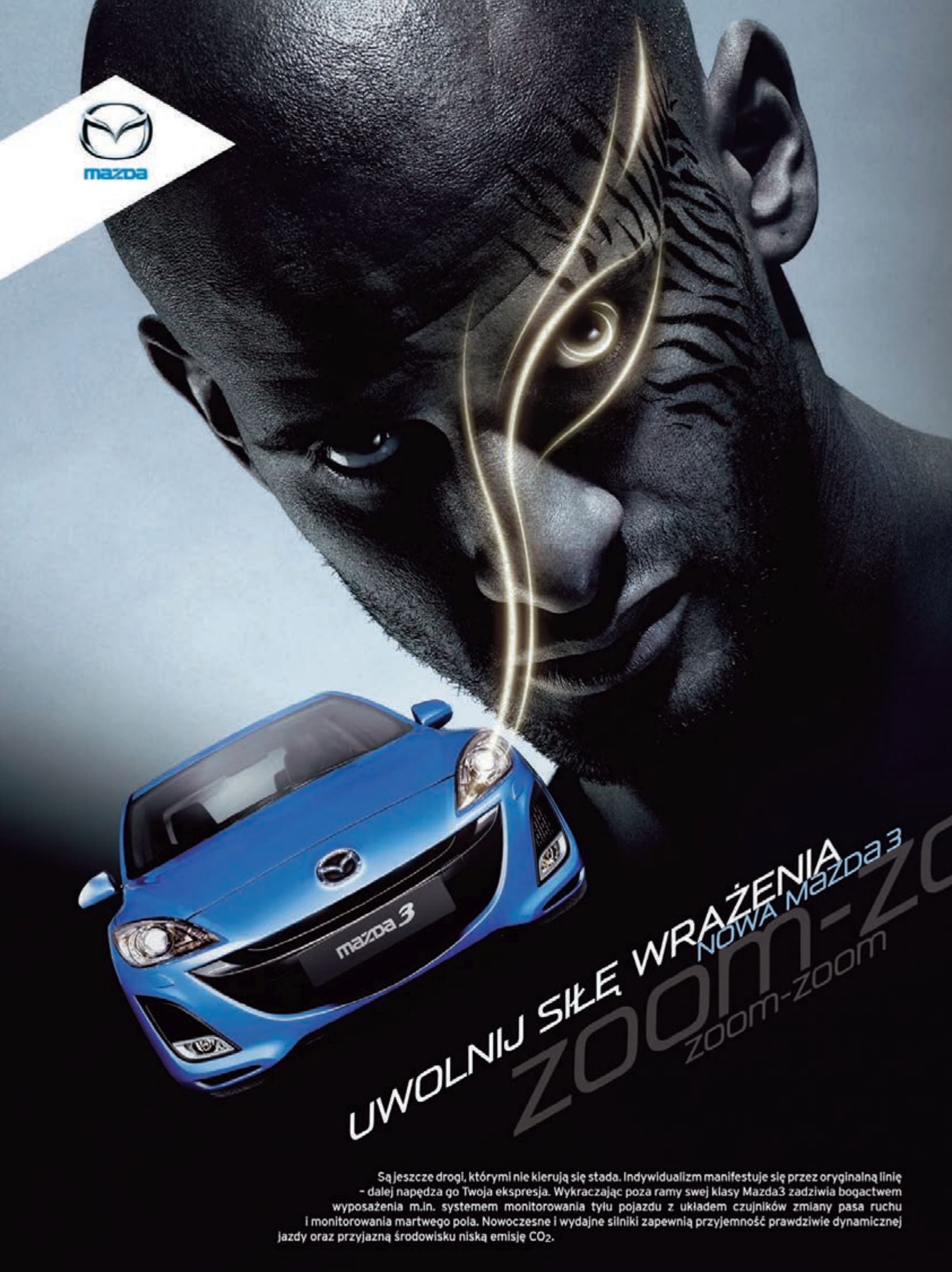

Są jeszcze drogi, którymi nie kierują się stada. Indywidualizm manifestuje się przez oryginalną linię – dalej napędza go Twoja ekspresja. Wykraczając poza ramy swej klasy Mazda3 zadziwia bogactwem wyposażenia m.in. systemem monitorowania tyłu pojazdu z układem czujników zmiany pasa ruchu i monitorowania martwego pola. Nowoczesne i wydajne silniki zapewnią przyjemność prawdziwie dynamicznej jazdy oraz przyjazną środowisku niską emisję CO_2.

Objaśnienia do tabeli

Skala wskaźnika

powyżej 5,49	celujący
od 4,50 do 5,49	bardzo dobry
od 3,50 do 4,49	dobry
od 2,50 do 3,49	dostateczny
od 1,50 do 2,49	dopuszczający
poniżej 1,50	niedostateczny

1 Wydajność
Wyniki testów dotyczą rozdzielczości 1280x1024, 1600x1200 i 1920x1200. Ponadto podczas testów wszystkie gry są uruchamiane z 4-krotnym antyaliasingiem i filtrowaniem anizotropowym, a także z wysokimi lub bardzo wysokimi ustawieniami dotyczącymi tekstur, detali itp.

2 Maks. pobór prądu przez kartę
To najwyższy pobór prądy przez komputer testowy podczas trwania testu, po odjęciu ok. 130 watów pobieranych przez samą platformę testową (bez grafiki). Pomiar jest wykonywany za pomocą miernika Paget Trading 9149.

3 Podkręcanie (GPU/pamięć)
Maksymalne zegary dla układu graficznego i pamięci, jakie udało się ustawić za pomocą programu Riva Tuner.

4 Maksymalna temperatura
Maksymalna temperatura układu graficznego, jaką zmierzyliśmy podczas całego testu karty (z wyłączeniem podkręcania).

Wyniki

	Producent i model	Wagi	1. miejsce MSI R4850-2D512-OC	Ocena	2. miejsce Gigabyte GV-R485SL-1GI	Ocena	3. miejsce Gigabyte GV-R485ZL-512H	Ocena
	Układ graficzny		AMD Radeon HD 4850 (RV770)		AMD Radeon HD 4850 (RV770)		AMD Radeon HD 4850 (RV770)	
	Częstotliwość GPU/SPU		640/640 MHz		640/640 MHz		625/625 MHz	
	Pojemność i rodzaj pamięci		512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		1024 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa	
	Częstotliwość pamięci		993/1986 MHz		960/1920 MHz		993/1986 MHz	
1	**Wydajność**							
	Prey 1.3	8%	134/118/107 kl./s	6,00	115/103/98 kl./s	6,00	131/116/106 kl./s	6,00
	S.T.A.L.K.E.R. 1.0003	8%	114/95/88 kl./s	6,00	104/85/78 kl./s	5,91	114/95/83 kl./s	6,00
	Company of Heroes 1.7	8%	72/54/49 kl./s	4,88	74/61/51 kl./s	5,06	73/60/49 kl./s	4,99
	Supreme Commander 3254	8%	45/42/41 kl./s	4,57	43/41/41 kl./s	4,52	44/42/41 kl./s	4,56
	World in Conflict	8%	29/27/23 kl./s	5,29	30/27/25 kl./s	5,47	30/26/24 kl./s	5,35
	Unreal Tournament III	8%	66/65/66 kl./s	4,98	68/66/65 kl./s	4,97	65/65/64 kl./s	4,90
	Far Cry 2	8%	44/37/30 kl./s	5,12	45/39/34 kl./s	5,58	44/36/31 kl./s	5,17
	Crysis	7%	50/36/31 kl./s	5,70	48/31/30 kl./s	5,49	49/37/31 kl./s	5,74
	3DMark06 1.1.0	7%	9393/8449/7775 pkt	5,82	9249/8267/7591 pkt	5,73	9409/8419/7744 pkt	5,81
	Wydajność suma	**70%**	**ocena pośrednia**	**4,78**	**ocena pośrednia**	**4,77**	**ocena pośrednia**	**4,79**
	Inne pomiary							
	Jakość obrazu	2%	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00
	Technologie poprawy jakości wideo	1%	ATI Avivo HD	5,00	ATI Avivo HD	5,00	ATI Avivo HD	5,00
	Obsługa technologii HDCP	1%	tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00
	Obciążenie CPU w filmach HD Video	1%	33 proc.	4,29	32 proc.	4,35	34 proc.	4,24
2	Maks. pobór prądu przez kartę	5%	58 watów	4,51	65 watów	4,38	55 watów	4,56
	Dodatkowe zasilanie karty	1%	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00
3	Podkręcanie (GPU/pamięć)	3%	800/1245 MHz (25/25 proc.)	6,00	710/1100 MHz (11/15 proc.)	4,55	740/1150 MHz (18/16 proc.)	5,42
	Maksymalna głośność karty	5%	raczej cicha	4,00	bezgłośna (chłodzenie pasywne)	6,00	raczej głośna	3,00
4	Maks. temperatura	2%	57 stopni	5,30	85 stopni	2,50	56 stopni	5,40
	Złącza graficzne	1%	2x DVI-I	3,00	DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00	2x DVI-I, wyjście telewizyjne	3,50
	Elementy dołączone do zestawu	2%	przejściówka DVI/D-Sub, DVI/HDMI; MSI Live Update 3, MSI Live!	3,00	przejściówka DVI/D-Sub, TV out/kompozytowa; Gigabyte Gamer HUD Lite	4,50	przejściówka DVI/D-Sub, DVI/HDMI, zasilająca; Gigabyte Gamer HUD	3,50
	Instrukcja	1%	opisuje minimum funkcji	2,00	dotyczy tylko uruchomienia	3,00	dotyczy tylko uruchomienia	1,50
	Inne pomiary suma	**25%**	**ocena pośrednia**	**4,42**	**ocena pośrednia**	**4,64**	**ocena pośrednia**	**4,20**
	Gwarancja i serwis							
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**4,80**	**ocena pośrednia**	**3,80**	**ocena pośrednia**	**4,40**
	Wyniki testu							
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**bardzo dobry ←**	**4,69**	**bardzo dobry ←**	**4,69**	**bardzo dobry ←**	**4,62**
	Ocena końcowa: jakość/cena		**bardzo dobry**	**4,79**	**dobry**	**4,31**	**bardzo dobry**	**4,76**
	Średnia cena rynkowa		425 zł		539 zł		418 zł	
	Cena u dostawcy		381 zł		brak danych		410 zł	

Procedura testowa

Platforma testowa
Wszystkie karty graficzne były testowane na zestawie testowym:
płyta główna: Gigabyte EP35C-DS3R
procesor: Intel Core 2 Duo E8500
RAM: 4 GB Kingmax DDR2 1066
dyski: Seagate Barracuda 7200.10, konfiguracja RAID0
napęd optyczny: Samsung SH-S183A
zasilacz: Tagan TG580-U15
monitor: Acer AL2623W
system: Windows Vista Business N x32
W systemie instalowaliśmy najnowsze, dostępne w czasie testu sterowniki.

Testy wydajności
Testy wykonywaliśmy w trzech rozdzielczościach, za pomocą programów testujących wbudowanych w gry albo dodatkowych benchmarków, takich jak np. HardwareOC Prey Benchmark. Wykorzystaliśmy najnowsze wersje gier, tj. z dostępnymi poprawkami. Testy były uzupełnione benchmarkiem 3DMark06.

Testy uzupełniające
Pobór prądu mierzyliśmy za pomocą watomierza Paget Trading 9149, obciążenie procesora podczas odtwarzania filmów – za pomocą programu Systemometer, a overclocking oraz pomiar temperatury wykonywaliśmy za pomocą Riva Tunera.

	Producent i model	Wagi	9. miejsce Zotac GTS250 AMP! Edition 1GB	Ocena	10. miejsce MSI N250GTS-2D512-OC	Ocena	11. miejsce Galaxy GTS250 512MB	Ocena
	Układ graficzny		Nvidia GeForce GTS 250 (G92-A2)		Nvidia GeForce GTS 250 (G92-A2)		Nvidia GeForce GTS 250 (G92-A2)	
	Częstotliwość GPU/SPU		750/1890 MHz		760/1836 MHz		738/1836 MHz	
	Pojemność i rodzaj pamięci		1024 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa	
	Częstotliwość pamięci		1150/2300 MHz		1150/2300 MHz		1100/2200 MHz	
1	**Wydajność**							
	Prey 1.3	8%	131/115/101 kl./s	6,00	119/113/99 kl./s	6,00	135/110/96 kl./s	6,00
	S.T.A.L.K.E.R. 1.0003	8%	148/116/101 kl./s	6,00	143/116/100 kl./s	6,00	141/111/95 kl./s	6,00
	Company of Heroes 1.7	8%	67/62/51 kl./s	5,04	72/59/49 kl./s	4,94	74/59/47 kl./s	4,90
	Supreme Commander 3254	8%	45/38/30 kl./s	4,08	40/37/35 kl./s	4,20	54/48/47 kl./s	5,02
	World in Conflict	8%	28/25/23 kl./s	5,20	26/23/22 kl./s	5,00	26/23/21 kl./s	4,92
	Unreal Tournament III	8%	80/80/76 kl./s	5,57	62/80/82 kl./s	5,62	83/83/76 kl./s	5,63
	Far Cry 2	8%	45/43/40 kl./s	6,00	42/39/36 kl./s	5,64	46/41/32 kl./s	5,51
	Crysis	7%	51/41/35 kl./s	6,00	42/41/30 kl./s	5,67	41/33/30 kl./s	5,41
	3DMark06 1.1.0	7%	9498/8413/7774 pkt	5,83	9291/8286/7693 pkt	5,77	9292/8097/7422 pkt	5,66
	Wydajność suma	**70%**	**ocena pośrednia**	**4,83**	**ocena pośrednia**	**4,77**	**ocena pośrednia**	**4,82**
	Inne pomiary							
	Jakość obrazu	2%	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	niewielki defekt egzemplarza	4,00
	Technologie poprawy jakości wideo	1%	Nvidia PureVideo HD	4,50	Nvidia PureVideo HD	4,50	Nvidia PureVideo HD	4,50
	Obsługa technologii HDCP	1%	tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00
	Obciążenie CPU w filmach HD Video	1%	35 proc.	4,18	35 proc.	4,18	22 proc.	4,89
2	Maks. pobór prądu przez kartę	5%	70 watów	4,29	89 watów	3,96	77 watów	4,17
	Dodatkowe zasilanie karty	1%	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez dwie wtyczki 6+6	3,00
3	Podkręcanie (GPU/pamięć)	3%	800/1238 MHz (7/8 proc.)	3,43	830/1220 MHz (9/6 proc.)	3,53	810/1160 MHz (10/5 proc.)	3,52
	Maksymalna głośność karty	5%	raczej głośna	3,00	raczej głośna	3,00	raczej głośna	3,00
4	Maks. temperatura	2%	67 stopni	4,30	64 stopnie	4,60	65 stopni	4,50
	Złącza graficzne	1%	2x DVI-I, wyjście telewizyjne	3,50	2x DVI-I	3,00	DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00
	Elementy dołączone do zestawu	2%	przejściówka DVI/D-Sub, DVI/HDMI, zasilająca; XIII Century Death or Glory	4,70	przejściówka DVI/D-Sub, DVI/HDMI i inne; MSI DualCoreCenter, E-Color	3,80	dwie przejściówki zasilające; Xtreme Tuner (monitorowanie, overclocking)	2,80
	Instrukcja	1%	opisuje urządzenie i inne zagadnienia	3,50	opisuje minimum funkcji	2,00	opisuje najważniejsze funkcje	4,00
	Inne pomiary suma	**25%**	**ocena pośrednia**	**3,98**	**ocena pośrednia**	**3,79**	**ocena pośrednia**	**3,82**
	Gwarancja i serwis							
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**3,40**	**ocena pośrednia**	**4,80**	**ocena pośrednia**	**3,40**
	Wyniki testu							
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**bardzo dobry ←**	**4,54**	**bardzo dobry ←**	**4,53**	**bardzo dobry ←**	**4,50**
	Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**4,15**	**dobry**	**4,45**	**bardzo dobry**	**4,67**
	Średnia cena rynkowa		552 zł		463 zł		411 zł	
	Cena u dostawcy		brak danych		422 zł		brak danych	

testu kart graficznych

4. miejsce	Ocena	5. miejsce	Ocena	6. miejsce	Ocena	7. miejsce	Ocena	8. miejsce	Ocena
HIS Radeon HD 4850 IceQ4		**Sapphire HD4850 Vapor-X 512MB**		**Gigabyte GV-N98TSL-1GI**		**Asus EAH4770 FML/DI/512MD5/A**		**Gigabyte GV-R485OC-1GH**	
AMD Radeon HD 4850 (RV770)		AMD Radeon HD 4850 (RV770)		Nvidia GeForce 9800 GT (G92-A2)		AMD Radeon HD 4770 (RV740)		AMD Radeon HD 4850 (RV770)	
625/625 MHz		625/625 MHz		600/1500 MHz		750/750 MHz		700/700 MHz	
512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		1024 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		512 MB, GDDR5, szyna 128-bitowa		1024 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa	
993/1986 MHz		993/1986 MHz		900/1800 MHz		800/3200 MHz		990/1986 MHz	
117/116/101 kl./s	6,00	121/116/104 kl./s	6,00	108/92/80 kl./s	6,00	114/106/98 kl./s	6,00	133/119/109 kl./s	6,00
124/92/89 kl./s	6,00	113/94/84 kl./s	6,00	121/95/81 kl./s	6,00	105/86/83 kl./s	6,00	129/99/87 kl./s	6,00
73/60/50 kl./s	5,01	73/61/50 kl./s	5,01	62/48/39 kl./s	4,37	76/63/52 kl./s	5,16	76/65/55 kl./s	5,30
44/41/38 kl./s	4,44	44/42/40 kl./s	4,53	41/35/34 kl./s	4,14	44/41/39 kl./s	4,48	42/43/42 kl./s	4,59
30/25/24 kl./s	5,32	29/27/23 kl./s	5,29	26/22/21 kl./s	4,88	28/25/21 kl./s	5,04	31/27/25 kl./s	5,49
64/66/64 kl./s	4,90	66/66/65 kl./s	4,95	80/83/78 kl./s	5,70	66/66/63 kl./s	4,91	66/67/65 kl./s	4,95
42/36/31 kl./s	5,16	44/36/30 kl./s	5,14	35/29/24 kl./s	4,26	37/36/31 kl./s	5,00	47/41/36 kl./s	5,82
49/36/31 kl./s	5,68	48/31/30 kl./s	5,50	36/32/29 kl./s	5,23	46/30/22 kl./s	4,88	43/38/28 kl./s	5,48
9349/8385/7703 pkt	5,79	9337/8356/7679 pkt	5,78	8237/7056/6462 pkt	5,16	8278/7366/6836 pkt	5,31	9679/8650/7969 pkt	5,93
ocena pośrednia	4,77	**ocena pośrednia**	4,76	**ocena pośrednia**	4,59	**ocena pośrednia**	4,63	**ocena pośrednia**	4,84
bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00
ATI Avivo HD	5,00	ATI Avivo HD	5,00	Nvidia PureVideo HD	4,50	ATI Avivo HD	5,00	ATI Avivo HD	5,00
tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00
30 proc.	4,45	32 proc.	4,35	34 proc.	4,24	33 proc.	4,29	34 proc.	4,24
81 watów	4,10	74 watów	4,22	65 watów	4,38	41 watów	4,81	70 watów	4,29
przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00
690/1105 MHz (10/11 proc.)	4,17	710/1121 MHz (14/13 proc.)	4,65	700/1060 MHz (17/18 proc.)	5,44	830/850 MHz (11/6 proc.)	3,69	745/1110 MHz (6/12 proc.)	3,85
cicha	5,00	raczej cicha	4,00	bezgłośna (chłodzenie pasywne)	6,00	raczej cicha	4,00	raczej głośna	3,00
54 stopnie	5,60	62 stopnie	4,80	94 stopnie	1,60	59 stopni (pomiar pirometrem)	5,10	68 stopni	4,20
2x DVI-I, wyjście telewizyjne	3,50	DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00	DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00	DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00	2x DVI-I, wyjście telewizyjne	3,50
przejściówka DVI/D-Sub, DVI/HDMI, TV out/kompozytowa i zasilająca; HydraVision	5,00	przejściówka zasilająca; 3DMark, CyberLink Power DVD 7; CyberLink DVD Suite	3,30	przejściówka DVI/HDMI i zasilająca; Gamer HUD Lite	3,00	przejściówka zasilająca; Asus GamerOSD, VedioSecurity i SmartDoctor	2,50	Gigabyte Gamer HUD	2,00
dotyczy tylko uruchomienia	1,50	opisuje wszystkie funkcje	1,50	opisuje najważniejsze funkcje	2,00	opisuje wszystkie funkcje	3,50	brak w testowanym zestawie	1,00
ocena pośrednia	4,51	**ocena pośrednia**	4,24	**ocena pośrednia**	4,49	**ocena pośrednia**	4,28	**ocena pośrednia**	3,73
ocena pośrednia	3,20	**ocena pośrednia**	3,60	**ocena pośrednia**	4,40	**ocena pośrednia**	4,80	**ocena pośrednia**	4,40
bardzo dobry ←	4,62	**bardzo dobry ←**	4,57	**bardzo dobry ←**	4,56	**bardzo dobry ←**	4,55	**bardzo dobry ←**	4,54
dobry	4,49	**bardzo dobry**	4,63	**dobry**	4,31	**bardzo dobry**	4,53	**dobry**	4,39
475 zł		433 zł		506 zł		449 zł		479 zł	
489 zł		459 zł		458 zł		449 zł		415 zł	

12. miejsce	Ocena	13. miejsce	Ocena	14. miejsce	Ocena	15. miejsce	Ocena	16. miejsce	Ocena
Gainward GF9800GT GLH 512M DDR3		**Gainward GF9600GT GS 1024M DDR3**		**Asus EN9600GT Silent/HTDI/512M**		**Gigabyte GV-N96TZL-1GI**		**Sapphire HD4730 512M GDDR5**	
Nvidia GeForce 9800 GT (G92-A2)		Nvidia GeForce 9600 GT (G94-A1)		Nvidia GeForce 9600 GT (G94-A1)		Nvidia GeForce 9600 GT (G94-A1)		ATI Radeon HD 4730	
650/1625 MHz		700/1750 MHz		650/1625 MHz		700/1800 MHz		750/750 MHz	
512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		1024 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		512 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		1024 MB, GDDR3, szyna 256-bitowa		512 MB, GDDR5, szyna 128-bitowa	
1100/2200 MHz		1000/2000 MHz		900/1800 MHz		900/1800 MHz		900/3600 MHz	
126/99/87 kl./s	6,00	114/88/75 kl./s	5,95	106/81/69 kl./s	5,61	105/85/74 kl./s	5,81	116/96/86 kl./s	6,00
133/103/88 kl./s	6,00	116/89/75 kl./s	5,97	97/83/56 kl./s	5,15	113/87/74 kl./s	5,92	85/80/71 kl./s	5,52
64/51/41 kl./s	4,50	54/40/32 kl./s	3,96	49/36/28 kl./s	3,74	53/40/32 kl./s	3,96	63/50/41 kl./s	4,49
42/37/35 kl./s	4,20	39/33/31 kl./s	3,95	43/36/35 kl./s	4,21	41/34/30 kl./s	3,94	44/40/39 kl./s	4,44
25/23/21 kl./s	4,90	26/22/20 kl./s	4,80	28/22/19 kl./s	4,77	25/21/19 kl./s	4,67	26/22/20 kl./s	4,80
85/64/80 kl./s	5,51	83/81/72 kl./s	5,50	106/90/77 kl./s	5,95	84/65/73 kl./s	5,33	66/66/66 kl./s	4,99
42/38/32 kl./s	5,27	41/34/30 kl./s	5,00	39/29/26 kl./s	4,45	39/33/29 kl./s	4,85	37/29/26 kl./s	4,43
38/34/31 kl./s	5,46	35/26/23 kl./s	4,66	26/17/13 kl./s	3,59	35/25/21 kl./s	4,50	35/31/27 kl./s	5,07
8751/7547/6911 pkt	5,40	7871/6647/6019 pkt	4,94	7609/6343/5699 pkt	4,79	7540/6408/5805 pkt	4,82	6224/5401/5003 pkt	4,34
ocena pośrednia	4,64	**ocena pośrednia**	4,41	**ocena pośrednia**	4,20	**ocena pośrednia**	4,32	**ocena pośrednia**	4,40
bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00	bez zastrzeżeń	5,00
Nvidia PureVideo HD	4,50	Nvidia PureVireo HD	4,50	Nvidia PureVideo HD	4,50	Nvidia PureVideo HD	4,50	ATI Avivo HD	5,00
tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00	tak	5,00
37 proc.	4,07	30 proc.	4,45	20 proc.	5,00	41 proc.	3,85	30 proc.	4,45
67 watów	4,35	69 watów	4,31	71 watów	4,28	63 waty	4,42	87 watów	3,99
przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez jedną wtyczkę	4,00	przez dwie wtyczki 6+6	3,00
740/1200 MHz (14/9 proc.)	4,29	810/1120 MHz (16/12 proc.)	4,77	680/990 MHz (5/10 proc.)	3,46	790/1000 MHz (13/11 proc.)	4,40	790/1000 MHz (5/11 proc.)	3,64
raczej cicha	4,00	cicha	5,00	bezgłośna (chłodzenie pasywne)	6,00	raczej cicha	4,00	cicha	5,00
69 stopni	4,10	61 stopni	4,90	87 stopni	2,30	69 stopni	4,10	70 stopni (pomiar pirometrem)	4,00
DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00	2x DVI-I, HDMI, DisplayPort	6,00	2x DVI-I, wyjście telewizyjne	3,50	DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00	DVI-I, D-Sub, HDMI	5,00
przejściówka zasilająca i inne; ExpertTool (podkręcanie, monitorowanie)	3,30	przejściówka DVI/D-Sub i zasilająca; ExpertTool	3,80	przejściówka DVI/HDMI, TV out/komponentowa; Asus GamerOSD, SmartDoctor, inne	3,50	brak w testowanym zestawie	2,00	dwie przejściówki zasilające	2,50
dotyczy tylko uruchomienia	1,00	dotyczy tylko uruchomienia	1,00	opisuje wszystkie funkcje	3,50	brak w testowanym zestawie	1,00	dotyczy tylko uruchomienia	1,50
ocena pośrednia	4,12	**ocena pośrednia**	4,53	**ocena pośrednia**	4,35	**ocena pośrednia**	4,03	**ocena pośrednia**	3,98
ocena pośrednia	3,40	**ocena pośrednia**	3,40	**ocena pośrednia**	4,80	**ocena pośrednia**	4,40	**ocena pośrednia**	3,60
dobry ←	4,45	**dobry ←**	4,39	**dobry ←**	4,27	**dobry ←**	4,25	**dobry ←**	4,24
bardzo dobry	4,59	**dobry**	4,47	**dobry**	4,22	**dobry**	4,45	**bardzo dobry**	4,98
416 zł		426 zł		459 zł		400 zł		315 zł	
brak danych		brak danych		359 zł		376 zł		319 zł	

Urządzenie wielofunkcyjne Lexmark Interact S605

Dotknij i wydrukuj

Lexmark wprowadził do sprzedaży kilka nowych urządzeń wielofunkcyjnych przeznaczonych do domowego biura (seria S) oraz dla firm (seria Pro). Przetestowaliśmy najlepiej wyposażony model do zastosowań domowych, czyli Interact S605.

Nowe możliwości

Najciekawszym rozwiązaniem w nowych drukarkach jest dotykowy ekran myTouch o przekątnej 4,3, na którym najpierw wyświetlane są wskazówki dotyczące uruchomienia urządzenia, następnie ikony przypisane do poszczególnych funkcji, a także całe menu konfiguracyjne. Dodatkiem jest zestaw funkcji SmartSolutions – to składniki oprogramowania, które są kopiowane do firmware'u drukarki bezpośrednio z internetu. W ten sposób można łatwo poszerzać możliwości o dodatkowe funkcje, a także personalizować urządzenie. Niestety, biblioteka rozwiązań zawiera obecnie zaledwie kilka dodatkowych funkcji, a ich użycie jest zbyt zawiłe.

W modelu S605 użytecznym dodatkiem jest moduł automatycznego druku dwustronnego oraz interfejs sieciowy Wi-Fi w standardzie 802.11n. Za to wadą jest system podawania papieru – urządzenie ma tylko jeden podajnik na 100 kartek.

Druk, skanowanie, kopiowanie

Lexmark Interact S605 ma możliwości podobne do innych urządzeń wielofunkcyjnych: drukuje z komputera, karty pamięci lub pamięci USB (wydruk dokumentów z USB też wymaga udziału komputera), skanuje do komputera, e-maila albo pamięci USB, a także kopiuje. Urządzenie jest bardzo szybkie, bo jego maksymalna wydajność druku to 33 str./min, ale też szybko drukuje zdjęcia. Fotografia A4 w najlepszej jakości jest drukowana około 100 sekund.

Niestety, wydruki nie są idealnej jakości. Do biura czy domu wystarczą, ale wymagający i wnikliwy użytkownik z pewnością dostrzeże np. nierówne linie na grafice wektorowej.

Także jakość skanera jest typowo biurowa – realna rozdzielczość wynosi ok. 1200 dpi, a mały zakres dynamiczny powoduje, że bardzo jasne i bardzo ciemne fragmenty skanów są pozbawione szczegółów. Sterownik skanera jest zbyt prosty, a w większości zadań skanowanie odbywa się po jednym kliknięciu (parametry takie jak rozdzielczość to już ustawienia zaawansowane).

PLUSY | MINUSY

- Duży ekran dotykowy myTouch 4,3"
- Wbudowane Wi-Fi 802.11n
- Automatyczny druk dwustronny
- Możliwość poszerzania funkcji drukarki
- Tylko jeden podajnik papieru
- Druk czterema kolorami
- Zbyt prosty sterownik skanera

Urządzenie wielofunkcyjne ma duży ekran dotykowy, a w standardowym wyposażeniu znajduje się także Wi-Fi 802.11n oraz moduł druku dwustronnego.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Drukowanie	5,17
Skanowanie i kopiowanie	4,03
Obsługa	4,49
Wyposażenie	4,27
Gwarancja i serwis	5,00
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 4,61**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 3,55**
Parametry techniczne	
Nominalna wydajność druku	33/30 str./min
Technologia druku	termiczna atramentowa
Technologia skanowania	CIS, 48-bitowe kodowanie
Porty i pamięć	USB, Wi-Fi; czytnik kart; wydruk z pamięci USB flash i aparatu (PictBridge)
Wymiary i masa	514x358x178 mm/7,5 kg
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	668 zł
Cena u dostawcy	749 zł
Do testu dostarczył	Lexmark, www.lexmark.pl

Procesor Intel Core i5 750

Rewolucji ciąg dalszy

Core i5 to najnowsza rodzina procesorów Intela, przeznaczona dla użytkowników domowych. Mają zastąpić wysłużone już Core 2 Duo oraz Core 2 Quad. Są nowoczesne, wydajniejsze, a zarazem tańsze od modeli z serii Intel Core i7.

Konstrukcja procesorów

Procesory Core i5 wykorzystują kilka rozwiązań znanych już z Core i7. To m.in. wbudowany kontroler pamięci RAM, znaną już technologią jest też Turbo Boost, która automatycznie „podkręca" procesor. Jej działanie najlepiej widać w programach wykorzystujących jeden rdzeń – trzy niewykorzystane rdzenie „udostępniają" swoją moc temu pierwszemu.

Zupełną nowością jest zintegrowanie z procesorem kontrolera PCIe, co przyspiesza wymianę danych między procesorem a kartą graficzną. Rozwiązanie to zostanie wykorzystane w pełni w przyszłym roku, kiedy to układy Intela będą miały nawet zintegrowaną grafikę.

Wydajność

Procesory Core i5 okupują czołowe miejsca rankingów wydajności – za Core i7 i obok phenomów II X4 z fabryk AMD. Testowany przez nas model Core i5 750 2,66 GHz jest ogólnie nieco szybszy niż Phenom II X4 965 (3,4 GHz), choć zależy to oczywiście od aplikacji.

Jeśli chodzi o pobór prądu przez Core i5, komputer testowy miał 120–200 W (zależnie od obciążenia). Mimo to procesor dość mocno się nagrzewał, w stanie spoczynku jego temperatura wynosiła 40 stopni. Tymczasem konkurencyjne układy AMD w spoczynku są znacznie chłodniejsze, ich temperatura to 25–30 stopni.

PLUSY | MINUSY

- Wydajność
- Zintegrowany kontroler pamięci i PCIe
- Niewielki pobór mocy
- Technologia Turbo Boost
- Kolejna podstawka procesora
- Mały wybór płyt głównych

Porównanie wydajności procesorów – czas [sek.]

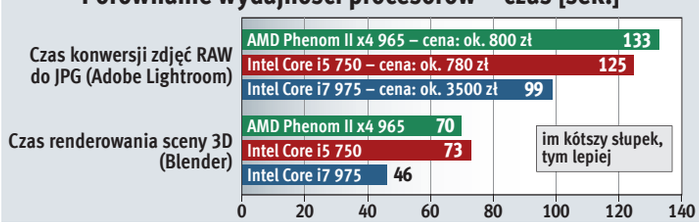

Intel Core i5 to wydajny, nowoczesny, czterordzeniowy procesor do domowego peceta, wykorzystujący rozwiązania znane z serii Core i7. Niestety, wymaga zakupu nowej płyty głównej, a także pamięci DDR3.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Wydajność	5,70
Uciążliwość	3,67
Gwarancja i serwis	4,80
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 5,44**
Ocena końcowa: jakość/cena	**bardzo dobry ← 4,96**
Parametry techniczne	
Liczba rdzeni/nazwa	4/Lynnfield
Proces technologiczny	45 nm
Częstotliwość	2,66 GHz (20*133 MHz)
Łączna pojemność cache L2/L3	1024/8192 KB
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	781 zł
Cena u dostawcy	600 zł (hurt)
Do testu dostarczył	Intel, www.intel.pl

AQUOS

FULL LED TV
Ostrość. **Jasność. Kontrast.**

Najnowsze telewizory SHARP AQUOS LED TV to jakość obrazu na najwyższym poziomie. Panel X Generacji produkowany w japońskiej fabryce Sakai oraz MEGA kontrast są potwierdzeniem jedynej w swoim rodzaju klasy tych produktów. Energooszczędność oraz unikatowe rozwiązania ekologiczne przewyższają normy unijnych certyfikatów Eco-Label. Naturalnie piękny obraz świata. Sharp.

AQUOS
FULL LED

www.sharp.pl

SHARP

CD 11/2009
Grupa: UZUPEŁNIENIA
Archiwalny artykuł „Zamiast talerzy”, PC Format 9/2009

Dysk SSD firmy OCZ z serii Summit, wielkość 2,5” , cena 850 zł

60 GB

Dysk HDD firmy Seagate z serii Momentus 5400.6, wielkość 2,5”, cena 320 zł

500 GB

PLUSY | MINUSY dysku SSD

- Wydajność, szczególnie odczytu
- Krótki czas dostępu do danych
- Odporność na wstrząsy
- Energooszczędność
- Cicha praca
- Dłuższa żywotność
- Pojemności tylko do 250 GB
- Wysokie ceny napędów
- Zwykle wolny zapis danych
- Ograniczona liczba cykli zapisu każdej komórki

PLUSY | MINUSY dysku HDD

- Bardzo duże pojemności
- Niskie ceny napędów
- Znana od lat, sprawdzona technologia
- Szybki odczyt i zapis danych
- Długi czas dostępu do danych
- Wrażliwość na wstrząsy
- Głośna praca (w niektórych modelach)
- Wyższy pobór prądu
- Nagrzewanie się obudowy

Przereklamowana nowość?

W sprzedaży pojawia się coraz więcej dysków SSD wykorzystujących układy pamięci flash. Dzięki temu są one ciche, energooszczędne, wydajne, odporne na wstrząsy. Ich działanie sprawdziliśmy w praktyce.

Do porównania dysków wykorzystaliśmy tradycyjny dysk Seagate z serii Momentus 5400.6 (pojemność 500 GB) i dysk SSD firmy OCZ z serii Summit o pojemności 60 GB. Oba wykorzystane dyski to dobre produkty w swojej klasie, pojemne (60 GB jak na dysk SSD to też sporo), aczkolwiek nie ekstremalnie wydajne ani drogie. W każdym razie w obu klasach produktów na pewno udałoby się znaleźć lepsze modele.

Testy wydajności

Patrząc na wyniki testów wydajności, przeprowadzonych za pomocą benchmarków do pomiarów wydajności, można odnieść wrażenie, że dysk SSD jest produktem idealnym – w każdym teście otrzymał ocenę celującą. Bardzo wysoką wydajność dysku SSD potwierdzają zarówno testy syntetyczne, mierzące konkretne parametry, jak i te bardziej zbliżone do rzeczywistych zastosowań, np. mierzące czas kopiowania dużych plików.

Niestety, wyników tych testów nie potwierdziła praktyka. Pracę obu dysków sprawdziliśmy na 15-calowym notebooku Toshiba L500D. Najpierw przeprowadziliśmy testy na komputerze z zainstalowanym klasycznym dyskiem twardym, a następnie powtórzyliśmy je po zainstalowaniu w komputerze dysku SSD.

Okazało się, że system Windows Vista uruchamia się na notebooku z dyskiem Seagate średnio 64 sekundy. Czas uruchamiania systemu na dysku SSD wyniósł... równą minutę, więc uruchamianie udało się skrócić zaledwie o 4 sekundy. Taka różnica jest praktycznie nieodczuwalna dla użytkownika.

Drugim przeprowadzonym testem była instalacja aplikacji. Wykorzystaliśmy Adobe Creative Suite CS3. Na dysku Seagate bogaty zestaw oprogramowania instalował się aż 21 minut. Po wykonaniu tej samej czynności na SSD okazało się, że instalacja trwa dokładnie 10 minut dłużej! Nie jest to zaskoczeniem, bo pamięć flash bywa powolna podczas zapisu.

W końcu udało się znaleźć ogromny plus dysku SSD. Dotyczy on zadań wykonywanych bardzo często, czyli uruchamiania aplikacji. Ze wspomnianego zestawu Adobe wybraliśmy 5 programów i sprawdziliśmy czas ich uruchamiania. Na zwykłym dysku wyniósł on łącznie 78 sekund, a w przypadku SSD jedynie 31 sekund. Przykładowo Photoshop CS3 uruchamiał się 4,8 sekundy zamiast 15 sekund – to szalona różnica.

Pobór prądu

SSD to także dyski bardzo energooszczędne. Pomiary wykazały, że pobierają ponad 3-krotnie mniej prądu niż klasyczny dysk do notebooka.

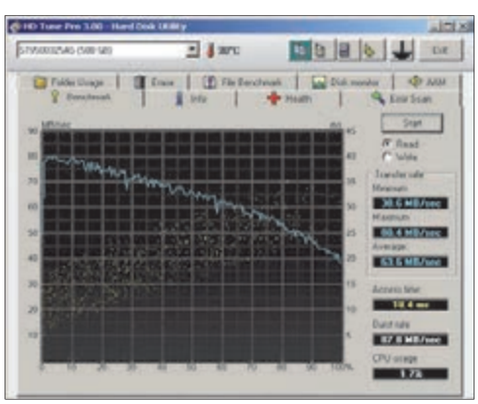

Dyski SSD cechują się szybkim odczytem danych i krótkim czasem dostępu (pierwszy ekran), i to zazwyczaj niezależnie od tego, w której komórce pamięci są zapisane dane. W przypadku klasycznych dysków wykorzystujących talerze jest inaczej – transfer jest niższy i w dodatku spada wraz z odległością od krawędzi talerza.

Kiedy warto kupić dysk SSD

Dyski SSD w stosunku do klasycznych mają zarówno zalety, jak i wady. Dlatego kup SSD, gdy:

- nie potrzebujesz dużej pojemności na filmy, gry czy programy zajmujące dużo miejsca
- często uruchamiasz różne programy, otwierasz duże pliki i zależy ci na ich szybkim odczycie
- zależy ci na absolutnej ciszy podczas pracy
- chcesz zapewnić maksymalną odporność dysku na wstrząsy
- chcesz nieco zmniejszyć temperaturę notebooka od spodu obudowy
- twój notebook lub netbook pobiera tak mało prądu, że oszczędność rzędu 1 wata w widoczny sposób wydłuży czas pracy na akumulatorze

Czas pracy notebooka na zasilaniu bateryjnym

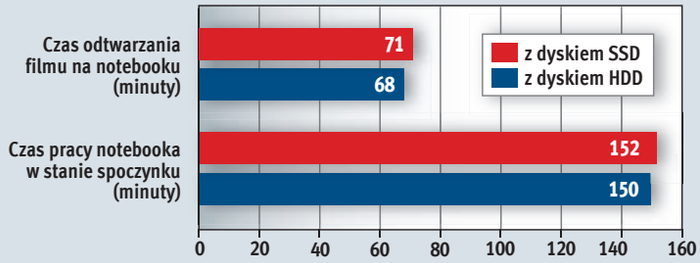

Dysk SSD ma ok. trzykrotnie mniejszą moc niż przeciętne dyski do notebooków, różnica wynosi około 1,5 wata. Jednak, gdy wziąć pod uwagę moc całego komputera przenośnego, która wynosi 20–30 watów, oszczędność oferowana przez sam dysk nie zdaje się na nic. Procesor, ekran i inne podzespoły nadal pobierają bardzo dużo prądu. Dlatego w typowym 15-calowym notebooku oszczędność oferowana przez SSD jest znikoma – czas pracy wydłuża się jedynie o 2–3 minuty.

Wydajność notebooka

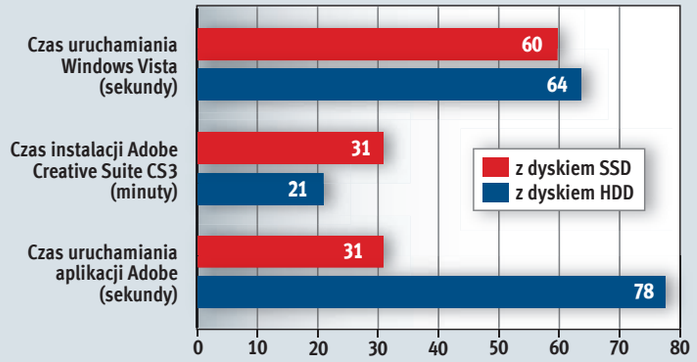

System Windows Vista uruchamia się z SSD tylko 4 sekundy krócej niż z dysku tradycyjnego (Windows 7 ma być w tym przypadku lepszy). Dłużej trwa instalacja aplikacji, ale za to ich uruchamianie jest bez porównania szybsze.

Jednak okazało się, że w praktyce nie ma to najmniejszego znaczenia. Nasz testowy notebook przy zasilaniu bateryjnym pracował w stanie spoczynku 2,5 godziny, a po zmianie dysku na SSD – jedynie 2 minuty dłużej. Jak się bowiem okazuje, moc dysku w stosunku do mocy całego notebooka jest tak znikoma, że oszczędzanie energii niewiele daje.

Pobór prądu jest na pewno związany z emisją ciepła. Dysk SSD praktycznie się nie nagrzewa, ma temperaturę otoczenia. Klasyczny dysk jest zawsze cieplejszy. W przypadku omawianego Seagate'a zmierzona temperatura to 32 stopnie, ale niektóre dyski notebooków nagrzewają się nawet do 40 stopni. Ciepło to jest przenoszone na obudowę notebooka i zmniejsza komfort korzystania z komputera.

Czy warto?

W dyskach SSD udało nam się znaleźć zarówno zalety, jak i wady. Do tych pierwszych należy wydajność, szczególnie szybkość odczytu plików, co przekłada się m.in. na znacznie szybsze uruchamianie aplikacji (ale już nie samego systemu Windows). Ogromną wadą jest przede wszystkim 20-krotnie droższa przestrzeń dyskowa (w przypadku dwóch użytych przez nas napędów). Minus to także dłuższa instalacja programów, ale na szczęście przeprowadza się ją rzadko. Energooszczędność praktycznie nie ma znaczenia, bo nie wynika z niej dłuższa praca notebooka na baterii. Plusem jest nienagrzewanie się dysku, a także odporność na wstrząsy, choć ta ostatnia cecha w ogólnie delikatnym notebooku też nie ma dużego znaczenia.

Tak wygląda dysk SSD od środka – to płytka drukowana, na niej kilka kości pamięci flash oraz kontroler SATA.

Jest jeszcze cecha, o której nie wspominaliśmy – żywotność pamięci flash. Zależy ona od typu pamięci. Przeciętnie każda komórka może być zapisana 100 tys. razy, ale są już pamięci flash, które można kasować i zapisywać od nowa nawet milion razy. Jeśli dysk będzie użytkowany np. przez 5 lat, przy takich parametrach każda komórka musiałaby być zapisana 23 razy dziennie. W przypadku zwykłych plików nie jest to możliwe, ale w przypadku pliku wymiany – jak najbardziej. Dlatego kontrolery dysków SSD dbają o to, by nie zapisywać danych stale w tych samych komórkach, lecz na całej dostępnej przestrzeni dyskowej. W efekcie średni czas pracy między awariami (tzw. MTBF) jest szacowany na 1–2 mln godzin, czyli dziesiątki lat.

Jedno jest pewne – dyski SSD w końcu zastąpią tradycyjne, bo już powoli zaczynają zajmować ich miejsce. Jednak naszym zdaniem obecnie nie warto przepłacać. Półprzewodnikowa przestrzeń dyskowa może być tylko trochę droższa niż w klasycznych dyskach z talerzami, ale nie 20-krotnie, jak ma to miejsce teraz.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Wyniki testu dysków twardych do notebooków

Producent	Waga	OCZ	Ocena	Seagate	Ocena
Model		Summit 60 GB (OCZSSD2-1SUM60G)		Momentus 5400.6 (ST9500325AS)	
Pojemność nominalna/rzeczywista	20%	60/60 GB	1,79	500/466 GB	6,00
Prędkość obrotowa		nie dotyczy		5400 obr./min	
Interfejs i bufor		SATA300, brak bufora		SATA300, 8 MB	
Funkcje		NCQ		APM, NCQ	
Koszt 1 gigabajta		14,26 złotych		0,69 złotych	
Wydajność					
Transfer minimalny/średni/maksymalny – test syntetyczny	5%	165,1/179,6/182,7 MB na sekundę	6,00	38,6/63,6/80,4 MB na sekundę	4,48
Czas dostępu – test syntetyczny	5%	0,1 milisekundy	6,00	18,4 milisekundy	3,50
Rzeczywisty ciągły odczyt/zapis danych	6%	181,8/146,6 MB na sekundę	6,00	79,2/78,9 MB na sekundę	4,58
Rzeczywisty czas odpowiedzi podczas odczytu/zapisu danych	6%	0,1/4,6 milisekundy	6,00	18,4/8,6 milisekundy	3,88
Zapis/odczyt/kopiowanie plików Install	6%	80,7/84,7/39,8 MB na sekundę	6,00	22,6/45,6/16,3 MB na sekundę	3,24
Zapis/odczyt/kopiowanie plików ISO	6%	100,2/86,5/40,1 MB na sekundę	6,00	30,8/76,9/18,9 MB na sekundę	3,71
Zapis/odczyt/kopiowanie plików MP3	6%	76,1/85,9/39,5 MB na sekundę	6,00	28,3/52,5/18,5 MB na sekundę	3,48
Zapis/odczyt/kopiowanie plików Programs	6%	58,6/93,6/31,8 MB na sekundę	6,00	18,4/48,4/12,5 MB na sekundę	2,86
Zapis/odczyt/kopiowanie plików Windows	6%	46/102,5/29 MB na sekundę	6,00	15,4/39,2/10,2 MB na sekundę	2,75
Wydajność serwera plików	6%	270/273/282 operacji I/O na sekundę	6,00	68,7/86,6/109,5 operacji I/O na sekundę	3,98
Wydajność serwera WWW	6%	6334/6297/6317 operacji I/O na sekundę	6,00	70,2/99,9/118,9 operacji I/O na sekundę	3,72
Wydajność serwera baz danych	6%	187/202/203 operacji I/O na sekundę	6,00	72,1/87,9/108,9 operacji I/O na sekundę	3,84
Wydajność suma	**70%**	**ocena pośrednia**	**6,00**	**ocena pośrednia**	**3,66**
Uciążliwość					
Temperatura obudowy	1%	26 st. Celsjusza	6,00	32 st. Celsjusza	4,71
Poziom hałasu: spoczynek/wyszukiwanie	2%	bezgłośny	6,00	24/26 decybeli	3,65
Pobór prądu podczas pracy	2%	0,75 wata	6,00	2,25 wata	3,95
Uciążliwość suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**6,00**	**ocena pośrednia**	**3,98**
Gwarancja i serwis					
Okres gwarancyjny	2%	2 lata	3,50	5 lat	6,00
Realizacja napraw gwarancyjnych	1%	dostarczenie do sprzedawcy	4,00	dostarczenie do sprzedawcy	4,00
Pomoc w internecie	1%	www.ocztechnology.com/support	5,00	www.seagate.com/www/pl-pl	5,00
Oprogramowanie	1%	brak dodatkowych aplikacji	1,00	SeaTools (do pobrania z WWW), DiscWizard (do pobrania z WWW)	5,00
Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**3,40**	**ocena pośrednia**	**5,20**
Wyniki testu					
Ocena końcowa: jakość	**100%**	**bardzo dobry ←**	**5,03**	**dobry ←**	**4,22**
Ocena końcowa: jakość/cena		**dostateczny**	**3,29**	**dobry**	**3,92**
Średnia cena rynkowa		850 zł		320 zł	
Cena u dostawcy		849 zł		320 zł	

Sieć nie tylko dla orłów

Cisco Network Magic pozwala nie tylko skonfigurować router, ale zarządzać domową siecią, monitorować jej pracę i nadzorować bezpieczeństwo.

Nadzorowanie domowej sieci nie jest trudne, ale mniej doświadczony użytkownik może potrzebować wsparcia np. ze strony łatwego w obsłudze oprogramowania.

Gdy w domu znajdzie się więcej niż jeden komputer, warto uruchomić małą sieć bezprzewodową. Jednak wtedy na osobę pełniącą rolę administratora czekają nowe wyzwania: odpowiednie skonfigurowanie sieci oraz jej zabezpieczenie.

W przypadku jednego komputera dopilnowanie zabezpieczeń jest stosunkowo proste. Problem jest większy, jeśli komputery są dwa lub trzy, a jeszcze większy, gdy korzystają z nich dzieci, a dorosły nie wie, jakie zakamarki sieci odwiedzają, jakie programy uruchamiają. Ułatwieniem mają być m.in. programy dołączane do routerów, pomagające w poprawnym podłączeniu kabli i uruchomieniu sieci. Wyjątkowo użytecznym narzędziem jest Cisco Network Magic, dołączany do routerów marki Linksys by Cisco. W przeciwieństwie do większości innych programów sieciowych, ten ma polski interfejs użytkownika.

7 dni na próbę

Cisco Network Magic przez 7 dni po instalacji ma włączone wszystkie funkcje, po tym czasie zaczyna pracować jako wersja Basic. By móc z powrotem korzystać ze wszystkich możliwości, musisz zapłacić równowartość 30 lub 50 dolarów. Funkcje dodatkowo płatne oznaczyliśmy symbolem ■.

Przygotowanie programu do zarządzania siecią

Cisco Network Magic został tak przygotowany, by można go było łatwo zainstalować, a po instalacji wykonywana jest wstępna konfiguracja.

Instalacja programu

Instalacja jest standardowa (obejmuje m.in. automatycznie sprawdzenie dostępności nowych wersji) i sprowadza się do kilku okien kreatora.

1 Z płyty CD dostarczonej z routerem uruchom plik instalatora. Jeśli masz Windows Vista lub Windows 7, może się pojawić komunikat systemu kontroli konta użytkownika z pytaniem o możliwość instalacji programu. Musisz świadomie zezwolić na instalację programu.

2 Tuż po uruchomieniu instalator sprawdzi, czy w sieci jest dostępna nowa wersja programu. Gdy klikniesz przycisk Dalej, automatycznie ją pobierze, chyba że pominiesz ten krok i rozpoczniesz instalację wersji, którą posiadasz. W pierwszym oknie instalatora kliknij przycisk Instaluj, a następnie Dalej.

3 Na tym etapie instalator sprawdza również, czy wcześniej używałeś programu LELA – jeśli tak, następuje aktualizacja tego narzędzia do Cisco Network Magic.

4 W następnym kroku kreatora instalacji kliknij Dalej, później wybierz folder docelowy dla programu (możesz zostawić domyślny) i również kliknij Dalej. Rozpocznie się instalacja programu, a po ok. minucie pojawi się okno z komunikatem o jej zakończeniu.

Pierwsza konfiguracja

Po instalacji Cisco Network Magic automatycznie uruchamia się kreator konfiguracji, który pomaga przygotować program do pracy.

1 Pierwsze okno konfiguratora zawiera tylko skrótowe informacje o możliwościach programu. Zapoznaj się z nimi i przejdź dalej.

2 W kolejnym kroku masz możliwość określenia, czy program ma przesyłać dane o twojej sieci do centrum wsparcia technicznego Linksys by Cisco. Jeżeli obawiasz się o swoją prywatność, zaznacz:

☑ Nie chcę korzystać z zaawansowanych funkcji programu Network Magic

Kliknij Dalej.

3 Na tym etapie nastąpi wykrycie routera, odbywa się ono całkowicie automatycznie.

4 W kolejnym oknie, w polu Adres e-mail:, możesz podać kontakt do siebie, a także zaznaczyć pole poniżej:

☑ Chcę otrzymywać informacje na temat aktualizacji, nowości i
Na powyższy adres zostanie wysłana wiadomość e-mail z pc

by otrzymywać informacje o nowych wersjach programu. Możesz też pozostawić te pola puste.

5 W zależności od funkcji, jakie ma pełnić program Cisco Network Magic, w następnym oknie zaznacz odpowiednie opcje: udostępnianie plików przechowywanych na danym komputerze, podłączonych do niego drukarek, monitorowanie aktywności danego komputera w sieci.

6 Jeżeli wybrałeś funkcję udostępniania folderów lub drukarek, zaznacz teraz, które z nich mają być dostępne w sieci.

7 Niektóre funkcje programu Network Magic są bardzo istotne dla bezpieczeństwa, dlatego wskazane jest zabezpieczenie programu hasłem. Teraz masz możliwość wymyślenia i wpisania w polu Wybierz hasło: tego hasła, a także podpowiedzi, która pomoże ci je odzyskać.

8 Kolejne okno pozwala na włączenie e-mailowych raportów z działania komputera, zaznacz więc opcję:

☑ Wysyłaj raporty dotyczące tego komputera na ten adres e-mail:

i w polu poniżej wpisz swój adres e-mail.

9 Płatna wersja programu może też wykonywać automatycznie zrzuty ekranu z interwałem od 15 minut do 4 godzin, przydatne np. na komputerach dzieci. Wybierz odpowiednią opcję z listy:

Automatycznie wykonuj zrzuty ekranu na tym komputerze:.

10 W ostatnim oknie program wyświetli dużymi literami hasło zabezpieczające jego konfigurację. Możesz już zamknąć kreator konfiguracji. Od tej pory program będzie pracować cały czas w systemie, a jego interfejs można przywołać za pomocą ikon znajdujących się w menu **Start**, na pulpicie oraz w zasobniku systemowym. Jeżeli masz kilka komputerów, powtórz na nich instalację Cisco Network Magic.

Konfiguracja nowej sieci bezprzewodowej

Po instalacji programu Cisco Network Magic warto sprawdzić stan sieci – program wyświetla ją w postaci czytelnej mapy. Pozwala to łatwo wykryć i usunąć błędy konfiguracji, a następnie podłączyć do sieci nowe urządzenia.

Zabezpieczanie łączności bezprzewodowej

Cisco Network Magic oferuje kilka widoków, które są dostępne po kliknięciu ikon w górnej części okna programu. Korzystanie z programu zacznijmy od widoku mapy.

1 W głównym oknie programu, w jego górnej części kliknij ■,

by zobaczyć swoją sieć. Źle skonfigurowane urządzenia sieciowe zostały oznaczone czerwoną tarczą – w naszym przypadku to router WRT160NL marki Linksys by Cisco:

Trzeba się zająć poprawą jego konfiguracji.

2 Kliknij na rozwijaną listę pod routerem, wybierz z niej Wyświetl szczegóły i alerty. W naszym przypadku problem jest jeden: Niezabezpieczona sieć bezprzewodowa. Ten sam problem będzie występował w każdym nowo uruchomionym routerze. Zamknij okno z komunikatami.

3 Rozwiń jeszcze raz listę pod routerem i wybierz z niej Zmień ochronę bezprzewodową. Następnie w oknie Ochrona bezprzewodowa kliknij Zmień rodzaj zabezpieczeń sieci. Zaznacz ■,

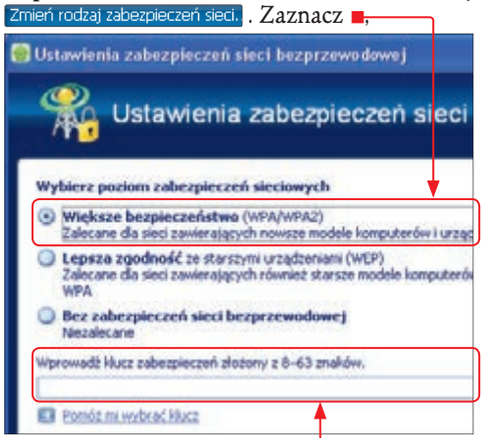

a w polu poniżej ■ wpisz wymyślony przez siebie klucz szyfrujący dane przesyłane przez sieć. Zamknij okno.

4 W oknie Ochrona bezprzewodowa wykorzystaj funkcję Blokada sieci, która zapobiega przyłączaniu niepożądanych urządzeń do sieci. Oferuje ona jeszcze wyższy poziom bezpieczeństwa niż samo szyfrowanie, co w przypadku dużego zasięgu sieci 802.11n jest bardzo istotne. Kliknij więc Włącz funkcję Blokada sieci.

5 Zwróć uwagę, że po eliminacji wszystkich problemów czerwona ikona ostrzegawcza przy symbolu routera już zniknęła:

Świadczy to o jego bezpiecznej konfiguracji.

Jak widać, program oferowany z routerami Linksys by Cisco wykonuje te czynności, które można by wykonać poprzez interfejs WWW. Jednak z jego pomocą wykonuje się je łatwiej.

Zabezpieczanie komputera

Może się zdarzyć, że komputery podłączone do sieci również zostaną oznaczone na mapie symbolem czerwonej tarczy. To sygnał, by przyjrzeć się ich konfiguracji.

1 Rozwiń listę pod ikoną komputera i wybierz z niej polecenie Wyświetl szczegóły i alerty. Zobaczysz, jakie problemy wykrył program:

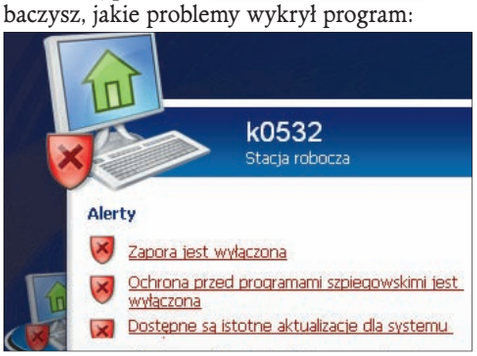

W naszym przypadku pojawiły się trzy błędy.

2 Usuń błędy konfiguracji, zgodnie ze wskazówkami programu Network Magic. Aby to zrobić, wystarczy kliknąć na każdy z komunikatów.

3 Gdy usuniesz wszystkie problemy zagrażające bezpieczeństwu sieci, w prawej górnej części okna programu powinna się pojawić zielona ikona oraz komunikat ■.

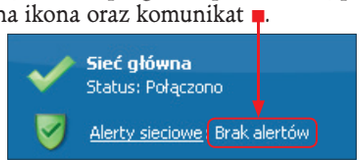

Dodawanie urządzeń do sieci

Podłączanie kolejnych urządzeń do sieci jest bardzo proste, a bywa nawet zbyt proste – w przypadku Wi-Fi wystarczy znać jedynie klucz szyfrujący. Poziom bezpieczeństwa poprawiają filtry MAC, choć są one trudne do skonfigurowania. W przypadku Cisco Network Magic wykorzystanie takiego filtra (w postaci blokady sieci) zostało maksymalnie uproszczone.

1 Przejdź do widoku zadań (klikając odpowiedni przycisk w górnej części okna), następnie kliknij ■.

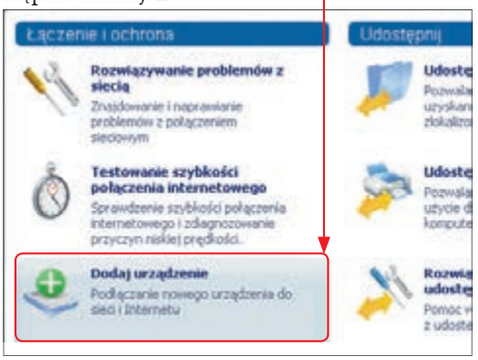

Podaj hasło zabezpieczające program, a w kolejnym oknie wybierz rodzaj urządzenia. Kliknij Dalej. Następnie wybierz typ połączenia (np. bezprzewodowe) i również kliknij Dalej. W tym momencie nowe urządzenie zostaje „wpuszczone" do sieci.

2 Program zada pytanie, jaki system jest zainstalowany na podłączanym komputerze. W następnym oknie pojawi się pytanie, czy masz pamięć flash, za pomocą której można przenieść ustawienia. Najlepiej zaznacz opcję Nie., bo poradzisz sobie bez tej pomocy. Dla ułatwienia program wyświetli nazwę sieci, typ zabezpieczeń sieci bezprzewodowej oraz klucz szyfrujący.

3 Teraz podłącz notebook do sieci Wi-Fi, podając tylko klucz szyfrujący, który przed chwilą wyświetlił program Network Magic.

4 Jeśli już podłączyłeś notebook do sieci, wróć do komputera z programem Network Magic i w otwartym oknie Dodawanie urządzenia kliknij Dalej. Program sam znajdzie nowo podłączony notebook w sieci, a następnie wyśle do routera informacje o jego obecności. Może to potrwać kilka minut, po czym kliknij przycisk Zakończ. Po dodaniu notebooka do sieci blokada sieci zostanie ponownie uruchomiona.

5 Od tej pory na swojej mapie sieci będziesz widział nowy komputer, ale może on mieć żółtą lub czerwoną ikonę ostrzegawczą. Rozwiń zatem listę pod nim i wybierz Wyświetl szczegóły i alerty. Usuń problemy w taki sposób, jak pokazaliśmy w rozdziale „Zabezpieczanie komputera". Problemem może się okazać również to, że na nowym komputerze nie będziesz miał zainstalowanego programu Network Magic – zainstaluj więc go.

W podobny sposób możesz podłączyć do sieci inne urządzenie, np. telefon komórkowy czy komputer kieszonkowy. Jeżeli są to urządzenia, na których nie da się zainstalować programu Network Magic (np. telefon), ich podłączanie do sieci będzie jeszcze prostsze.

Powyższe czynności pozwalają uruchomić bezpieczną sieć, jednak nawet w połowie nie wyczerpują możliwości programu Cisco Network Magic. W następnym wydaniu PC Formatu pokażemy kolejne możliwości tego programu. ■

5,6 mln
osób w Polsce codziennie lub co drugi dzień korzysta z profili serwisów społecznościowych

W godzinę stworzyłem profil

Marek facebook
Godzinę zajęło mi założenie i ustawienie profilu na Facebooku, dodanie paru znajomych, którzy akurat byli online. Teraz ciągle go rozbudowuję.

110 mln
Amerykanów, czyli 60 proc. tamtejszych internautów, korzysta z serwisów społecznościowych; odwiedza je średnio 5 razy w tygodniu, 4 razy dziennie

Dostaję fachowe opinie

Karol flickr
Publikuję fotki, a czasem wideo w specjalizowanych serwisach, jak Flickr. Mogę tam liczyć na profesjonalne komentarze od fanów fotografii.

Wymieniam linki do utworów

Miguel facebook
Na koncercie w Berlinie poznałem kilku niezłych gości z Polski. Teraz kontaktujemy się przez Facebook. Regularnie przesyłamy sobie linki do utworów ulubionych kapel. Zamierzamy nawet założyć grupę fanów Radiohead.

300 mln
internautów na świecie założyło profil na Facebooku, liczba aktywnych profili zarządzanych z komputerów w Polsce to 1,3 mln

Publikuję fotki z ciekawych wydarzeń

Witek fotka.pl
Umieściłem w serwisie zdjęcia i kilka plików wideo z dorocznego rajdu pieszego po Sudetach. Część udostępniłem publicznie, a część tylko znajomym z profilu. W komentarzach zachwycają się, że fotki świetne.

W sieci kontaktów

Mogą być stratą czasu, ale też ułatwią utrzymywanie kontaktów towarzyskich i zawodowych, pomogą znaleźć ludzi o podobnych pasjach, zainspirują, poprawią samopoczucie. Jeśli masz inne zdanie o serwisach społecznościowych, to znasz je chyba tylko ze słyszenia albo wybrałeś kiepską sieć. Pora zmienić to nastawienie.

Jedną z irytujących cech serwisów społecznościowych jest rywalizacja o jak największą liczbę znajomych gromadzonych przez użytkowników na ich profilach (jeśli jeszcze nie korzystałeś ze społeczności – patrz ramka „Profil, czyli co?"). Często zaproszenia do grona znajomych wysyłają obce osoby, z którymi łączy nas tylko wspólny znajomy, szkoła, do której chodziliśmy, czy nazwisko. Najczęściej odpowiadamy na to zaproszenie pozytywnie, bo głupio odmówić. Czy to błąd? Z socjologicznego punktu widzenia niekoniecznie. Taka kolekcja kontaktów to niezły „kapitał". Może on procentować na różne sposoby, np. posłużyć do dotarcia do jakiegoś specjalisty, znalezienia pracy itd.

Ambiwalentne jest też kreowanie się członków społeczności na trochę inne osoby niż są w rzeczywistości. O ile żenujące jest pokazywanie swoich zdjęć na tle superauta (które nie należy do nas, ale robi wrażenie), o tyle prezentowanie siebie w innym świetle, niż postrzegają nas znajomi, ma cechy autoterapii. Nieśmiały internauta, który na imprezach w realu się nie odzywa, w sieci może zabłysnąć zgrabnym komentarzem, i zostanie doceniony.

Naukowcy brytyjscy nie podchodzą do tej sprawy tak łagodnie. Boją się o młode pokolenie. Według nich serwisy spoecznościowe mogą uczynić je infantylnym, wypaczyć poczucie tożsamości – bo nie wiadomo, czy jestem, jaki jestem, czy taki, jakim prezentuję się w sieci – spłycić relacje, zniszczyć umiejętność prowadzenia normalnej rozmowy itp. Starsi internauci chyba nie traktują tych ostrzeżeń serio, bo sami łapią się w społecznościowe sieci.

9,2 mln
osób to aktywni użytkownicy serwisu YouTube

400 milionów

W 2008 roku najwięcej użytkowników przybyło serwisom społecznościowym spośród osób w wieku 35–49 lat – mowa o 11 mln osób, podaje raport Nielsen Online. Badanie poprzedzające raport nie obejmowało Polski.

Braliśmy natomiast udział w badaniu firmy Universal McCann „Power to The People". Z najnowszego – odbywającego się od października 2008 do marca 2009 – wynika, że światowy internet ma 625 mln aktywnych użytkowników (korzystają z sieci codziennie lub co drugi dzień), a 65 proc. z nich, czyli 400 mln, ma założony profil na co najmniej jednym portalu społecznościowym.

Profil, czyli co?

Profil na serwisie społecznościowym jest jego podstroną, którą zarządza właściciel profilu i decyduje o jej zawartości. Na profilu umieszcza informacje, zdjęcia, wideo, komentarze, z jego poziomu wysyła do znajomych wiadomości, odbiera odpowiedzi itd. Dostępne na profilu funkcje i możliwości zależą od serwisu.

Spis zawartości

W sieci kontaktów 36

Czas na Facebook 38
- Facebook kontra Nasza-klasa – porównanie cech i możliwości 38
- Zakładanie konta 39
- Wyszukiwanie znajomych i utrzymywanie kontaktów 39
- Uzupełnianie i rozbudowa profilu 40
- Blokowanie profilu dla osób postronnych 40

Zasady publikowania 42
- Komentarze i oceny
- Publiczne lub prywatne
- Prawa autorskie i licencje
- Limity pojemności w wybranych serwisach

Dodawaj fotki i klipy 44
- Przygotowanie fotek do serwisu społecznościowego 44
- Pokazywanie swoich zdjęć w serwisie Flickr 46
- Przesyłanie filmu na YouTube 46

Kapitał z kontaktów 48
- GoldenLine – dla zawodowców
- GoldenLine w pigułce
- Inne polskie serwisy
- Światowy LinkedIn

1,2 mln
osób odwiedza miesięcznie serwis dla profesjonalistów GoldenLine

Nawiązuję kontakty zawodowe i osobiste

Jasiek GoldenLine
Dziadkowie mówili „siedź w kącie, a znajdą cię". Akurat! Założyłem profil w GoldenLine, żeby zaprezentować swoje umiejętności i dotychczasowe osiągnięcia. Nawiązałem sporo ciekawych kontaktów zawodowych, i osobistych też. Na pewno przydadzą się, gdy będę zmieniał pracę. Liczę też, że zauważą mnie „łowcy głów".

Szukam fajnych ludzi

Iza nasza-klasa
Po wyjeździe z Polski Nasza-klasa pozwala mi utrzymywać kontakt z przyjaciółmi i rodziną w Polsce. Ale założyłam też profil na Facebooku, by poznać ciekawych ludzi stąd. Szukam ich, przyłączając się do różnych grup zainteresowań. facebook

13 mln
kont ma Nasza-klasa, aktywnie zarządzanych jest 11,6 mln

Po co ci profil w społeczności online

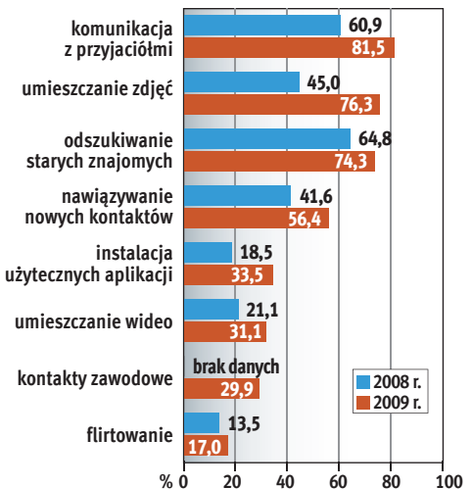

Są to wyniki cyklicznych badań firmy Universal McCann. W najnowszym badaniu uczestniczyło ponad 22,7 tys. aktywnych internautów (są w sieci codziennie lub co drugi dzień) z 38 krajów, w tym z Polski.

I coraz częściej korzystają z funkcji dostępnych poprzez profile tych serwisów (patrz wykres). W Polsce 5,6 mln osób aktywnie zarządza swoimi społecznościowymi profilami.

Rozrywkowo, domowo lub na serio

Nie powinno dziwić, że ktoś ma profile w kilku serwisach, bo przecież różnią się one charakterem i celem działania. Przykładowo Fotka.pl uznawana jest za serwis dla młodszych internautów, służący do nawiązywania nowych znajomości i flirtowania (czytaj też artykuł na 42). Przeciwny kraniec to serwisy typu GoldenLine dla osób zainteresowanych nawiązywaniem kontaktów zawodowych (więcej o takich portalach na 48).

Wspomniany już raport Nielsen Online podaje charkterystykę użytkowników serwisów światowych, które i w Polsce są wykorzystywane. Według niej, na Facebooku 40 proc. to osoby zamężne lub żonate, lojalne wobec serwisu – dla 75 proc. to ulubiona strona. Na MySpace są najmłodsi uczestnicy serwisów społecznościowych, single, którym zależy na dobrej zabawie, z czasem zmieniają serwis m.in. na Facebook. Z kolei naLinkedIn (zagraniczny odpowiednik GoldenLine) 57 proc. to mężczyźni, dobrze zarabiający, dbający o zdrowie, uprawiający sport, lubiący gadżety.

Co się komu podoba

Przywołaliśmy zaledwie kilka bardziej znanych z setek serwisów społecznościowych. Ale tym najbardziej rozpoznawalnym przez Polaków jest Nasza-klasa. Według badania D-Link Technolgy Trend z maja br. nazwę tę zna 94 proc. internautów i ok. 20 proc. osób, które z internetu nie korzystają. Serwis odniósł ogromny sukces. W stworzonym przez blogerów z TechCrunch rankingu serwisów z całego świata, pod względem wartości jest na 24. pozycji. I choć stale się rozwija, są serwisy oferujące większe możliwości i lepszą technologię. Taki jest Facebook.

W czasach, gdy powszechne są kontakty polskich szkół z zagranicznymi, wyjazdy na studia do innych krajów i gdy coraz więcej podróżujemy, Facebook pozwoli utrzymywać nawiązane relacje z Niemcami, Anglikami, Amerykanami itd. Tu Nasza-klasa przegrywa. Na 38 znajdziesz porównanie obu serwisów. Może zachęci cię ono do utworzenia profilu w Facebooku, nawet jeśli masz już konto na Naszej-klasie. Przekonasz się, czym Facebook się wyróżnia i jakie daje korzyści. Pokazujemy krok po kroku, jak się w nim zadomowić – patrz 39–40.

6 mld
minut spędzają dziennie na Facebooku jego użytkownicy

Każdy serwis społecznościowy umożliwia umieszczanie zdjęć, niektóre również materiałów wideo. Rośnie liczba osób korzystających z tych funkcji. Według raportu Universal McCann fotki publikuje już 76 proc. członków społeczności (rok temu 45 proc.), a wideo 33 proc. (przed rokiem 16,9 proc.). Obowiązujące przy tym zasady zależą od serwisu – omawiamy je na 42. Zachęcamy też do założenia razem z nami darmowego konta na serwisie Flickr, zawierającym największą bazę zdjęć na świecie (46). Jeśli robisz ciekawe fotki, pokaż je właśnie tam.

Ufaj, ale nie bądź naiwny

W serwisach społecznościowych jesteś narażony na niebezpieczeństwa, tak jak zawsze podczas korzystania z internetu. Według badania przeprowadzonego przez firmę AVG wśród 250 amerykańskich internautów, korzystających ze społecznościowych serwisów, prawie 20 proc. doświadczyło kradzieży tożsamości, 47 proc. padło ofiarą działania złośliwego oprogramowania, a na 55 proc. skierowano atak phishingowy.

Aby się ustrzec takich sytuacji, po pierwsze zmieniaj hasła dostępu (regularnie robi to tylko 36 proc. badanych). O tym, jakie hasła wybierać i jak je zapamiętywać, czytaj w dziale software 54. Po drugie, korzystaj z opcji ustawień prywatności – decyduj, jakie dane publikowane przez ciebie na serwisie i dla kogo mają być widoczne (robi to tylko 43 proc. respondentów). Ponadto nie przyjmuj zaproszeń do grona znajomych od osób, których nie rozpoznajesz – pliki, którymi zechcą się z tobą w przyszłości podzielić (64 proc. używa do tego celu serwisów), mogą być zainfekowane.

Daję znać, co u mnie słychać

Andy facebook
Zaglądam na Facebook kilka razy dziennie, żeby dać znać, co u mnie słychać i skomentować wpisy znajomych.

Co irytuje, co się podoba

W serwisach społecznościowych drażnią, szczególnie na początku:
- infantylne i płytkie komentarze
- bardzo dużo bezużytecznych informacji
- rywalizacja o jak największą liczbę znajomych i odsłon czy maksymalną punktację i oceny fotek
- pozerstwo
- wystawianie swojego życia na widok publiczny

Jednocześnie można sporo zyskać:
- odnaleźć starych znajomych,
- przyłączyć się do grupy dzielącej podobne zainteresowania i poznać ciekawych ludzi
- poszerzyć horyzonty
- czerpać inspiracje z wypowiedzi znajomych
- nawiązywać kontakty zawodowe
- pozbyć się uczucia samotności
- nauczyć się otwartości

PC Format w Interii

Porozmawiaj z redaktorem, zadaj pytanie ekspertowi. Czat na temat serwisów społecznościowych w poniedziałek 05.10.2009 r. od g. 15.00.

Czateria www.czateria.pl

źródło: raport Universal McCann „Power to The People Wave 4/Wave 3", Facebook, Megapanel PBJ/Gemius, czerwiec 2009, Nasza-klasa

Czas na Facebook

Facebook od początku był pomyślany jako narzędzie do podtrzymywania obecnych znajomości z rzeczywistego świata i z dowolnego kraju. Serwis osiąga ten cel, ułatwiając obieg informacji oraz interakcję między znajomymi. Na przykład zamiast wysyłać zdjęcia i filmy z wakacji do wszystkich znajomych, wrzucasz je na Facebook, a każdy ze znajomych dostaje powiadomienie, że na twoim profilu pojawiła się nowa galeria do przejrzenia. Tak samo możesz rozpowszechniać informacje tekstowe, linki, komentarze do treści znalezionej w sieci.

Facebook ma własny system e-mailowy, wbudowany komunikator, system komentarzy itp. Jego unikatową cechą jest możliwość wpisywania tekstów i dodawania zdjęć przez znajomych na twoim profilu (na tzw. Tablicy). Taki komunikat, w przeciwieństwie do e-maila, jest widoczny dla znajomych odwiedzających profil. Dzięki temu każdy profil Facebooka może służyć jako interaktywne forum dyskusyjne.

Inną unikatową cechą Facebooka jest to, że zawartość profilu nie jest dostępna dla osób spoza grona twoich znajomych. Obca osoba widzi tylko twoje zdjęcie, listę znajomych i nazwisko użytkownika. Dlatego Facebook omijają podrywacze.

Funkcje serwisu, co jest też wyjątkowe, możesz sam rozszerzać. Do profilu możesz doinstalować tysiące programów. Może to być np. narzędzie do stworzenia listy prezentów ślubnych, na której znajomi będą deklarować, co podarują. Albo narzędzia do tworzenia quizów, których wyniki są widoczne w profilu.

Wreszcie Facebook jest w 100 procentach bezpłatny.

facebook kontra nasza-klasa – porównanie cech i możliwości

	Nasza-klasa.pl	Facebook.com
Liczba użytkowników	13 mln	300 mln
Liczba użytkowników z Polski	11,6 mln	1,3 mln
Zasięg	Polska	cały świat
Wersje językowe	polska	ponad 60, w tym polska
Szybkość działania	duża	bardzo duża
Reklamy	nachalne, graficzne	dyskretne, tekstowe
Interfejs	mało elementów dynamicznych	dużo elementów dynamicznych
Zintegrowany mikroblog	tak, prosty	tak, rozbudowany i interaktywny
Śledzenie zmian w profilu znajomych	tak	tak
Bezpłatne dodawanie zdjęć	1 MB miesięcznie	bez limitu
Podpowiadanie osób, które możesz znać	tak	tak
Możliwość publikowania wideo	nie	tak, nieograniczona liczba
Wbudowany komunikator	nie	tak, intuicyjny i przejrzysty
Wbudowana poczta	tak	tak
Możliwość instalowania własnych dodatków (aplikacji)	nie	tak, do wyboru ponad 50 tys. programów
Opcje ustawiania prywatności	podstawowe	bardzo rozbudowane
Witryna mobilna	brak	doskonała
Aplikacje do obsługi ze smartfonów	niewiele	duży wybór

Zakładanie konta w Facebooku

Aby zaistnieć na Facebooku, musisz stworzyć w serwisie własny profil. W tym celu najpierw trzeba założyć w nim konto.

1 Wejdź na stronę 1 i w formularzu Zarejestruj się wpisz w kolejnych polach imię, nazwisko, adres e-mailowy, hasło. Z rozwijanych list wybierz płeć oraz swoją datę urodzenia. Na koniec kliknij przycisk Zarejestruj się. Na następnej stronie w polu Tekst w ramce: przepisz tekst z obrazka znajdującego się powyżej i naciśnij Zarejestruj się.

2 Znalazłeś się w oknie kreatora konfiguracji. Najpierw Facebook poda w polu Dodaj znajomych nazwiska osób, które możesz znać, np. osoby, która przesłała ci zaproszenie do kontaktów. Aby dodać znajomego z listy, kliknij przycisk

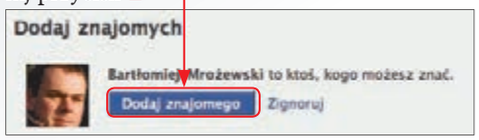

pod jego nazwiskiem. Do znajomego zostanie wysłana informacja, że chcesz go dodać do swojej listy kontaktów. Musi się on na to zgodzić, klikając link akceptacji, który otrzyma w e-mailu z informacją o twoim zaproszeniu.

3 W następnym kroku: Uzupełnij informacje w profilu kreator Facebooka prosi o podanie informacji osobowych. W kolejne pola wpisz nazwę szkoły średniej i uczelni, i wybierz z rozwijanych list daty ich ukończenia. Wpisz też nazwę firmy, w której pracujesz. Jeśli podasz prawdziwe dane, łatwo znajdziesz wielu znajomych z tych miejsc. Ten etap zakończ, klikając Zapisz i kontynuuj. Podawanie szkoły i firmy nie jest obowiązkowe, jeśli nie chcesz tego robić, kliknij odnośnik Pomiń.

4 Jeśli podałeś szkoły i firmę, Facebook wyświetli w oknie Dodaj ludzi, których znasz listę użytkowników, pochodzących z grup (tzw. sieci) powiązanych z podanymi przez ciebie miejscami. Mogą to być mieszkańcy tego samego miasta, absolwenci tej samej szkoły itp. Aby ułatwić sobie wybór, możesz ograniczyć propozycje tylko do przedstawicieli wybranej sieci. W tym celu rozwiń listę Filtruj Znajomych i zaznacz na niej wybraną sieć – w naszym przykładzie sieć Poland. Zaznacz myszką zdjęcia znajomych z sieci Poland, których chcesz dodać do profilu, co spowoduje zmianę koloru pola.

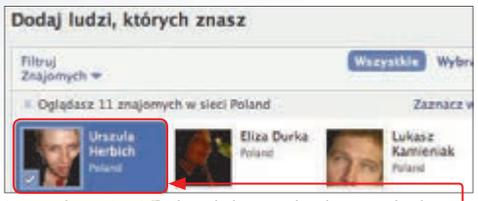

Wybór potwierdź, klikając Zapisz i kontynuuj. Możesz też zrezygnować z wyboru znajomych na tym etapie i od razu kliknąć Zapisz i kontynuuj.

5 Kolejny etap konfiguracji konta na Facebooku to dodanie zdjęcia profilowego, ale odłóż to na później. Wygodniej zrobisz to po wyświetleniu ustawień profilu (warsztat „Uzupełnianie i rozbudowa profilu"). Kliknij Pomiń.

6 Facebook poinformuje cię o przesłaniu e-maila aktywującego konto na podany podczas rejestracji adres:

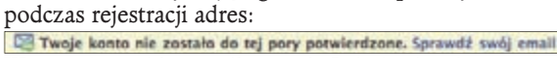

W poczcie znajdź e-mail o tytule **Potwierdzenie konta Facebook** i kliknij znajdujący się tam odnośnik. Zostaniesz przeniesiony z powrotem na konto Facebooka, co kończy proces rejestracji.

Adresy internetowe

1 www.facebook.com

Wyszukiwanie znajomych i utrzymywanie kontaktów

Głównym celem korzystania z Facebooka jest kontaktowanie się ze znajomymi. Mechanizmy serwisu pozwalają szybko ich odnaleźć.

Dodawanie znajomych do profilu

Po pierwszym zalogowaniu się do Facebooka wyświetli sie ekran powitalny z narzędziami do wyszukiwania znajomych. Oto dwa najskuteczniejsze z nich.

1 Dopuść Facebook do własnego konta pocztowego, np. na portalu Yahoo czy WP.pl, wtedy przeskanuje on adresy i porówna je z własną bazą kontaktów. Kliknij znajdujący się pod napisem

przycisk. Zobaczysz okno logowania do poczty – wpisz w nim swój adres e-mailowy oraz hasło, a potem znów naciśnij Szukaj znajomych. Wyświetli się lista użytkowników Facebooka, z którymi kontaktujesz się przez podane konto e-mailowe. Zaznacz pola przy osobach, które chcesz dodać do kontaktów, i kliknij przycisk (Dodaj)(jako)(Przyjaciel).

2 Posłuż się wyszukiwarką dostępną na ekranie powitalnym. Wpisz nazwisko znajomego w polu

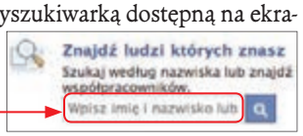

i kliknij ikonkę. Wyświetli się lista trafień. Przy każdej osobie z reguły widnieje zdjęcie i krótka charakterystyka. Pozwolą ci one ocenić, czy dana osoba to znajomy, czy tylko ktoś o takim samym nazwisku. Aby dodać znajomego z listy trafień, kliknij link Dodaj do znajomych przy jego zdjęciu. Pole wyszukiwania będzie się wyświetlało na górze ekranu po każdym zalogowaniu się w serwisie.

Publikowanie postów, zdjęć i wideo na Tablicy

Jeśli chcesz podzielić się ze znajomymi wydarzeniami z twojego życia, musisz zamieścić je na wbudowanym w profil blogu, tzw. Tablicy.

1 Po zalogowaniu się do konta na Facebooku za pomocą e-maila i hasła podanego w czasie rejestracji kliknij zakładkę Profil. Automatycznie wyświetli się twoja publiczna strona, czyli Tablica:

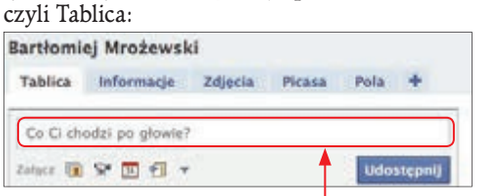

2 Ustaw kursor w polu i wpisz wiadomość. Aby ją opublikować w profilu, kliknij przycisk Udostępnij.

3 Notatkę, jeśli np. ma błędy, możesz w każdej chwili skasować. Wystarczy, że ustawisz nad nią kursor, a z prawej strony pojawi się przycisk Usuń. Jego kliknięcie kasuje notkę.

4 Wszystkie posty (wpisy) zarówno na własnej, jak i cudzej tablicy, możesz komentować. W tym celu kliknij link

pod postem i wpisz komentarz w polu edycyjnym, jakie pojawi się poniżej. Następnie kliknij przycisk

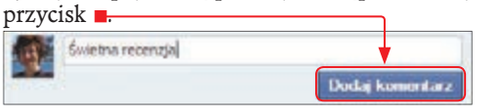

5 Oprócz tekstu na tablicy możesz opublikować zdjęcia lub wideo. Opisz je w polu edycyjnym, jak w kroku 2, a potem kliknij odpowiednią ikonę poniżej **Wideo** lub **Zdjęcia**.

Wywoła to okno dialogowe. W przypadku zdjęć do wyboru masz trzy opcje

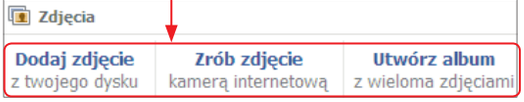

Możesz zamieścić zdjęcie z dysku lub zrobić zdjęcie kamerką internetową (tak jak dodajesz zdjęcie profilowe – warsztat „Uzupełnianie i rozbudowa profilu") albo dodać serię zdjęć. Dla wideo dostępne są dwie opcje

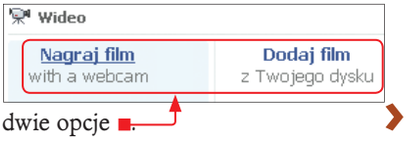

Uzupełnianie i rozbudowa profilu

W profilu możesz umieścić informacje o sobie, ale od ciebie zależy, które rubryki formularzy wypełnisz. Dołącz zdjęcie profilowe – będzie się pojawiać przy wszystkich twoich komentarzach na Facebooku. Dodawaj do profilu przydatne aplikacje i takie, które zwiększą jego atrakcyjność.

Dodawanie informacji o sobie

Formularze z danymi możesz wypełnić od razu lub przy kolejnych logowaniach do serwisu.

1 Na ekranie powitalnym kliknij link:

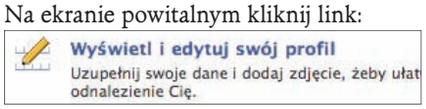

Pojawi się formularz **Podstawowe informacje**, w którym możesz podać takie dane o sobie, jak **Stan cywilny:**, **Miasto rodzinne:** itp. Możesz też przewinąć stronę w dół, by zobaczyć nazwy trzech dodatkowych kategorii danych ■. Klikając na daną nazwę, wywołasz formularz do wypełnienia.

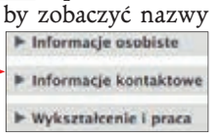

2 Wypełnienie pól w formularzach nie jest obowiązkowe. Możesz je wypełnić lub omijać w zależności od tego, co chcesz innym powiedzieć na swój temat. Zatwierdź wprowadzone dane, klikając przycisk pod formularzem **Zapisz zmiany**. Automatycznie wyświetli się formularz do następnej kategorii informacji.

Dodawanie zdjęcia profilowego

Zdjęcie profilowe powinno być czytelne, tak by można było rozpoznać twoją twarz na liście wyników wyszukiwania. Najłatwiej dodać zdjęcie z dysku komputera.

1 Naprowadź kursor myszy na obszar przeznaczony na twoją podobiznę i poczekaj, aż w prawym górnym rogu pojawi się przycisk ■. Kliknij go i z menu wybierz opcję **Dodaj zdjęcie**.

2 W oknie **Dodaj zdjęcie profilowe** kliknij przycisk **Wybierz plik** i wskaż na dysku komputerowym plik z fotografią, której chcesz użyć. Facebook pobierze plik do serwisu, przeskaluje zdjęcie i wyświetli w oknie miniaturę. Obok miniatury jest pole ■, w którym możesz umieścić podpis. Aby udostępnić zdjęcie, kliknij przycisk **Publikuj**.

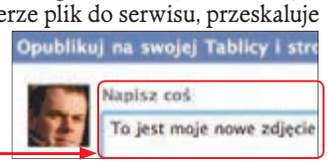

3 Jeśli chcesz dodać zdjęcie zrobione kamerką, powtórz krok 1, ale z menu wybierz opcję **Zrób zdjęcie**. Spowoduje to aktywację kamery (musi być zainstalowana w systemie komputerowym).

4 Wyświetli się okno **Wykonaj zdjęcie profilowe**, a w nim małe okienko. Aby strona Facebooka mogła pobrać zrobione zdjęcie, musisz zezwolić na jej dostęp do kamerki. Zaznacz opcję ■ i kliknij przycisk ■.

5 Aby zrobić zdjęcie kamerą, kliknij ikonkę aparatu ■. Jeśli zdjęcie się udało, dodaj je do profilu, klikając przycisk **Zapisz obraz**.

Dodawanie aplikacji do profilu

Profil Facebooka można rozbudować o np. narzędzia komunikacyjne czy pola do prezentacji formatów danych, nieobsługiwanych standardowo przez Facebook. Jest to możliwe dzięki ponad 50 tys. aplikacji oferowanych przez serwis. Ich instalację pokażemy na przykładzie SkypeMe, który w profilu instaluje przycisk pozwalający na nawiązanie połączenia głosowego przez Skype. Dodatki znajdują się w zakładce **Pola**.

1 Po zalogowaniu się na swoje konto w Facebooku kliknij na pasku statusu, znajdującym się w dolnej części witryny, przycisk **Aplikacje**. Wyświetli się menu **Aplikacje** zawierające m.in. listę zainstalowanych dodatków. Kliknij polecenie ■, dzięki czemu dostaniesz się do katalogu aplikacji **All Applications** z listą kategorii tematycznych, według których aplikacje są pogrupowane. To ułatwi wyszukiwanie przydatnych dla ciebie dodatków. Jeśli szukasz konkretnego programu, skorzystaj z wyszukiwarki – wpisz w pole **Search Apps** nazwę szukanego dodatku – w naszym przykładzie **SkypeMe**, i naciśnij **[Enter]**.

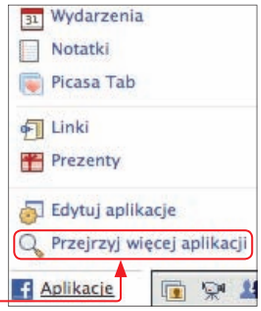

2 Po chwili na liście wyników wyszukiwania **Aplikacje pasujące do "SkypeMe"** wyświetlą się dwie aplikacje. Zainstalujemy pierwszą:

Kliknij jej nazwę. Znajdziesz się na stronie z profilem tej aplikacji w Facebooku. Aby dodać aplikację do swojego profilu, kliknij przycisk **Przejdź do aplikacji**. W oknie **Zezwolić na dostęp?** kliknij przycisk **Zezwól**.

3 Teraz trzeba skonfigurować aplikację. W przypadku SkypeMe musisz mieć na dysku peceta zainstalowany ten komunikator. Potwierdzisz to w oknie **Welcome to Call Me on Skype**, klikając przycisk **Yes**. Następnie z listy **Call button** wybierz ikonę SkypeMe, jaka ma się pojawić w profilu, np. ■, i kliknij **Save**. Konfigurację kończysz, klikając w oknie:

przycisk **Dodaj**. Kreator przeniesie cię potem do profilu, gdzie możesz wybrać położenie przycisku (zostaw opcję domyślną). Na końcu Facebook zapyta, czy ma zatrzymać aplikację. Jeśli się zgadzasz, kliknij przycisk **Keep**.

Blokowanie profilu dla osób postronnych

Dane, jakie zamieszczasz na Facebooku, mają z reguły prywatny charakter. Mimo że większość tych danych nie jest widoczna publicznie, warto dodatkowo ograniczyć ich dostępność.

1 Na swojej stronie w Facebooku kliknij zakładkę **Ustawienia** w pasku menu, a następnie polecenie ■. Wyświetli się panel ustawień prywatności konta. Kliknij odnośnik ■.

2 Wyświetli się strona z opcjami widoczności informacji osobistych. W Facebooku są predefiniowane cztery stopnie widoczności informacji: wszyscy, osoby należące do twoich sieci społecznych, znajomi znajomych i tylko znajomi. Aby żadne osoby postronne nie widziały zawartości profilu, ustaw przy wszystkich kategoriach informacji opcję ■.

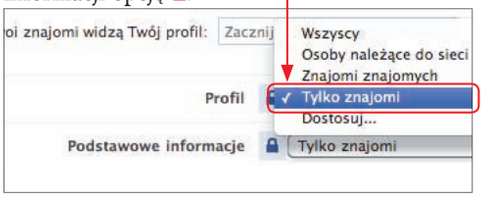

Dokonany wybór potwierdź, klikając przycisk **Zapisz zmiany**.

3 Przejdź do zakładki **Informacje kontaktowe** i powtórz czynności z kroku 2.

4 Ustaw też widoczność twojego profilu w wyszukiwarce. W panelu ustawień prywatności – wywołasz go tak jak w kroku 1 – kliknij odnośnik ■. W sekcji: **Wyniki wyszukiwania** określ, kto może cię znaleźć w wyszukiwarce Facebooka. Aby znajomi, których nie masz jeszcze w kontaktach, mogli cię znaleźć, pozostaw zaznaczoną opcję domyślną **Wszyscy**. W sekcji **Profil publiczny** musisz zdecydować, czy profil Facebooka ma się pojawiać w wynikach wyszukiwania Google. Jeśli tak, zaznacz opcję:

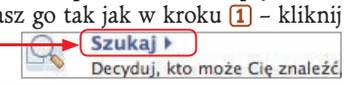

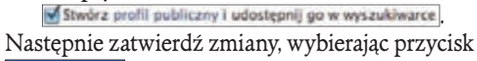

Następnie zatwierdź zmiany, wybierając przycisk **Zapisz zmiany**.

Komputronik

ODPOWIADAMY ZA UDANY ZAKUP

Szybki i nowoczesny.
Jedyna taka maszyna na rynku.

Komputronik **Sensilo PX-500 VP** [K002] z procesorem **Intel® Core™ i5-750**

Wkrocz śmiało w wirtualny świat rozrywki i wydajnej pracy dzięki nowoczesnemu komputerowi marki Komputronik, wyposażonemu w najnowszy procesor Intel® Core™ i5-750 oraz szybką kartę graficzną NVIDIA GeForce GTS 250. Graj w gry 3D, oglądaj filmy w jakości HD, konwertuj pliki multimedialne, przeglądaj Internet lub słuchaj ulubionej muzyki. Rób to co lubisz i tak, jak lubisz.

Procesor: **Intel® Core™ i5-750 (2.66 GHz, 8 MB L2 Cache, 4.8 GT/s)**
Płyta główna: z chipsetem Intel® P55
Pamięć: DDR3 2x 2GB 1333MHz
Grafika: **NVIDIA GeForce with CUDA GTS 250 512MB DVI i HDMI**
Dysk: 500 GB Serial ATA II
Napęd: DVD+/-RW
System operacyjny: Windows Vista Home Premium
Akcesoria: mysz i klawiatura Logitech

122 74 rata* **3249,-** z VAT

Komputer zapewnia pełną współpracę z nowym systemem Windows 7, a jego użytkownicy będą mogli przeprowadzić upgrade do tego systemu, bez ponoszenia kosztów zakupu nowej licencji.

22" Hyundai X224Wd+

Multimedialny monitor łączący w sobie najnowszą technologię i ponadczasowe wzornictwo z optymalnym stosunkiem wartości do ceny. Dobre parametry wyświetlanego obrazu sprawdzą się w trakcie oglądania filmów, a duża powierzchnia pozwoli na komfortową obsługę kilku okien aplikacji.

23 36 rata* **619,-** z VAT

www.komputronik.pl

intel CORE i5 inside

Szukaj znaku **Intel Inside®**

★★★★☆

To ogłoszenie nie jest ofertą w rozumieniu KC, ceny mogą ulec zmianie. Oferta ważna do wyczerpania zapasów. Szczegóły w salonach firmy Komputronik oraz na stronie www.komputronik.pl.
*Przykładowe kwoty rat, kredyt rozłożony na 36 rat. Zalecane ubezpieczenie 0.4% od kwoty kredytu. Roczna Rzeczywista Stopa Oprocentowania dla kredytu 8000zł na 36 miesięcy wynosi 21.2%.
Intel, Logo Intel, Intel Inside, Intel Core i Core Inside są znakami towarowymi firmy Intel Corporation w U.S.A. i w innych krajach.

CD 11/2009
Grupa: UZUPEŁNIENIA
Artykuł „Creative Commons i licencje na programy", PC Format 5/2007

Zasady publikowania

Przestrzeń na zdjęcia Na Facebooku możesz umieścić dowolną liczbę albumów, każdy zawierający do 200 zdjęć. facebook

Oceny i rankingi Najwyżej ocenione profile na Fotce znajdziesz w dziale Rankingi. Możesz je posortować np. według województw. fotka.pl

Każdy serwis społecznościowy umożliwia publikowanie zdjęć, a często także plików wideo. W ten sposób informujesz znajomych i bliskich, gdzie jesteś, co się u ciebie dzieje, albo pokazujesz ciekawe ujęcie, które udało ci się zarejestrować. Niektóre zasady publikowania zdjęć i klipów wideo, np. przestrzeganie praw autorskich, są uniwersalne, inne – jak np. limity objętości (patrz tabelka) czy sposób przesyłania zdjęć – zależą od serwisu, tak samo jak specyfika udostępnianych materiałów.

Komentarze i oceny

Publikowane w serwisach społecznościowych fotki i wideo użytkownicy z reguły mogą komentować, a w niektórych przypadkach również wystawiać im oceny. Sztandarowym przykładem jest Fotka.pl – zabawa polega na tym, by zdobyć jak najwyższą ocenę za fotkę, co osiąga się głównie głosami oddanymi przez znajomych, w dodatku płci przeciwnej – tak stanowi regulamin serwisu. Wszystko po to, by zająć jak najlepsze miejsce w rankingach m.in. na najładniejszą osobę i najlepsze ciało. Te cechy portalu sprzyjają flirtowaniu i zawieraniu nowych znajomości. Gwoli ścisłości, są też rankingi fotek, których tematyką jest krajobraz, architektura czy zwierzęta. Zdjęcia można oceniać w skali od 1 do 10, a po wykupieniu abonamentu „Zostań Gwiazdą" (od 3 do blisko 11 zł miesięcznie) możesz otrzymywać i wystawiać oceny w skali od 1 do 11.

Jeśli to cię nie bawi, a interesuje cię fotograficzny serwis społecznościowy, załóż bezpłatne konto we Flickr.com. Serwis służy do utrzymywania kontaktów, ale stawia głównie na publikowanie i zarządzanie zdjęciami. Dzięki niemu możesz przyłączyć się do różnych grup zainteresowań, a przede wszystkim pokazać swoje prace całemu światu. Publikowane tam komentarze to rzeczywiście dobre rady i wskazówki, dzięki którym będziesz mógł poprawić swoje umiejętności.

Publiczne lub prywatne

Twoje zdjęcia nie muszą być widoczne dla każdego. W wielu serwisach po przesłaniu plików możesz zdecydować, czy mają być dostępne dla wszystkich wchodzących na portal, czy tylko osób dodanych do listy znajomych na profilu. Na Flickr.com ok. 80 proc. zdjęć umieszczanych w serwisie jest dostępnych publicznie, można je przeglądać nawet bez rejestrowania się. Z kolei na Facebooku większość użytkowników w ustawieniach profilu blokuje galerie dla nieznajomych, udostępniając do wglądu jedynie swoje zdjęcie profilowe i miniaturki zdjęć znajomych.

W wielu serwisach społecznościowych w profilu użytkownika można też zablokować komentowanie materiałów przez innych internautów.

Limity pojemności w wybranych serwisach

Serwis	Waga fotki	Album	Waga filmu	Długość filmu	Przestrzeń dostępna miesięcznie
Facebook	do 4 MB	do 200 zdjęć	do 100 MB	do 2 min	bez ograniczeń
Nasza-klasa	0,6 MB	do wyczerpania limitu	nie dotyczy	nie dotyczy	1 MB [4]
Grono.net [1]	do 2,88 MB	do wyczerpania limitu	linki zewnętrzne do filmów np. na YouTube	nie dotyczy	2,88 MB
MySpace	do 5 MB	bez ograniczeń	do 500 MB	bez ograniczeń	bez ograniczeń
Fotka.pl	bez ograniczeń	do wyczerpania limitu	linki zewnętrzne do filmów np. na YouTube	nie dotyczy	100 MB; 1 GB dla mających status Gwiazdy
Wrzuta.pl	do 150 MB	bez ograniczeń	do 150 MB	bez ograniczeń	bez ograniczeń
Flickr [2]	do 10 MB	do wyczerpania limitu	do 150 MB	do 90 s [3]	100 MB na zdjęcia
YouTube	nie dotyczy	nie dotyczy	do 2 GB	bez ograniczeń	bez ograniczeń

[1] Konto podstawowe. Rozszerzenie limitu pojemności do 50 MB w miesiącu kosztuje 3,66 zł (SMS). [2] Dotyczy bezpłatnego konta. [3] Miesięcznie można przesłać maksymalnie 2 filmy (na koncie bezpłatnym). [4] Powiększenie limitu przestrzeni jest płatne, np. przelewem od 2 zł za 30 dni do 10 zł za 180 dni.

Co mówią liczby

- Ponad **2 mld** zdjęć i ponad **14 mln** klipów wkładają miesięcznie do Facebooka jego użytkownicy.
- **3 mln** aktywnych użytkowników ma Fotka.pl
- **3,6 mld** zdjęć i wideo znajdowało się w serwisie Flickr w czerwcu br.
- **10 godzin** wideo trafia na YouTube w ciągu każdej minuty.
- Blisko **1,5 mln** obrazów i ponad **400 tys.** klipów wideo umieszczono na Wrzuta.pl (wrzesień 2009).

Prawa autorskie i licencje

We wszystkich serwisach możesz publikować wyłącznie te materiały, których jesteś autorem. Zdjęcia, filmy i nagrania audio naruszające prawa autorskie są szybko usuwane przez administratorów serwisu, a konta użytkowników łamiących te zasady są usuwane. Publikując własne materiały, zachowujesz do nich pełne prawa autorskie.

Jeżeli na twoich zdjęciach są przypadkowi ludzie, to przed publikacją takiej fotki w internecie musisz mieć zgodę od osób widocznych na fotografii. Pozwolenie nie jest potrzebne, jeżeli wykonywałeś zdjęcia na imprezie masowej (np. parady uliczne, koncerty), chyba że regulamin danej imprezy stanowczo tego zabrania.

Na Flickr.com dodatkowo możesz publikować zdjęcia na licencji Creative Commons, która określa zasady ich kopiowania i rozprowadzania. Możesz np. zdecydować, że twoje zdjęcia inni użytkownicy serwisu mogą wykorzystywać dowolnie, pod warunkiem oznaczenia ich twoim imieniem i nazwiskiem lub że zdjęcia nie mogą być użyte do celów komercyjnych. Licencja jest zestawem kilku warunków. Większość zdjęć na Flickr podlega obu wymienionym. Więcej o Creative Commons przeczytasz w artykule dostępnym na CD.

Stawiają na foto i wideo

- www.fotka.pl
- www.flickr.com
- www.picasaweb.google.com
- www.wrzuta.pl
- www.youtube.pl

MSI X-Slim X600

Wyjątkowo smukłe piękno

Firma MSI postanowiła wyjść naprzeciw nowoczesnym użytkownikom, którym zależy na mobilności i wprowadziła na rynek ultralekki i ultrasmukły notebook X600, który wyznacza nowy trend wśród notebooków o 15,6-calowej matrycy.

Notebook X-Slim X600 został tak zaprojektowany, by zapewnić użytkownikom jak najefektywniejszą pracę przy minimalnym zużyciu energii. Został skonstruowany na najnowszej platformie firmy Intel o nazwie CULV, co pozwala na zmniejszenie zużycia energii o ponad 1/6. Notebook MSI X600 jest wyposażony w kartę graficzną ATi Mobility Radeon HD 4330 z pamięcią 512 MB VRAM, która pozwala na wyświetlanie niezwykle realistycznych obrazów w bardzo wysokiej jakości, z zachowaniem żywych kolorów i nawet najdrobniejszych szczegółów. Tak więc smukły wygląd jak najbardziej może iść w parze ze zdumiewającą jakością obrazu.

Niezwykła smukłość

Wygląd notebooków X600 został zainspirowany lekkością piórka. Model X600 to smukły, 15,6-calowy notebook o wadze około 2 kg, który ma bardzo duże możliwości i wykorzystuje wiele zaawansowanych rozwiązań. Firma MSI wyposażyła notebook X600 w unikatową ergonomiczną klawiaturę MSI EDS (Ergonomic De-Stress), która ma o 51% większą powierzchnię. Klawisze są nie tylko większe, ale także cieńsze. Dzięki temu nawet długie użytkowanie nie wpływa na wygodę pracy.

Zadziwiająca jakość obrazu

Notebook MSI X600 jest wyposażony w kartę graficzną ATi Mobility Radeon HD 4330 3D z pamięcią 512 MB VRAM, która pozwala na wyświetlanie obrazów w bardzo wysokiej jakości, z zachowaniem żywych kolorów i nawet najdrobniejszych szczegółów. Duży 15,6-calowy ekran gwarantuje komfort oglądania bez względu na to, czy jest to film HD, czy gra. Niewiarygodnie realistyczny obraz jest w zasięgu ręki.

Aby zagwarantować możliwość korzystania z materiałów High-Definition, notebook MSI X600 może zostać wyposażony w napęd blu-ray. Dzięki wyjściu cyfrowemu HDMI jest on w stanie odtwarzać filmy w rozdzielczości Full HD. X600 został ponadto wyposażony w 4 głośniki klasy kina domowego, które spełniają najwyższe wymaganie Systemu Dolby® Surround. Dzięki temu zarówno oglądanie filmów, granie w gry, czy też słuchanie muzyki jest prawdziwą przyjemnością.

Możliwości multimedialne

Notebooki MSI X600 zostały wyposażone w bogaty multimedialny interfejs, który zawiera między innymi czytnik kart pamięci (MMC, SD). Porty USB

2.0 pozwalają na podłączenie takich urządzeń, jak: kamera, aparat lub odtwarzacz MP3. Opcjonalnie MSI X600 może zostać wyposażony w zewnętrzny napęd optyczny pozwalający na oglądanie filmów DVD lub zapisywanie ważnych danych.

Ponadto, MSI X600 ma duży dysk twardy (320 GB) oraz oferuje możliwość podłączenia zewnętrznych dysków, dzięki interfejsowi E-SATA, który cechuje się dużo większą przepustowością podczas odczytywania i zapisywania danych niż jakikolwiek inny podobny standard.

Łączność bezprzewodowa

Aby uczynić życie bardziej mobilnym oraz umożliwić pełne korzystanie z szybkiej łączności bezprzewodowej, notebook MSI X600 został wyposażony w kartę WLAN zgodną ze standardami 802.11 a/b/g/n, która pozwoli Ci na dostęp do sieci i kontakt z najbliższymi w każdym miejscu. Ponadto notebook MSI X600 korzysta z karty 3,5G oraz obsługuje standard 802.11 b/g/n, aby łączność bezprzewodowa była jeszcze łatwiejsza. MSI X600 jest wyposażony w kontroler Bluetooth, który pozwala na szybką i stabilną łączność bezprzewodową z innymi urządzeniami, takimi jak telefon komórkowy czy urządzenia PDA. Dzięki tej technologii będziesz mógł pozbyć się wszystkich ograniczających Cię kabli raz na zawsze. X600 może zostać również wyposażony w moduł WIMAX, aby łączność bezprzewodowa była jeszcze łatwiejsza.

Długi czas baterii

X600 został wyposażony w najnowszej generacji litowo-polimerową baterię. W połączeniu z platformą Intel CULV, zapewnia to maksymalnie długi czas pracy komputera bez konieczności ładowania baterii. Wynosi on około 4,5 godziny lecz dzięki możliwości zainstalowania 9-komorowej baterii, może on trwać nawet dłużej.

X600 oferuje unikatowy system ECO, zarządzający pobieraniem energii, który pozwala na wydłużenie czasu działania baterii podczas wykonywania różnych zadań. Użytkownik ma do wyboru 5 trybów funkcjonowania, dopasowanych do poszczególnych aplikacji: gier, aplikacji multimedialnych, prezentacji, tworzenia i edycji dokumentów oraz tryb maksymalnie ograniczający pobór energii z baterii.

Multi-dotykowy touchpad

Jest to nowa funkcja wprowadzona w notebookach z serii X-Slim. Rozszerza możliwości tradycyjnego touchpada, które pozwalały jedynie na poruszanie kursorem za pomocą jednego palca. Multi-dotykowy touchpad pozwala operowanie kilkoma palcami jednocześnie. Za pomocą kilku ruchów możliwe jest poruszanie kursorem, przewijanie strony, obracanie, przybliżanie lub oddalanie obrazu.

X-Slim X610

W ofercie MSI znajduje się także smukły notebook zbudowany w oparciu o platformę AMD Yukon. Nowy notebook obecny jest na rynku pod nazwą X610 i ma bardzo podobną specyfikację, jak opisywany model X600. Znajdziemy w nim 15,6-calową matrycę obsługującą rozdzielczość 1366x768 pikseli, 2 GB pamięci operacyjnej, 320 GB dysk twardy oraz kartę graficzną ATI Mobility Radeon HD 4330. Jedyną różnicą jest jednostka centralna – w modelu X610 użyto procesora AMD Athlon Neo MV-40 pracującego z częstotliwością 1,6 GHz.

Więcej informacji na www.msi-polska.pl

CD 11/2009
Grupa: UZUPEŁNIENIA
Artykuł „Tworzenie galerii zdjęć w internecie”, PC Format 10/2009

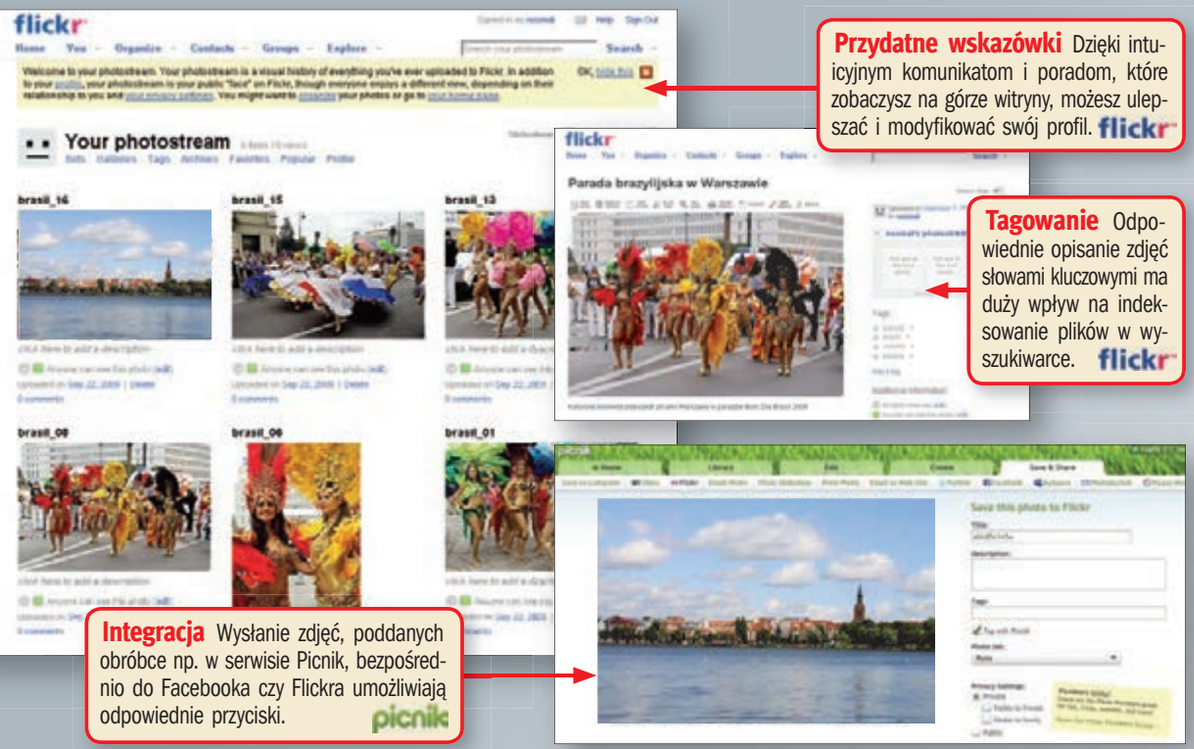

Dodawaj fotki i klipy

Swoje pliki możesz umieszczać na serwisach społecznościowych na kilka sposobów. Tradycyjnym rozwiązaniem jest dodawanie zdjęć lub filmów z dysku twardego, korzystając z dostępnych w serwisach mechanizmów – pokazuje to na przykładzie Facebooka warsztat 39. Niektóre serwisy, jak Fotka czy Nasza-klasa, umożliwiają publikowanie zdjęć bezpośrednio z telefonu komórkowego – wysyłasz je w postaci MMS-a. Na profil Facebooka możesz też wrzucać zdjęcia lub filmy prosto z podłączonej do komputera kamerki internetowej.

Facebook umożliwia też zainstalowanie w swoim profilu aplikacji, w których oknach można np. przeglądać zdjęcia z internetowych galerii Picasa Web Albums (jak je tworzyć, pisaliśmy w PCF 10/2009, artykuł jest na krążku) czy serwisu Flickr. Warsztat pokazuje, jak do tego ostatniego dodawać zdjęcia i zarządzać nimi.

Jeszcze inna metoda to umieszczenie zdjęć i wideo w serwisach do dzielenia się takimi plikami, np. na Wrzuta.pl czy YouTube. Następnie w swoim profilu społecznościowym podaje się do nich linki. Taką funkcje oferuje m.in. Fotka.pl.

Prześlij zdjęcia MMS-em

Fotka.pl i Nasza-klasa.pl umożliwiają przesyłanie zdjęć bezpośrednio z telefonu komórkowego. Zdjęcia należy przesyłać MMS-em pod specjalny numer 902 123 (Fotka.pl) lub 902 020 (Nasza-Klasa.pl), co kosztuje 2,44 zł. Na Naszej-klasie przy wysyłaniu pierwszego zdjęcia z komórki wymagana jest dodatkowo aktywacja numeru telefonu SMS-em, za co również trzeba zapłacić 2,44 zł. Na Fotce.pl przed wysłaniem pierwszego MMS-a należy podać swój numer telefonu w profilu użytkownika.

Z aparatu i kamery prosto do internetu

Nowoczesne aparaty i kamery cyfrowe są wyposażone w dodatkowe oprogramowanie, które pozwoli na wygodne przesyłanie zarejestrowanego materiału do serwisów Flickr, Picasa Web Albums i YouTube. Wśród kamer w taką funkcję wyposażono Sony MHS-CM1 Webbie HD. Również nowe telefony komórkowe, np. Nokia 7210 Supernova, są wyposażone w specjalne oprogramowanie do bezpośredniego przekazywania fotek, np. do Flickra.

Przygotowanie fotek do serwisu społecznościowego

Wiele serwisów społecznościowych przydziela użytkownikom ograniczoną powierzchnię na publikowanie zdjęć czy wideo (patrz tabelka 42). Jeśli masz zdjęcia w bardzo wysokiej rozdzielczości, zmniejsz ich wymiary za pomocą internetowych serwisów narzędziowych z obróbką zdjęć, np. Picnik.com.

1 Wejdź na stronę 1 i kliknij przycisk Get started now!. Po chwili załaduje się nowa strona. Kliknij na niej ■.

W nowo otwartym oknie wybierz z dysku zdjęcie, które chcesz poddać obróbce, i zatwierdź przyciskiem Otwórz.

2 Po załadowaniu zdjęcia otworzy się nowa strona z narzędziami do edycji. W zakładce Edit kliknij opcję ■.

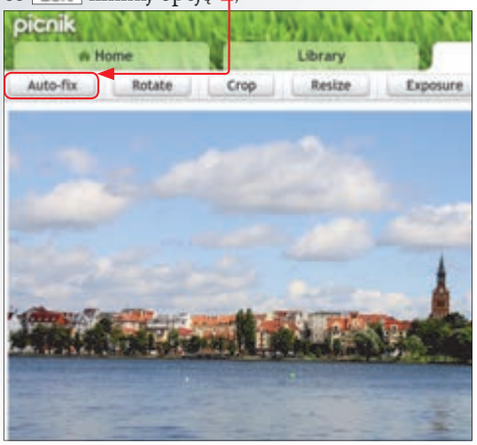

jeżeli chcesz, aby aplikacja automatycznie poprawiła jasność i kolory twojego zdjęcia. Ręcznie możesz to zrobić, korzystając z opcji Exposure i Colors. Opcja Red-Eye pozwoli na szybkie usunięcie czerwonych oczu. Natomiast, żeby zmienić wymiary zdjęcia, dzięki czemu znacząco zmniejszysz wagę pliku, kliknij Resize.

3 W panelu Resize w polach New dimensions: podaj nowy rozmiar obrazka. Dla serwisów społecznościowych, takich jak Facebook czy Nasza-klasa.pl, zalecane wymiary to szerokość maksymalnie 800 pikseli. Dla serwisów Flickr i Picasa Web Albums możesz ustawić wyższe wymiary, np. szerokość 1600. Wystarczy, że wpiszesz pierwszą wartość, a system automatycznie przeliczy wymiar wysokości:

Zmiany zatwierdź przyciskiem OK.

4 Przejdź do zakładki Save & Share. W polu File name: podaj nazwę dla edytowanego

zdjęcia (nie używaj polskich znaków, a zamiast spacji stosuj podkreślenie „_"). Z rozwijanej listy Format: wybierz rozszerzenie pliku. Dla zdjęć do serwisów społecznościowych najlepiej wybrać format ■.

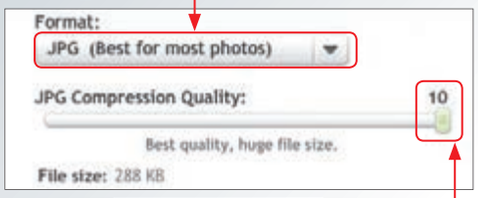

Suwakiem JPG Compression Quality: ustaw kompresję pliku. Jeżeli chcesz zachować najlepszą jakość, przesuń suwak w prawą stronę ■. Poniżej zobaczysz aktualną objętość pliku – w tym przypadku File size: 288 KB. Zmieniając jakość kompresji, zmienisz wynikową wagę zdjęcia. Kliknij przycisk Save Photo, aby zapisać zdjęcie na dysku.

5 W nowo otwartym oknie wskaż miejsce na dysku, na którym ma być zapisana fotka, i kliknij przycisk Zapisz. Po chwili pojawi się nowa strona z komunikatem o zapisaniu pliku na komputerze:

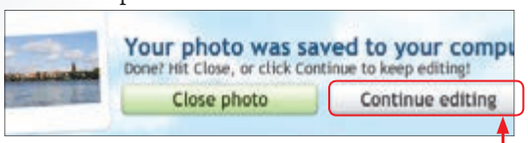

Możesz kontynuować edycję, klikając przycisk ■.

6 Picnik jest zintegrowany z takimi serwisami, jak: Facebook, MySpace, Flickr i Picasa Web Albums. Jeżeli chcesz bezpośrednio przekazać edytowane zdjęcie do jednej z tych witryn, kliknij odpowiednią ikonę, np. ■,

lub z listy More wybierz ■.

7 Załóżmy, że zdecydujesz się na szybki przekaz zdjęć do serwisu Flickr. Aplikacja zapyta o połączenie do witryny:

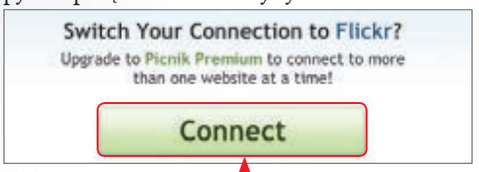

Kliknij przycisk ■, a otworzy się okno logowania do Flickra. Zaloguj się i kliknij przycisk Sign In. Jeżeli nie masz jeszcze konta, kliknij link ■.

Rejestrację opisujemy w warsztacie na temat umieszczania zdjęć w serwisie Flickr.

8 Po zalogowaniu pojawi się potwierdzenie połączenia z Flickrem za pośrednictwem aplikacji webowej Picnik ■.

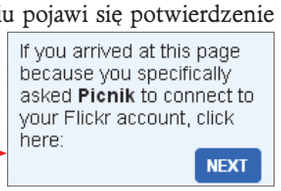

Kliknij NEXT, aby przejść dalej. Na kolejnej stronie kliknij przycisk OK, I'LL AUTHORIZE IT.

9 Po poprawnym połączeniu z kontem w serwisie Flickr otworzy się nowa strona w internetowym edytorze Picnik z formularzem przesyłania zdjęcia. W polu Title: i Description: podaj tytuł i opis zdjęcia. Nie zapomnij też o dodaniu tagów opisujących twoje zdjęcie w polu Tags:. Na końcu zdefiniuj ustawienia prywatności. Jeżeli zdjęcie ma być widoczne dla wszystkich użytkowników, zaznacz pole wyboru ■

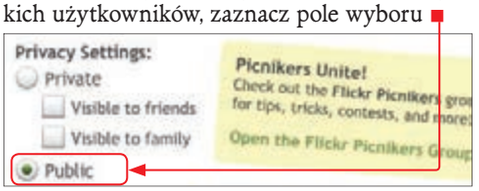

i kliknij przycisk Save Photo.

Albumy w różnych serwisach

Gdy Facebook pokazuje album, widać tylko główny tytuł. Dopiero po wybraniu zdjęcia wyświetli się jego opis, jeżeli został dodany przez właściciela profilu.

Na YouTube możesz wybrać kolorystykę profilu lub przygotować własny motyw. Zdecydujesz też o wyłączeniu dowolnych modułów.

Galerie w Picasa Web Albums są wyposażone w ciekawą funkcję geotagowania zdjęć. Mapa obok albumu pokazuje miejsca, gdzie zostały wykonane.

REKLAMA

Pokazywanie swoich zdjęć w serwisie Flickr

Flickr umożliwia nie tylko podtrzymywanie kontaktów z bliskimi i znajomymi – to także dobre miejsce, by pokazać swoje artystyczne zdjęcia całemu światu, pasjonatom fotografii i profesjonalistom. Dodawanie zdjęć do Flickra jest dość łatwe, ale ze względu na anglojęzyczny interfejs pokazujemy krok po kroku całą operację.

1 Wejdź na stronę 2 i kliknij odnośnik Sign In, aby przejść do strony logowania. Witryna korzysta z danych do logowania w portalu Yahoo!. Jeżeli nie masz jeszcze swojego Yahoo ID, kliknij przycisk Create Your Account, a na następnej stronie kliknij odnośnik Sign Up.

2 Na kolejnej stronie z rozwijanej listy I prefer content from wybierz Yahoo! Polska, a po chwili strona zostanie przeładowana do polskiej wersji językowej.

3 Wypełnij formularz, podając swoje dane osobowe, przepisz wyświetlony na obrazku kod i zaakceptuj regulamin, zaznaczając pole wyboru Zgadzasz się?. Jeżeli nie chcesz otrzymywać informacji o ofertach i promocjach Yahoo, odznacz pole Opcje otrzymywania reklam. Po wypełnieniu wszystkich pól kliknij przycisk Otwórz moje konto. Po poprawnym podaniu danych będziesz mógł już korzystać z konta Yahoo. Zostaniesz przeniesiony do serwisu Flickr, gdzie będziesz mógł się zalogować, korzystając z nowego konta.

4 Po zalogowaniu na Flickr możesz już przesyłać swoje zdjęcia i filmy. W sekcji Here's how to get started: wybierz odnośnik ■.

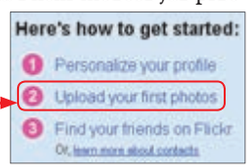

Na kolejnej stronie zobaczysz aktualne zużycie limitu w bieżącym miesiącu You've used 0% of your 100 MB photo limit. Aby dodać nowe zdjęcie, kliknij odnośnik:

Choose photos and videos.

W nowo otwartym okienku wskaż na dysku zdjęcie, które chcesz załadować, i kliknij przycisk Otwórz.

5 Po wybraniu zdjęcia pojawi się formularz przesyłania zdjęć. Możesz od razu wgrać więcej zdjęć, klikając odnośnik Add More. Następnie przejdź do sekcji Set privacy i ustaw, czy plik ma być dostępny tylko dla ciebie i wybranych znajomych ■, czy publiczny ■ (dostępny dla wszystkich użytkowników portalu). Aby przesłać zdjęcie na serwer, kliknij przycisk Upload Photos and Videos. Pasek postępu poinformuje cię o stanie przesyłania plików.

6 Po załadowaniu zdjęć pojawi się komunikat:

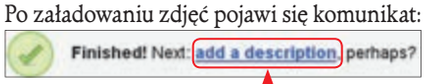

Kliknij odnośnik ■, aby dodać tagi (słowa kluczowe, opisujące twoje zdjęcie) i opis zdjęcia.

7 W sekcji Batch operations dodaj tagi w polu tekstowym ■.

Kolejne słowa oddzielaj spacjami. Pamiętaj, że serwis jest w angielskiej wersji językowej, więc zaleca się używanie tagów w języku angielskim. Aby dodać tagi, kliknij przycisk ADD. Następnie w polu tekstowym Title: nadaj tytuł zdjęcia, a w polu Description: umieść krótki opis fotografii. Edycję zakończ, klikając przycisk SAVE.

8 Za chwilę ujrzysz miniaturkę swojej fotki:

a niżej zieloną ikonę ■ informującą o tym, że twoje zdjęcie jest dostępne publicznie. Aby zarządzać dodanym zdjęciem, kliknij jego miniaturkę.

9 Aby skasować zdjęcie, kliknij ikonę DELETE nad zdjęciem. Jeżeli chcesz poprawić kolory lub wykadrować fotkę, kliknij ikonę EDIT PHOTO, a zostaniesz przeniesiony do aplikacji webowej Picnik. Swoje zdjęcie możesz zobaczyć w różnych wymiarach, wybierając ikonę ALL SIZES. W każdej chwili możesz też dodać kolejne tagi, opisujące twoje zdjęcie. W tym celu kliknij odnośnik Add a tag. W sekcji Additional Information możesz zmienić ustawienia dostępności zdjęcia, klikając (edit) obok zielonej ikonki ■, natomiast klikając ikonę ©, masz możliwość udostępnienia fotki na zasadzie licencji Creative Commons (więcej o Creative Commons przeczytasz w artykule zamieszczonym na krążku).

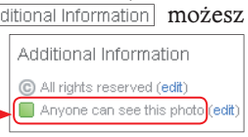

Przesyłanie filmu na YouTube

Materiały wideo możesz wgrywać na swój profil w takich portalach społecznościowych, jak Facebook, Grono czy MySpace. Jeśli jednak chcesz pokazać swój materiał szerszej publiczności, umieść swój filmik w najpopularniejszym serwisie z klipami YouTube.

1 Po wejściu na stronę 3 kliknij przycisk ■.

Zostaniesz poproszony o zalogowanie się w serwisie. Możesz się zalogować, wykorzystując dane z konta e-mailowego Gmail. Jeżeli nie masz jeszcze konta, kliknij Sign up for YouTube!.

2 Jeżeli masz konto w YouTube, pomiń ten krok. Tworzenie konta jest proste i darmowe. Wpisz nazwę użytkownika, datę urodzenia, płeć i zaakceptuj warunki korzystania z serwisu, klikając przycisk Akceptuję. Na kolejnej stronie podaj swój e-mail, który będzie używany do logowania na konto, oraz ustal hasło. Na koniec przepisz ciąg znaków z obrazka i kliknij przycisk Utwórz nowe konto i zakończ. Teraz możesz już kliknąć przycisk Prześlij film i przejść dalej.

3 Zanim dodasz film, zapoznaj się z ograniczeniami i informacjami dotyczącymi przesyłania plików. W tym celu kliknij odnośnik ■.

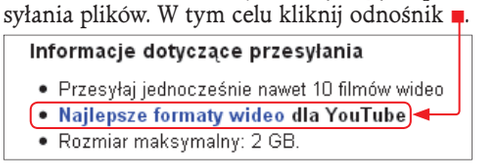

Gdy wrócisz na stronę dodawania filmu, kliknij przycisk Prześlij film wideo.

4 Otworzy się nowe okno, w którym musisz wskazać materiał wideo do przesłania na portal. Zatwierdź przyciskiem Otwórz.

5 W trakcie wgrywania pliku na serwer nadaj tytuł filmowi oraz przygotuj krótki opis. W polu Tagi wpisz pojedyncze słowa kojarzące się z filmem, dzięki którym inni internauci będą mogli trafić na twój film, wpisując zapytanie w wyszukiwarkę. Następnie z rozwijanej listy wybierz kategorię filmu, np. ■,

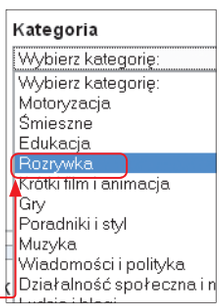

a w sekcji Prywatność ustaw, czy film ma być dostępny dla wszystkich internautów, czy tylko dla ciebie i twoich znajomych:

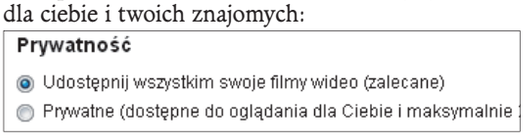

Aby zatwierdzić wprowadzone informacje, kliknij Zapisz zmiany i czekaj, aż film zostanie wgrany na serwer. O stanie przesyłania pliku poinformuje pasek postępu wgrywania filmu.

Adresy internetowe

1 www.picnik.com 2 www.flickr.com 3 www.youtube.com

MANTA®

SATYSFAKCJA GWARANTOWANA

Zobowiązany do rzeczy niemożliwych

Nawigacja Manta GPS440 Easy Rider

- Procesor Centrality Atlas III 396 MHz
- Wyświetlacz TFT 4,3"
- Pamięć 512 MB
- Czytnik kart microSD
- Port USB
- Obudowa typu „slim"
- Odtwarzanie plików wideo, audio, przeglądarka zdjęć
- Mapa: MapaMap Easy 6.0 Polski

JPEG microSD USB MP3

www.eMANTA.pl

Grupy dyskusyjne Koncentrują się głównie na sprawach zawodowych. Dołącz do grupy osób z twojej branży, by nawiązać cenne kontakty. GoldenLine

Ranking pracodawców Ten serwis oprócz prezentowania danych o swoich dokonaniach pozwala wystawiać oceny firmom. Na ich podstawie powstaje ranking pracodawców. Przyda się przy planowaniu kariery. link20

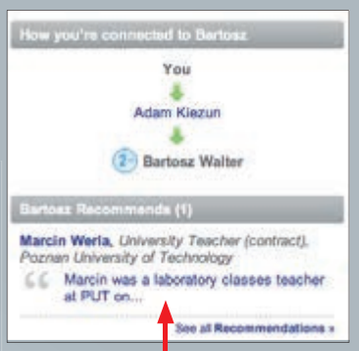

Jak dotrzeć do nieznajomego Serwis LinkedIn podpowiada ścieżkę kontaktu z daną osobą za pośrednictwem znajomych, którzy mogą cię rekomendować. LinkedIn

Kapitał z kontaktów

Co robisz, gdy szukasz nowej pracy? Obdzwaniasz znajomych, bo może słyszeli o wolnej posadzie. Ta metoda jest tym skuteczniejsza, im lepsze masz kontakty zawodowe z ludźmi z twojej branży. Sieć takich kontaktów zbudujesz bez wysiłku za pomocą wyspecjalizowanego serwisu społecznościowego, na którym możesz założyć profil z informacją o doświadczeniu zawodowym i zajmowanych stanowiskach. Teoretycznie informacje o kwalifikacjach mógłbyś wyeksponować na profilu Naszej-klasy czy Facebooka, ale twoje CV dla przyjaciół będzie mało ciekawe.

Konto w serwisie dla profesjonalistów ma olbrzymi walor autopromocyjny. Tworząc profil, eksponujesz sukcesy i umiejętności, ukrywasz drobne potknięcia czy braki w doświadczeniu na pewnych stanowiskach. Pamietaj, że profile z serwisów społecznościowych dla fachowców trafią na początek listy wyników Google, generowanej po wpisaniu do wyszukiwarki twojego nazwiska. Partner biznesowy czy headhunter, „googlując cię", w pierwszej kolejności trafi na informacje dla ciebie korzystne.

GoldenLine – dla zawodowców

Pierwszy profil najlepiej założyć na GoldenLine. To najpopularniejsza polska społeczność dla profesjonalistów. Według badania Megapanel PBI/Gemius czerwiec 2009, miesięcznie odwiedza go ok. 1,2 mln internautów.

Centralnym elementem profilu w GoldenLine jest resume z informacjami dotyczącymi kariery zawodowej. Na podstawie nazw firm podawanych w CV system podsuwa potencjalne kontakty – kolegów z pracy obecnej lub poprzedniej. Jak umieścić wpis w CV i dodawać kontakty, czytaj w ramce poniżej.

GoldenLine to także grupy dyskusyjne. W większości są skoncentrowane na sprawach zawodowych oraz biznesowych poszczególnych branż, reprezentowanych w serwisie. Ale nie brakuje grup hobbistycznych czy regionalnych. Fora w GoldenLine są doskonałym miejscem do poznawania nowych ludzi, wykonujących podobny zawód, co przekłada się na wzrost liczby kontaktów w profilu.

Inne polskie serwisy

Podobnie jak GoldenLine zorganizowane są serwisy: Biznes.net, Ogniwo.net oraz Link2u.pl. Zawierają profile bazujące na informacjach o karierze, listy kontaktów i grupy dyskusyjne. Tyle że mają nieco inaczej rozłożone akcenty.

Biznes.net jest skierowany głównie do ludzi prowadzących działalność biznesową. Oprócz profili zawiera katalog firm oraz kalendarium konferencji i szkoleń o tematyce biznesowej. W Ogniwie ważnym elementem jest wyszukiwarka ofert pracy, pochodzących z kilku portali (m.in. Jobs.pl), a w Link2u – ranking pracodawców, tworzony na podstawie ocen i opinii internautów.

Światowy LinkedIn

Na świecie wśród profesjonalistów liczy się tylko LinkedIn. Obecnie korzystają z niego 43 miliony internautów ze 170 różnych branż. Jest wśród nich wielu polskich specjalistów. Menedżerowie wręcz snobują się na posiadanie profilu LinkedIn, koniecznie w języku angielskim (serwis nie jest spolszczony).

LinkedIn jest godny uwagi nie tylko ze względu na zasięg, ale także użyteczne rozwiązania. Na przykład po wejściu do profilu osoby, której nie masz w swoich kontaktach, pojawia się informacja o tym, czy łączą was jacyś znajomi lub znajomi znajomych. Serwis podpowiada w ten sposób ścieżkę kontaktu z daną osobą za pośrednictwem osób, które mogą cię rekomendować.

W LinkedIn ciekawie działają inne mechanizmy społecznościowe. Na przykład zamiast forów dyskusyjnych jest mechanizm odpowiedzi. Jeśli masz pytanie, wpisujesz je na listę i czekasz, aż ktoś odpowie. Pytania z odpowiedziami są archiwizowane i udostępniane przez wyszukiwarkę, dzięki czemu stanowią swoistą bazę wiedzy. Wyszukiwanie można ograniczyć do odpowiedzi dotyczących tylko jednej branży.

Co ci da społeczność profesjonalistów

- Potencjalny pracodawca znajdzie cię z łatwością.
- Podtrzymasz kontakty zawodowe z różnych okresów kariery.
- Nawiążesz nowe kontakty dzięki rekomendacji znajomych.
- Zbudujesz wizerunek profesjonalisty w swojej branży.
- Twój profil będzie się pojawiał na pierwszym miejscu w wynikach Google po wpisaniu nazwiska.

GoldenLine w pigułce, czyli jak szybko zwiększyć swoje zawodowe szanse

DODAWANIE WPISU DO CV

Kliknij link Ustawienia, a następnie, w sekcji Mój profil, link Edycja profilu. W sekcji Doświadczenie zawodowe kliknij link [dodaj]. Otworzy się formularz edycyjny, w którym musisz wypełnić pola Nazwa miejsca pracy:* i Stanowisko:* oraz wskazać okres zatrudnienia lub moment podjęcia pracy na aktualnej posadzie. Choć nie jest to konieczne, warto wypełnić pole Zakres obowiązków:. Po zakończeniu edycji kliknij Zmień.

Aby zwiększyć wiarygodność opisu, poproś znajomego o referencje. Może je wpisać po wejściu na twój profil i kliknięciu linku [Wystaw referencję] przy opisie kariery.

DODAWANIE KONTAKTÓW

Aby dodać znajomego do swojego profilu, wpisz jego nazwisko w polu wyszukiwarki portalu – jest w prawym górnym rogu strony – i kliknij przycisk Szukaj. Znajdź na liście wyników właściwą osobę i wejdź na jej profil, klikając nazwisko. Tam, w sekcji Menu, kliknij odnośnik Zaproś do kontaktów. Osoba ta otrzyma e-mail z prośbą o zaakceptowanie cię jako znajomego w serwisie.

ZAPISYWANIE SIĘ DO GRUPY

Aby zapisać się do grupy dyskusyjnej, po zalogowaniu do konta GoldenLine wskaż w menu zakładkę Grupy, a następnie kliknij opcję Wszystkie. W katalogu znajdź interesujące cię forum, kliknij jego nazwę, a po wejściu do grupy kliknij odnośnik Dołącz.

Adresy internetowe

- goldenline.pl
- ogniwo.net
- cafe.wirtualnemedia.pl
- linkedin.com
- biznes.net
- link2u.pl
- plaxo.com

SAMSUNG

9 godzin w podróży

z Samsungiem X420

Ultrasmukły notebook Samsung X420

Ultrawydajna bateria i ultrasmukły kształt umożliwiają pracę w każdym miejscu i o każdej porze.

- Procesor Intel® Core™2 Duo SU7300
- wielkość monitora: 14" LED HD (1366 x 768)
- układ ekranu: 16:9
- waga: 1,76 kg
- wymiary: 338 x 235 x 23,2-31,5 mm

www.samsung.com/xseries

Notebooki Samsung.
Z zamiłowania do perfekcji.

Samsung zaleca system Windows Vista® Home Premium.

intel CORE 2 Duo inside

Szukaj znaku **Intel Inside®**

Intel, Logo Intel, Intel Inside, Intel Core i Core Inside są znakami towarowymi firmy Intel Corporation w U.S.A. i w innych krajach.

Łatwa migracja

Dzień 22 października to oficjalna data premiery najnowszego systemu operacyjnego Microsoftu – Windows 7. Pomożemy perfekcyjnie się przygotować do przesiadki. Pokażemy, jak przenieść dokumenty i aplikacje z wysłużonego Windows XP na Windows 7, a także, jak potem zabezpieczyć dane przed utratą.

Instalacja Windows 7 nie jest problemem. Microsoft sprowadził operację instalacji Windows 7 do zaledwie kilku etapów, których wykonanie nie powinno nikomu sprawić trudności. Wyzwaniem może być przeniesienie naszych danych, dokumentów, zdjęć, filmów i aplikacji ze starego systemu (Windows XP) na siódemkę. Nasz poradnik przygotowaliśmy w taki sposób, byś mógł skutecznie dokonać przeprowadzki danych bez względu na to, czy przenosisz dane na nowy komputer z Windows 7, czy też przeprowadzasz się ze starego systemu na nowy, na tym samym komputerze.

Olbrzymią zaletą Windows 7 jest to, że system ten jest od razu wyposażony w narzędzia, które ułatwiają nie tylko migrację danych ze starszego systemu, ale także zabezpieczenie skonfigurowanej już siódemki przed awarią. Dzięki temu w przyszłości łatwo będzie powrócić do wypracowanych ustawień systemu.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Co będzie potrzebne

- Dysk zewnętrzny lub flashdysk o pojemności wystarczającej do pomieszczenia wszystkich przenoszonych danych, a także pomieszczenia kopii zapasowej systemu.
- Uprawnienia administracyjne na obu komputerach, między którymi będą wymieniane dane.
- Czas. W zależności od ilości transferowanych na nowy komputer danych na wszystkie działania będzie potrzeba co najmniej 30 minut. Uwzględniając backup nowego systemu z wykorzystaniem funkcji Windows 7, zaplanuj kilka godzin.

Moim zdaniem

Dariusz Hałas
szef działów
SOFTWARE i INTERNET

Długo oczekiwany system operacyjny Microsoftu trafi wreszcie do sklepów, do nowych komputerów i laptopów. Długo oczekiwany, bo jak pokazują najnowsze statystyki, wciąż Windows XP jest najpopularniejszym systemem zainstalowanym na naszych komputerach. Korzysta z niego niemal 80 procent użytkowników komputerów PC (źródło: ranking.pl; dane z ostatniego tygodnia sierpnia 2009). Jest to jednak system już przestarzały (premiera Windows XP miała miejsce w 2001 roku) i niedostępny. Z oficjalnych sieci dystrybucyjnych Microsoftu znikł już ponad rok temu. Windows Vista, mimo trzyletniej obecności na rynku, nie zachwiał pozycją XP. Czy uda się to siódemce? Bardzo prawdopodobne, gdyż w tym przypadku mamy do czynienia z produktem bardziej dopracowanym niż Windows Vista...

Transfer danych z Windows XP na Windows 7

Nasz przewodnik, pokazujący krok po kroku operację przenoszenia danych ze starego systemu na nowy, opracowaliśmy przy założeniu, że Windows 7 masz już zainstalowany na maszynie, na którą chcesz przenieść swoje pliki. Oprócz tego zakładamy, że masz oczywiście dostęp do obu systemów (Windows XP i Windows 7) z uprawnieniami administracyjnymi. Najwygodniejszą metodą przeniesienia danych jest wykorzystanie do tego celu przenośnego dysku twardego lub odpowiednio pojemnego flashdysku. Taką właśnie metodę opisujemy w pierwszym warsztacie. Zaczynasz od Windows 7, następnie przesiadasz się na XP, by na koniec powrócić z danymi do Windows 7. Opisaną procedurę możesz zastosować także w sytuacji, gdy masz jeden komputer, pracujący aktualnie pod kontrolą Windows XP, i chcesz przenieść dane na Windows 7. Szczegóły w ramce „Przeprowadzka na jednym komputerze".

Łatwy transfer w Windows 7

1 Uruchom komputer. Zaloguj się na swoje konto w Windows 7. Po uruchomieniu się pulpitu rozwiń menu **Start** i w tekstowym polu wyszukiwania zacznij wpisywać frazę **łatwy transfer w systemie Windows**. Już po wpisaniu słowa **łatwy** powinieneś zobaczyć na pierwszej pozycji w menu element o nazwie Łatwy transfer w systemie Windows. Kliknij go.

2 Pojawi się okno kreatora: Łatwy transfer w systemie Windows z opisem możliwości programu. Kliknij przycisk Dalej.

3 W kolejnym etapie kreatora jesteś pytany o metodę transferu danych ze starego komputera (z XP) na nowy (z Windows 7). W naszej

redakcji wykorzystaliśmy flashdysk Kingston DataTraveler 200 o pojemności 64 GB. Skorzystanie z flashdysku jest metodą najwygodniejszą. Pierwszy sposób, Przy użyciu kabla łatwego transferu, wymaga użycia specjalnego i w praktyce trudno dostępnego okablowania. Drugi, Przy użyciu sieci, wymaga przede wszystkim zestawienia połączenia sieciowego między dwoma komputerami, między którymi przenosisz dane. Połączenia kablowe są kłopotliwe, a bezprzewodowe zawodne i wolniejsze niż zalecana przez nas metoda. Przygotuj zatem dysk zewnętrzny lub flashdysk i kliknij ■.

4 W kolejnym oknie zobaczysz proste pytanie kreatora o to, którego komputera w danej chwili używasz. Ponieważ przeprowadzkę rozpoczęliśmy od uruchomienia programu Łatwy transfer na nowym (z Windows 7) komputerze, wybierz:

5 Na kolejne pytanie kreatora odpowiedz przecząco – kliknij Nie.

6 Następny etap kreatora wymaga odpowiedzi na pytanie, czy program Łatwy transfer został zainstalowany na starym komputerze. Oczywiście jeszcze nie, dlatego z dostępnych pozycji wybierz:

7 Ponieważ w Windows XP trzeba zainstalować program do transferu danych, musisz najpierw przenieść na stary komputer pliki instalacyjne. Masz do wyboru dwie metody widoczne w tym etapie kreatora:

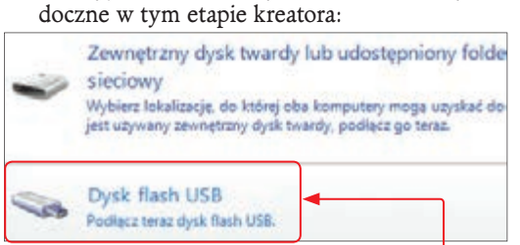

W naszym przykładzie korzystaliśmy z flashdysku, dlatego wybraliśmy opcję ■.

8 Pojawi się okno Przeglądanie w poszukiwaniu folderu, w którym musisz wskazać literkę flashdysku. Jeżeli masz podłączony tylko jeden flashdysk, nie powinieneś mieć żadnych problemów z wyborem. Po wskazaniu flashdysku kliknij przycisk OK.

9 Rozpocznie się kopiowanie plików instalacyjnych programu na wskazany flashdysk. Gdy pasek postępu dotrze do końca, wyświetlą się dalsze wskazówki. Możesz teraz wyjąć flashdysk z gniazda USB. Nie klikaj jeszcze przycisku Dalej. Czas na powrót na stary komputer.

Łatwy transfer w Windows XP

1 Uruchom stary komputer i zaloguj się do systemu Windows XP. Podłącz flashdysk z wgranymi plikami instalacyjnymi programu Łatwy transfer. Instalator powinien się uruchomić automatycznie. Jeżeli nie, to za pomocą Eksploratora Windows przejdź do zawartości flashdysku i dwukrotnie kliknij ikonę ■.

2 Pojawi się okno:

Poczekaj, aż program się uruchomi. Po chwili powinieneś zobaczyć znajome okno kreatora Łatwy transfer w systemie Windows. Kliknij Dalej.

3 Wybierz teraz:

a następnie jedyną wyświetloną pozycję:

4 Teraz kreator zajmie się sprawdzeniem, które elementy mogą zostać przeniesione na nowy komputer. Program zbada każde istniejące na danym komputerze konto użytkownika. Operacja ta może potrwać kilka minut. Gdy analiza się zakończy, obok każdej nazwy konta użytkownika pojawi się pole wyboru (domyślnie zaznaczone) i jednocześnie dla każdego konta zostanie podana szacowana objętość transferowanych danych. Jeżeli chcesz przenieść ustawienia wszystkich kont użytkowników, pozostaw domyślne zaznaczenia i kliknij Dalej. Jeżeli natomiast chcesz przenieść dane tylko jednego konta, odznacz pola wyboru przy pozostałych kontach, np. ■.

Zwróć uwagę, że program informuje cię o ilości potrzebnego miejsca na dysku przenośnym lub flashdysku. Wymagane miejsce, które zajmie tzw. plik łatwego transferu, jest wyświetlane pod listą kont, po prawej stronie okna kreatora ■.

5 Obok każdego konta i podawanej objętości danych jest wyświetlany napis (wybory domyślne). Oznacza to, że program sam wybrał, które z plików danego użytkownika zostaną przetransferowane na nowy komputer. Możesz te ustawienia domyślne zmienić, klikając widoczny obok każdego konta odsyłacz Dostosuj.

Przeprowadzka na jednym komputerze

Jeżeli masz tylko jeden komputer z systemem Windows XP i chcesz wymienić system na Windows 7, również możesz skorzystać z opisanej przez nas procedury przenoszenia danych za pomocą programu Łatwy transfer. Musisz jedynie nieco zmienić kolejność. Ponieważ nie masz jeszcze zainstalowanego systemu Windows 7, musisz zdobyć program Łatwy transfer w inny sposób. Microsoft udostępnia narzędzie Łatwy transfer dla Windows XP. Jest ono do pobrania pod adresem www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyId=2B6F1631-973A-45C7-A4EC-4928FA173266&displaylang=en
Gdy już pobierzesz ten program, postępuj dokładnie wg kroków opisanych w warsztacie „Łatwy transfer w Windows XP", a następnie zainstaluj system Windows 7 i skorzystaj z procedury opisanej w warsztacie „Finalne kopiowanie".

6 Po kliknięciu Dalej będziesz miał możliwość zabezpieczenia kopiowanych danych hasłem. Jeżeli chcesz je chronić w ten sposób przed niepowołanym dostępem, wpisz w oba widoczne pola tekstowe hasło (polecamy w tym miejscu artykuł dotyczący tworzenia silnych i bezpiecznych haseł oraz metod zarządzania hasłami – 50). Po ewentualnym wpisaniu hasła kliknij Zapisz.

7 Pojawi się okno:

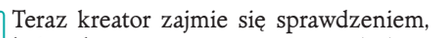

Wskaż dysk przenośny, następnie kliknij Save lub Zapisz. Rozpocznie się kopiowanie danych do pliku zapisywanego na flashdysku. O zakończeniu operacji zostaniesz powiadomiony komunikatem Zapisywanie ukończone. Kliknij Dalej, a zobaczysz informację o lokalizacji zapisanego pliku. Kliknij jeszcze raz Dalej, a następnie Zamknij. Wyjmij flashdysk z gniazda USB. Czas przesiąść się na nowy system.

Finalne kopiowanie

1 Zakładamy, że okno kreatora

uruchomionego na nowym komputerze z Windows 7 masz wciąż otwarte. Włóż flashdysk z zapisanym plikiem łatwego transferu i kliknij Dalej.

2 W kolejnym etapie kreatora kliknij Tak. Następnie w oknie:

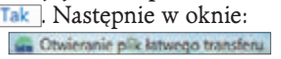

wskaż miejsce, gdzie wcześniej został zapisany plik łatwego transferu (czyli w naszym przykładzie flashdysk) i kliknij Otwórz.

3 Jeżeli podczas zapisywania pliku łatwego transferu (zawierającego przenoszone dane) wprowadziłeś hasło ochronne, teraz musisz je podać. Kliknij Dalej.

4 W kolejnym etapie możesz wybrać konta użytkowników, których dane mają być przeniesione na nowy system, zaznaczając widoczne obok nazwy pola wyboru. Bardzo przydatna jest możliwość wyboru docelowego konta użytkownika. Kliknij widoczny w oknie odsyłacz Opcje zaawansowane.

5 W oknie Opcje zaawansowane możesz wybrać sposób przeniesienia konta użytkownika. To bardzo przydatne funkcje. Jeżeli chcesz zachować identyczne ustawienia, a na nowym systemie masz już inne konto, to pod zakładką Mapowanie kont użytkowników z listy Konto użytkownika na nowym komputerze: wybierz pozycję **Utwórz użytkownika**.

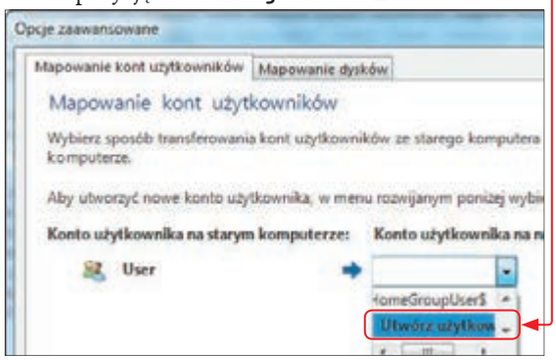

6 Pojawi się okienko dialogowe Utwórz nowego użytkownika, w którym możesz wpisać nazwę dla nowego konta (najlepiej taką, jak przenoszone konto – w naszym przykładzie **User**) i przypisać nowo tworzonemu kontu hasło. Kliknij Utwórz.

7 Powrócisz do okna Opcje zaawansowane. Na liście Konto użytkownika na nowym komputerze: będzie już widoczna nazwa nowego konta.

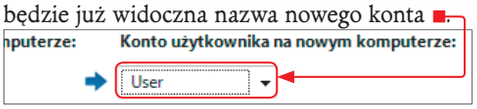

Kliknij przycisk Zapisz.

8 Powrócisz do okna kreatora. Uruchom przeprowadzanie danych na nowy system, klikając przycisk Transferuj. W trakcie kopiowania widoczny jest pasek postępu. Gdy operacja się zakończy, możesz wybrać jedną z dwóch wyświetlanych opcji. Pierwsza,

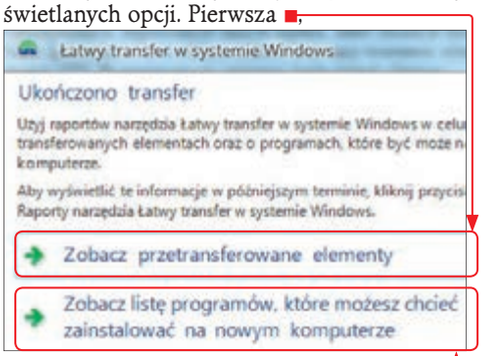

wyświetli raport dotyczący przeprowadzki, a druga,

znacznie bardziej przydatna, wyświetli nazwy wszystkich aplikacji, które były zainstalowane na starym komputerze:

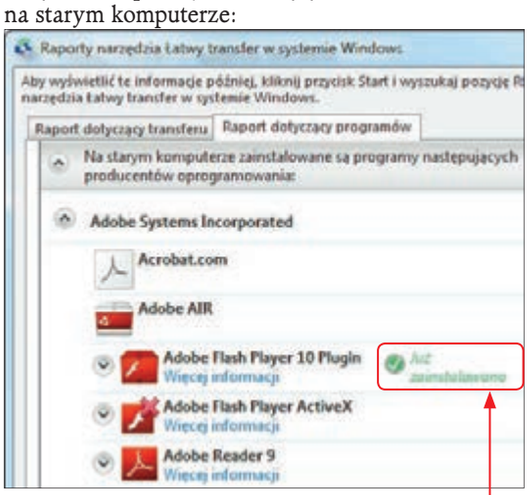

Co więcej, przy aplikacjach, które już zostały zainstalowane także w nowym systemie, znajdziesz odpowiednią adnotację. Gdy obejrzysz listę aplikacji, zamknij okno, a następnie cały kreator, klikając Zamknij. Przeprowadzka zakończona. Możesz się już zalogować w nowym systemie na konto dobrze znane ze starego komputera.

Zabezpieczenie danych – obraz systemu i dysk naprawczy

Przeprowadzka wykonana. Warto jeszcze stworzyć tzw. obraz systemu, czyli jego kompletną kopię zapasową, dzięki czemu nawet całkowita awaria systemu nie pozbawi cię danych. Proces wykonywania kopii zapasowej został w Windows 7 bardzo uproszczony. W warsztacie pokazujemy, jak wykonać taką kopię na zewnętrzny dysk twardy. Podłącz taki dysk przed rozpoczęciem opisanych dalej działań. Aby odzyskać system po awarii, wymagane jest ponowne uruchomienie programu Kopia zapasowa. Problem w tym, że tego programu nie uruchomisz, jeżeli system się nie uruchamia. Receptą jest uruchomienie komputera z płyty ratunkowej, tzw. dysku naprawy systemu. W dalszej części pokazujemy, jak go utworzyć.

Tworzenie obrazu systemu

1 Rozwiń menu **Start** i wpisz w polu wyszukiwania słowo **Kopia**. Spośród wyświetlonych pozycji wybierz:

Wykonaj kopie zapasową komputera.

2 W oknie, które się otworzy, kliknij widoczny po lewej stronie odnośnik Utwórz obraz systemu.

3 W kolejnym oknie, Tworzenie obrazu systemu, wybierz opcję Na dysku twardym. Następnie z rozwijanej listy wybierz docelowy dysk i kliknij przycisk Dalej. Program umożliwia także wykonanie obrazu systemu na płytach DVD, jednak jest to dość uciążliwe, gdyż przy objętości danych systemu i zainstalowanych aplikacji konieczne będzie użycie kilku, a może i kilkunastu płyt DVD.

4 Następny etap to wybór dysków czy partycji, które mają być uwzględnione w obrazie systemu. Dyski systemowe są zaznaczone automatycznie i nie można ich odznaczyć. Możesz zaznaczyć dodatkowe dyski, jeżeli je masz, np.

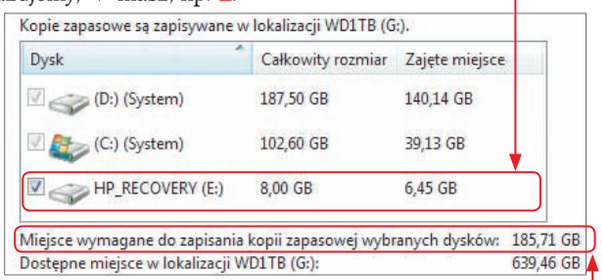

W ten sposób uzyskasz kompletną kopię systemu. W oknie tym wyświetlana jest też ilość miejsca potrzebna na wykonanie obrazu systemu. Upewnij się, że na podłączonym dysku jest wystarczająco dużo wolnej przestrzeni. Kliknij Dalej.

5 Następne okno to potwierdzenie dotychczasowych ustawień. Kliknij przycisk Rozpocznij wykonywanie kopii zapasowej. Operacja ta może potrwać nawet kilka godzin. Gdy się zakończy, będziesz mógł już zamknąć okno Tworzenie obrazu systemu. Pamiętaj, że aby odzyskać system z tak utworzonej kopii, konieczne jest utworzenie dysku naprawczego. O tym następny warsztat.

Tworzenie dysku naprawy systemu

1 Rozwiń menu **Start** i w polu wyszukiwania wpisz słowo **Utwórz**. W górnej części rozwiniętego menu **Start** powinien się pojawić element Utwórz dysk naprawy systemu. Kliknij go.

2 Włóż do nagrywarki CD/DVD czystą płytę DVD i w oknie Tworzenie dysku naprawy systemu kliknij przycisk Utwórz dysk. Rozpocznie się tworzenie dysku naprawczego. Poczekaj, aż operacja się zakończy.

3 Gdy zapis danych na płycie się zakończy, wyjmij płytę i oznacz ją zgodnie z widocznymi w oknie dialogowym sugestiami, np.

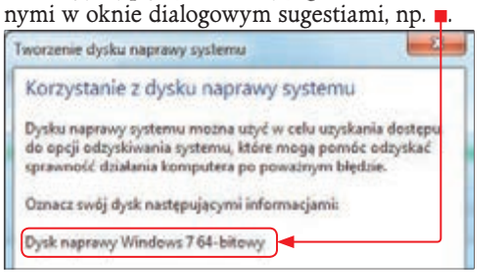

Kliknij Zamknij, a następnie OK.

Gadżet przydatny do przeprowadzki

Jeżeli nie masz dysku przenośnego, ale masz np. wewnętrzny dysk twardy (oczywiście inny niż ten, na którym jest zainstalowany system operacyjny), skorzystaj z adaptera umożliwiającego podłączenie dysków ATA/SATA do złącza USB. Będziesz mógł wtedy korzystać z dysków wewnętrznych w taki sposób, jak się korzysta z dysków zewnętrznych. Za **adapter USB – ATA/SATA** widoczny na zdjęciu (w zestawie znajduje się również zasilacz do dysku) zapłacisz 25–30 zł.

TU NIE CHODZI O TO, ŻEBY PO PROSTU DOTRZEĆ *do* CELU

TU CHODZI O CZTERY KÓŁKA *i* PRĘDKOŚĆ

DLA RAJDOWCÓW *i* TYCH, KTÓRZY KOCHAJĄ DRIFT

DLA ARTYSTÓW *i* MARZYCIELI

TO COŚ WIĘCEJ *niż* ZBIÓR PIKSELI

TO ALUMINIUM *i* WŁÓKNO WĘGLOWE

TO NIE JEST SYMULACJA

TO *zaproszenie*...

3 www.pegi.info

XBOX LIVE

Microsoft game studios

AVAILABLE 10.27.09 · XBOX.COM/FORZAMOTORSPORT3

FORZA MOTORSPORT 3

ŚCIGAJ MARZENIA

© 2009 Microsoft Corporation. Wszelkie prawa zastrzeżone Microsoft, logo Microsoft Game Studios, Turn 10, Forza Motorsport, Xbox, Xbox 360, Xbox LIVE oraz logo Xbox są znakami towarowymi grupy firm Microsoft. Znaki towarowe, patenty projektowe i prawa autorskie są wykorzystywane za zgodą właściciela, firmy AUDI AG.

Jump in.

XBOX 360.

Chroń dostęp

CD 11/2009

Grupa: UŻYTKOWE

- **RVL Password Generator 1.0**
- **Secure Password Creator 1.1.1.**

generatory bezpiecznych haseł

- **KeePass Password Safe 2.09 + spolszczenie**

program do zarządzania zbiorami haseł

- **.NET Framework 3.5**

zestaw bibliotek systemowych

Grupa: UZUPEŁNIENIA

- Archiwalny artykuł „Dostęp ściśle chroniony" (dot. programu KeePass Password Safe), PC Format 11/2008

500 najgorszych haseł

Listę pięciuset najgorszych haseł odnajdziesz w internecie na stronie 1. Na pierwszym miejscu znajduje się jakże „trudne" hasło: **123456**. Stosowałeś albo, o zgrozo, stosujesz któreś z nich? Najwyższy czas zmienić nawyki. Każde z haseł na liście może być złamane w czasie znacznie krótszym niż sekunda...

Średnio co pięćdziesiąta osoba używa tak prostego hasła, jak: haslo. Wystarczy sobie wyobrazić, że haker przejmuje co pięćdziesiątą maszynę na świecie. Staje się wtedy jasne, dlaczego cyberprzestępcy panują nad milionami domowych komputerów. A przecież wystarczy dobre hasło.

Mark Burnett, autor książki „Perfect Passwords", w trakcie pracy nad publikacją przebadał kilka milionów haseł. Biorąc pod uwagę liczbę komputerów na świecie i fakt, że co 50. jest zabezpieczony łatwym do złamania hasłem, można mieć wyobrażenie o zasięgu botnetów, czyli sieci komputerów, nad którymi kontrolę przejęli cyberprzestępcy.

Inny niekwestionowany autorytet w dziedzinie kryptografii, kryptoanalizy i szeroko pojętego bezpieczeństwa informacyjnego, Bruce Schneier, na swoim blogu 2 opublikował interesujące informacje dotyczące ataku phishingowego, którego celem byli użytkownicy popularnego portalu społecznościowego myspace.com. Jego ofiarą padło ok. 100 tysięcy kont na portalu. Być może liczba ta byłaby znacznie mniejsza, gdyby użytkownicy myspace nie używali takich haseł, jak: abc123, password czy 12345...

W jaki sposób lepiej chronić swoje dane? Stosuj odpowiednio mocne hasła. Jak to zrobić? Wystarczy pamiętać o kilku zasadach (patrz ramka „Sześć zasad tworzenia mocnych haseł").

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Korzystanie z generatorów bezpiecznych haseł

Na dołączonym do wydania krążku CD zamieściliśmy dwa programy, których zadaniem jest wyręczenie użytkownika w wymyślaniu dobrego hasła. Poniżej wskazówki krok po kroku, jak używać tych aplikacji. Pierwszy program jest narzędziem przydatnym w sytuacji, gdy potrzebujesz większej liczby haseł. RVL Password Generator wygeneruje dowolną ich liczbę. Z kolei druga aplikacja – Secure Password Creator – jest prostsza w obsłudze i nie wymaga instalacji, ale generuje podczas jednego przebiegu tylko jedno hasło.

Weryfikacja siły hasła

Microsoft w swoim serwisie internetowym udostępnia działające online narzędzie do sprawdzania siły haseł. Znajdziesz je na stronie WWW udostępnionej pod adresem 3. Na stronie tej widoczne jest pole tekstowe. Możesz w nie wpisać hasło, którego siłę chcesz sprawdzić. W miarę wpisywania hasła jest dynamicznie generowana bieżąca ocena hasła. Oczywiście celem jest uzyskanie takiej oceny, jak widoczna na ilustracji:

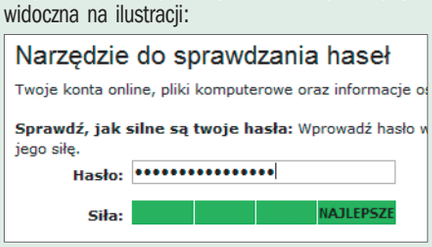

RVL Password Generator

1 Proces instalacji przebiega standardowo. Po jego uruchomieniu (najlepiej za pomocą opcji z naszej płyty) po prostu potwierdzaj kolejne etapy instalacji.

2 Po uruchomieniu programu zobaczysz okno RVL Password Generator. Proponujemy, byś skorzystał z wbudowanego w program kreatora. Kliknij pasek **Start Wizard**, a następnie przycisk Password Generator Wizard.

3 W oknie kreatora RVL Password Generator Wizard w pierwszym etapie określasz, z jak wielu zestawów znaków ma się składać hasło. Najbezpieczniejszym rozwiązaniem jest zaznaczenie wszystkich czterech pól wyboru.

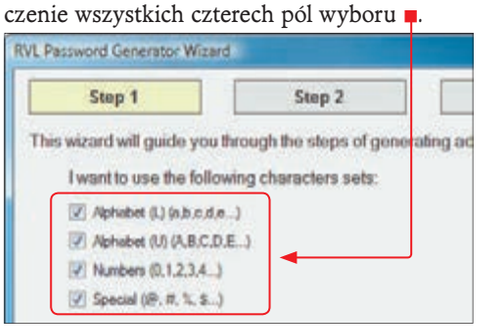

Kliknij przycisk Next.

4 W kolejnym etapie masz do dyspozycji jeszcze dwa pola wyboru. Zaznacz je. To dodatkowo wzmocni generowane hasła. Kliknij Next.

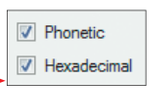

5 Następny etap to określenie, z ilu znaków mają się składać hasła. Naszym zdaniem optymalnym wyborem jest 12 i taką liczbę wybierz z rozwijanej listy I want the lenght of a password to be:. Kliknij Next.

6 Ostatni etap kreatora wymaga od ciebie wpisania w jedynym widocznym polu tekstowym liczby potrzebnych ci haseł. Po wpisaniu liczby kliknij Finish.

7 Powrócisz do okna głównego programu RVL Password Generator. Rozwiń menu File i wybierz Export list. W oknie Export Password List w polu tekstowym wpisz ścieżkę oraz nazwę pliku wynikowego i kliknij przycisk Export. We wskazanym w polu miejscu odnajdziesz plik tekstowy z wygenerowanymi hasłami. Możesz go otworzyć np. w Notatniku Windows.

Secure Password Creator

1 Jeżeli nie chcesz instalować w systemie kolejnej aplikacji, skorzystaj z Secure Password Creatora. Program jest dostarczany w postaci spakowanego archiwum w formacie ZIP. Nie wymaga instalacji. Wystarczy, że po rozpakowaniu znajdującego się na naszym krążku pliku dwukrotnie klikniesz ikonę ■.

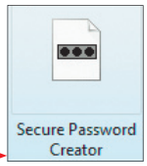

2 W oknie głównym w sekcji Used symbols, zaznaczając pola wyboru ■, wskazujesz, z jakich zestawów znaków będzie się składało hasło. W polu ■ wpisujesz, z ilu znaków ma się składać hasło (zalecamy wartość 12). Kliknij przycisk Create password.

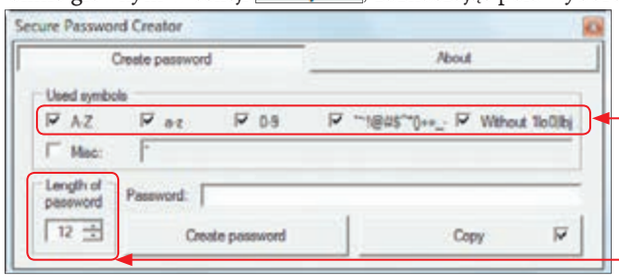

3 Wygenerowane hasło (tylko jedno) pojawi się w polu Password:. Możesz je teraz skopiować do systemowego schowka, klikając przycisk Copy. Jeżeli chcesz utworzyć kolejne hasło, powtórz opisane operacje. Po wygenerowaniu niezbędnej liczby haseł zamknij program.

Sześć zasad tworzenia mocnych haseł

1 DUŻA LICZBA ZNAKÓW
Im więcej znaków, tym lepiej. Moce obliczeniowe dzisiejszych komputerów są na tyle duże, że nawet najbardziej wyrafinowane i zróżnicowane hasła o długości najwyżej 8 znaków to słabe hasła.

2 ZRÓŻNICOWANIE ZNAKÓW
Żadnych siedmiu siódemek czy dziewięciu dziewiątek! Najlepiej, jeżeli hasło będzie zawierało nie tylko znaki alfabetu, ale także cyfry czy znaki interpunkcyjne i inne. Pamiętaj też o zmianie wielkości liter.

3 ŻADNYCH DAT I IMION
Słowa takie, jak nazwa twojego konta w Windows, imię żony czy kota sąsiada to zły pomysł. Dla hakerów to fraszka.

4 NIESZABLONOWA ŚCIEŻKA
Przykładowe hasło: **1qazxsw23edc**, wygląda na bardzo skomplikowane. Spójrz jednak na klawiaturę i prześledź drogę, jaką palce przejdą, wpisując je. To bardzo prosta ścieżka. Hakerzy dysponują wyrafinowanymi narzędziami, które analizują hasła pod kątem metod ich wprowadzania i łatwości sięgania do poszczególnych klawiszy.

5 ZRÓŻNICOWANIE HASEŁ
Lepiej mieć kilka silnych haseł niż jedno, nawet bardzo skomplikowane, do wszystkiego. Gdy haker włamie się np. na forum internetowe, na którym wcześniej się zarejestrowałeś i skorzystałeś ze swojego supersilnego, ale jedynego hasła, to tym samym zyskuje dostęp do wszystkich twoich tajemnic.

6 ZAPISZ SWOJE HASŁO
Ludzka pamięć jest ulotna. Hasła spełniające wszystkie przedstawione zasady trudno zapamiętać. Hasło trzeba zapisać, ale w taki sposób, byśmy tylko my wiedzieli, że zapisana treść jest hasłem. Można stosować oprogramowanie do zarządzania hasłami. Jeden z takich programów, KeePass Password Manager, zamieściliśmy na naszym CD. Oprócz tego na krążku znajdziesz także archiwalny artykuł opisujący, jak korzystać z tego programu.

Adresy internetowe

1. www.whatsmypass.com/the-top-500-worst-passwords-of-all-time
2. www.schneier.com/blog
3. www.microsoft.com/poland/protect/yourself/password/checker.mspx ■

REKLAMA

Szafirowa rewolucja
Rev. 5.0

Pierwsze karty z pełną obsługą DirectX 11

Obsługa do sześciu monitorów jednocześnie dzięki technologii ATI Eyefinity

Wspomaganie pracy procesora CPU dzięki ATI Stream

ATI STREAM TECHNOLOGY

SAPPHIRE
www.sapphiretech.com

Karty graficzne - Płyty główne - Multimedia - Zasilacze PC

CD 11/2009

Grupa: MULTIMEDIA
DVDVideoSoft Free Studio 4.2.2.63
pakiet narzędzi do przegrywania i konwersji wideo

Mobilne wideo

Nie chcesz się rozstawać z ulubionymi wideoklipami np. z YouTube? Dzięki naszym poradom łatwo przegrasz materiał wideo na dysk, a następnie przekonwertujesz na telefon komórkowy lub inne dowolne urządzenie przenośne.

Do przegrywania i konwertowania wideo na komórki, iPody, iPhony i inne urządzenia mobilne wystarczy jeden pakiet o nazwie DVDVideoSoft Free Studio. Pakiet zawiera aż 20 przydatnych i darmowych aplikacji, dzięki którym każdy klip przeniesiesz na telefon komórkowy.

DVDVideoSoft Free Studio możesz zainstalować w systemach Windows XP i Vista. Oprogramowanie to jest w pełni bezpieczne. Co prawda domyślnie skonfigurowany instalator próbuje oprócz narzędzia do zarządzania składnikami pakietu zainstalować także całkowicie zbędny pasek Ask Toolbar, ale można tę opcję wyłączyć. Free Studio obsługuje ok. 32 formaty wideo, w tym wszystkie najpopularniejsze, jak np. AVI, DivX/XviD, MPG itp.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Co będzie potrzebne

Aby przeprowadzić pełną operację konwersji pliku wideo na telefon komórkowy, włącznie z pobraniem tego pliku z serwisu YouTube, będą potrzebne:

- komputer pracujący pod kontrolą systemu Windows XP lub Windows Vista;
- łącze internetowe o przepustowości zapewniającej odtwarzanie klipów z serwisu YouTube (512 Kb/s i więcej);
- około 10 minut na konwersję w przypadku 10-minutowego klipu.

Pierwsze kroki z pakietem DVDVideoSoft Free Studio

W naszym warsztacie przedstawimy proces instalacji i konfiguracji na podstawie systemu Windows Vista. Jednak dokładnie tak samo przebiega proces instalacji w Windows XP.

Instalacja menedżera pakietu

1 Wybierz opcję instalacji za pośrednictwem menu naszego krążka lub posługując się Eksploratorem Windows, wskaż i dwukrotnie kliknij znajdującą się na płycie ikonę.

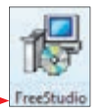

2 Jeżeli pojawi się okno: Otwieranie pliku - ostrzeżenie o zabezpieczeniach, kliknij przycisk Uruchom.

3 W oknie dialogowym Wybierz język instalacji pozostaw domyślnie zaznaczoną na rozwijanej liście pozycję Polski i kliknij OK.

4 Pojawi się kolejne okno: Instalacja - Free Studio 4.2. W pierwszym etapie kliknij Dalej >. Następnie zaznacz opcję Akceptuję warunki umowy i kliknij Dalej > jeszcze dwukrotnie.

5 Dotrzesz do etapu, w którym instalator proponuje dodanie do systemu całkowicie zbędnego paska Ask Toolbar. Odznacz wszystkie trzy widoczne w tym etapie pola wyboru, zaczynając od dolnego. Następnie kliknij Dalej > oraz Instaluj.

6 Gdy pliki zostaną przekopiowane, pozostaw zaznaczone pole wyboru: Uruchom program Free Studio Manager i kliknij Zakończ.

Pierwsze uruchomienie

1 Menedżer pakietu powinien zostać automatycznie uruchomiony bezpośrednio po zakończeniu procesu instalacji. Możesz go również uruchomić, klikając dwukrotnie umieszczaną automatycznie na pulpicie Windows ikonę.

2 W oknie Free Studio Manager 4.2.1.62 zobaczysz listę 20 aplikacji:

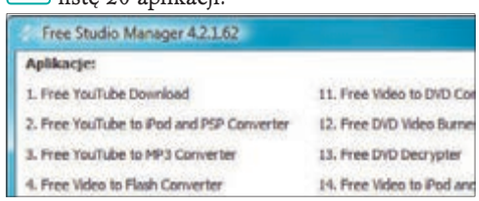

Każda pozycja na tej liście jest odnośnikiem. Po prawej stronie znajdują się jeszcze odnośniki prowadzące na różne strony witryny producenta pakietu.

3 W naszym przykładzie przedstawimy proces pobierania wybranego klipu z YouTube, a następnie konwersji na postać wideoklipu zapisanego w formacie umożliwiającym wyświetlanie go na telefonie komórkowym. Do tego celu użyjemy tylko jednego składnika z całego pakietu, dlatego zalecamy zapoznanie się z ramką „Pełne zestawienie narzędzi... ". Jej lektura ułatwi wybór narzędzia w zależności od potrzeb.

Pełne zestawienie narzędzi wchodzących w skład Free Studio

KONWERTERY

- **Free YouTube to iPod and PSP Converter**
- **Free YouTube to MP3 Converter**
- **Free YouTube to iPhone Converter**

Grupa narzędzi konwertujących wideo z serwisu YouTube na wybrany format.

- **Free Video to Flash Converter**
- **Free Video to JPG Converter**
- **Free Video to DVD Converter**
- **Free Video to iPod and PSP Converter**
- **Free Video to iPhone Converter**
- **Free Video to MP3 Converter**

Grupa narzędzi konwertujących pliki wideo zgromadzone na dysku twardym na wybrany format.

- **Free 3GP Video Converter**

Konwertuje wideo zarejestrowane telefonem komórkowym (zapisującym klipy w formacie 3GP), na inny format, np. AVI, DivX itp.

- **Free Audio Converter**

Konwertuje pliki audio.

NARZĘDZIA DO EDYCJI

- **Free Video Dub**

Umożliwia prostą edycję plików AVI, DivX/XviD, MPEG-4, MPEG-1 i MPEG-2. Ułatwia usunięcie niepotrzebnych części z pliku, np. reklam.

- **Free Audio Dub**

Edytor plików audio.

- **Free Video Flip and Rotate**

Narzędzie edycyjne ułatwiające obracanie i tworzenie lustrzanych odbić kadru wideo.

NAGRYWANIE PŁYT

- **Free DVD Video Burner**

Nagrywa filmowe płyty DVD z przygotowanych uprzednio plików wideo (muszą być w odpowiednim formacie dla DVD).

- **Free Audio CD Burner**

Nagrywa płyty CD Audio ze wskazanych przez użytkownika plików audio (w formatach WAV, MP3, WMA).

- **Free Disc Burner**

Zapisuje dowolne dane na płytę CD/DVD/Blu-ray.

INNE NARZĘDZIA

- **Free YouTube Download**

Przegrywa na dysk twardy wideoklipy odtwarzane w YouTube. Umożliwia zapis pojedynczego pliku, a także całych list odtwarzania, wszystkich odpowiedzi wideo na dany klip, wszystkich klipów danego użytkownika lub kanału, jak również wszystkich elementów zaznaczonych jako ulubione.

- **Free YouTube Uploader**

Ułatwia umieszczanie własnych filmów w serwisie YouTube; potrzebne jest własne konto w serwisie.

- **Free DVD Decrypter**

Kopiuje materiał wideo z płyt DVD-Video na dysk twardy.

Przegrywanie pliku z YouTube na komórkę lub iPod

Zacznijmy od przegrania i zarazem konwersji wybranego wideoklipu z serwisu YouTube. Do tego celu wykorzystamy jeden program z opisywanego przez nas pakietu – narzędzie o nazwie Free YouTube to iPod and PSP Converter. Zakładamy, że Free Studio Manager masz już zainstalowany i uruchomiony.

1 W oknie Free Studio Manager 4.2.1.62 kliknij odnośnik 2. Free YouTube to iPod and PSP Converter.

2 Otworzy się okno: Free YouTube to iPod Converter 3.2.1.57. Większą część tego okna zajmuje pole, w które należy wkleić link do pliku wideo opublikowanego w serwisie YouTube.

3 Nie zamykając okna programu, uruchom przeglądarkę WWW. Odnajdź interesujący cię plik wideo w serwisie YouTube. Następnie zaznacz adres widoczny w pasku adresowym przeglądarki i wciśnij klawisze **[Ctrl]+[C]**, kopiując tym samym adres do schowka systemowego.

4 Przełącz się na okno Free YouTube to iPod Converter i kliknij przycisk Wklej. Po krótkiej chwili na liście Źródłowe adresy URL: pojawi się tytuł wklejonego klipu. W analogiczny sposób możesz dodać do listy inne pliki wideo z serwisu YouTube. W naszym przewodniku poprzestaniemy jednak na konwersji jednego pliku.

5 W sekcji Folder docelowy: możesz wskazać docelowe miejsce zapisu dla wynikowych (zapisanych już w formacie „komórkowym") plików wideo. Klikając Nazwa docelowa..., możesz samodzielnie określić nazwę wynikowego pliku. Gdy zrezygnujesz z tej funkcji, plik wynikowy będzie miał nazwę taką, jak nazwa wybranego klipu.

6 Na liście Urządzenia: jest domyślnie zaznaczona pozycja Apple iPod. Pozostaw ją, jeżeli chcesz, by wynikowy plik był zapisany w formacie obsługiwanym przez odtwarzacze multimedialne Apple. W przypadku telefonów komórkowych popularniejszy jest format 3GP, dlatego, chcąc przekonwertować wskazany film z YouTube na plik odtwarzany przez komórkę, wybierz z listy Urządzenia: pozycję ■.

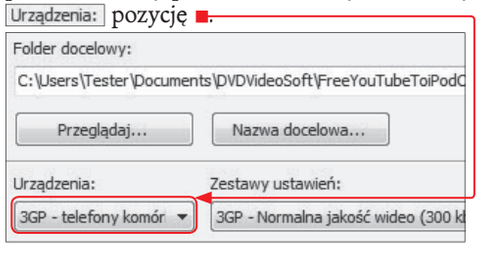

7 Gdy już wybierzesz typ docelowego urządzenia, kliknij przycisk Pobierz. Pojawi się okno dialogowe, w którym będziesz na bieżąco informowany o postępie pobierania i konwertowania pliku. Gdy plik zostanie pobrany, pojawi się okienko Informacja. Kliknij OK, a następnie Zamknij.

8 W folderze ustawionym jako docelowy powinieneś znaleźć plik wideo w wybranym formacie. Plik ten możesz już przenieść na iPod lub telefon komórkowy. ■

REKLAMA

CD 11/2009

Grupa: GRAFIKA
BumpTop 1.11
przestrzenny pulpit do Windows XP, Vista, Windows 7

Ładniej i wygodniej

Trzeci wymiar na pulpicie? Dlaczego nie, skoro zyskujesz więcej miejsca na ikony oraz zupełnie nowe możliwości, które ułatwią ci korzystanie z komputera.

Trójwymiarowy pulpit uzyskasz, instalując program BumpTop. Zadziała w Windows XP, Vista oraz w najnowszej siódemce. BumpTop to chyba najlepiej obecnie dopracowane przestrzenne środowisko pracy dla systemu Windows. Sprawdziliśmy dokładnie program w naszej redakcji. Aplikacja zachowuje się stabilnie i choć wymaga sporo pamięci, to posiadacze nowoczesnych komputerów powinni odczuć korzyści wynikające z nowego, nie tylko ładniejszego, ale i efektywniejszego sposobu używania pulpitu.

Trzeba pamiętać, że BumpTop jest nakładką na standardowy interfejs. Na redakcyjnym komputerze zajmował 150 MB pamięci RAM. To sporo, ale nie jest to problemem, gdy masz 2 GB lub więcej RAM-u. Kluczowym elementem mającym wpływ na wydajność wyświetlania przestrzennego pulpitu jest karta graficzna, a nie pamięć czy procesor główny komputera.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Dodawanie i edycja podręcznych notatek

Po uruchomieniu BumpTopa widać po lewej stronie przestrzennego pulpitu (na lewej „ścianie") wiszącą pojedynczą żółtą karteczkę – odpowiednik popularnych karteczek na notatki. Oto, jak dodawać notatki i kolejne karteczki na pulpit.

1 Dwukrotnie kliknij widoczną na bocznej ścianie pulpitu karteczkę.

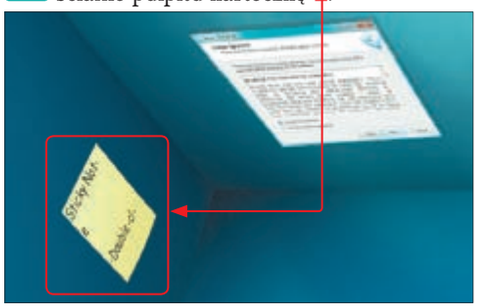

2 Pojawi się okno New Sticky Note. Wpisz w nim treść notatki, np.

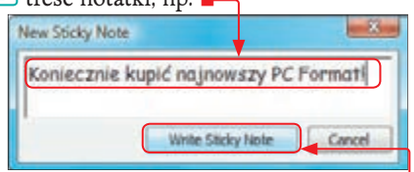

a następnie zatwierdź ją, klikając przycisk.

3 Wpisana treść notatki pojawi się na żółtej karteczce (karteczkę możesz przeciągnąć w dowolne miejsce pulpitu, tak jak wszystkie widoczne na nim ikony i stosy ikon).

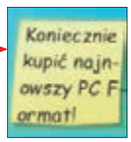

4 Jeżeli karteczka jest zbyt mała, możesz ją łatwo zwiększyć. Kliknij ją *prawym* klawiszem myszki i z menu kołowego wybierz element.

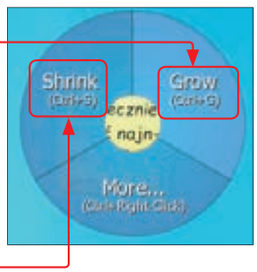

Karteczka zostanie nieznacznie powiększona. Chcąc zmniejszyć karteczkę, wybierz z tego samego menu element. Powiększanie i zmniejszanie możesz powtarzać aż do uzyskania notki odpowiedniej wielkości.

5 Chcąc dodać nową karteczkę z notką na przestrzenny pulpit, kliknij w pustym obszarze pulpitu *prawym* klawiszem myszy i z menu kołowego wybierz Sticky Note.

6 Wyświetli się znowu okno New Sticky Note, w którym wpisujesz treść notatki. Po jej zatwierdzeniu kliknięciem przycisku Write Sticky Note pojawi się we wskazywanym przez wskaźnik myszy miejscu pulpitu wypełniona treścią karteczka.

Dowolny wygląd Widoczne tu ekrany przedstawiają różne tematy graficzne pulpitu 3D. Znajdziesz ich mnóstwo na stronie: http://customize.org/bumptop

Porządkowanie ikon na przestrzennym pulpicie

Bezpośrednio po uruchomieniu BumpTopa zobaczysz pulpit twojego systemu rozmieszczony w wirtualnym pokoju. Podłoga tego pokoju zawiera ikony, których układ jest praktycznie identyczny z tym, z którego korzystałeś w dwuwymiarowym pulpicie. Również większość znanych ci akcji, jak np. dwukrotne kliknięcie ikony, będzie dawało ten sam skutek (w tym przypadku: uruchomienie programu lub otwarcie pliku). BumpTop pozwala jednak na znacznie więcej. Oto, w jaki sposób można uporządkować ikony według typu.

1 Instalacja programu przebiega standardowo, potwierdzasz kolejne etapy instalacji. Po jej zakończeniu zobaczysz okno dialogowe:

w którym wybierasz, czy chcesz korzystać z darmowej wersji, czy z płatnej wersji BumpTop Pro (różnice między wersjami zestawiliśmy w ramce). W naszym przykładzie założyliśmy, że chcesz korzystać z darmowej wersji, która przez pierwsze czternaście dni ma te same funkcje co wersja pro. Kliknij przycisk **Use BumpTop for Free**.

2 Kliknij *prawym* klawiszem myszy na pustym obszarze pulpitu i na pojawiającym się menu kołowym kliknij element ■.

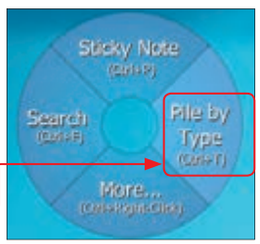

3 Pojawi się okno dialogowe informujące o tym, że wywołana operacja spowoduje automatyczne posortowanie i przesunięcie wszystkich elementów na pulpicie:

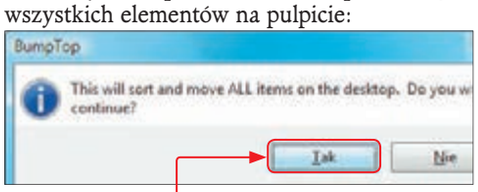

Kliknij przycisk ■, by kontynuować.

4 Wszystkie ikony widoczne na pulpicie zostaną umieszczone w stosach ■. Oprócz tego w niewielkiej ramce pojawi się informacja o liczbie elementów w poszczególnych stosach i o typie stosów ■. W naszym przykładzie program utworzył 12-elementowy stos skrótów do aplikacji, 2-elementowy stos folderów oraz 3-elementowy stosik pozycji nieskatalogowanych – **3 Misc Item(s)**.

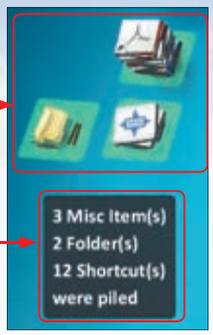

5 Stosy możesz przemieszczać na pulpicie w taki sam sposób, jak pojedyncze ikony – przeciągając je myszką (z wciśniętym lewym klawiszem).

6 Dwukrotne kliknięcie danego stosu spowoduje rozmieszczenie poszczególnych elementów w minioknie:

Uzyskujesz w ten sposób dostęp do obiektów danego stosu. Możesz je otwierać lub uruchamiać (dwukrotnym kliknięciem). Miniokno z zawartością danego stosu zamykasz, klikając widoczne w lewym górnym rogu czerwone kółko z krzyżykiem.

7 Jeżeli chcesz zlikwidować stos i uwolnić znajdujące się w nim ikony, kliknij *prawym* klawiszem myszki dany stos i z menu kołowego wybierz **Break Pile** lub – po zaznaczeniu danego stosu – użyj skrótu klawiszowego **[Ctrl]+[B]**.

Przydatne triki z pulpitem 3D

SZYBKO ZNAJDŹ ELEMENT
Jeżeli chcesz błyskawicznie znaleźć jakiś element na pulpicie, zacznij po prostu wpisywać jego nazwę. Element zostanie automatycznie zaznaczony.

WYŚLIJ ZDJĘCIE NA FACEBOOK
Chcesz wysłać zdjęcie na swój profil na Facebooku lub Twitterze? Jeżeli masz już konto na tych serwisach i jesteś na nich zalogowany, wystarczy, że przeciągniesz ikonę fotografii z pulpitu na widoczną domyślnie po prawej stronie ikonę Facebooka lub Twittera.

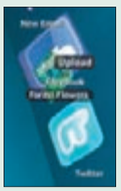

WYBIERZ DOWOLNY PIERWSZY PLAN
W przestrzennym pulpicie możesz na pierwszy plan wywołać nie tylko „podłogę" wirtualnego pokoju-biurka, ale także dowolną z widocznych ścian. Wystarczy kliknąć ją dwukrotnie.

USTAW KAŻDĄ ŚCIANĘ INNĄ
Oprócz gotowych tematów graficznych, które pobierzesz z internetu, możesz w ustawieniach programu dobrać plik graficzny dla każdej ze ścian pulpitu.

Przydatne skróty klawiszowe

BEZ ZAZNACZONYCH ELEMENTÓW:
[Ctrl]+[T] – porządkowanie wszystkich ikon pulpitu w stosy wg typów
[Ctrl]+[F] – wywołanie okna wyszukiwania (to samo uzyskasz jednak, wpisując bezpośrednio na pulpicie szukaną nazwę pliku)
[Ctrl]+[P] – zawieszenie nowej karteczki z notką
[Ctrl]+[,] – wywołanie okna ustawień programu BumpTop
[Ctrl]+[A] – zaznaczenie wszystkich elementów znajdujących się na pulpicie (także na ściankach)
kółko myszy – powiększenie lub zmniejszenie widoku na pulpit (punkt centralny wskazywany przez wskaźnik myszy)

PO ZAZNACZENIU DOWOLNEGO, POJEDYNCZEGO ELEMENTU:
[Ctrl]+[G] – zwiększenie rozmiaru elementu na pulpicie
[Ctrl]+[S] – zmniejszenie rozmiaru elementu na pulpicie

PO ZAZNACZENIU GRUPY ELEMENTÓW:
[Ctrl]+[Q] – tworzy stos z zaznaczonych elementów
[Ctrl]+[G] – rozmieszcza elementy równomiernie na planie siatki

Niezwykła tonacja

Trudno jest zrobić dobre zdjęcie, jeśli jedna część planu tonie w mroku, a druga jest mocno oświetlona. Istnieje jednak sposób na to, aby tego typu ujęcie było ładne i poprawne. Zapewnia to technika HDR – High Dynamic Range.

Fotografia HDR to zdjęcie o wysokiej dynamice tonalnej. W celu wykonania takiej fotografii trzeba spełnić określone warunki. Przede wszystkim musisz wykonać trzy ujęcia tego samego kadru: jedno normalne, jedno prześwietlone i jedno niedoświetlone. Każde z tych zdjęć będzie zawierało szczegóły, których nie ma na pozostałych dwóch fotografiach. Następnym krokiem jest skorzystanie z programu do tworzenia zdjęć HDR. W naszym przykładzie wykorzystamy do tego celu darmowy program Qtpfsgui. Za pomocą programu możemy nieco skorygować ewentualne przesunięcia fotek względem siebie. Niezwykle ważne jest, by fotografie składowe idealnie się pokrywały. Następnie musimy połączyć te trzy zdjęcia w jedną fotografię. Potem pozostaje jeszcze „spłaszczenie" fotografii z zastosowaniem wbudowanego w program algorytmu. Takich algorytmów masz do wyboru co najmniej kilka i każdy daje inny rezultat. Uzyskany efekt końcowy jest nazywany zdjęciem HDR.

CD 11/2009

Grupa: GRAFIKA

- **Qtpfsgui 1.9.3**
  program do uzyskiwania zdjęć HDR
- **GIMP 2.6.7**
  program do edycji plików graficznych
- **UFRaw 0.15**
  wtyczka do GIMP-a do edycji RAW

Grupa: UZUPEŁNIENIA

- zdjęcia do warsztatu, sekwencja zdjęć z jednego pliku RAW

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Wykonywanie zdjęć składowych do ujęcia HDR

Do zrobienia fotografii HDR najlepiej użyć statywu. Potrzebujesz wykonać serię zdjęć, minimum trzy, tego samego ujęcia. Im mniej różnic w wyniku poruszenia sprzętu pojawi się na takich fotografiach, tym mniej pracy będzie przy ich późniejszym montażu. Pamiętaj, że do pełnej kontroli nad ekspozycją niezbędna jest praca aparatu na ustawieniach manualnych, a nie automatycznych.

Bracketing

Bracketing to funkcja w aparacie, która z automatu wykonuje trzy zdjęcia dla tego samego ujęcia: zdjęcie normalne, prześwietlone i niedoświetlone.

1 W aparacie odszukaj funkcję bracketingu. Ustaw korekcję ekspozycji dla poszczególnych zdjęć. Najlepiej, jeśli będzie wynosiła ±2 EV. Uaktywniona opcja zdjęć seryjnych ze zmianą ekspozycji powinna być potwierdzona ikoną wyświetlaną na ekranie aparatu.

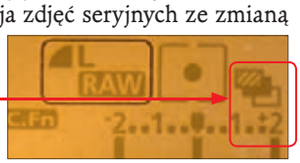

2 Zamontuj aparat na statywie. Wykadruj scenę, tak byś uzyskał pożądane ujęcie. Kliknij w aparacie przycisk, by włączyć funkcję samowyzwalacza z opóźnieniem. Dla potwierdzenia uaktywnienia tej opcji na ekranie powinna się pojawić ikona.

3 Naciśnij spust migawki i odsuń dłoń od aparatu. Po 10 sekundach aparat sam powinien wykonać serię zdjęć. Metoda ta pozwala na zminimalizowanie ryzyka poruszenia zdjęcia, choćby w wyniku naciskania spustu migawki w aparacie.

4 Jeśli chcesz uzyskać więcej ujęć do zdjęcia HDR, powtórz wymienione wcześniej kroki, lecz ze zmianą ekspozycji o wartość ±1 EV.

Ręczne nastawy

Brak bracketingu wcale nie oznacza, że nie można będzie wykonać trzech ekspozycji dla tego samego ujęcia. Po prostu będziesz musiał sam ręcznie skorygować parametry naświetlania każdego z trzech zdjęć.

1 Przymocuj aparat do statywu, wykadruj interesującą cię scenę. Teraz, korzystając ze wskazań wbudowanego w aparat światłomierza, dobierz tak czas naświetlania, by wskaźnik światłomierza znajdował się na środku skali. Zrób zdjęcie.

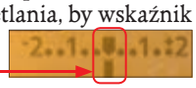

2 Jeśli korzystasz z trybów automatycznych, po prostu zrób zdjęcie. Potem, nie poruszając aparatem, wejdź do jego opcji. Odszukaj funkcję korekcji ekspozycji i przesuń strzałkę wskaźnika maksymalnie w lewo. Zatwierdź zmianę i zrób zdjęcie.

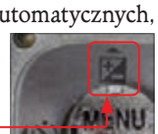

3 Znów wejdź do opcji korekcji ekspozycji i tym razem przesuń strzałkę wskaźnika

maksymalnie w prawo ■.

Zatwierdź wprowadzone zmiany i zrób zdjęcie.

4 Inną metodą jest operowanie wartością przysłony i czasu naświetlania w celu uzyskania odpowiedniej korekcji ekspozycji. Ta metoda zapewnia zdjęcia bardzo mocno niedoświetlone i bardzo mocno prześwietlone. Takich wartości nie da się uzyskać w opisany sposób. Tutaj dla każdego zdjęcia musisz dobierać odpowiednie wartości przysłony i czasu naświetlania, byś mógł otrzymać odpowiednie ekwiwalenty ekspozycji. Wartości te podane są w ramce „Tabela ekspozycji".

Cyfrowy negatyw – RAW

Ostatni sposób jest niezastąpiony w przypadku, gdy chcesz utworzyć fotografię HDR obiektów w ruchu. Opisanymi wcześniej sposobami nie da się tego dokonać, obiekt na uzyskanym zdjęciu byłby rozmazany. Jest to jedyny sposób, który nie wymaga używania statywu. Jednak w tym przypadku niezbędne jest własnoręczne „wywołanie" trzech lub pięciu zdjęć z pliku RAW. Zacznij od wykonania ujęcia w formacie RAW.

1 Wejdź do opcji aparatu. Odszukaj funkcję zapisu formatu zdjęć. Tam zmień format **JPG** na **RAW**. Zapisz zmianę i rób zdjęcia.

2 Po przegraniu plików do komputera otwórz jeden plik RAW w edytorze tych plików. Skorzystaj z oprogramowania dostarczonego wraz z aparatem lub z darmowego pluginu dla GIMP-a – UFRaw, który znajdziesz na naszym CD.

3 Uruchom program UFRaw. W otwartym okienku wskaż plik RAW, który chcesz poddać edycji, i kliknij przycisk Otwórz. Gdy załaduje się zdjęcie, kliknij przycisk ■, by wartości ekspozycji zostały dobrane tak, jak w czasie fotografowania ■.

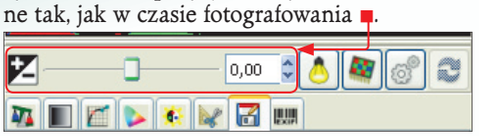

4 Kliknij zakładkę z ikoną dyskietki ■.

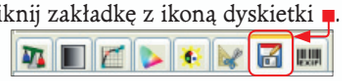

Kliknij PPM i z rozwiniętej listy wybierz JPEG. W okienku wpisz nazwę pliku, np. **Bez zmian ekspozycji**, i naciśnij przycisk Zapisz.

5 Otwórz ponownie to samo zdjęcie RAW. Kliknij ■

i tym razem przesuń suwak ekspozycji na **+2**:

Przejdź do zakładki ■.

Kliknij PPM. Z listy wybierz JPEG i w polu wpisz nową nazwę dla zdjęcia, np. **Zmiana ekspozycji o 2**. Kliknij przycisk Zapisz.

Tabela ekspozycji

Jeśli twój aparat nie został wyposażony w funkcję bracketingu, możesz zrobić trzy ujęcia i sam dla każdego ze zdjęć skorygować ekspozycję. W tabelce podajemy kombinacje przysłony i czasu naświetlania oraz odpowiadający im ekwiwalent wartości ekspozycji.

Ekspozycja [sekundy]	Wartość przysłony						
	2.8	4.0	5.6	8.0	11	16	22
4	1	2	3	4	5	6	7
2	2	3	4	5	6	7	8
1	3	4	5	6	7	8	9
1/2	4	5	6	7	8	9	10
1/4	5	6	7	8	9	10	11
1/8	6	7	8	9	10	11	12
1/15	7	8	9	10	11	12	13
1/30	8	9	10	11	12	13	14
1/60	9	10	11	12	13	14	15
1/125	10	11	12	13	14	15	16
1/250	11	12	13	14	15	16	17
1/500	12	13	14	15	16	17	18

6 Powtórz operacje z kroku 5, ale przesuń suwak ekspozycji do wartości **-2**:

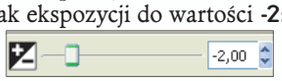

i nazwij plik np. **Zmiana ekspozycji o -2**. W ten sposób uzyskasz trzy zdjęcia w formacie JPG, z których możesz robić pliki HDR.

Składanie zdjęć w ujęcie o wysokiej dynamice (HDR)

Nasze dalsze działania zmierzają do utworzenia zdjęcia o wysokiej rozpiętości tonalnej. Po wczytaniu sekwencji fotografii potrzebne jest sprawdzenie i ewentualne skorygowanie ich położenia względem siebie. Po wskazaniu algorytmu, według jakiego zdjęcia mają być połączone, program Qtpfsgui, sam przeliczy i scali dostępne zdjęcia w jedną fotografię.

1 Uruchom program, klikając dwukrotnie jego ikonę ■.

Kliknij przycisk ■. W otwartym oknie kliknij przycisk Load Images...

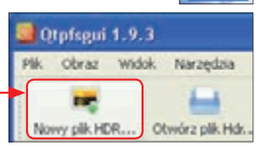

2 Wskaż przygotowane wcześniej trzy fotografie przeznaczone do tworzenia fotografii HDR. Zaznaczysz je, przytrzymując klawisz **[Ctrl]**. Kliknij przycisk Otwórz. Wszystkie trzy fotografie zostaną wczytane do programu. Bardzo ważne, by w tym kroku wczytać jednocześnie kilka zdjęć, gdyż funkcja ta umożliwia tylko jednorazowe wczytanie zdjęć dla danego ujęcia HDR.

3 W sekcji Alignment zaznacz pole wyboru Auto Align Images (funkcja wyrównująca zdjęcia). Następnie rozwiń listę pod polem wyboru i wybierz z niej opcję ■. Kliknij Dalej.

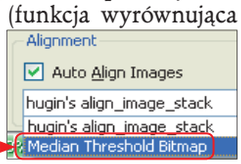

4 Sprawdź teraz, czy wyrównanie zdjęć zostało przeprowadzone prawidłowo. Jeśli nie, nanieś poprawki ręcznie. W sekcji Images List w okienku ■

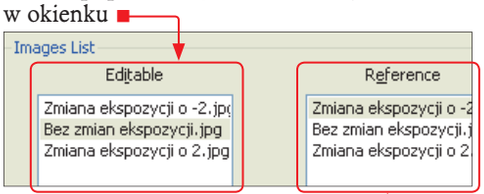

jest zaznaczone zdjęcie, które będziesz przesuwał. W okienku zaznacza się zdjęcie, które będzie fotografią referencyjną – do niej będziesz wyrównywał zdjęcie edytowane.

5 Następnie kliknij Preview Mode: i z listy, która się rozwinie, wybierz wartość Overlay (E+P). Dzięki niej będziesz lepiej widział różnice w przesunięciu poszczególnych ujęć względem siebie ■.

6 Teraz, klikając strzałki ■,

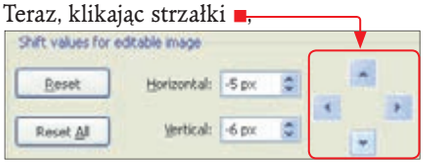

staraj się tak umieścić obrazy, by się idealnie pokrywały. Tak utworzony obraz będzie miał świetną ostrość w oknie podglądu.

W skrócie – jak powstają fotografie HDR

Zdjęcia HDR powstają w wyniku złożenia trzech fotografii tego samego kadru (normalnej 1, prześwietlonej 2 i niedoświetlonej 3). Następnym etapem, wykonywanym już na komputerze, jest złożenie wykonanych fotografii w jedną. Później takie zdjęcie jest „spłaszczane" przy zastosowaniu odpowiednich algorytmów. W ten sposób jest tworzona ilustracja wyświetlana przez wszystkie przeglądarki.

7 W okienku Editable zaznacz trzecią pozycję i tak samo jak w kroku 6, używając strzałek, przesuwaj jedno zdjęcie względem drugiego, tak by fotografie idealnie się ze sobą pokrywały.

8 Sprawdź dopasowanie zdjęć, zaznaczając jeszcze w okienku Reference drugą fotografię. Jeśli się ze sobą nie pokrywają, spróbuj jeszcze raz skorygować ich położenie względem siebie. Po uzyskaniu pożądanego efektu kliknij przycisk Dalej.

9 W oknie Czarodziej tworzenia pliku HDR wybierasz jeden z predefiniowanych profili, według jakich mają być tworzone zdjęcia o wysokiej rozpiętości tonalnej. Z rozwiniętej listy radzimy wybrać Profil 4. Daje najlepsze efekty. Kliknij przycisk Zakończ.

10 W oknie pojawi się efekt końcowy. Jeśli zdjęcie wydaje ci się za jasne:

rozwiń listę Mapping: i wybierz z niej Gamma 1.4 lub Liniowe. Jeśli zdjęcie jest za ciemne:

wybierz opcję Gamma 2.6 lub Logarytmiczne. Zapisz uzyskane zdjęcie, klikając ikonę Zapisz plik Hdr jako... W otwartym oknie Zapisz HDR... wpisz nazwę fotografii i naciśnij przycisk Zapisz.

Spłaszczanie finalnej fotografii, czyli mapowanie tonów

W oknie podglądu ujrzysz wykonane zdjęcie HDR. Może być dla ciebie zaskoczeniem, gdyż samo zdjęcie wygląda nieszczególnie lub wręcz fatalnie. Wynika to z faktu, że utworzona fotografia zawiera ogromną liczbę informacji niewyświetlanych przez monitory. Pozostaje jeszcze operacja określana mianem mapowania tonów obrazu HDR. W uproszczeniu funkcja ta, według zadanego algorytmu, tworzy zwykły obraz otwierany przez wszystkie przeglądarki graficzne. Poniżej prezentujemy podstawowe zasady tworzenia atrakcyjnie wyglądających zdjęć. Jednak zachęcamy do eksperymentowania we własnym zakresie.

1 Kliknij przycisk Mapowanie tonów obrazu HDR. W otwartym oknie rozwiń listę Operator: i wybierz

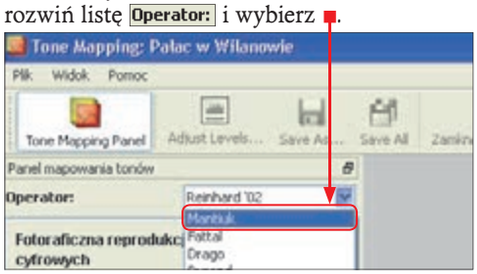

Następnie w sekcji Process kliknij Result size: i z rozwiniętej palety wybierz rozdzielczość odpowiednią dla twojej fotografii. Pamiętaj, że im większa jest rozdzielczość, tym dłużej trwają obliczenia związane z efektem końcowym.

2 Jeśli w palecie nie ma trybu, w jakim chciałbyś zapisać swoje zdjęcia wynikowe, kliknij przycisk

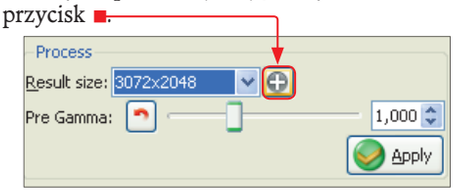

W otwartym okienku Custom LDR size wpisz wysokość zdjęcia, natomiast program automatycznie dobierze szerokość zdjęcia przy zachowaniu jego oryginalnych proporcji. Pamiętaj, że im większy rozmiar fotografii wyjściowej, tym dłuższy czas oczekiwania na efekt końcowy.

3 Kliknij przycisk Apply. Po chwili możesz podziwiać pierwszą fotografię HDR. Jeśli uważasz, że zdjęcie jest zbyt mało nasycone kolorami, przesuń suwak

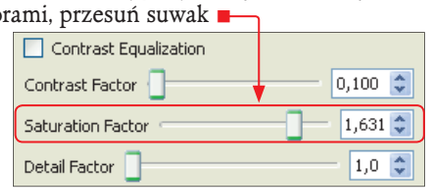

lekko w prawo i znów naciśnij przycisk Apply. Po chwili ujrzysz drugie zdjęcie o lepszym nasyceniu kolorów.

4 Suwak Contrast Factor służy do zmniejszenia kontrastu zdjęcia. Jednak to się wiąże z jednoczesnym jego rozjaśnianiem. Suwak Detail Factor służy do zwiększania liczby detali na zdjęciu.

5 Zbyt mocne zwiększenie tego współczynnika może spowodować, że otrzymane zdjęcie zyska mroczny klimat i stanie się zbyt ciemne:

Aby je rozjaśnić, kliknij przycisk Adjust Levels... i w otwartym oknie przesuń strzałkę lekko w lewo

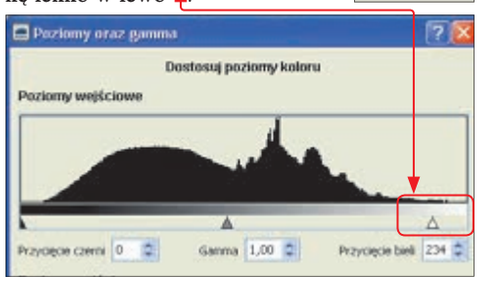

Efekt rozjaśniania będzie od razu widoczny. Jeśli będziesz zadowolony z efektu końcowego, kliknij przycisk OK.

6 Dobre wyniki daje też inny z dostępnych algorytmów. Z listy Operator: wybierz opcję Fattal, a następnie kliknij przycisk Apply. Po chwili uzyskasz mocno przejaskrawione zdjęcie:

Aby zmniejszyć nasycenie jego kolorów, możesz przesunąć lekko w lewo suwak Saturacja. Jeśli przesuniesz go w prawo, uzyskasz fotkę z jeszcze większym nasyceniem (a nawet przesyceniem) kolorystycznym.

7 Suwakiem Alfa reguluje się jasność zdjęcia, Beta – szczegółowość. Kombinacją tych suwaków można uzyskać naprawdę zadziwiające efekty. Suwakiem Noise Reduction można zmniejszyć szumy zdjęcia. Wiąże się to jednak z pogorszeniem jego kontrastu. Jeśli przedobrzysz z ustawieniami, możesz szybko powrócić do ustawień fabrycznych danego algorytmu, klikając przycisk Wartości domyślne operatora.

8 Jeśli chcesz zapisać jedno tylko zdjęcie, kliknij

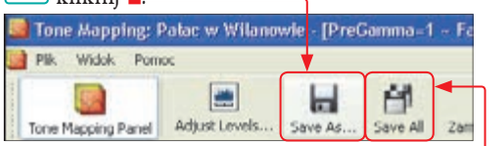

Otworzy się okno Zapisz LDR do..., w którym możesz wpisać nazwę pliku lub skorzystać z nazwy zaproponowanej przez program. Kliknij przycisk Zapisz, by zapisać ilustrację.

9 Jeśli chcesz zapisać wszystkie uzyskane zdjęcia LDR, kliknij przycisk

W otwartym oknie Przeglądanie w poszukiwaniu folderu wskaż katalog, w którym pliki mają być zapisane, i naciśnij przycisk OK.

Windows®. Życie bez ograniczeń.
Fujitsu zaleca system Windows.

Szukaj znaku **Intel Inside®**

Jak sprawić by każdy stół na świecie mógł służyć jako biurko do pracy?

LIFEBOOK S6420

Stworzony z myślą o mobilności

- Technologia procesorowa Intel® Centrino® 2
- Oryginalny Windows Vista® Business
- Zintegrowany moduł 3G/UMTS Sierra Wireless
- Ekran TFT 13,3" WXGA Glare w technologii LED
- Dysk twardy 320 GB, 3GB RAM (maks. 8GB)
- Waga tylko 1,7 kg
- 2 lata gwarancji Onsite NBD Fix
  (naprawa następnego dnia roboczego na miejscu u Klienta)

LIFEBOOK S6420 z technologią procesorową Intel® Centrino® 2 jest wyposażony we wbudowany adapter 3G/UMTS, który umożliwia pozostanie w kontakcie z biurem w dowolnym miejscu i czasie. LIFEBOOK S6420, ważący poniżej 1,7 kg, to idealny towarzysz podróży. Zawiera wiele zaawansowanych funkcji przedłużających żywotność baterii, dzięki którym można wydajnie pracować przez cały dzień. Więcej informacji na stronie **pl.ts.fujitsu.com**

FUJITSU

THE POSSIBILITIES ARE INFINITE

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon i Xeon Inside są znakami towarowymi firmy Intel Corporation w U.S.A. i w innych krajach.

CD 11/2009
Grupa: UŻYTKOWE
PageDefrag 2.32
program defragmentujący używane aktualnie pliki systemu Windows

Wydajność bez podkręcania

Jak zwiększyć wydajność komputera, nie ingerując w hardware? Pokazujemy cztery proste sposoby optymalizujące działanie systemu Windows.

Szybszy system na komputerze z niewielką pamięcią RAM

Przenieś plik z pamięcią wirtualną na szybszy dysk

Pamięć wirtualna, czy też inaczej plik stronicowania (zwany także plikiem wymiany), to specjalny plik na dysku pełniący rolę rozszerzenia pamięci RAM komputera. Gdy systemowi Windows brakuje pamięci RAM dla uruchomionych usług i aplikacji, to kod tych usług i aplikacji zaczyna być przechowywany właśnie w pamięci wirtualnej, czyli de facto – na dysku twardym. Dysk jest niestety znacznie wolniejszy niż pamięć RAM, zatem umieszczenie pliku stronicowania na możliwie najszybszym dysku powinno skutkować wzrostem wydajności w sytuacjach chronicznego niedoboru pamięci RAM. Oczywiście poniższy trik polecamy tym, którzy nie chcą, bądź nie mogą (np. z powodu ograniczeń sprzętowych) kupić większej pamięci RAM, a mają komputer z co najmniej dwoma dyskami twardymi.

1 Rozwiń menu Start i kliknij pozycję Mój komputer *prawym* klawiszem myszki. Z menu kontekstowego, które się pojawi, wybierz pozycję Właściwości.

2 W oknie Właściwości systemu przejdź do zakładki Zaawansowane, pod którą kliknij umieszczony w sekcji Wydajność przycisk Ustawienia.

3 Pojawi się kolejne okno, Opcje wydajności. Przejdź w nim do zakładki Zaawansowane i kliknij pod nią widoczny w sekcji Pamięć wirtualna przycisk Zmień.

4 Zobaczysz jeszcze jedno okno dialogowe:

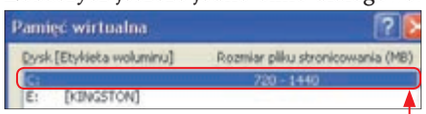

W górnej części widoczna jest lista wszystkich dysków dostępnych w systemie. Domyślnie plik stronicowania jest umieszczony na dysku systemowym. Najczęściej jest to ■.

5 Chcąc przenieść pamięć wirtualną na inny dysk, najpierw musisz wyłączyć plik stronicowania ustawiony domyślnie na dysku systemowym. Upewnij się, że z listy dysków jest wybrany dysk **C:**. Następnie w sekcji Rozmiar pliku stronicowania dla wybranego dysku zaznacz opcję Bez pliku stronicowania i kliknij Ustaw.

6 Teraz wybierz z listy dysk, na którym ma się znaleźć plik stronicowania, na przykład ■.

W sekcji Rozmiar pliku stronicowania dla wybranego dysku wybierz opcję Rozmiar kontrolowany przez system i kliknij przycisk Ustaw. Kliknij OK, by potwierdzić zmianę ustawień.

7 W oknie Aplet System w Panelu sterowania zobaczysz informację, że aby zmiany weszły w życie, konieczny jest restart systemu. Kliknij OK, następnie pozamykaj otwarte okna i w oknie:

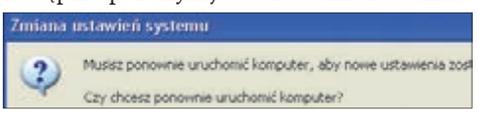

potwierdź chęć ponownego uruchomienia Windows, klikając Tak.

Kiedy nie przenosić

W internecie można trafić na porady, że już samo przeniesienie pliku stronicowania na inną partycję spowoduje wzrost wydajności. Może to być prawdą tylko w przypadku, gdy mówimy o **partycji na innym fizycznie dysku twardym**. W przypadku przeniesienia pliku stronicowania na inną partycję tego samego dysku twardego uzyskamy efekt odwrotny do zamierzonego – wydajność systemu spadnie.

Odświeżenie zestawu ikon

Powolne ładowanie się ikon w menu Start

Rozwijasz menu Start i widzisz, że wszystkie ikony ładują się znacznie wolniej niż nazwy poszczególnych pozycji? Najprawdopodobniej zbytnio się rozrósł plik buforujący wygląd ikon. Czas go oczyścić.

1 Kliknij *prawym* klawiszem myszy na pulpicie Windows (w pustym miejscu) i z menu kontekstowego wybierz pozycję Właściwości.

2 W oknie Właściwości: Ekran kliknij zakładkę Ustawienia. W sekcji Jakość kolorów znajduje się rozwijana lista, za której pomocą określasz liczbę kolorów wyświetlaną w systemie. Jeżeli widzisz, że aktualnie jest wybrana pozycja ■,

rozwiń listę i wybierz z niej pozycję Średnia (16 bitów). Kliknij przycisk Zastosuj.

3 Ekran chwilę pomigocze i zobaczysz okienko dialogowe:

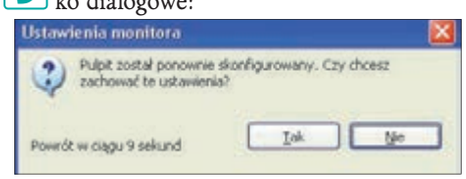

w którym odpowiedz twierdząco na zadane pytanie – kliknij Tak.

4 Powrócisz do okna Właściwości: Ekran. Tym razem znowu zmień tryb kolorów na najwyższy, 32-bitowy. Gdy to zrobisz, kliknij OK i ponownie zatwierdź zmiany w oknie dialogowym Ustawienia monitora.

5 Rozwiń menu Start. Za pierwszym razem ikony mogą się jeszcze odświeżać powoli, ale gdy kolejny raz rozwiniesz menu Start, powinny się pojawić błyskawicznie.

Wystarczy zmiana trybu

Podczas zmiany trybu kolorystycznego Windows przebudowuje plik buforujący wygląd ikon. Opisany trik zadziała także, jeśli na co dzień korzystasz z 16-bitowego wyświetlania kolorów. Po prostu na chwilę włącz tryb 32-bitowy, a następnie powróć do trybu 16-bitowego. **Sama zmiana trybu skutkuje odświeżeniem ikon**. Nie ma znaczenia, z jakiego na jaki tryb się przełączasz.

Optymalizacja danych na dysku twardym

Jak często defragmentować dysk?

Warto polegać na wynikach analizy przeprowadzanej przez sam program do defragmentacji wbudowany w Windows. Oto, jak z niego korzystać.

1 Uruchom systemowy program – defragmentator dysków. Z menu Start wybierz kolejno: Wszystkie programy, Akcesoria, Narzędzia systemowe i Defragmentator dysków.

2 W oknie Defragmentator dysków z listy dysków widocznej w górnej części okna wybierz dysk, którego analizę chcesz przeprowadzić, np. ■, i kliknij przycisk Analizuj.

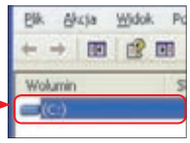

3 Rozpocznie się analiza rozmieszczenia danych na dysku. Proces ten może potrwać od kilku sekund do kilku minut – zależnie od pojemności dysku i ilości przechowywanych na nim danych. Gdy operacja się zakończy, w nowym okienku dialogowym Defragmentator dysków zobaczysz informację, czy dysk wymaga, czy też nie wymaga defragmentacji. W pierwszym przypadku kliknij przycisk Defragmentuj. W drugim możesz się zapoznać ze szczegółowym raportem, klikając Wyświetl raport, lub po prostu wyłączyć defragmentator, klikając Zamknij.

4 Pamiętaj, jeżeli w wyniku analizy zobaczysz informację, że dysk nie wymaga defragmentacji, to po prostu jej nie przeprowadzaj. Defragmentując mimo tej informacji, nie zyskasz wydajności. Zupełnie inaczej wygląda sytuacja, gdy defragmentator zaleca przeprowadzenie defragmentacji. W takim przypadku wzrost wydajności systemu po zakończeniu defragmentacji z pewnością będzie zauważalny.

Nigdy nie defragmentuj dysków SSD

Jeżeli korzystasz z dysku SSD, a nie z tradycyjnego dysku twardego, **nie musisz nigdy przeprowadzać defragmentacji**, gdyż ze względu na strukturę dysku SSD składającego się z komórek pamięci przy braku części mechanicznych czas dostępu do dowolnego obszaru dysku SSD jest stały. Więcej o SSD na 32.

Usuwanie blokad hamujących uruchamianie systemu

Za długi start Windows

Niekiedy, podczas uruchamiania, Windows zamiera na ok. 2 minuty. Nie pomoże żadne czyszczenie plików tymczasowych, porządkowanie danych, defragmentacja... ale wystarczy wyłączyć jedną z usług systemowych.

1 Uruchom system i poczekaj na jego całkowite uruchomienie. Wciśnij klawisze **[Windows]+[R]** i w oknie dialogowym Uruchamianie, w polu tekstowym Otwórz, wpisz polecenie **services.msc**. Kliknij OK.

2 W oknie dialogowym Usługi odnajdź na liście usług i dwukrotnie kliknij usługę o nazwie Usługa inteligentnego transferu w tle.

3 W kolejnym oknie, Usługa inteligentnego transferu w tle, z listy Typ uruchomienia: wybierz Wyłączony. Kliknij OK. Zamknij okno Usługi i ponownie uruchom komputer. System powinien wystartować znacznie szybciej.

Pamiętaj o aktualizacjach Windows

Usługa inteligentnego transferu automatycznie pobiera poprawki Windows Update. Jeśli w systemie pozostaną niezrealizowane żądania pobierania aktualizacji, usługa próbuje pobrać aktualizacje już w trakcie uruchamiania systemu. Jednak wtedy nie zawsze system ma połączenie sieciowe (zwłaszcza w przypadku sieci Wi-Fi, gdyż podłączenie do sieci bezprzewodowej jest realizowane już po uruchomieniu systemu). Usługa czeka na połączenie, blokując uruchomienie. Wyłączenie jej skutkuje niemożnością **pobierania aktualizacji w sposób automatyczny**. Musisz ręcznie wywołać moduł Windows Update.

REKLAMA

CD 11/2009
Grupa: PEŁNE WERSJE
Microsoft Works SE 9.0
pakiet biurowy zgodny z office 2007

Pakiet biurowy do prostych zadań

Na naszym krążku znajdziesz bardzo przydatne narzędzie – pełną, komercyjną wersję pakietu biurowego Microsoft Works 9.0 SE. Artykuł jest przewodnikiem po pakiecie i mamy nadzieję, że ułatwi rozpoczęcie pracy z Microsoft Works 9.0 SE.

Pakiet Microsoft Works 9.0 SE to pakiet charakteryzujący się funkcjonalnością i prostotą obsługi typową dla narzędzi przeznaczonych do domowych zastosowań. Jeden program możesz zainstalować na jednym stanowisku komputerowym. Umieszczony na naszym CD pakiet Microsoft Works 9.0 SE jest dostępny tylko jako dodatek do naszego magazynu. Jest to oprogramowanie przeznaczone dla użytkowników domowych i właścicieli małych, jedno- i kilkuosobowych firm. Pakiet zawiera edytor tekstów, arkusz kalkulacyjny, kalendarz, aplikację do tworzenia i zarządzania prostymi bazami danych oraz zestaw szablonów przystosowanych do wykorzystania właśnie w domu i niewielkiej działalności gospodarczej.

Szablony, dzięki ich zróżnicowanym kategoriom tematycznym (m.in. listy i etykiety, biuletyny, ulotki, badania, edukacja, dom, finanse, karty, wzory, planowanie, wydarzenia, dane pojazdu, podróże i wiele innych), można stosować podczas tworzenia dokumentów przydatnych w domu czy niewielkiej firmie. Dokumenty tworzone w pakiecie Microsoft Works 9.0 SE można zapisywać w formatach programów z pakietu Microsoft Office, łącznie z najnowszym formatem Open XML, obecnym w programach pakietu Office 2007.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Instalacja i uruchomienie pakietu MS Works SE 9.0

Poniższy warsztat wyjaśni aspekty instalacji pakietu i ułatwi pierwszy start tym, którzy z Works 9.0 SE będą korzystać po raz pierwszy.

Instalacja

1 Wybierz opcję instalacji za pośrednictwem menu naszej płyty. Po krótkiej chwili zobaczysz okno Microsoft Works Ustawienia, w którym najpierw rozpocznie się automatyczna procedura rozpakowywania plików instalacji. Poczekaj chwilę, a następnie, gdy pojawi się napis:

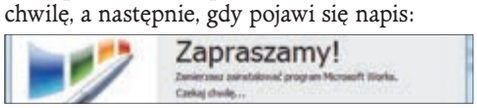

kliknij przycisk Dalej >.

2 W kolejnym etapie możesz wybrać docelowy folder instalacji, zalecamy jednak pozostawienie domyślnego ustawienia. Kliknij Dalej >.

3 W następnym etapie instalacji zaznacz pole wyboru, co ułatwi dostęp do narzędzi w pakiecie. Kliknij przycisk Zainstaluj.

4 Po przekopiowaniu plików programu do docelowego folderu na dysku twardym pojawi się komunikat Prawie zakończono. Kliknij przycisk Kontynuuj.

5 Wyświetli się okienko dialogowe informujące o tym, jakie dodatkowe wymagane składniki będą instalowane w komputerze. Gdy operacja instalacji dodatkowych składników się zakończy, kliknij OK. Pakiet Microsoft Works 9 SE jest już zainstalowany.

Pierwszy start

1 Pakiet Microsoft Works 9.0 SE możesz uruchomić na dwa sposoby. Jeżeli postępowałeś zgodnie z opisaną w poprzednim warsztacie procedurą instalacji (chodzi głównie o punkt 3), to na pulpicie systemowym widzisz z pewnością ikonę.

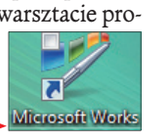

Oprócz tego możesz uruchomić niezależnie każdy ze składników pakietu, wybierając skrót do niego z menu Start i widocznego w menu folderu Microsoft Works. W naszym przewodniku zakładamy jednak, że wybierzesz wygodniejszą, naszym zdaniem, metodę uruchamiania: dwukrotne kliknięcie widocznej na pulpicie ikony.

2 Podczas pierwszego uruchomienia pakietu Microsoft Works 9.0 SE na ekranie pojawi się okno Zapraszamy do programu Microsoft Works (krok 1 z 4). Zapoznaj się z licencją na oprogramowanie, następnie zaznacz opcję Zgadzam się i kliknij przycisk Dalej >.

3 W kolejnym oknie zobaczysz informację, że Microsoft Works SE jest sponsorowany z reklam, które są wyświetlane w trakcie pracy z programem (ale nie przesłaniają żadnych elementów interfejsu aplikacji wchodzących w skład pakietu). Reklamy te są co jakiś czas aktualizowane online. Jeżeli nie chcesz używać pakietu Works SE z reklamami, możesz zakupić wersję bez reklam – szczegóły w ramce „Microsoft Works bez reklam". Chcąc korzystać z wersji darmowej, zgadzasz się na reklamy. Kliknij Dalej >.

4 W następnym etapie jesteś proszony o uczestniczenie w programie poprawy jakości obsługi klienta. Polega to na tym, że podczas korzystania z pakietu będą do producenta co jakiś czas wysyłane (w pełni automatycznie) informacje o działaniu pakietu. Wysyłane informacje są anonimowe, ale nie musisz się zgadzać na taką komunikację. W takim przypadku wybierz opcję Nie, tym razem nie chcę uczestniczyć i kliknij Dalej >.

5 Ostatni etap wstępnego kreatora konfiguracji dotyczy sposobu pobierania aktualizacji do pakietu Microsoft Works. Zalecamy zaznaczenie opcji:

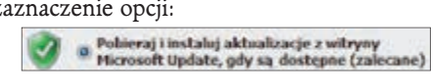

Następnie kliknij Zakończ.

Interfejs pakietu

1 Po krótkiej chwili pulpit Windows zostanie w całości przesłonięty otwartym na cały ekran oknem Microsoft Works. Jest to okno aplikacji startowej, tzw. Strony głównej pakietu Microsoft Works, z której masz dostęp do wszystkich najważniejszych funkcji pakietu.

2 Na samej górze, pod paskiem tytułowym okna znajduje się panel ikon funkcyjnych:

za których pośrednictwem masz dostęp do różnych funkcji pakietu. Aktualnie aktywna jest ikona.

3 Po prawej stronie okna programu jest wyświetlony panel Szybkie uruchamianie, w którym są umieszczone przyciski uaktywniające poszczególne programy – składniki pakietu.

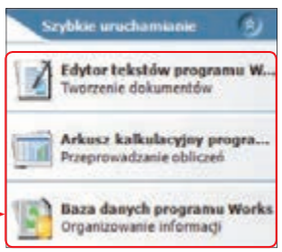

4 Centralną część okna zajmuje moduł kalendarza – po lewej stronie jest wyświetlony

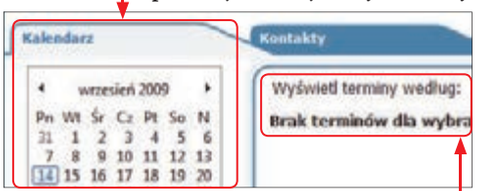

widok aktualnego miesiąca, a w środku ewentualnie zdefiniowane wcześniej terminy. Ponieważ dopiero rozpoczynasz pracę z pakietem, nie masz w tej chwili jeszcze żadnych zdefiniowanych terminów.

5 Zwróć uwagę, że obok zakładki Kalendarz jest widoczna umieszczona na drugim planie (schowana za modułem kalendarza) zakładka Kontakty. Kliknij ją.

Microsoft Works bez reklam

Jedyną „ceną" za korzystanie, także w zastosowaniach komercyjnych, z zamieszczonego na naszym CD pakietu Microsoft Works 9.0 SE jest to, że podczas pracy z pakietem w oknie aplikacji są wyświetlane reklamy. Jeżeli chcesz korzystać z wersji pakietu pozbawionej reklam, musisz za taką wersję zapłacić. Procedurę aktualizacji do wersji pozbawionej reklam możesz wywołać, korzystając z dostępnego w menu Start skrótu.

1 Uruchom program Microsoft Works i w oknie Microsoft Works kliknij widoczny w dolnym, lewym rogu odsyłacz Program Works bez reklam.

2 Uruchomi się automatycznie domyślna w systemie przeglądarka internetowa i zostanie do niej wczytana strona sklepu internetowego Microsoft, w którym możesz kupić (za cenę 132 złotych) wersję pakietu Works pozbawioną reklam.

6 W ten sposób wywołałeś na pierwszy plan strony głównej moduł Kontakty. Podobnie jak w przypadku kalendarza, ponieważ dopiero rozpoczęłeś pracę z pakietem, na liście kontaktów nie ma jeszcze żadnych kontaktów poza twoją nazwą konta Windows – w naszym przykładzie jest to nazwa. Chcąc aktywować na powrót moduł kalendarza, kliknij zakładkę Kalendarz.

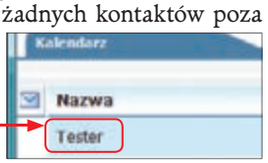

7 Poznałeś już wszystkie elementy strony głównej pakietu Microsoft Works. Jeżeli chcesz się dowiedzieć, jak dodawać nowe terminy, przejdź do warsztatu „Dodawanie nowych terminów do kalendarza". Jeżeli interesuje cię dodawanie i edytowanie kontaktów, przejdź do warsztatu „Edytowanie bazy kontaktów". Nasz kolejny warsztat poświęcimy pracy z szablonami.

Korzystanie z szablonów pakietu Microsoft Works

Pakiet Works został wyposażony w zestaw szablonów, które w zupełności powinny zaspokoić potrzeby domowego użytkownika. W warsztacie pokazujemy, jak przeglądać informacje o dostępnych szablonach, a następnie krok po kroku wyjaśniamy, jak za pomocą szablonów opracować efektowny i profesjonalny życiorys, a także przygotować sobie samodzielnie pomoce szkolne, takie jak np. papier nutowy, papier milimetrowy itp.

Przegląd szablonów

1 Uruchom stronę główną pakietu Microsoft Works, klikając widoczną na pulpicie Windows ikonę.

Następnie na panelu ikon funkcyjnych, wyświetlanym pod paskiem tytułowym okna, kliknij ikonę.

2 Wygląd okna programu Microsoft Works ulegnie zmianie. Po lewej stronie zobaczysz listę kategorii tematycznych, w których są zgrupowane wszystkie szablony wchodzące w skład pakietu. Domyślnie zaznaczoną kategorią po wywołaniu funkcji Szablony jest kategoria Listy i etykiety.

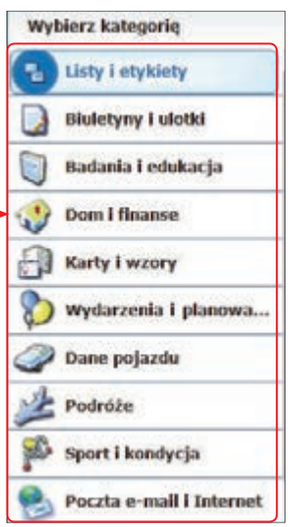

3 Dostępne szablony możesz przeglądać na różne sposoby. Miniatury szablonów przechowywanych w ramach aktualnie zaznaczonej (aktywnej) kategorii są wyświetlane po prawej stronie listy kategorii. Chcąc uzyskać podstawowe informacje na temat danego szablonu, wystarczy naprowadzić kursor myszki na jego miniaturę. Wyświetli się krótki opis tekstowy wskazywanego myszką szablonu, np.

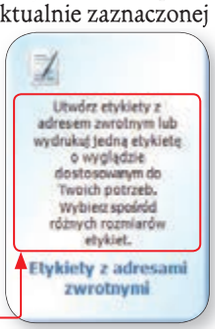

4 Chcąc uzyskać więcej informacji na temat danego szablonu, kliknij jego miniaturę lewym przyciskiem myszki. Jeżeli dla danego szablonu są dostępne różne style, to w kolejnym

oknie będziesz miał możliwość podglądu i wybrania stylu najbardziej ci odpowiadającego. Po kliknięciu miniatury stylu lewym przyciskiem myszy zobaczysz większy podgląd danego stylu szablonu po prawej stronie okna. Dwukrotne kliknięcie danego stylu spowoduje uruchomienie właściwej aplikacji, do której szablon zostanie wczytany, i będziesz mógł na jego podstawie opracować dokument. Aby powrócić do widoku kategorii i miniatur szablonów, kliknij Wstecz.

Profesjonalny życiorys

1 Na liście kategorii szablonów jest uaktywniona kategoria

Jeżeli tak nie jest, kliknij ją. Następnie kliknij miniaturę **Życiorys (CV)**.

2 Szablon życiorysu zawiera kilka stylów do wyboru. Wybierz np. 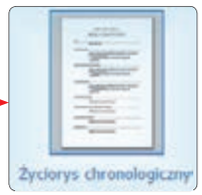

klikając miniaturę stylu dwukrotnie lewym klawiszem myszki lub skorzystaj z widocznego ponad obszarem podglądu stylu szablonu przycisku Użyj tego stylu.

3 Uruchomiony zostanie Edytor tekstów programu Microsoft Works, w którym zostanie automatycznie utworzony nowy dokument na podstawie wybranego szablonu. Zobaczysz kompletnie sformatowany dokument. Jedynym twoim zadaniem będzie wstawienie do niego odpowiedniej treści. Zacznij od adresu. Zaznacz myszką zwrot ADRES 1 i zacznij wpisywać swój adres (ulicę).

4 Następnie zaznacz myszką kolejną część ADRES 2 i wpisz kod pocztowy. W analogiczny sposób zaznacz kolejne pole adresu i podobnie wypełnij numer telefonu oraz adres e-mailowy.

5 Z pewnością domyślasz się już, w jaki sposób uzupełnić pozostałe dane potrzebne w życiorysie. Po prostu zaznaczaj myszką poszczególne pola najczęściej ujęte w nawiasach kwadratowych, np. 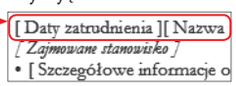

i wstawiaj zamiast nich odpowiednią treść.

6 Gdy wypełnisz cały życiorys odpowiednimi danymi, zapisz dokument. Kliknij widoczną na pasku ikon ikonę (trzecia od lewej) lub rozwiń menu Plik i wybierz z niego pozycję Zapisz.

7 W obu przypadkach pojawi się okno Zapisywanie jako, w którym najpierw musisz wskazać docelowy folder zapisu. Następnie wpisz w polu Nazwa pliku: nazwę, pod jaką chcesz zapisać życiorys. Zwróć uwagę na rozwijaną listę

Domyślnie jest na niej wybrana pozycja dla Dokument programu Works (*.wps), ale nic nie stoi na przeszkodzie, byś mógł zapisać plik w formacie dokumentu starszego Worda (wybierz Dokument programu Word 97-2003 (*.doc)) lub Worda 2007 (wybierz Dokument programu Word 2007 (*.docx)). Kliknij Zapisz, aby zapisać plik na dysku.

8 Aby wydrukować dokument, kliknij ikonę (piąta od lewej) lub z menu Plik wybierz polecenie Drukuj...

9 W pierwszym przypadku dokument zostanie od razu automatycznie wysłany na domyślną w twoim systemie drukarkę. Natomiast w drugim zobaczysz okno Drukowanie. Upewnij się, że z listy Nazwa: jest wybrana odpowiednia drukarka, i kliknij OK. Nie musisz ustawiać pozostałych opcji. Dzięki temu, że korzystałeś z szablonu, są ustawione optymalnie.

Pomoce szkolne od ręki

1 Potrzebujesz szybko papieru nutowego lub milimetrowego, a sklepy zamknięte? Skorzystaj z odpowiedniego szablonu w pakiecie Works. Z listy kategorii szablonów wybierz 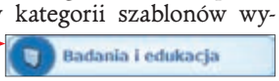

następnie kliknij miniaturę szablonu Papiery specjalne.

2 Także i ten szablon ma własny zestaw stylów. Przewiń listę stylów, by zobaczyć miniatury stylów papieru milimetrowego (6 stylów). Zakładamy, że wybierasz

choć oczywiście wybierz ten, który najbardziej ci odpowiada. Po zaznaczeniu stylu na liście kliknij go dwukrotnie lub kliknij przycisk Użyj tego stylu.

3 Tym razem zostanie uruchomiony Arkusz kalkulacyjny programu Microsoft Works. W oknie arkusza zostanie automatycznie wczytany szablon papieru milimetrowego 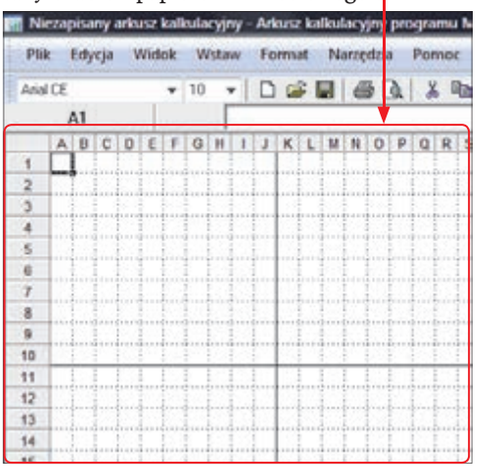

Szablon został dostosowany do najpopularniejszego formatu kartki A4.

4 Aby wydrukować szablon i otrzymać w rezultacie kartkę z papierem milimetrowym, rozwiń menu Plik i wybierz polecenie Drukuj...

5 Upewnij się, że w oknie drukowania jest wybrana z listy Nazwa: właściwa drukarka, i kliknij OK bez zmieniania jakichkolwiek innych ustawień.

6 Ponieważ w arkuszu nie wprowadzałeś żadnych zmian, nie ma potrzeby zapisywania takiego dokumentu. W razie potrzeby najwyżej ponownie skorzystasz z szablonu.

7 W analogiczny sposób możesz wydrukować papier nutowy. Wystarczy, że skorzystasz z dostępnego w tym samym szablonie stylu 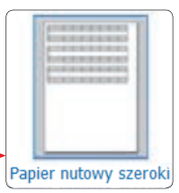

lub Papier nutowy wąski.

Dodawanie nowych terminów do kalendarza

Dzięki wbudowanemu w pakiet Microsoft Works kalendarzowi z łatwością zapanujesz nad natłokiem zadań i terminów. Nie zapomnisz o ważnych wydarzeniach, umówionych spotkaniach czy wizytach u dentysty. Przedstawiamy, jak krok po kroku dodawać nowe terminy do Kalendarza Works.

1 W oknie Microsoft Works kliknij ikonę

Upewnij się, że w centralnej części okna jest uaktywniona zakładka Kalendarz. Załóżmy, że masz wizytę u lekarza 6 listopada 2009 roku o godzinie 13:00. Jak dodać taką informację do Kalendarza Works? Zacznij od wybrania odpowiedniego dnia na widocznym po lewej stronie okna kalendarzyku. Kliknij widoczną po prawej stronie nazwy miesiąca strzałeczkę w prawo 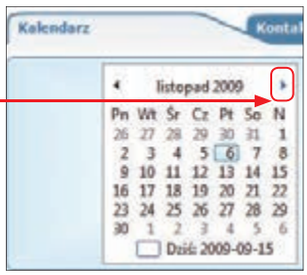

by przejść do listopada 2009. Kliknij datę 6. Po zaznaczeniu daty kliknij widoczny po lewej stronie przycisk Otwórz kalendarz.

2 Zostanie uruchomione okno programu Kalendarz programu Microsoft Works. Jeżeli uruchamiasz kalendarz po raz pierwszy, zobaczysz okienko dialogowe Kalendarz programu Works, w którym jesteś pytany, czy kalendarz ma być domyślną aplikacją dla plików określonego typu. Jeżeli nie zamierzasz używać innych aplikacji do określania terminów, kliknij przycisk Tak.

3 Zwróć uwagę, że centralne miejsce w oknie Kalendarz programu Microsoft Works zajmuje plan dnia – oczywiście piątek, 6 listopad 2009, gdyż taką datę wybrałeś w pierwszym kroku. Kliknij *prawym* klawiszem myszki pasek przy godzinie 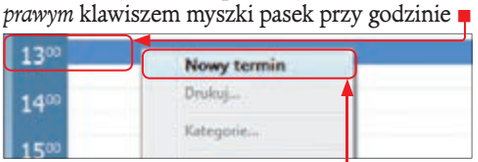

i z menu kontekstowego wybierz.

4 Pojawi się okno:

w którym w polu wpisz np. **Wizyta u lekarza**. Uzupełnij także pozostałe informacje, takie jak Lokalizacja: (np. adres gabinetu). W sekcji Kiedy możesz określić czas trwania wizyty, wybierając właściwe terminy i godziny z rozwijanych list.

5 W sekcji Inne informacje, rozwijając listę

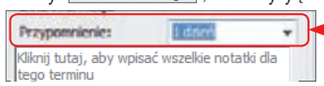

możesz wybrać, o ile wcześniej program ma cię powiadomić o nadchodzącym terminie. W widocznym pod listą polu tekstowym możesz dopisać ważne notatki związane z wpisywanym do kalendarza terminem. Kliknij OK, by zatwierdzić nowy wpis.

6 Wpisany termin pojawi się na liście terminów danego dnia w głównym oknie kalendarza. Ikonka dzwonka widoczna obok nazwy terminu sygnalizuje, że dla danego terminu zostało ustawione przypomnienie. Zwróć uwagę także na wysokość paska

– sygnalizuje ona, jak długo będzie trwało dane wydarzenie. Możesz już zamknąć kalendarz, zatwierdzone terminy są zapisywane automatycznie.

7 Zwróć uwagę, że po powrocie do okna strony głównej Microsoft Works nowy termin pojawi się w zestawieniu terminów dla danego dnia. W naszym przykładzie: dla 6 listopada 2009 r.

W analogiczny sposób definiujesz pozostałe terminy.

Edytowanie bazy kontaktów adresowych

Chcesz mieć wszystkie adresy do znajomych, współpracowników w jednym miejscu? Skorzystaj z modułu Kontakty Microsoft Works. Oto, jak dodać nowy kontakt do bazy programu.

1 Zakładamy, że jesteś na stronie głównej Microsoft Works. Kliknij zakładkę Kontakty.

2 Na liście kontaktów powinien być widoczny jeden, skojarzony z twoim kontem użytkownika Windows, kontakt, np.

Kliknij przycisk Edytuj kontakty.

3 Zostanie otwarte systemowe okno:

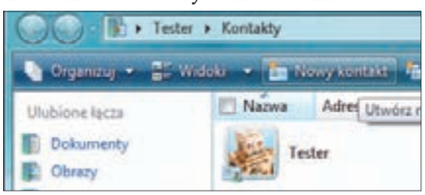

właściwe dla aktualnie zalogowanego w systemie użytkownika. Kliknij w tym oknie przycisk Nowy kontakt.

4 Wyświetli się okno. Wypełnij w nim kolejno pola edycyjne:

uzupełniając w ten sposób informacje o nowym kontakcie. Zwróć uwagę, że informacje o kontaktach są zestawione w kilku zakładkach, nie musisz jednak wypełniać teraz wszystkich danych. Wystarczy, że wypełnisz pola widoczne pod pierwszą zakładką Nazwa i adres e-mail. Kliknij Dodaj, a następnie OK, by dodać kontakt do systemowej książki adresowej.

5 W systemowym oknie Tester ▸ Kontakty pojawi się nowy kontakt, np.

Możesz dodać kolejne kontakty lub zamknąć to okno. W drugim przypadku powrócisz do okna Microsoft Works. Zwróć uwagę, że lista kontaktów została automatycznie zaktualizowana

Uaktualnienie do Office 2007

Pakiet Microsoft Office to najbardziej rozbudowany zestaw aplikacji do pracy biurowej i zarazem najpopularniejsze narzędzie tego typu na świecie. W wersji 2007 podstawową innowacją, obok licznych funkcji usprawniających pracę, jest unowocześniony interfejs użytkownika. Dotychczasowe wielopoziomowe menu zostały zastąpione tzw. wstążkami, dzięki którym dostęp do najczęściej używanych funkcji jest bardzo ułatwiony. Na podstawie przeprowadzonych badań, podczas których analizowano sposób pracy użytkowników w programach pakietu Office, interfejs programów został przeprojektowany w taki sposób, żeby użytkownik mógł znacznie łatwiej i szybciej korzystać z licznych funkcji programu. Zostały one uwzględnione podczas projektowania nowego wyglądu, czego wynikiem jest wyjątkowa ergonomia, estetyka i przejrzystość interfejsu pakietu Microsoft Office 2007. Wraz ze zmianą interfejsu pojawiły się nowe funkcje usprawniające najczęściej wykonywane działania. Opracowanie tabeli z formatowaniem warunkowym w Microsoft Excel 2007, uzyskanie świetnych efektów w prezentacjach w Microsoft PowerPoint 2007 czy sformatowanie nawet bardzo długiego dokumentu w Microsoft Word 2007 to kwestia minut. Intuicyjność nowego pakietu pozwala ci skupić się na najważniejszym – na treści twoich prac.

Dostępne pakiety Microsoft Office 2007 w wersji Uaktualnienie

Więcej informacji o Office 2007, szablony dokumentów, grafiki klipart oraz szkolenia online znajdziesz w witrynie Office Online
http://office.microsoft.com

Składniki pakietu/wersje pakietu Office 2007	Microsoft Office Standard 2007	Microsoft Office Small Business 2007	Microsoft Office Professional 2007
Microsoft Office Word 2007	■	■	■
Microsoft Office Excel 2007	■	■	■
Microsoft Office Outlook 2007	■	■	■
Microsoft Office PowerPoint 2007	■	■	■
Microsoft Office Publisher 2007		■	■
Business Contact Manager dla Outlook 2007		■	■
Microsoft Office Access 2007			■

Użytkownicy pakietu Works, chcąc korzystać z pakietu Office 2007, są uprawnieni do zakupu pakietu Office 2007 Uaktualnienie. Poniżej zamieszczamy tabelę z wersjami pakietu Office, które są dostępne jako uaktualnienia. Więcej informacji na stronie www.microsoft.com/poland/msp/firma/

Pełna rozdzie

Przetestowaliśmy osiem telewizorów LCD 32–40” w cenie 1500–3200 zł. Większość z nich to modele Full HD o rozbudowanych funkcjach, np. z możliwością podłączenia do sieci lokalnej i internetu.

Podstawowe informacje

W artykule znajdziesz:
- Możliwości nowoczesnych telewizorów
- Rodzaje złączy dostępnych w telewizorach
- Poradę, jak podłączyć i skonfigurować nowy telewizor

Współczesne telewizory bez dodatkowego sprzętu umożliwiają oglądanie zdjęć, słuchanie muzyki, a nawet oglądanie filmów DivX. Najnowsze modele można podłączyć do sieci, by oglądać filmy z komputera stojącego w innym pokoju albo bezpośrednio z internetu.

Rozdzielczość

Wybierając płaski telewizor, musisz zdecydować, jaką ma mieć rozdzielczość. Telewizory HD Ready pozwalają wprawdzie na odtwarzanie filmów wysokiej rozdzielczości, jednak są wyposażone w matryce o rozdzielczości 1366x768 pikseli (niekiedy 1280x720 pikseli).

Lepszym wyborem jest zakup telewizora Full HD 1080p, wyposażonego w matrycę o rozdzielczości 1920x1080 pikseli. Dzięki niej obraz może być znacznie bardziej szczegółowy. Faktem jest, że analogowe kanały telewizyjne wyglądają na takim telewizorze znacznie gorzej niż na telewizorach HD Ready, bo do wyświetlenia obrazu wykorzystywana jest cała rozdzielczość matrycy. Po przeskalowaniu obrazu telewizyjnego z rozdzielczości 720x576 do 1920x1080 stają się widoczne, a wręcz wyeksponowane, wszystkie niedoskonałości obrazu. Obraz taki w odbiorze wydaje się znacznie gorszy niż na telewizorze CRT.

Dlatego cały potencjał telewizora o pełnej rozdzielczości HD można docenić po podłączeniu do niego komputera z wyjściem HDMI, konsoli Xbox 360, Playstation 3 lub odtwarzacza blu-ray. Obraz generowany z tych urządzeń jest naprawdę znakomity i znacznie odbiega od obrazu klasycznej telewizji. Telewizor Full HD warto też kupić, jeśli dysponujesz zewnętrznym tunerem telewizji, nadającej choć część kanałów w rozdzielczościach HD (np. platforma n).

Ekran

Decydując się na telewizor, przyjrzyj się ekranowi. Jeśli ma matrycę odblaskową (taką, w której można się przejrzeć), licz się z tym, że wszystkie elementy będą się w niej odbijały. Efekt ten staje się bardzo irytujący w przypadku oglądania telewizji w jasnym pomieszczeniu, zwłaszcza jeśli źródło światła znajduje się za widzem. Dlatego lepiej wybrać matrycę matową, likwidującą refleksy świetlne.

Złącza audio i wideo

Zwróć też uwagę na liczbę złączy telewizora. Liczba i odmiany złączy analogowych w zupełności wystarczą do większości klasycznych zastosowań, ale w wypadku cyfrowych złączy HDMI sprawa nie jest już taka oczywista. Wystarczy, że masz zewnętrzny tuner telewizji satelitarnej nadającej także kanały HD oraz konsolę do grania, a już może brakować złączy choćby do podłączenia notebooka. Dlatego dobry model powinien mieć co najmniej trzy złącza HDMI.

Inne porty

Wiele współczesnych konstrukcji jest także wyposażonych w porty USB czy złącza sieciowe RJ-45. Te pierwsze pozwalają na przeglądanie zdjęć i odtwarzanie muzyki bezpośrednio z pamięci USB. Coraz częściej pojawia się dodatkowa funkcja, jak choćby możliwość bezpośredniego odtwarzania filmów DivX.

Port sieciowy pozwala na oglądanie na telewizorze filmów z internetu lub z komputera podłączonego do sieci lokalnej. Oczywiście możliwości takiego złącza zależą od pomysłowości producenta.

Obsługa

Jeszcze jednym elementem, na który warto zwrócić uwagę, jest sposób obsługi telewizora. Ważna jest moż-

Cechy dobrego telewizora

WYSOKA ROZDZIELCZOŚĆ
Ekran powinien umożliwić wyświetlenie wszystkich szczegółów obrazu nadawanego w trybie 1080p.

WYSOKI KONTRAST
Duże znaczenie podczas odbioru filmów ma wysoki kontrast obrazu, czyli duże różnice pomiędzy czarnymi i jasnymi obszarami obrazu.

WYPOSAŻENIE
Dobry telewizor nowej generacji powinien mieć co najmniej trzy gniazda HDMI, gniazdo do podłączenia komputera oraz cyfrowe wyjście dźwięku, które umożliwi podłączenie telewizora np. do zestawu kina domowego.

MOŻLIWOŚCI
Wygodny pilot zdalnego sterowania, możliwość indywidualnego dopasowania temperatury kolorów czy barwy dźwięku to minimum. Dodatkowe funkcje to stop-klatka, segregowanie kanałów, tworzenie ich listy, redukcja szumów, poprawa słabej jakości sygnałów.

lczość

liwość sterowania jego wszystkimi funkcjami bezpośrednio z panelu urządzenia, a nie tylko za pomocą pilota. Cecha ta nie jest wprawdzie najważniejsza na co dzień, ale będzie miała duże znaczenie w przypadku zawieruszenia się pilota.

Przed zakupem zwróć też uwagę na sam pilot: jego kształt, wygodę trzymania w dłoni oraz wielkość i rozmieszczenie przycisków. Sprawdź też, czy jego przyciski są widoczne po ciemku. Od tego zależy komfort korzystania z telewizora wieczorami.

Jeśli przed zakupem możesz włączyć telewizor, zwróć też uwagę na menu ekranowe. Powinno być przyjazne, dobrze zaprezentowane graficznie i intuicyjne. Siermiężne menu z poukrywanymi opcjami będzie cię zmuszało do częstego przeglądania instrukcji obsługi.

Moim zdaniem

Sebastian Krężel
redaktor działu Hardware

Jeśli kupować telewizor, to obecnie tylko o rozdzielczości Full HD 1080p. Faktem jest, że obraz z telewizji naziemnej jest słaby pod względem jakości, ale coraz więcej urządzeń potrafi wykorzystać wysoką rozdzielczość. Należą do nich komputery, konsole do gier, odtwarzacze sieciowe czy blu-ray. Ponadto coraz więcej operatorów telewizji satelitarnej ma w swojej ofercie kanały w rozdzielczości HD.

Podsumowanie testu

Przetestowaliśmy sześć markowych telewizorów Full HD i dwa HD Ready.

Jakość obrazu

Większość telewizorów ma ekrany o przekątnej tylko 32". Trzy z tych niewielkich modeli wyposażono w matryce Full HD. Większe matryce mają telewizory Sony (40") i Samsung (37"). Choć ten drugi jest mniejszy, wyświetla lepszy obraz.

Na uwagę zasługuje także bardzo dobra wartość kontrastu. Pod tym względem największe noty zdobył Panasonic Viera TX-L32X15P, choć taki wynik jest zaletą błyskawicznie działającego kontrastu dynamicznego. Pozostałym telewizorom, które uzyskały kontrast rzędu 1000:1, też nie można niczego zarzucić.

Możliwości i obsługa

Bardzo pozytywne wrażenie pozostawia menu zastosowane w Samsungu – ładne, półprzezroczyste i intuicyjne. Pozytywnie wypada także menu Philipsa. Użytkownik ma w nim do wyboru tryb konfiguracji parametrów obrazu przy użyciu kreatora lub w klasyczny sposób.

Pod względem jakości wbudowanego tunera telewizyjnego na szczególną pochwałę zasługują telewizory z pierwszych trzech pozycji naszego zestawienia (Samsung, Sharp LC32DH77EV i Sony). Nieco gorzej ocenione zostały tunery w pozostałych modelach.

Decydując się na zakup telewizora, warto także zwrócić uwagę, ile zużywa prądu. W tym przypadku najlepiej wypadł telewizor Sharp Aquos LC32LE600EV, który standardowo pobierał tylko 79 W.

Wyposażenie

Pod względem liczby złączy HDMI najlepiej wygląda Samsung – ma ich aż cztery. Wszystkie pozostałe konstrukcje są wyposażone w trzy wejścia HDMI. Pięć telewizorów ma port USB. Za ich pomocą można oglądać zdjęcia lub odtwarzać muzykę w formacie MP3.

Tylko w dwóch telewizorach (Samsung i Philips) możliwe jest dodatkowo oglądanie filmów bezpośrednio z USB. Oba wyświetlają też napisy. Te dwa telewizory jako jedyne mają też dodatkowe złącze sieciowe RJ-45, umożliwiające oglądanie filmów z internetu i sieci lokalnej.

Co się zmieniło

W stosunku do poprzedniego testu z PC Formatu 3/2009 widać, że telewizory HD Ready są w odwrocie. Różnica ceny między takim telewizorem a modelem Full HD to 200–300 zł. Obecnie telewizory są już standardowo wyposażone w cyfrowy tuner DVB-T, a coraz częściej też w porty USB oraz złącza sieciowe.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres listy@pcformat.pl

REKLAMA

masz prze...
...pisywać?

Lepiej zastanów się i użyj FineReadera!

Przy użyciu FineReadera możesz 100 razy szybciej niż profesjonalna maszynistka wprowadzić tekst drukowany do komputera!

Nowa wersja programu oferuje m.in.:

- do 20%* wyższą dokładność przekształcania skanowanych tekstów
- do 30%* wyższą precyzję przetwarzania zdjęć z aparatów cyfrowych
- do 50%* szybszy eksport do plików PDF
- przekształcanie zdjęć tekstu z telefonów komórkowych

*wg wew. testów ABBYY

Dystrybutor: AutoID Polska S.A.
tel. 012 260 16 50, finereader@finereader.pl
www.finereader.pl

ABBYY FineReader 10

1. miejsce Samsung LE37B651T3W

Telewizor ma wiele zalet. Z tych najciekawszych warto wymienić świetne menu, zarówno pod względem estetycznym, jak i możliwości. Ponadto telewizor ma bogate wyposażenie, takie jak port sieciowy czy dwa złącza USB. Co więcej, jakość obrazu także stoi na bardzo wysokim poziomie.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,63**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,23**
Cena **3121 zł**

PLUSY
- Złącza RJ-45 i USB
- Odtwarzanie filmów z pendrive'a USB

MINUSY
- Błyszczący plastik podatny na zabrudzenia

Dostarczył: Samsung, www.samsung.pl

2. miejsce Sharp Aquos LC32DH77EV

Ogromnym atutem Sharpa jest wysoka jakość obrazu oraz bogaty zestaw funkcji do zarządzania obrazem. Model wyposażono także w port USB umożliwiający oglądanie zdjęć i słuchanie muzyki. Telewizor ma też czujnik światła, który pozwala na dynamiczne dobieranie jasności ekranu zależnie od oświetlenia.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,52**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,49**
Cena **2575 zł**

PLUSY
- Rozbudowane funkcje zarządzania obrazem
- Czujnik światła

MINUSY
- Słabej jakości pilot
- Toporne menu

Dostarczył: Sharp Polska, www.sharp.eu

3. miejsce Sony Bravia KDL40S5500K

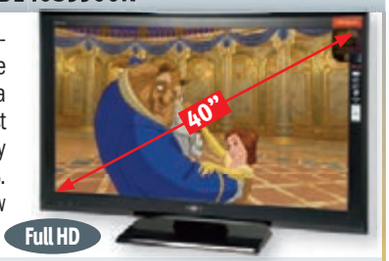

Telewizor o największej przekątnej w naszym teście, i co za tym idzie, także najwyższym poborze energii. Zapewnia dobrą jakość obrazu, choć realny kontrast mógłby być wyższy. Telewizor ma bogaty zestaw złączy, w tym także złącze USB. Szkoda jednak, że w jego menu zestaw funkcji jest niewielki.

Ocena: jakość **Bardzo dobry 4,50**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,17**
Cena **3037 zł**

PLUSY
- Wbudowany port USB
- Dobry tuner TV
- Wysoka jakość obrazu

MINUSY
- Przeciętny kontrast i czas reakcji matrycy
- Statyczna podstawa

Dostarczył: Sony Poland, www.sony.pl

4. miejsce Toshiba Regza 32RV635D

Telewizor ten otrzymał bardzo wysokie noty za jakość obrazu. Z pewnością przyczyniły się do tego rozbudowane funkcje sterowania obrazem. Szkoda jednak, że model ten wyposażono w dość ubogie menu. Jego inne zalety to mały pobór prądu w stosunku do podobnych do niego modeli.

Ocena: jakość **Dobry 4,46**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,85**
Cena **2116 zł**

PLUSY
- Bardzo rozbudowane funkcje obrazu
- Przystępna cena

MINUSY
- Słabej jakości pilot

Dostarczył: Toshiba Polska, www.toshiba.pl

5. miejsce Sharp Aquos LC32LE600EV

Jedyny telewizor w teście wyposażony w podświetlenie LED. Objawia się to choćby bardziej równomiernym obrazem, choć i tak trudno to docenić, zwłaszcza przy dynamicznym obrazie. Efektem podświetlenia LED jest też sporo mniejszy pobór energii, co automatycznie przekłada się na niższe rachunki za prąd.

Ocena: jakość **Dobry 4,40**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,19**
Cena **2858 zł**

PLUSY
- Podświetlanie LED
- Zredukowany pobór prądu

MINUSY
- Toporne menu
- Brak złącza USB

Dostarczył: Sharp Polska, www.sharp.eu

6. miejsce Philips 32PFL8404H/12

Telewizor Philipsa zdecydowanie wyróżnia się możliwościami. Ma wbudowane oświetlenie powierzchni za ekranem (ambilight) poprawiające m.in. odbiór filmów. Unikatowe cechy to np. możliwość podłączenia telewizora do sieci, oglądania filmów z internetu czy filmów udostępnianych w sieci lokalnej.

Ocena: jakość **Dobry 4,38**
Ocena: jakość/cena **Dobry 4,20**
Cena **2816 zł**

PLUSY
- Podświetlenie ambilight
- Możliwość podłączenia do sieci LAN

MINUSY
- Powolne reagowanie na polecenia użytkownika

Dostarczył: Philips, www.philips.pl

7. miejsce Panasonic Viera TX-L32X15P

Jeden z dwóch telewizorów o rozdzielczości HD Ready. Można go jednak pochwalić za dobrą jakość obrazu i wygodną obsługę. Nie można też narzekać na liczbę dostępnych portów połączeniowych. Z drugiej strony liczba funkcji sterowania obrazem została okrojona do niezbędnego minimum.

Ocena: jakość **Dobry 4,35**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 4,54**
Cena **2298 zł**

PLUSY
- Czytnik pamięci
- Świetny pilot
- Jakość matrycy

MINUSY
- Brak portu USB
- Ograniczona liczba funkcji

Dostarczył: Panasonic, www.panasonic.pl

8. miejsce Funai LH7-M32BB

Drugi telewizor HD Ready w naszym zestawieniu. W stosunku do reszty modeli wyróżnia go bardzo atrakcyjna cena, w dodatku telewizor ten pobiera mniej prądu niż jego konkurenci. Szkoda, że wyświetla dość przeciętny obraz w porównaniu z pozostałymi testowanymi telewizorami.

Ocena: jakość **Dobry 4,08**
Ocena: jakość/cena **Bardzo dobry 5,18**
Cena **1500 zł**

PLUSY
- Rozdzielczość matrycy 1366x768
- Bardzo atrakcyjna cena

MINUSY
- Przeciętna jakość obrazu
- Słabe głośniczki
- Słaby tuner TV

Dostarczył: Funai, www.funai.pl

TP-LINK®

Giga prędkość
za mini cenę.

* Gwarancja door-to-door*

Zarządzalny switch TL-SG2216WEB

Switch jest wyposażony w 16 portów Gigabitowych oraz dwa współdzielone porty SFP co pozwala zmaksymalizować wydajność transferu danych

Zarządzanie priorytetami usług (QoS) oraz pasmem pozwala na zoptymalizowanie pracy sieci pod rozwiązania głosowe i wideo (VoIP, IPTV)

Obsługa VLAN-ów pozwala na wydzielenie grup komputerów pod kątem bezpieczeństwa danych

Zarządzanie odbywa się poprzez przeglądarkę WWW wykorzystując wbudowany interfejs w postaci strony WWW.

Switch przystosowany jest do montażu w szafie rack 19"

Więcej informacji o produktach:
www.sunnyline.com.pl/tplink

Jak dobrać router, skonfigurować i zabezpieczyć domową sieć?

Pobierz darmowy poradnik – **www.iplab.pl/poradnik**

China's No.1
TP-LINK
China's No.1
Market Share Holder

*Produkty TP-Link dystrybuowane przez oficjalnego dystrybutora Sunnyline Poland posiadają 24-ery miesiące gwarancji w systemie Door-To-Door. Koszt transportu do i z serwisu pokrywa firma Sunnyline.

Szczegóły: www.sunnyline.com.pl/gwarancja

sunnyline®

Dystrybutor w Polsce:
Sunnyline Computer Products Poland sp. z o.o.
ul. Wołczyńska 18, 60-003 POZNAŃ
tel.: +48 61 814 18 69 / fax.: +48 61 814 18 70

tplink@sunnyline.com.pl **www.sunnyline.com.pl**

Objaśnienia do tabeli

Skala wskaźnika

powyżej 5,49	celujący
od 4,50 do 5,49	bardzo dobry
od 3,50 do 4,49	dobry
od 2,50 do 3,49	dostateczny
od 1,50 do 2,49	dopuszczający
poniżej 1,50	niedostateczny

1 Benchmark HQV
Test jakości obrazu obejmujący pięć parametrów: redukcję szumów, rozdzielczość HD, wygładzanie krawędzi i dwa testy rozdzielczości TV. Materiał testowy jest odtwarzany ze stacjonarnego odtwarzacza blu-ray.

2 Jasność i kontrast
Parametry obrazu zmierzone przy domyślnych ustawieniach telewizora. Jasność dotyczy białej planszy testowej, a kontrast to różnica jasności między planszą białą a czarną.

3 Temperatura barwowa
Parametry zmierzone przy domyślnych ustawieniach. Pomiary dotyczą bieli oraz 50-procentowego poziomu szarości. Temperatura „neutralna" to ok. 6500 K, jednak w telewizorach jest ona znacznie wyższa.

4 Pobór energii
Maksymalna, zmierzona moc telewizora, a także wartość w stanie spoczynku.

Procedura testowa

Możliwości i obsługa
Podczas testu telewizor był podłączony do sieci telewizji kablowej, w której zostało udostępnionych kilkanaście kanałów telewizyjnych standardowej jakości. Ponadto w czasie testów korzystaliśmy z kilkudziesięciu kanałów udostępnianych na cyfrowej platformie n. Sprawdzaliśmy, w jaki sposób telewizor wykrywa kanały z kablówki i jak współpracuje z telewizją cyfrową. Podczas korzystania z telewizora miernik Paget Trading 9149 na bieżąco rejestrował pobór prądu.

Wyposażenie
Podczas testu sprawdziliśmy i oceniliśmy standardowe elementy wyposażenia: złącza wideo i audio, funkcjonalność panelu regulacyjnego telewizora, a także oczywiście pilota zdalnego sterowania. Dodatkowe punkty były przyznawane za elementy, takie jak cyfrowy tuner DVB-T, gniazdo na wewnętrzne dekodery, gniazdo kart pamięci czy port USB do podłączania zewnętrznych pamięci masowych itp.

Testy jakości
To najważniejsze pomiary podczas trwania całego testu. Obejmują subiektywną ocenę jakości standardowych kanałów z kablówki, ocenę jakości kanałów HD, a także testy laboratoryjne.

Wyniki

	Producent i model	Waga	1. miejsce Samsung LE37B651T3W	Ocena	2. miejsce Sharp Aquos LC32DH77EV	Ocena	3. miejsce SonyBraviaKDL40S5500K	Ocena
	Jakość obrazu i dźwięku							
	Ekran	5%	37", 1920x1080 pikseli	5,33	32", 1920x1080 pikseli	4,96	40", 1920x1080 pikseli	5,56
1	Benchmark HQV	5%	20/0/40/0/10 pkt	4,10	15/0/10/0/0 pkt	2,75	10/0/40/0/10 pkt	3,80
2	Jasność i kontrast	5%	476 nitów, kontrast 5009:1; kontrast na szachownicy 1168:1	6,00	397 nitów, kontrast 4896:1; kontrast na szachownicy 908:1	6,00	335 nitów, kontrast 2816:1; kontrast na szachownicy 1798:1	6,00
3	Temperatura barwowa	3%	9334/9624 K	5,10	10100/12730 K	4,37	11561/13518 K	4,65
	Błąd kolorów	3%	4,8/4,1/10,7 pkt	5,06	2,6/2,4/6,1 pkt	5,71	3,4/2,8/9 pkt	5,47
	Równomierność oświetlenia	3%	77/86 proc.	2,98	81/87 proc.	3,35	74/84 proc.	2,60
	Poprawność przejść tonalnych	3%	bez zastrzeżeń	6,00	bez zastrzeżeń	6,00	widoczne jednokolorowe prążki	5,00
	Jakość obrazu dynamicznego/czas reakcji matrycy	4%	dobra, śr. czas reakcji 8 ms	5,68	dobra, śr. czas reakcji 43 ms	2,23	dobra, śr. czas reakcji 24 ms	4,15
	Kąt widzenia	3%	90/90/90/90 stopni	5,38	90/90/90/90 stopni	5,38	90/90/90/90 stopni	5,38
	Likwidacja odbić światła	3%	powłoka glare	3,00	powłoka lekko odblaskowa	4,00	powłoka standardowa	5,00
	Jakość dźwięku	3%	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00	dobra	4,00
	Jakość obrazu i dźwięku suma	**40%**	**ocena pośrednia**	**4,94**	**ocena pośrednia**	**4,47**	**ocena pośrednia**	**4,74**
	Możliwości i obsługa							
	Tryby wyświetlania obrazu	5%	tryby kolorystyczne: automatyczny, filmy, sport, inne, 4 formaty panoramiczne; tryb 100 Hz	3,86	tryby kolorystyczne: automatyczny, filmy, gry, użytkownika, inne; dostęp do trybów jednym przyciskiem, 6 formatw panoramicznych; tryb 100 Hz	4,93	tryby kolorystyczne: zdjęcia, filmy, gry, sport; dostęp do trybów jednym przyciskiem, 6 formatów panoramicznych	4,21
	Ustawienia obrazu	3%	temperatura kolorów, proporcje składowych RGB, gamma, podświetlenie, wygładzanie obrazu/ostrość, informacje o trybie pracy, przywrócenie ustawień fabrycznych	4,50	wybór przestrzeni barw, temperatura kolorów, proporcje składowych RGB, odcień, nasycenie, podświetlenie, wygładzanie obrazu/ostrość, przywrócenie ustawień fabrycznych	4,50	odcień, nasycenie, podświetlenie, wygładzanie obrazu/ostrość, informacje o trybie pracy, przywrócenie ustawień fabrycznych	4,00
	Możliwości dźwiękowe	3%	głośniki o mocy 20 W; siła głosu, korektor barwy dźwięku, stały poziom dźwięku	3,00	głośniki o mocy 20 W; siła głosu, balans, regulacja tonów, stały poziom dźwięku	5,00	głośniki o mocy 20 W; siła głosu, regulacja tonów, korektor barwy dźwięku, stały poziom dźwięku	4,00
	Obsługa dźwięku przestrzennego	3%	stereo NICAM / A2, surround	5,00	stereo NICAM / A2, surround	5,00	stereo NICAM / A2, surround	5,00
	Funkcje konfiguracji tunera i programów	5%	redukcja szumów, teletext; przełączanie między kanałami: około sekundy	3,00	redukcja szumów, stop-klatka, teletext; przełączanie między kanałami: około sekundy	4,00	redukcja szumów, teletext, cyfrowy program telewizyjny; przełączanie między kanałami: około sekundy	4,00
	Liczba kanałów i czas przełączania	3%	18/10 kanałów	3,75	19/12 kanałów	4,75	15/11 kanałów	4,25
	Jakość tunera - subiektywnie	3%	dobra	5,00	dobra	5,00	dobra	5,00
	Obsługa menu	5%	intuicyjna, menu po polsku	5,00	przeciętna, menu po polsku	4,25	intuicyjna, menu po polsku	5,00
4	Pobór energii	5%	154/0 W	4,22	153/0 W	4,23	204/0 W	3,85
	Możliwości i obsługa suma	**35%**	**ocena pośrednia**	**4,12**	**ocena pośrednia**	**4,57**	**ocena pośrednia**	**4,34**
	Wyposażenie							
	Wejścia wideo	4%	4xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe, inne	5,50	D-Sub, 3xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe	4,75	D-Sub, 3xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe, S-Video, inne	5,95
	Złącza audio	2%	minijack przypisany do wejścia PC, cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, cinch przypisany do wejścia komponentowego, wyjście optyczne, wyjście słuchawkowe, inne	6,00	minijack przypisany do wejścia PC, cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, cinch przypisany do wejścia komponentowego, wyjście optyczne, cinch, wyjście słuchawkowe	5,50	minijack przypisany do wejścia PC, cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, cinch przypisany do wejścia komponentowego, wyjście słuchawkowe	4,50
	Dodatkowe wyposażenie	10%	dwa porty USB do bezpośredniego odtwarzania, interfejs LAN, wbudowana pamięć flash	5,00	port USB do bezpośredniego odtwarzania, czujnik światła	3,00	port USB do bezpośredniego odtwarzania	2,00
	Podstawa telewizora - regulacje	2%	obrót w lewo i w prawo	3,00	obrót w lewo i w prawo	3,00	brak regulacji	1,00
	Panel regulacyjny	2%	panel dotykowy	5,00	panel standardowy	5,00	panel standardowy	5,00
	Pilot zdalnego sterowania	5%	ergonomiczny kształt, dobrze się go trzyma w dłoni; przyciski duże i wypukłe, a ich wielkość jest zróżnicowana w zależności od ważności; jako jeden z nielicznych pilotów jest podświetlany	6,00	przeciętny, przede wszystkim dość szeroki i płaski, do tego jeszcze jego szczyt rozszerza się, co pogarsza jego trzymanie w dłoni; przyciski zróżnicowane, ale w wielu przypadkach za małe	3,50	dosyć gruby, ale wąski; przez to, że jest bardzo mocno zaokrąglony, jego uchwyt jest przeciętny; dobry układ przycisków, wielkość przycisków została zróżnicowana względem ważności	5,00
	Dodatkowe tunery	4%	tuner DVB-T, gniazdo na karty dekoderów, kabel zasilania	4,00	tuner DVB-T, tuner radiowy cyfrowy, gniazdo na karty dekoderów, kabel zasilania	6,00	tuner DVB-T, gniazdo na karty dekoderów, kabel zasilania	4,00
	Kable w zestawie	1%	kabel zasilania	3,00	kabel zasilania	3,00	kabel zasilania	3,00
	Instrukcja obsługi drukowana/elektroniczna	1%	opisuje minimum funkcji/ opisuje wszystkie funkcje urządzenia	4,00	opisuje wszystkie funkcje/ brak	3,00	opisuje najważniejsze funkcje/brak	1,50
	Wyposażenie suma	**20%**	**ocena pośrednia**	**5,00**	**ocena pośrednia**	**4,53**	**ocena pośrednia**	**4,37**
	Dane techniczne							
	Maks. jasność/kontrast	0%	500 nitów/brak danych		450 nitów/30 000:1		brak danych/33 000:1	
	Kąt widzenia w poziomie/pionie	0%	178/178 stopni		176/176 stopni		178/178 stopni	
	Czas reakcji matrycy	0%	brak danych		3 milisekundy		brak danych	
	Wymiary i masa	0%	919x664x255 mm; 17 kg		773x573x244 mm; 13,5 kg		996x663x259 mm; 19 kg	
	Gwarancja i serwis							
	Okres gwarancyjny	2%	2 lata	3,50	2 lata	3,50	2 lata	3,50
	Realizacja napraw gwarancyjnych	1%	dostarczenie do serwisu producenta	4,00	door-to-door	6,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00
	Pomoc w internecie	1%	www.samsung.pl	5,00	esupport.sharp.pl	5,00	www.sony.pl	5,00
	Kontakt telefoniczny	1%	0801 172 678	5,00	0801 601 609	5,00	0 801 987 669 lub (22) 33 88 700	4,00
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**4,20**	**ocena pośrednia**	**4,60**	**ocena pośrednia**	**4,20**
	Wynik testu							
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**bardzo dobry**	**4,63**	**bardzo dobry**	**4,52**	**bardzo dobry**	**4,50**
	Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**4,23**	**bardzo dobry**	**4,49**	**dobry**	**4,17**
	Średnia cena rynkowa		3121 zł		2575 zł		3037 zł	
	Cena u dostawcy		5000 zł		2799 zł		4400 zł	

testu telewizorów LCD

4. miejsce	Ocena	5. miejsce	Ocena	6. miejsce	Ocena	7. miejsce	Ocena	8. miejsce	Ocena
Toshiba Regza 32RV635D		**Sharp Aquos LC32LE600EV**		**Philips 32PFL8404H/12**		**Panasonic Viera TX-L32X15P**		**Funai LH7-M32BB**	
32", 1920x1080 pikseli	4,96	32", 1920x1080 pikseli	4,96	32", 1920x1080 pikseli	4,96	32", 1366x768 pikseli	3,96	32", 1366x768 pikseli	3,96
25/0/30/0/10 pkt	3,95	25/0/10/0/10 pkt	3,35	20/0/40/0/10 pkt	4,10	10/0/20/0/0 pkt	2,90	15/0/5/0/10 pkt	2,90
333 nity, kontrast 3696:1; kontrast na szachownicy 1127:1	6,00	474 nity, kontrast 1676:1; kontrast na szachownicy 1606:1	6,00	354 nity, kontrast 4992:1; kontrast na szachownicy 682:1	6,00	368 nitów, kontrast 368 000:1; kontrast na szachownicy 952:1	6,00	347 nitów, kontrast 1558:1; kontrast na szachownicy 1454:1	5,65
11021/12185 K	4,67	9731/16448 K	2,75	10519/10895 K	4,96	9203/8972 K	5,11	9962/11837 K	4,42
3,9/3,4/7,7 pkt	5,34	6,3/5,6/12,5 pkt	4,61	3/2,8/5,4 pkt	5,60	3,9/3,3/9,2 pkt	5,32	5/4,4/10,3 pkt	5,00
79/88 proc.	3,28	79/92 proc.	3,58	74/80 proc.	2,30	75/84 proc.	2,68	71/88 proc.	2,68
bez zastrzeżeń	6,00	widoczne jednokolorowe prążki	5,00	bez zastrzeżeń	6,00	bez zastrzeżeń	6,00	widoczne jednokolorowe prążki	5,00
dobra, śr. czas reakcji 17 ms	4,85	dobra, śr. czas reakcji 22 ms	4,35	dobra, śr. czas reakcji 25 ms	4,05	dobra, śr. czas reakcji 12 ms	5,30	dobra, śr. czas reakcji 34 ms	3,08
90/90/90/90 stopni	5,38	90/90/90/90 stopni	5,38	90/90/90/90 stopni	5,38	90/90/90/90 stopni	5,38	90/90/90/90 stopni	5,38
powłoka lekko odblaskowa	4,00	powłoka lekko odblaskowa	4,00	powłoka standardowa	5,00	powłoka standardowa	5,00	powłoka standardowa	5,00
bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00	dobra	4,00	dobra	4,00	przeciętna	3,00
ocena pośrednia	**4,87**	**ocena pośrednia**	**4,50**	**ocena pośrednia**	**4,78**	**ocena pośrednia**	**4,65**	**ocena pośrednia**	**4,16**
tryby kolorystyczne: automatyczny, filmy, sport, inne, 6 formatów panoramicznych	3,86	tryby kolorystyczne: automatyczny, filmy, gry, sport, użytkownika, inne; dostęp do trybów jednym przyciskiem, 7 formatów panoramicznych	5,11	tryby kolorystyczne: automatyczny, filmy, gry, użytkownika, inne, 4 formaty panoramiczne; tryb 100 Hz	4,21	tryby kolorystyczne: filmy, sport, 7 formatów panoramiczne; tryb 100 Hz	3,68	tryby kolorystyczne: automatyczny, filmy, sport, użytkownika, inne, 6 formatów panoramicznych	4,21
temperatura kolorów, proporcje składowych RGB, gamma, odcień, podświetlenie, wygładzanie obrazu/ostrość, przywrócenie ustawień fabrycznych	4,50	temperatura kolorów, proporcje składowych RGB, podświetlenie, wygładzanie obrazu/ostrość, przywrócenie ustawień fabrycznych	3,50	temperatura kolorów, odcień, nasycenie, wygładzanie obrazu/ostrość	3,00	temperatura kolorów, podświetlenie, wygładzanie obrazu/ostrość, przywrócenie ustawień fabrycznych	3,00	temperatura kolorów, nasycenie, podświetlenie, wygładzanie obrazu/ostrość	3,00
głośniki o mocy 20 W; siła głosu, balans, regulacja tonów, stały poziom dźwięku	5,00	głośniki o mocy 20 W; siła głosu, balans, regulacja tonów, stały poziom dźwięku	5,00	głośniki o mocy 20 W; siła głosu, balans, korektor barwy dźwięku, stały poziom dźwięku	4,00	głośniki o mocy 20 W; siła głosu, balans, regulacja tonów, korektor barwy dźwięku	4,00	głośniki o mocy 10 W; siła głosu, balans, regulacja tonów, stały poziom dźwięku	5,00
stereo NICAM / A2, surround	5,00	stereo NICAM / A2, surround	5,00	stereo NICAM / A2, surround	5,00	stereo NICAM / A2, surround	5,00	stereo NICAM / A2, surround	5,00
redukcja szumów, stop-klatka, teletext; przełączanie między kanałami: około sekundy	4,00	redukcja szumów, stop-klatka, teletext; przełączanie między kanałami: około sekundy	4,00	redukcja szumów, teletext; przełączanie między kanałami: około sekundy	3,00	redukcja szumów, stop-klatka, teletext; przełączanie między kanałami: około sekundy	4,00	redukcja szumów, teletext; przełączanie między kanałami: kilka sekund	3,00
11/10 kanałów	3,75	14/10 kanałów	3,75	14/10 kanałów	3,75	12/8 kanałów	2,75	10/6 kanałów	1,00
dobra	5,00	przeciętna	4,00	przeciętna	4,00	dobra	5,00	przeciętna	4,00
przeciętna, menu po polsku	4,25	intuicyjna, menu po polsku	5,00	przeciętna, menu po polsku	4,25	intuicyjna, menu po polsku	5,00	intuicyjna, menu po polsku	5,00
94/0 W	4,67	79/0 W	4,78	151/0 W	4,24	112/0 W	4,54	87/1 W	4,65
ocena pośrednia	**4,39**	**ocena pośrednia**	**4,52**	**ocena pośrednia**	**3,94**	**ocena pośrednia**	**4,15**	**ocena pośrednia**	**3,95**
D-Sub, 4xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe, S-Video	5,20	D-Sub, 3xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe	4,75	D-Sub, 3xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe, S-Video	4,95	D-Sub, 3xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe, S-Video	4,95	D-Sub, 3xHDMI, 2xSCART, komponentowe, kompozytowe, S-Video	4,95
minijack przypisany do wejścia PC, cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, cinch przypisany do wejścia komponentowego, wyjście optyczne, wyjście słuchawkowe	5,50	cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, wyjście optyczne, minijack, cinch, optyczne, wyjście słuchawkowe	5,50	cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, cinch przypisany do wejścia komponentowego, cinch, wyjście słuchawkowe	3,50	cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, cinch przypisany do wejścia komponentowego, wyjście słuchawkowe, inne	4,00	minijack przypisany do wejścia PC, cinch przypisany do wejścia kompozytowego/S-Video, cinch przypisany do wejścia komponentowego, wyjście słuchawkowe, inne	5,00
port USB do bezpośredniego odtwarzania, czujnik światła	3,00	czujnik światła	2,00	port USB do bezpośredniego odtwarzania, interfejs LAN, czujnik światła, podświetlenie AmbiLight	4,00	czytnik kart pamięci SDHC	2,00	brak	1,00
obrót w lewo i w prawo	3,00	brak regulacji	1,00	obrót w lewo i w prawo	3,00	brak regulacji	1,00	brak regulacji	1,00
panel standardowy	5,00	panel standardowy	5,00	panel standardowy	5,00	panel standardowy	5,00	panel standardowy	5,00
pilot kanciasty, do tego ma nieergonomiczny kształt; przyciski są dobrze wyczuwalne, ale wiele do życzenia pozostawia ich rozmieszczenie względem ważności, niektóre przyciski są zbyt małe	2,00	przeciętny, przede wszystkim dość szeroki i płaski, do tego jeszcze jego szczyt rozszerza się, co pogarsza jego trzymanie w dłoni; przyciski zróżnicowane, ale w wielu przypadkach za małe	3,50	bardzo dobry, wąski i długi, do tego dobrze wyprofilowany; choć od spodu wykonany z błyszczącego plastiku, bardzo dobrze się go trzyma w dłoni; przyciski o zróżnicowanej wielkości, wypukłe i dobrze wyczuwalne	5,00	pilot o dobrym kształcie, bardzo duży, ale dzięki temu przyciski też są duże; ich wielkość została zróżnicowana w zależności od ich przeznaczenia; zaletą jest też samo rozmieszczenie przycisków	5,00	zbyt rozległy jak na tak małą liczbę przycisków, na szczęście przyciski, z których korzysta się najczęściej, są ulokowane w prawidłowym miejscu	3,50
tuner DVB-T, gniazdo na karty dekoderów, kabel zasilania	4,00	tuner DVB-T, gniazdo na karty dekoderów, kabel zasilania	4,00	tuner DVB-T, gniazdo na karty dekoderów, kabel zasilania	4,00	tuner DVB-T, kabel zasilania	3,00	tuner DVB-T, gniazdo na karty dekoderów, kabel zasilania	4,00
kabel zasilania	3,00	kabel zasilania	3,00	kabel zasilania	3,00	kabel zasilania	3,00	kabel zasilania	3,00
dotyczy tylko uruchomienia/brak	1,50	opisuje wszystkie funkcje urządzenia/brak	3,00	dotyczy tylko uruchomienia/opisuje wszystkie funkcje	3,50	opisuje najważniejsze funkcje/opisuje wszystkie funkcje	4,50	opisuje wszystkie funkcje/brak	2,50
ocena pośrednia	**3,77**	**ocena pośrednia**	**3,93**	**ocena pośrednia**	**4,37**	**ocena pośrednia**	**4,07**	**ocena pośrednia**	**3,89**
450 nitów/50 000:1		brak danych/brak danych		500 nitów/80 000:1		brak danych/40 000:1		360 nitów/2500:1	
178/178 stopni		176/176 stopni		176/176 stopni		178/178 stopni		170/170 stopni	
8 milisekund		brak danych		3 milisekundy		brak danych		5 milisekund	
786x525x240 mm; 12,7 kg		767x554x272 mm; 12,5 kg		762x522x220 mm; 11,9 kg		798x551x217 mm; 13 kg		760x563x234 mm; 9,6 kg	
2 lata	3,50	2 lata	3,50	2 lata	3,50	2 lata	3,50	5 lat	6,00
door-to-door	6,00	door-to-door	6,00	dostarczenie do serwisu producenta	4,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do serwisu producenta	4,00
www.toshiba-av.pl	5,00	esupport.sharp.pl	5,00	www.philips.pl/support	5,00	www.panasonic.pl	5,00	www.funai.pl	5,00
(22) 371 02 04	4,00	0801 601 609	5,00	00800 311 13 18	6,00	0801 351 903	5,00	0801 338 624	5,00
ocena pośrednia	**4,40**	**ocena pośrednia**	**4,60**	**ocena pośrednia**	**4,40**	**ocena pośrednia**	**4,40**	**ocena pośrednia**	**5,20**
dobry ←	**4,46**	**dobry ←**	**4,40**	**dobry ←**	**4,38**	**dobry ←**	**4,35**	**dobry ←**	**4,08**
bardzo dobry	**4,85**	**dobry**	**4,19**	**dobry**	**4,20**	**bardzo dobry**	**4,54**	**bardzo dobry**	**5,18**
2116 zł		2858 zł		2816 zł		2298 zł		1500 zł	
2700 zł		3300 zł		3999 zł		3399 zł		1499 zł	

Jak przygotować telewizor do pracy

Zanim będziesz mógł używać nowego telewizora, musisz przygotować go do pracy. Konieczne jest nie tylko prawidłowe podłączenie do niego wszystkich niezbędnych przewodów, ale także właściwe przymocowanie podstawy, na której będzie stał telewizor.

Podłączenie kabli

Na początek musisz zamontować podstawkę, a następnie podłączyć do telewizora odpowiednie kable. Pamiętaj, by robić to przy wyłączonym zasilaniu.

1 Z telewizora znajdującego się jeszcze w kartonie zdejmij worek zabezpieczający ekran. Ułóż go płasko na stole przy krawędzi, miękką stroną skierowaną w górę. Wyjmij telewizor z kartonu i ekranem zwróconym w dół połóż go na worku:

2 Następnie wyjmij z kartonu podstawę, wsuń ją we właściwe miejsce w obudowie telewizora.

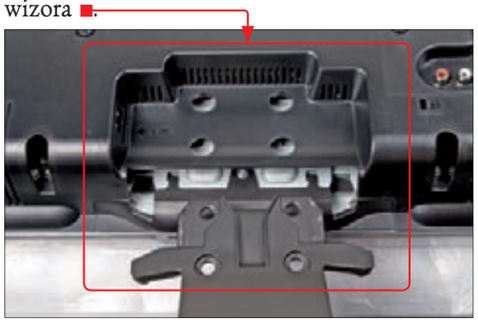

Za pomocą odpowiednich wkrętów przykręć podstawę do telewizora.

Postaw telewizor w przeznaczonym dla niego miejscu.

3 Do tylnego panelu tunera podłącz antenę telewizji naziemnej lub kablowej.

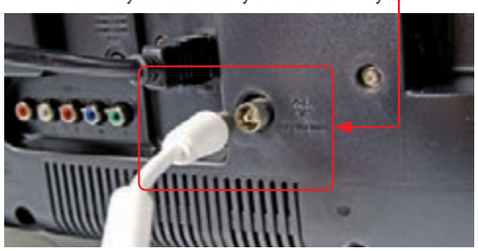

4 Jeśli masz zewnętrzny tuner telewizji cyfrowej, podłącz go do telewizora, używając przewodu HDMI.

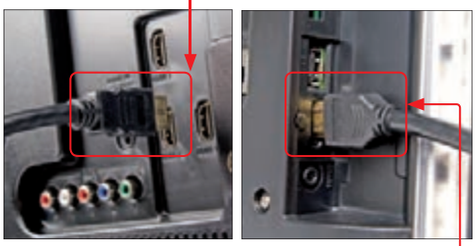

Dzięki temu będziesz mógł oglądać kanały w rozdzielczości HD. Pamiętaj, aby na samym początku wykorzystywać złącza umieszczone na tylnym panelu telewizora. Boczne pozostaw dla urządzeń podłączanych sporadycznie (np. laptop). Dzięki temu cała procedura instalacji będzie łatwiejsza do przeprowadzenia.

5 Jeśli dysponujesz odtwarzaczem blu-ray, podłącz go do drugiego wejścia HDMI telewizora.

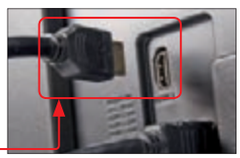

6 Analogowy tuner zewnętrzny, magnetowid lub odtwarzacz DVD podłącz do telewizora przez złącze SCART, używając do tego odpowiedniego kabla.

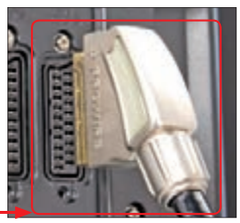

Jeśli masz więcej niż jedno z tych urządzeń, to kolejne urządzenie podłącz do drugiego gniazda tego typu.

7 Jeśli chcesz podłączyć komputer pozbawiany cyfrowych złączy, podłącz go do telewizora przez wejście D-Sub.

Jeśli masz jednak w komputerze złącze DVI, skorzystaj z odpowiedniej przejściówki DVI-HDMI i podłącz kabel do złącza HDMI w telewizorze.

8 Dla uzyskania lepszego dźwięku możesz do wyjścia audio telewizora podłączyć wzmacniacz audio. W tym celu wykorzystaj złącza cinch.

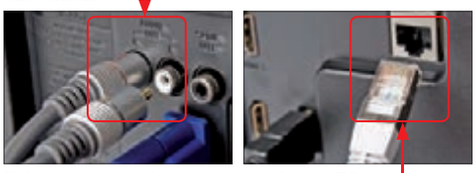

Z kolei, jeśli telewizor ma złącze RJ-45, podłącz go do twojej domowej sieci kablem sieciowym bezpośrednio do routera.

9 Po podłączeniu całego sprzętu podłącz do telewizora zasilanie.

oraz wszystkie pozostałe urządzenia.

Pierwsze uruchomienie

Jeśli już podłączyłeś wszystkie urządzenia do telewizora, musisz go teraz odpowiednio skonfigurować. Wiele modeli ma odpowiedni kreator, który prowadzi przez pierwszy etap konfiguracyjny. Zobacz, jak może to wyglądać. Oczywiście w przypadku innego telewizora proces konfiguracji oraz instalacji będzie wyglądał inaczej.

1 Do pilota włóż baterię. Naciśnij na nim włącznik. Telewizor się uruchomi. Wybierz język, w jakim ma być wyświetlane menu. W naszym przykładzie wybieramy język polski.

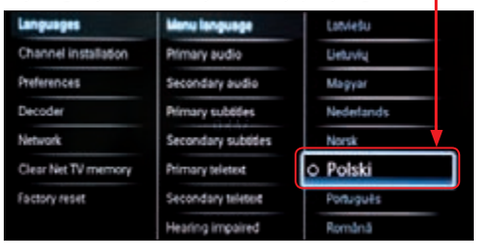

2 Następnym etapem jest wybór miejsca, w jakim telewizor się znajduje – dotyczy to domu lub sklepu. W tym drugim przypadku telewizor będzie pracował w trybie demonstracyjnym, gdzie po pewnym czasie wszystkie ustawienia zostaną zresetowane do ustawień fabrycznych. Wybierz zatem **Preferencje**, **Lokalizacja**, **Dom**.

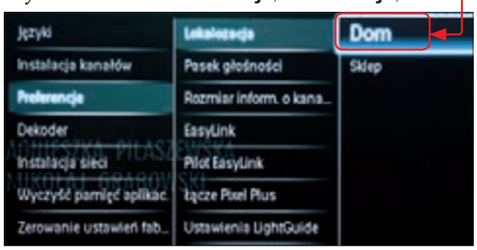

3 Kolejny etap to wybór kraju, w jakim telewizor ma działać. W naszym przykładzie.

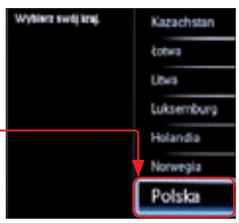

Jest to bardzo ważne, gdyż w tym trybie udostępniane są konfiguracje dekoderów dźwięku i obrazu odpowiednie dla każdego kraju. Wybranie niewłaściwego kraju może spowodować, że będziesz widział obraz, ale nie będziesz słyszał dźwięku.

4 Ostatnim krokiem będzie wyszukanie kanałów. Kliknij Start, a na pilocie.

Rozpocznie się wyszukiwanie dostępnych kanałów.

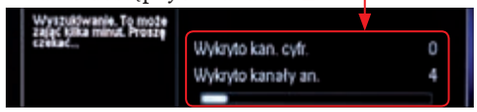

Po kilkunastu minutach telewizor będzie gotowy do pracy. Pozostanie ci jeszcze dostrojenie obrazu, np. przyciemnienie go, ale to już jest zależne od indywidualnych preferencji każdego z nas.

Windows®. Życie bez ograniczeń. ASUS zaleca system Windows.

Look for Intel Inside®

Cały dzień chłodny

Technologia ASUS Ice Cool sprawia, że elementy notebooka znajdujące się bezpośrednio pod Twoimi dłońmi są zawsze chłodne, dzięki czemu możesz pracować w pełnym komforcie.

Nagroda Red Hot Award

Poszerzone klawisze oraz specjalnie dobrany ich skok uczynią pisanie na klawiaturze prawdziwą przyjemnością.

Smart Power Manager

Technologia Power4Gear posiada 4 tryby pracy, które dostosowują moc notebooka do Twoich potrzeb, może on pracować jak najdłużej na baterii lub w trybie maksymalnej wydajności.

Niesamowite efekty dźwiękowe i wizualne

Za sprawą głośników Altec Lansing oraz technologii SRS Premium Sound możesz doświadczyć nowej jakości dźwięku w notebookach serii K. Ekran HD podświetlany diodami LED pozwoli Ci się cieszyć niezapomnianymi wrażeniami wizualnymi.

15" K50IN

Procesor Intel® Core™ 2 Duo T6500 / Pentium Dual Core T4200
Oryginalny Windows Vista® Home Premium
NVIDIA® GeForce® G102M, 512MB DDR2 VRAM
15.6" HD LCD podświetlenie LED
SATA HDD do 500 GB
802.11b/g/n
DVD Super Multi
DDR2 800MHz 2 GB
370(L) x 256(W) x 31 ~ 35.5(H)mmm, 2.6kg

17" K70IO

Procesor Intel® Core™ 2 Duo T6500 / Pentium Dual Core T4200
Oryginalny Windows Vista® Home Premium
NVIDIA® GeForce® G102M, 512MB DDR2 VRAM
17.3" HD LCD podświetlenie LED
SATA HDD do 320 GB
802.11b/g/n
DVD Super Multi
DDR2 800MHz do 4 GB
420(L) x 279(W) x 36.1 ~ 45.8(H)mmm, 3.3 kg

Intel, logo Intel, logo Centrino i Centrino, Intel Core oraz Core Inside są znakami towarowymi bądź znakami zastrzeżonymi korporacji Intel lub jej dostawców w Stanach Zjednoczonych oraz w innych krajach.

ASUS
Inspiring Innovation • Persistent Perfection

Zestaw audio-wideo LG FB163

Wszystko w jednym

Zestaw LG FB163 jest konstrukcją uniwersalną. Łączy w sobie cechy wieży audio i zestawu kina domowego. Uwagę przykuwa atrakcyjną stylistyką, a wizerunku dopełnia dotykowa, podświetlana obręcz sterowania, która zmienia swoje podświetlenie w zależności od używanych funkcji. Szkoda jednak, że tej stylistyki zabrakło pilotowi, który na tle całego zestawu prezentuje się mało efektownie.

Złącza

Wieża jest wyposażona w spory zestaw portów. Ma także port dokowania dla iPoda i dwa złącza do klasycznych odtwarzaczy MP3: Portable In oraz USB. Ten ostatni umożliwia podłączenie dowolnej pamięci flash i odtwarzanie z niej plików MP3 oraz WMA, oglądanie zdjęć i odtwarzanie filmów DivX.

W celu zapewnienia możliwości podłączenia zestawu do monitora lub telewizora na tylnym panelu umieszczono analogowe złącza wideo. Zabrakło cyfrowego wyjścia wideo, a także stereofonicznych wejść audio (np. cinch) pozwalających na podłączenie telewizora do wbudowanego w zestaw wzmacniacza.

PLUSY | MINUSY

- (+) Stylistyka i wykonanie
- (+) Jakość głośników
- (+) System sterowania
- (–) Dołączony pilot
- (–) Brak wejść audio typu cinch

Możliwości

Na uwagę zasługuje także zastosowany szczelinowy czytnik DVD, a także nietypowy sposób wkładania płyt – pionowo. Niestety, korekcja błędów samego urządzenia jest przeciętna, więc w przypadku mocno zniszczonych płyt mogą się pojawić problemy z odczytem. Szkoda także, że czytnik nie rozpoznaje płyt DVD z muzyką MP3. Za to dobrze sobie radzi z odtwarzaniem filmów DVD oraz DivX.

Plusy to także wbudowane radio oraz funkcje budzika. Te ostatnie działają nie tylko z radiem, ale także z odtwarzaczem CD i pendrive'em lub playerem MP3 podłączonym do portu USB.

Głośniki

W skład zestawu wchodzą dwie trójdrożne kolumny o łącznej mocy 160 W. Każda ma głośnik niskotonowy oraz otwór Bass Reflex poprawiający charakterystykę akustyczną zestawu przy niższych częstotliwościach. Jakość dołączonych kolumn jest bardzo dobra. Jednak takie rozwiązanie nie zastąpi ani dobrego zestawu audio, ani klasycznego zestawu kina domowego z dźwiękiem w standardzie 5.1.

Zestaw wygląda jak miniwieża audio, ale potrafi też wyświetlać zdjęcia i odtwarzać filmy na telewizorze.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Możliwości	4,52
Jakość dźwięku	4,20
Wyposażenie	3,68
Obsługa	4,03
Gwarancja i serwis	4,40
Ocena końcowa: jakość	**dobry ← 4,15**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 3,52**
Parametry techniczne	
Moc wyjściowa	2x80 W, impedancja 4 omy
Możliwości tunera	AM/FM, 50 stacji, RDS
Obsługiwane formaty	CD, DVD, MP3, WMA, DivX
Złącza	USB, Portable In, komponentowe, SCART, słuchawkowe
Wymiary i masa	170x260x228 mm, 3,2 kg
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	697 zł
Cena u dostawcy	899 zł
Do testu dostarczył	LG, www.lge.pl

Odtwarzacz blu-ray Philips BDP7300

Czyta wszystkie formaty

Producenci domowego sprzętu elektronicznego już dawno przekonali się o tym, że odtwarzacz DVD nie może odtwarzać tylko klasycznych płyt, ale także dane z pamięci USB, w tym MP3 i DivX, a w filmach polskie napisy. Nowoczesne odtwarzacze blu-ray są rozwijane jeszcze bardziej w tym kierunku, rozszerzając te możliwości.

Obsługa mediów

Philips BDP7300 jest przykładem nowoczesnego i uniwersalnego odtwarzacza blu-ray. Z płyt CD, DVD i blu-ray, a także z pamięci USB flash lub aparatu cyfrowego czyta wiele formatów graficznych, muzycznych oraz wideo. Port USB odtwarzacza jest na tyle szybki, że bezpośrednio z pendrive'a można wyświetlać płynnie nawet filmy w trybie 1080p. Urządzenie bez problemu odtwarza filmy MOV czy WMV, ale niestety nie rozpoznaje formatu MKV, który w internecie jest bardzo popularny.

PLUSY | MINUSY

- (+) Odtwarzanie większości formatów
- (+) Szybki port USB
- (+) Intuicyjne menu po polsku
- (+) EasyLink – jeden pilot do wielu urządzeń
- (–) Kłopotliwe wyświetlanie napisów w filmach DivX

Philips odtwarza wszystkie formaty, także DivX oraz XviD, filmów standardowej rozdzielczości. Natomiast próba odtworzenia filmu wykorzystującego dodatkowo kompresję GMC zakończy się komunikatem o braku obsługi tego formatu.

Odtwarzacz wyświetla też polskie napisy w filmach, ale w przypadku DivX, XviD czy WMV jest to kłopotliwe. Za każdym razem na początku odtwarzania filmu trzeba jednym przyciskiem na pilocie włączyć wyświetlanie napisów, a także w menu ustawić środkowoeuropejski zestaw znaków. Szkoda, że tych opcji nie można na stałe ustawić w menu odtwarzacza.

Funkcje mniej standardowe

Odtwarzacz BDP7300 ma znacznie więcej możliwości niż tylko odtwarzanie materiału audio i wideo, a korzystanie z tych funkcji ułatwia wygodny pilot i polskojęzyczne menu. Przede wszystkim ma port sieciowy służący do aktualizacji firmware'u, która odbywa się bezpośrednio z internetu. Port sieciowy może służyć także do wykorzystania usługi Video On Demand.

Kolejne użyteczne funkcje to np. tryb nocny, który zmniejsza różnice między dźwiękami głośnymi i cichymi, konfigurator głośników ustawiający odległości między nimi, głośność poszczególnych głośników i ich wielkość, jest też funkcja przyciemniania panelu LCD. Odtwarzacz ma także opcję EasyLink, która pozwala na sterowanie kilkoma urządzeniami za pomocą jednego pilota, co odbywa się przez HDMI.

Odtwarzacz Philipsa obsługuje nie tylko oryginalne płyty blu-ray, DVD i CD. Odtwarza także DivX-y z napisami, muzykę w formacie MP3 oraz zdjęcia.

Podsumowanie testu

Wyniki testu	
Możliwości	4,59
Wyposażenie i obsługa	4,50
Jakość obrazu i dźwięku	4,70
Gwarancja i serwis	4,60
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 4,58**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 3,63**
Parametry techniczne	
Obsługiwane formaty/kodeki wideo	DVD i blu-ray; MPEG-2, DivX, XviD, MOV, WMV (w tym H.264)
Obsługiwane formaty audio	Audio CD, MP3, WMA
Wyjścia wideo	kompozytowe, komponentowe, HDMI
Wyjścia audio	stereo, analogowe 5.1, S/PDIF optyczne, S/PDIF elektryczne
Obsługiwane strony kodowe	TXT, DVD Sub, Micro DVD, SSA, SMI, SRT, inne
Wymiary	438x58x310 mm
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	1050 zł
Cena u dostawcy	1299 zł
Do testu dostarczył	Philips, www.philips.pl

PREMIERA
FILM: najnowsze zwiastuny
KÓŁKA:
SZKOŁA JAZDY
GRY: pecety i konsole
PAPARAZZI: gwiazdy, jakich nie znacie
PRAWDA:ca
kino: REPERTUARY
HOROSKOP: to będzie dobry rok
PIŁKA NOŻNA
RELACJE NA ŻYWO
COELHO: rozmowa
SEAL: wywiad
dzień z życia gwiazd
SIOSTRY RADWAŃSKIE:
KOŁTON: o sporcie
Tusk
bez taryfy ulgowej: felietony
ŚWIĄTECZNE PREZENTY: praktyczny przewodnik
POGODA: cała Polska
TELDA: hossa z bessa
ONY: Ziemkiewicz

INTERIA.PL
więcej niż się spodziewasz

Kupię, sprzedam, zamienię

W polskim internecie pełno jest mniejszych lub większych serwisów z drobnymi ogłoszeniami. Wzięliśmy pod lupę te najpopularniejsze. Zobacz, gdzie warto wystawić swoją ofertę lub poszukać prawdziwej okazji.

Podstawowe informacje

- Zalety internetowych tablic z ogłoszeniami
- Opis ważnych funkcji serwisów z ofertami
- Test 4 najpopularniejszych polskich serwisów z drobnymi ogłoszeniami

Internetowe tablice ogłoszeń mają kilka zalet, które przynoszą im sporą popularność. Najistotniejsze jest to, że każdy może za darmo i w dowolnej chwili zamieścić swoje ogłoszenie i dotrzeć z ofertą do setek tysięcy potencjalnych klientów. Nie trzeba wypełniać i wysyłać papierowych formularzy. Wystarczy odwiedzić stronę, zarejestrować się i wypełnić formularz zgłoszeniowy. Następnie pozostaje już tylko wgrać zdjęcie (jeżeli chcemy) oraz wpisać cenę towaru czy usługi. Wszystko trwa zaledwie kilka lub kilkanaście minut. Siłą internetowych serwisów z ogłoszeniami jest także możliwość atrakcyjnej prezentacji towaru (szczegółowy opis, duże zdjęcia oraz dokładny podział na kategorie).

Oczywiście nawet najbardziej funkcjonalny mechanizm sam nie kupi naszego artykułu czy usługi. Potrzebni są klienci, którzy będą odwiedzali dany serwis. Dlatego odpowiednie funkcje oraz intuicyjna obsługa muszą być zapewnione także zainteresowanym kupnem internautom. Kupujący powinni mieć do dyspozycji zaawansowaną wyszukiwarkę, która ułatwia poruszanie się w setkach tysięcy ogłoszeń. Przydatne są także notesy i tzw. przechowalnie, w których można zachowywać interesujące oferty, czy powiadamiacze informujące o wybranych ogłoszeniach (wg określonych wcześniej kryteriów).

Cechy dobrego serwisu z ogłoszeniami

WYGODA I INTUICYJNA OBSŁUGA
Każda witryna z ofertami powinna być przejrzysta i łatwa w nawigacji.

PODZIAŁ I WYSZUKIWARKA
W gąszczu ogłoszeń łatwo się zgubić, dlatego przydatny jest ich logiczny podział na kategorie. Dużym plusem jest precyzyjna i zaawansowana wyszukiwarka.

DODATKOWE OPCJE
Każdy użytkownik spojrzy przychylnym okiem na ciekawe funkcje. Na przykład przechowalnia interesujących nas ogłoszeń oraz powiadamiacz.

KREATOR NOWEJ OFERTY
Czasami chcemy nie tylko coś kupić, ale i sprzedać. Wtedy mamy do czynienia z mechanizmem zamieszczania oferty. Powinien mieć formę kreatora oraz umożliwiać dodawanie istotnych informacji oraz zdjęć.

Moim zdaniem

Paweł Bijata
redaktor działu INTERNET

Ogólny miszmasz, ale zaglądam na tego typu witryny przede wszystkim po to, żeby się zorientować w cenie używanego towaru, przejrzeć oferowane usługi, szukać okazji czy samemu coś sprzedać. Praktycznie za darmo i bez zbędnych prowizji. Przyznam jednak, że dla mnie ten sposób kupna i sprzedaży jest tylko uzupełnieniem popularnego serwisu aukcyjnego.

Serwis Alegratka pobiera od nowych użytkowników opłatę w wysokości 1,22 złotego, potem zamieszczanie ogłoszeń jest darmowe. Abonament jest ważny przez cały rok.

W witrynie Kupsprzedaj można nie tylko edytować swoje ogłoszenie, ale także w każdej chwili podbić ofertę (w wynikach wyszukiwania) lub ją wyróżnić.

Podsumowanie testu

Przetestowaliśmy cztery popularne serwisy z drobnymi ogłoszeniami. Wzięliśmy pod uwagę ich zasięg, wygodę obsługi, intuicyjność, sprawdziliśmy funkcje dostępne zarówno dla kupujących, jak i sprzedających oraz zweryfikowaliśmy rzeczywiste opłaty.

Wygodna obsługa

Podczas testu dużą wagę przywiązaliśmy do sposobu obsługi serwisu. Z jednej strony zwróciliśmy uwagę na proces zamieszczania ogłoszenia oraz jego prezentacji. Z drugiej na sposób poruszania się po witrynie oraz odpowiednie skatalogowanie ofert i ich wyszukiwanie. Zdecydowanie najlepiej wypada Kupsprzedaj, gdzie nawigowanie po zawartości strony jest bardzo wygodne, interfejs przejrzysty i czytelny. Dużym plusem (także w Alegratka) jest informacja o tym, w jakim miejscu się znajdujemy (ścieżka dostępu, którą można klikać) oraz niewielki panel kategorii, który sprawia, że przemieszczanie się między działami jest jeszcze wygodniejsze. W zamieszczaniu ofert pomagają wbudowane kreatory, które krok po kroku prowadzą użytkownika.

Drugim sposobem na odnalezienie interesującej oferty jest wyszukiwarka. Zdecydowanie nie wystarczy prosty mechanizm zamieszczony na stronie głównej. Użytkownik musi mieć dostęp do zaawansowanego mechanizmu. Im więcej kryteriów poszukiwania, tym lepiej. Oczywiście nie ze wszystkich trzeba korzystać, ale kluczowe słowo, region, kategoria, cena to pozycje obowiązkowe. Drugą stroną medalu jest natomiast trafność wyświetlonych wyników, które powinny w jak największym stopniu odpowiadać zapytaniu. Najlepiej sprawdza się w tym wyszukiwarka Alegratka. Nieco gorzej wypada mechanizm Kupsprzedaj.

Prezentacja ogłoszenia i wyników

Istotne jest, aby do każdego ogłoszenia (obok szczegółowego opisu) można było dodać zdjęcie przedmiotu (miniaturka zdjęcia powinna się wyświetlać na liście wyników). Dobrze jest, gdy wyniki można sortować na kilka sposobów: według daty dodania, nazwy, regionu czy ceny. Dodatkowym plusem jest możliwość filtrowania rekordów.

Serwisy kuszą perspektywą bezpłatnych ogłoszeń. Postanowiliśmy sprawdzić, jak jest w rzeczywistości. Okazuje się, że darmowe oferty możemy wystawić wszędzie, jednak z pewnymi ograniczeniami. Na przykład serwis Kupsprzedaj nie pobiera opłat za umieszczanie treści we wszystkich kategoriach oprócz działu Maszyny, ważność oferty to 30 dni. Alegratka wymaga rocznej aktywacji w kwocie 1,22 zł (płatne SMS-em), dopiero po tej czynności otrzymujemy możliwość zamieszczania ogłoszeń przez cały rok. Najmniej korzystne warunki oferuje witryna Darmoweogłoszenia, gdzie bezpłatne ogłoszenie jest aktywowane tylko na 24 godziny, dłuższa emisja wymaga wniesienia opłaty w wysokości od 1,22 zł do 6,10 zł. Inną kwestią są dodatkowe wyróżnienia naszej oferty. Może być pogrubiona, oddzielona ramką lub prezentowana w jeszcze innej formie (zależnie od serwisu). Dostępne są także opcje (płatne) podbijania pozycji swojego ogłoszenia na liście wyników wyszukiwania.

Katalog i wyszukiwarka

Bardzo ważnymi elementami w testowanych serwisach są: katalog i wyszukiwarka. Od tych dwóch narzędzi zależy szybkie i bezproblemowe dotarcie do interesującej nas oferty. Dzięki odpowiednim kategoriom w katalogu możemy ręcznie krok po kroku przejść do wybranych ogłoszeń. Na przykład w Kupsprzedaj wyodrębniono 20 głównych kategorii, które podzielono na bardziej szczegółowe działy. Dostęp do większości uzyskujemy już ze strony głównej, co jest bardzo wygodnym rozwiązaniem. Dla porównania w serwisie Alegratka na stronie startowej są tylko główne kategorie, które musimy otwierać na następnej stronie. Co za tym idzie? Zawsze musimy pamiętać, w której głównej kategorii znajduje się dany dział.

Dodatkowe funkcje i możliwości

Przydatne są dodatkowe funkcje oferowane przez serwisy. Zdecydowanym plusem jest opcja przechowalni czy możliwość zapisywania przeglądanych ogłoszeń. Te narzędzia najlepiej funkcjonują w Kupsprzedaj i Alegratka. Podczas wertowania setek ofert czasami trudno zapamiętać, gdzie znaleźliśmy interesujące ogłoszenie, dlatego powinniśmy mieć możliwość zapisania go w dowolnej chwili. Później możemy już tylko otworzyć zbiór zanotowanych ogłoszeń (nie trzeba ich pamiętać).

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

REKLAMA

1. miejsce Kupsprzedaj

NAJLEPSZA JAKOŚĆ PC Format 11/2009

Zwycięzcę testu wyróżnia przede wszystkim przejrzysty i czytelny wygląd, wygodna obsługa oraz wszystkie potrzebne funkcje. Warto wspomnieć, że w serwisie nie ponosimy nawet symbolicznych opłat. Wchodzimy, rejestrujemy się i już możemy sprzedawać. Czas emisji darmowego ogłoszenia to 30 dni.

Ocena: jakość
Bardzo dobry 4,72

Adres:
www.kupsprzedaj.pl

PLUSY
- Duża liczba ogłoszeń
- Brak opłat
- Dodatkowe funkcje

MINUSY
- Czasami nieprecyzyjna wyszukiwarka

2. miejsce Alegratka

Testowany serwis wchodzi w skład potężnego polskiego portalu z ogłoszeniami Gratka.pl. Na plus należy zaliczyć dużą bazę ogłoszeń. Do dyspozycji oddano funkcjonalną i skuteczną wyszukiwarkę. Ogłoszenia emitujemy za darmo, jednak dopiero po aktywacji konta, która kosztuje 1,22 zł rocznie.

Ocena: jakość
Bardzo dobry 4,52

Adres:
www.ale.gratka.pl

PLUSY
- Duża liczba ogłoszeń
- Autoposzukiwacz zleceń
- Wygodna obsługa

MINUSY
- Płatna aktywacja konta

3. miejsce Darmoweogłoszenia

Na stronie Darmoweogłoszenia brakuje dodatkowych narzędzi, takich jak chociażby przechowalnia. Minusem jest krótki (darmowy) czas emisji ogłoszenia – 24 godziny, to zdecydowanie za mało. Za przedłużenie okresu trzeba płacić. Ciekawym rozwiązaniem jest możliwość tworzenia wizytówek dla firm.

Ocena: jakość
Dobry 4,08

Adres:
www.darmoweogloszenia.pl

PLUSY
- Kreator tworzenia ogłoszeń
- Wizytówki dla firm

MINUSY
- Darmowe ogłoszenie tylko na 24h
- Brak dodatkowych funkcji

4. miejsce Ogłoszenia Interpress

Dość duży serwis z ogłoszeniami (w bazie ponad 70 tys. anonsów). Niestety brakuje pomocy oraz odnośnika do regulaminu określającego warunki korzystania z usługi. Zasady poznajemy dopiero podczas publikacji ogłoszenia. Oferta publikowana jest automatycznie na okres 90 dni.

Ocena: jakość
Dobry 3,98

Adres:
www.interpress.net.pl

PLUSY
- Duża liczba ogłoszeń
- Długi czas emisji ogłoszenia

MINUSY
- Brak pomocy
- Brak zaawansowanej wyszukiwarki

Wyniki testu serwisów z ogłoszeniami

		1. miejsce		2. miejsce		3. miejsce		4. miejsce	
Nazwa serwisu	**Waga**	**Kupsprzedaj**	**Ocena**	**Alegratka**	**Ocena**	**Darmoweogłoszenia**	**Ocena**	**Ogłoszenia Interpress**	**Ocena**
Strona WWW		www.kupsprzedaj.pl		www.ale.gratka.pl		www.darmoweogloszenia.pl		www.interpress.net.pl	
Pomoc i obsługa									
Obsługa witryny (intuicyjność)	8%	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	4,80	dobra	4,49	dobra	4,49
Nawigacja po stronie	5%	bardzo dobra, intuicyjna nawigacja, mały panel kategorii	5,00	dobra, intuicyjna nawigacja, informacja „Jesteś tutaj", mały panel kategorii	5,00	dobra, dość intuicyjna nawigacja, informacja „Jesteś tutaj", szybki powrót	4,30	dobra, intuicyjna nawigacja, informacja „Jesteś tutaj", mały panel kategorii	4,60
Interfejs i oprawa graficzna serwisu	4%	bardzo dobra, przejrzysta i czytelna, dobry rozkład	5,00	dobra, przejrzysta i czytelna, dobry rozkład	4,90	bardzo dobra, dość przejrzysta i czytelna, dobry rozkład	4,50	bardzo dobra, dość przejrzysta i czytelna, dobry rozkład	4,50
Pomoc	2%	bardzo dobra	5,30	dobra	4,80	bardzo dobra	4,00	brak	1,00
Reklamy (uciążliwość, liczba)	1%	banery statyczne, reklamy Google (nieuciążliwe)	5,00	banery statyczne (nieuciążliwe)	5,00	banery statyczne, reklamy Google (nieuciążliwe), pasek serwisu Kraj24.pl	4,90	reklamy Google (nieuciążliwe)	5,00
Pomoc i obsługa suma	**20%**	**ocena pośrednia**	**5,03**	**ocena pośrednia**	**4,88**	**ocena pośrednia**	**4,42**	**ocena pośrednia**	**4,20**
Zawartość serwisu i funkcje									
Liczba kategorii	10%	205 tys.	4,27	113 tys.	2,76	74 tys.	2,13	70 tys.	2,24
Liczba kategorii	10%	20 głównych, dużo podkategorii, dział Pozostałe w każdej kategorii	4,20	20 głównych, dużo podkategorii, dział Pozostałe w każdej kategorii	4,20	18 głównych, podkategorie dostępne z podstron,	4,20	22 głównych, podkategorie nie są dostępne ze strony głównej	4,70
Aktualność bazy	5%	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00
Dodatkowe funkcje (powiadamiacz)	8%	strony dla sprzedawców, powiadamiacz	5,00	autoposzukiwacz zleceń, Mój krąg	5,00	wizytówki dla firm, rankingi	4,00	brak funkcji	1,00
Schowek (przechowalnia, obserwowane)	5%	funkcja schowka (przechowywania),	5,00	przechowalnia (Notatnik)	5,00	brak funkcji	2,00	Notatnik	5,00
Ocena wyszukiwarki	8%	podstawowa z geolokalizacją, zaawansowane funkcje wyszukiwania; wyszukiwarka czasami nieprecyzyjna	4,30	podstawowa, zaawansowane funkcje wyszukiwania, wyszukiwarka precyzyjna	4,50	podstawowa, zaawansowane funkcje wyszukiwania	4,60	podstawowa z funkcją geolokalizacji i przeszukiwania opisów	3,80
Wyniki (wyświetlanie, sortowanie, filtrowanie)	5%	lista wyników czytelna, miniaturka zdjęcia, podstawowe informacje na liście, możliwe sortowanie, możliwe filtrowanie (cena, słowo kluczowe, region)	5,00	lista wyników czytelna, miniaturka zdjęcia, podstawowe informacje na liście, możliwe sortowanie według nazwy, ceny, daty dodania, nie ma filtrowania	4,70	lista wyników czytelna, miniaturka zdjęcia, podstawowe informacje na liście, brak sortowania, brak filtrowania	3,50	lista wyników czytelna, miniaturka zdjęcia, podstawowe informacje na liście, sortowanie według tytułu, daty, ceny	4,30
Opłaty	5%	brak opłat, darmowe ogłoszenia z wyjątkiem działu maszyny	5,00	ogłoszenia darmowe, roczna aktywacja konta 1,22 zł	4,70	ogłoszenie darmowe na 24 godziny, dłuższa emisja po wniesieniu opłaty	3,80	ogłoszenie darmowe bezterminowo	5,00
Dodatkowe wyróżnienia ogłoszenia	5%	możliwe, płatne np. Premium (od 11 do 15 zł), MAX, wyróżnienie od 3 do 3,5 zł	5,00	możliwe, płatne poprzez SMS lub wykupienie specjalnych kodów	4,90	możliwe, płatne np. wyróżnienie, ogłoszenie VIP	5,00	możliwe promowanie ogłoszeń już od 5 złotych	5,00
Proces zamieszczania ogłoszenia (trudność, możliwości)	5%	bardzo łatwy, jest kreator tworzenia ogłoszenia, darmowe ogłoszenie aktywowane na 30 dni	5,00	bardzo łatwy, jest kreator tworzenia ogłoszenia	5,00	bardzo łatwy, jest kreator tworzenia ogłoszenia, darmowe ogłoszenie aktywowane na 24 h	5,00	bardzo łatwy, kreator tworzenia ogłoszenia, darmowe ogłoszenie aktywowane bezterminowo	5,00
Zawartość ogłoszenia	8%	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00
Konto w serwisie	6%	funkcjonalne	4,00	funkcjonalne	4,00	dość funkcjonalne	3,80	dość funkcjonalne	3,80
Zawartość serwisu i funkcje suma	**80%**	**ocena pośrednia**	**4,64**	**ocena pośrednia**	**4,43**	**ocena pośrednia**	**3,93**	**ocena pośrednia**	**3,93**
Wynik testu									
Ocena końcowa jakość	**100%**	**bardzo dobry**	**4,72**	**bardzo dobry**	**4,52**	**dobry**	**4,08**	**dobry**	**3,98**

Oferia.pl – internetowa giełda ofert

Zlecenia i usługi

Serwis Oferia.pl to doskonałe miejsce, w którym fachowcy, studenci czy freelancerzy mają możliwość dostępu do dużej liczby potencjalnych klientów. Na łamach witryny każdy internauta może zaprezentować i sprzedać swoje umiejętności czy usługi.

Grunt to dobra prezentacja

Strona Oferia.pl jest wygodna w obsłudze, ma czytelny interfejs i ciekawe narzędzia. Portal oferuje narzędzie do kreowania wizytówki, którą można dopasować do własnych potrzeb. Warto wpisać swoje doświadczenie, umiejętności, dyplomy, odbyte kursy, osiągnięcia oraz dodać galerię zdjęć. Wizytówka to także miejsce na opinie i komentarze, wystawiane przez kontrahentów (zleceniodawców).

Jak to działa?

Zleceniodawcy mogą za darmo prezentować swoje oferty. Zlecenia są przeróżne, od wyprowadzenia psa przez porządki w ogródku po budowę domu. Jeżeli wykonawca jest zainteresowany zrealizowaniem zamówienia, składa swoją ofertę. O końcowym wyborze wykonawcy decyduje oczywiście osoba czy firma, która ogłosiła ofertę. Potencjalny pracodawca z pewnością będzie się kierował ceną, doświadczeniem czy terminem wykonania zlecenia. Początkującym polecamy zestaw filmów instruktażowych pokazujących krok po kroku, jak działa Oferia.pl. Do klipów i poradników można uzyskać dostęp ze strony głównej. Warto także zwrócić uwagę na fakt, że do 30 listopada wszyscy zainteresowani wykonawcy mają okazję zamieszczać oferty swoich usług i aktywować profesjonalne wizytówki bez żadnych opłat. Warto skorzystać z okazji.

PLUSY | MINUSY

- Wygodne narzędzie do sprzedawania usług
- System ocen i komentarzy podnoszący wiarygodność
- Mało dodatkowych funkcji

Kto jest rzetelny i komu można zaufać

Podobnie jak na platformie aukcyjnej Allegro.pl, także w Oferia.pl zaimplementowano bardzo przydatny system ocen zarówno wykonawców, jak i zleceniodawców. Osoby mogą oceniać się wzajemnie, wystawiając ocenę wykonawcy podczas trwania i po zakończeniu współpracy. Oceny są przeliczane na punkty, które służą do tworzenia ogólnego rankingu najlepszych wykonawców. Opłaca się być uczciwym i pracowitym, ponieważ każdy potencjalny pracodawca zleci zadanie osobie lub firmie, która już wielokrotnie się sprawdziła.

Serwis Oferia.pl został na początku września przejęty przez portal Allegro.pl.

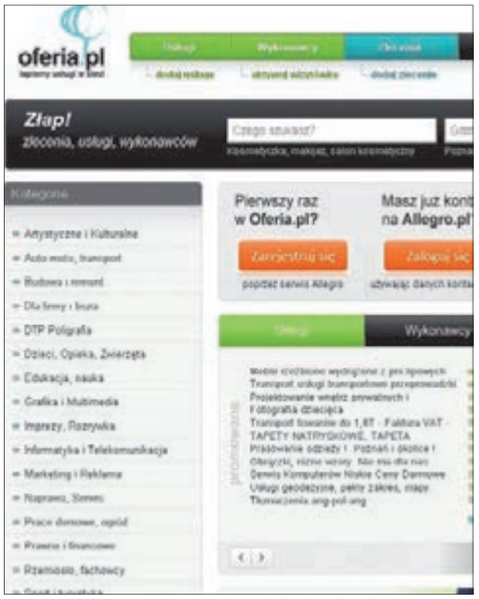

Na głównej stronie serwisu Oferia.pl udostępniono poradniki oraz filmy mające pomóc w korzystaniu z giełdy ofert.

Podsumowanie testu

Wynik testu	
Interfejs witryny	4,80
Pomoc i obsługa	4,90
Zawartość serwisu	4,20
Mechnizm działania	4,57
Dodatkowe funkcje	4,60
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 4,56**

Megatest.pl – serwis z testami i quizami

Pod ostrzałem pytań

Autorzy serwisu Megatest.pl postawili na ambitny plan budowania społeczności wokół testów, quizów i łamigłówek. Ciekawe połączenie zabawy, pogłębiania wiedzy oraz zdobywania nowych przyjaciół szybko zyskuje na popularności wśród internautów znad Wisły. Rankingi graczy i ciekawe nagrody mają dodatkowo mobilizować użytkowników do wytężonej pracy. Niestety serwis ma też kilka niedociągnięć, które warto poprawić.

Rozwiązuj testy i zbieraj punkty

Odwiedzając Megatest.pl, masz do wyboru grę bez rejestracji (dla satysfakcji) oraz rywalizację na punkty z innymi gośćmi witryny. Po założeniu konta możesz wzbogacać swój dorobek punktowy, rozwiązując testy lub dodając nowe. O tym, kto jest najlepszy i jaką liczbę punktów zgromadził, mówią rankingi zamieszczone na głównej stronie. Standardowo widocznych jest 10 pierwszych osób, jednak po rozwinięciu listy zobaczysz kilkudziesięciu kolejnych megatestowiczów. Oczywiście na najlepszych czekają wartościowe nagrody, warto się zatem starać.

PLUSY | MINUSY

- Ciekawy pomysł
- Testy wciągają na wiele godzin
- Brak zróżnicowania liczby punktów oraz skali testów

Obok rozgrywki każdy zarejestrowany użytkownik witryny może nawiązywać nowe znajomości (wystarczy wysłać zaproszenie do wybranej osoby). Każdy profil użytkownika może być opatrzony zdjęciem i krótkim opisem. Ciekawą opcją jest tworzenie prywatnych testów dla swoich znajomych. Dobrym pomysłem może być zabawa w rodzinnym gronie, z pytaniami z historii rodziny oraz własnym rankingiem.

W co gramy i czy to trudne?

W serwisie jest obecnie prawie 1000 testów w 17 różnych kategoriach (liczba sprawdzianów cały czas się zwiększa). Swoją wiedzę można sprawdzić zarówno w dziedzinie przedmiotów szkolnych, jak i ze znajomości seriali, sławnych ludzi, motoryzacji czy muzyki. Wybór jest naprawdę bogaty. Niestety niektóre testy są zbyt proste, więc nawet osoba nieposiadająca imponującej wiedzy może szybko nas prześcignąć w rankingu, wystarczy wytrwałość. Minusem jest także możliwość wielokrotnego rozwiązywania testu, co prawda za mniejszą liczbę punktów, ale kolejny raz wytrwałość może zdziałać cuda. Warto zatem pomyśleć nad zróżnicowaniem liczby otrzymywanych punktów i skali trudności testów. Za trudniejszy test należy się większa nagroda.

Więcej o nowych witrynach piszemy na 90.

Megatest.pl to świetna zabawa połączona z pożytecznym zdobywaniem wiedzy. Na najlepszych czekają ufundowane nagrody.

Podsumowanie testu

Wynik testu	
Pomoc i obsługa	4,70
Rejestracja i konto	4,68
Testy	4,20
Dodatkowe funkcje	4,34
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 4,52**

Portret z pomysłem

Chcesz zostać gwiazdą okładki popularnego magazynu, wcielić się w postać z filmu lub wstawić swoje zdjęcie na wielki billboard w centrum miasta? Pokazujemy kilka ciekawych trików, dzięki którym odpowiednio przetworzysz swoje zdjęcia. Za darmo i bez pracochłonnych zabiegów.

Wielogodzinne efekty pracy z programem graficznym można zastąpić jednym z wyspecjalizowanych serwisów oferujących nakładanie różnych efektów na zdjęcia w kilka sekund. Wystarczy wejść na jedną z proponowanych przez nas stron i wybrać interesujący efekt. Następnie załadować z dysku dowolnie wybrane zdjęcie, które zostanie automatycznie przetworzone. Utworzony plik możesz zapisać na dysku, przesłać znajomym, wykorzystać na swoim blogu lub opublikować na łamach portalu społecznościowego (Nasza-klasa, Facebook, Grono).

Serwis Photofunia oferuje dodatkowo nakładanie efektów za pomocą technologii rozpoznawania twarzy. Musisz załadować specjalną fotografię z dobrze oświetloną twarzą.

Jeżeli nie chcesz, aby twoja fotka pojawiła się w katalogu twarzy, należy to zastrzec przed wgraniem zdjęcia na serwer. Photofunia ponadto mapuje domeny krajowych internautów odwiedzających serwis do nazw państw i umieszcza ich na obrazku w przypadku tworzenia monety z wizerunkiem użytkownika.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Twoje zdjęcie na billboardzie w centrum miasta

Jeżeli nie znasz się na tworzeniu fotomontaży w profesjonalnych programach graficznych, a chciałbyś uzyskać ciekawy efekt łączenia zdjęć, skorzystaj z serwisu Photofunia 1, który np. w kilka sekund umieści twoją fotkę na budynku.

1 Otwórz witrynę 1 i przewiń stronę na sam dół. Aby ułatwić pracę i poruszanie się po serwisie, przełącz język strony na polski. Witryna zostanie automatycznie przeładowana do polskiej wersji językowej.

2 Wybierz dowolny efekt, klikając odpowiadającą mu miniaturkę zdjęcia. Zwróć uwagę na specjalne ikonki umieszczone w lewym dolnym rogu niektórych obrazów. Ikona z kamerą umożliwi stworzenie zarówno obrazu statycznego w formacie JPG, jak również animacji o rozszerzeniu **.gif**. Po wybraniu miniaturki z ikoną drukarki będziesz miał możliwość zamówienia wydruku przerobionego zdjęcia.

3 Natomiast ikona informuje o efekcie z wykorzystaniem technologii detekcji twarzy. Wybierając właśnie ten efekt, pamiętaj, aby twarz na wgrywanym zdjęciu była ujęta en face (może to być fotografia do dowodu, legitymacji lub paszportu). Jeżeli nie chcesz, aby twoja twarz pojawiła się w katalogu publicznym, zaznacz pole wyboru Moje zdjęcie nie powinno być widoczne publicznie.

4 Po wybraniu efektu otworzy się nowa strona. Kliknij przycisk Przeglądaj..., aby wgrać swoje zdjęcie. Pamiętaj, że plik musi być w formacie JPEG, GIF lub PNG, a jego waga nie może przekraczać 8 MB.

5 W wywołanym oknie wybierz z dysku odpowiednie zdjęcie, po czym kliknij przycisk Otwórz. Po chwili nastąpi automatyczne przetworzenie fotografii i nałożenie wybranego efektu. Zdjęcie jest już gotowe. Ujrzysz komunikat: All pictures are automatically deleted every two hours. który informuje o tym, że przetworzone zdjęcia są przechowywane na serwerze przez 2 godziny. Po tym czasie zostaną automatycznie usunięte.

6 Utworzoną fotografię możesz zapisać na dysku, klikając , lub zapisać jako avatar, wybierając , i wykorzystać na forum dyskusyjnym lub swoim blogu. Jeżeli chcesz uzyskać bezpośrednie linki do zdjęcia, kliknij . System automatycznie przygotuje 4 linki: w formie HTML dla stron internetowych, kod dla forów dyskusyjnych, link, który możesz przesłać w e-mailu lub przez komunikator, oraz bezpośredni link do fotki.

Opublikuj

Wciel się w rolę znanej gwiazdy filmowej

Photofunia umożliwia wykonanie fotomontażu z wykorzystaniem technologii rozpoznawania twarzy. Wystarczy zdjęcie do dowodu lub legitymacji, aby stanąć u boku filmowych gwiazd i dołączyć do grona aktorów ulubionego filmu.

1 Korzystając z serwisu Photofunia, możesz dołączyć do obsady filmowej np. „Piratów z Karaibów". Na liście efektów odszukaj ilustrację oznaczoną ikoną detekcja twarzy ■.

2 Ten efekt korzysta z technologii detekcji twarzy, dlatego na zdjęciu twarz musi być dobrze doświetlona (najlepszym przykładem będzie zdjęcie do dowodu, paszportu lub legitymacji). Następnie zaznacz postać, w którą chcesz się wcielić ■,

i naciśnij przycisk Wybierz plik. Pamiętaj, że jeżeli nie chcesz, aby twoja twarz była widoczna w publicznym katalogu, zaznacz opcję ■.

3 Jeżeli zdjęcie będzie nieodpowiednie, a system nie rozpozna na nim twarzy, zobaczysz komunikat:

Spróbuj wybrać inne zdjęcie i ponownie naciśnij przycisk Wybierz plik.

4 Gdy system rozpozna rysy twarzy na przekazywanej fotce, po chwili ujrzysz efekt końcowy ■.

Będziesz mógł zapisać zdjęcie na dysku i udostępnić fotkę znajomym (patrz krok 6 poprzedniego warsztatu).

Zostań znaną osobistością medialną

Jeżeli kiedykolwiek chciałeś zostać znanym politykiem albo sportowcem, powinieneś odwiedzić serwis LoonaPix 2. Uwaga! Serwis oferuje pełne możliwości edycji tylko w przeglądarce Internet Explorer.

1 Otwórz stronę 2 i w sekcji Face Effect kliknij odnośnik Make Your Face.

2 Na początku musisz wgrać zdjęcie na serwer. W tym celu kliknij przycisk Przeglądaj..., w nowym okienku wskaż plik, a następnie kliknij przycisk Otwórz.

3 W sekcji Select category: wybierz dowolną kategorię efektów, na przykład ■,

a niżej zostanie załadowana lista dostępnych efektów w postaci miniaturek. Aby wybrać jeden z nich, kliknij miniaturkę np. ■.

4 Teraz dopasuj twarz do nałożonego zdjęcia, korzystając z narzędzi edycyjnych znajdujących się w sekcji Tools:. Kliknij ikonę lub , aby powiększyć lub zmniejszyć swoje zdjęcie. Ikony pozwolą na obracanie twarzy, a wybierając ikonę , będziesz mógł uzyskać lustrzane odbicie twarzy. Zdjęcie możesz przesuwać kursorem myszy.

5 Po odpowiednim ustawieniu fotki możesz zapisać efekt swojej pracy. Przejdź do sekcji Save and Share result: i kliknij odnośnik Save.

6 Aplikacja wygeneruje zdjęcie gotowe do zapisania na dysku. Kliknij odnośnik Save to disk, aby pobrać zdjęcie na swój komputer.

Zmień swoją fotkę w pracę graficzną

BeFunky to serwis, który zmieni twoją fotografię w artystyczną pracę z ciekawym efektem wizualnym. W kilka sekund przygotujesz portret malowany ołówkiem lub atramentem albo kolorową fotkę w stylu kreskówki.

1 Wejdź na stronę 3 i kliknij przycisk Get started Now!. Na następnej stronie pojawi się lista dostępnych efektów w postaci miniaturek.

2 Wybierz dowolny efekt, np. ■,

i kliknij go. Wyświetli się okienko Uploader, z prośbą o załadowanie zdjęć. Okrągłe ikonki pozwalają na wybór formy przekazywania fotki. Jeżeli chcesz przekazać obraz bezpośrednio z podłączonej do komputera kamery, kliknij ■.

Zdjęcie ze swojego konta w serwisie Flickr, Facebook lub Picasa przekażesz dzięki ikonie ■. Wybierz Upload from computer, a następnie kliknij Browse Files.

3 W nowym okienku wybierz z dysku zdjęcie, które chcesz wgrać na serwer, i kliknij przycisk Otwórz.

4 Po załadowaniu fotografii do serwisu pojawi się okno Image Edit, w którym możesz obrócić fotkę, korzystając z przycisków ■,

oraz wykadrować, narzędziem ■. Kliknij OK, jeżeli chcesz zatwierdzić zmiany. Aby pominąć edycję, kliknij Skip Editing.

5 Po przetworzeniu zdjęcia powinieneś zobaczyć pierwotny efekt. W sekcji SUNBURST możesz wybrać jedną z trzech modyfikacji tego efektu. Kliknij na przykład miniaturkę ■

i poczekaj, aż efekt zostanie przeładowany.

6 Możesz zmodyfikować nałożony efekt, klikając odnośnik more options. Na pasku pojawią się suwaki

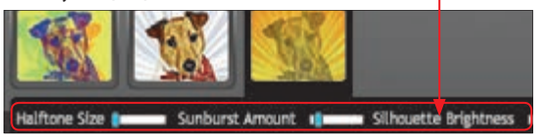

dzięki którym będziesz mógł uzyskać jeszcze lepszy wynik graficzny. Aby zatwierdzić zmiany i zobaczyć zaktualizowany efekt, kliknij przycisk Apply.

7 Teraz możesz zapisać fotkę, wybierając przycisk Save. W nowym okienku kliknij ikonę z komputerem

aby zapisać zdjęcie na dysku twojego komputera. W polu Save image as: (enter a filename) nadaj nazwę plikowi i kliknij przycisk Save. Fotka zostanie przetworzona, a po chwili zobaczysz komunikat:

Your image is ready. Click OK to download it.

informujący o poprawnym przekonwertowaniu zdjęcia. Kliknij OK, aby pobrać fotkę na dysk.

Fotografia z dawnych czasów

Serwis Yearbook Yourself 4 umożliwia przygotowanie portretu z dawnych lat. Po wyborze zdjęcia z dysku wystarczy kilka kliknięć myszą, aby zobaczyć, jak mogłeś wyglądać w latach 60., 70. lub 80. Proces nakładania jest bardzo prosty i intuicyjny.

1 Wejdź na stronę 4 i kliknij zakładkę

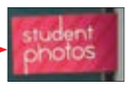

a następnie zaakceptuj oświadczenie o ukończeniu 13 lat i warunki korzystania z serwisu I am 13 years or older and agree to the Terms of Use. Załaduj z dysku wybrane zdjęcie, klikając przycisk UPLOAD PHOTOS. Jeżeli masz podłączoną do komputera kamerkę internetową, możesz z niej skorzystać w celu przechwycenia obrazu. Kliknij przycisk USE WEB CAM.

2 W nowo otwartym oknie wskaż plik, który ma być przesłany na serwer witryny. Wybrane zdjęcie należy zatwierdzić, klikając przycisk Otwórz. Zalecane jest zdjęcie do dowodu osobistego, paszportu lub legitymacji.

3 Po załadowaniu fotki pojawi się specjalny panel, w którym będziesz mógł dowolnie obrócić, przesunąć, oddalić lub przybliżyć zdjęcie. Linie pomocnicze ułatwią ustawienie fotografii w odpowiedni sposób

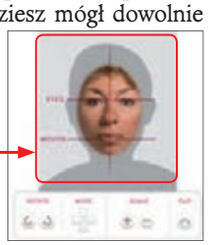

Jeżeli chcesz obrócić zdjęcie, skorzystaj z narzędzia ROTATE i ikonek ze strzałkami, i . Skalowanie zdjęcia odbywa się w sekcji SCALE za pomocą ikonek + i −. Natomiast korzystając z kursora myszy lub sekcji MOVE, możesz dowolnie przesuwać zdjęcie. Aby kontynuować proces tworzenia zdjęcia, kliknij przycisk

jeśli jesteś mężczyzną, lub przycisk

jeśli jesteś kobietą. Na tym etapie możesz również wgrać inne zdjęcia, które wykorzystasz przy komponowaniu zdjęć grupowych. W tym celu kliknij przycisk + ADD ANOTHER PHOTO.

4 System automatycznie przydzieli jedną z propozycji z bazy gotowych zdjęć. Jeżeli jednak chcesz zobaczyć, jak będziesz wyglądać w innej kompozycji, skorzystaj z linii czasu z latami 1966 i wybierz odpowiedni dla ciebie rok.

5 Kliknij przycisk ADJUST / CHANGE IMAGE w celu edycji i dostosowania zdjęcia dla uzyskania lepszego efektu. Podobnie jak w kroku 2 możesz obracać, przesuwać, oddalać lub przybliżać fotografię. Dodatkowo masz możliwość regulacji jasności skóry za pomocą suwaka:

Zmiany zostają automatycznie zatwierdzone. Aby zakończyć edycję fotografii, kliknij ×.

6 Poprawione zdjęcie możesz już zapisać na dysku, klikając przycisk SAVE. Jeżeli chcesz w szybki sposób umieścić utworzone zdjęcie na

Facebooku, kliknij przycisk ADD TO FACEBOOK. Zdjęcie możesz udostępnić znajomym, klikając SHARE. W nowym oknie, IMAGE PREVIEW, w polu Your Name wpisz swoje imię i kliknij CONTINUE.

7 Teraz możesz przesłać zdjęcie przyjaciołom. W tym celu wpisz adresy swoich znajomych w polu Your Friends' E-mail Address(es) i naciśnij przycisk SEND. Możesz też skorzystać z linku bezpośredniego albo umieścić zdjęcie na swojej stronie WWW lub blogu, korzystając z kodu html

Grupowe zdjęcie z minionych lat

W serwisach społecznościowych znajdziemy wiele zdjęć grupowych ze wspólnych imprez i zabaw. Korzystając z serwisu Yearbook Yourself, przygotujesz unikatową, czarno-białą fotkę sprzed lat.

1 Aby wykonać zdjęcie grupowe w serwisie Yearbook Yourself, kliknij zakładkę

a następnie zaakceptuj oświadczenie o ukończeniu 13 lat i warunki korzystania z serwisu jak w kroku 1 poprzedniego warsztatu.

2 Wskaż zdjęcie, które ma być załadowane na serwer, i kliknij przycisk Otwórz. Korzystając z narzędzi do obracania i skalowania zdjęcia, ustaw je w taki sposób, aby oczy i usta postaci były możliwie najbardziej zbliżone do linii pomocniczych. Następnie kliknij przycisk + ADD ANOTHER PHOTO, aby wgrać zdjęcie kolegi lub koleżanki, i powtórz krok 2. Po załadowaniu i ustawieniu zdjęć kliknij przycisk

3 Wybierz jedną z dostępnych kompozycji zdjęć, korzystając z linii czasu z datami 1960, i wybierz dowolny rok. Aby przyporządkować twarze odpowiednim postaciom, kliknij ikonę

a następnie kliknij przycisk CHANGE IMAGE. Skorzystaj z odpowiednich narzędzi w celu optymalnego ustawienia twarzy. Za pomocą suwaka

np. rozjaśnisz skórę sfotografowanych osób.

4 Utworzone zdjęcie możesz zapisać na dysku, klikając przycisk SAVE.

Adresy WWW

1. photofunia.com
2. loonapix.com
3. befunky.com
4. yearbookyourself.com
5. fotogarnek.pl
6. effmypic.com

PC Format
rozdajemy nagrody!

KONKURS SPECJALNY!
Wygraj gadżet dla siebie!

do wygrania 5 cennych nagród!

PYTANIE KONKURSOWE
Czy aparatem Sony Alpha A300 można robić zdjęcia seryjne?
A. tak B. nie
Odpowiedź wyślij SMS-em pod numer **7265** według schematu PF.SONY.X, gdzie X to prawidłowa odpowiedź (A lub B).

RÓB ZDJĘCIA LUSTRZANKĄ!

Lustrzanka cyfrowa Sony Alpha A300

Lustrzanka cyfrowa Sony Alpha A300 została wyposażona w matrycę o rozdzielczości 10,2 miliona pikseli i czułości w zakresie od 100 do 3200 ISO. Aparat jest wyposażony w system mechanicznej stabilizacji matrycy Super Steady Shot. Funkcja Quick AF View umożliwia podgląd na żywo połączony z szybkim 9-punktowym układem AF. Procesor obrazu BIONZ zapewnia doskonałą jakość zdjęć. Aparatem można robić zdjęcia seryjne z maksymalną prędkością 3 kl./sekundę. Monitor LCD o przekątnej 2,7 cala i rozdzielczości 230 000 punktów można wychylić w zakresie od 130° w górę do 40° w dół, co umożliwia robienie nietypowych ujęć. Aparat współpracuje z pełną gamą obiektywów Konica Minolta AF, Minolta AF oraz Sony Alpha, w tym obiektywami typu G i Carl Zeiss. **Wartość nagrody 1856 zł.**

PRZEŁĄCZ SIĘ NA GTX 275!

Karta graficzna GeForce
with CUDA GTX 275 Gigabyte 896MB 2xDVI (PCI-E)

Karta jest wyposażona w sprawdzony chipset GeForce firmy nVidia. Na karcie zastosowano pamięć GDDR3 z 448-bitową szyną pamięci. Pamięć ma wielkość 896 MB. Karta podłączona jest do komputera poprzez złącze PCI-Express x16. Taktowanie rdzenia wynosi 660 MHz. Taktowanie pamięci wynosi 2400 MHz. Konfiguracja karty zapewnia wysoką jakość renderingu. **Wartość nagrody 819 zł.**

PYTANIE KONKURSOWE
Producentem chipsetu GeForce jest firma...
A. AMD B. nVidia
Odpowiedź wyślij SMS-em pod numer **7265** według schematu PF.KARTA.X, gdzie X to prawidłowa odpowiedź (A lub B).

PYTANIE KONKURSOWE
W jaki mikrofon zostały wyposażone słuchawki Razer Carcharis?
A. kierunkowy B. stereo
Odpowiedź wyślij SMS-em pod numer **7265** według schematu PF.RAZER.X, gdzie X to prawidłowa odpowiedź (A lub B).

ZAŁÓŻ SŁUCHAWKI Z BASEM!

Słuchawki Razer Carcharias

Obdarzone egzotyczną nazwą Razer Carcharias to słuchawki stereo stworzone z myślą o profesjonalnych graczach i przeznaczone do naprawdę hardkorowego grania. Komfort użytkowania nawet podczas najdłuższych meczów zapewniają duże miękkie muszle z osadzonymi wewnątrz 40-milimetrowymi głośnikami oraz elastyczny pałąk kierunkowego mikrofonu, który można regulować w zakresie 270 stopni. Wygoda to jednak niejedyna zaleta Carcharias. Słuchawki te odznaczają się bowiem dużą czystością dźwięku oraz głębokim, wyrazistym basem – w sam raz, by rozkoszować się okrzykami ustrzelonych łbów. **Wartość nagrody 269 zł.**

PYTANIE KONKURSOWE
Co w modelarstwie oznacza skrót RC?
A. radio control
B. rajdy ciężarówek
Odpowiedź wyślij SMS-em pod numer **7265** według schematu PF.SUBARU.X, gdzie X to prawidłowa odpowiedź (A lub B).

POCZUJ RAJDOWE EMOCJE! SUBARU DO WYGRANIA!

Subaru Impreza WRC 2008
model zdalnie sterowany (RC), ładowarka, akumulator i baterie.

Zdalnie sterowany model samochodu Subaru Impreza WRC 2008 jest gotowy do jazdy (RTR). Model firmy Tamiya spoczywa na podwoziu TT-01 i został wyposażony w przednie światła LED. Samochód Subaru Impreza WRC 2008, prowadzony przez Petera Solberga, zadebiutował podczas rajdu Akropolis. Zestaw zawiera akumulator, ładowarkę oraz baterie do aparatury sterującej. **Wartość nagrody 1099 zł.**

WYGRYWAJ Z DRAPIEŻNĄ MAMBĄ!

Myszka Razer Mamba dla graczy

Razer Mamba to pierwsza profesjonalna myszka bezprzewodowa dla graczy. Umożliwia grę zarówno w trybie zdalnym w częstotliwości 2,4 GHz, jak i po podpięciu kabla USB. Gryzoń zachowuje czas próbkowania na poziomie 1 ms w obu trybach pracy – to unikatowa cecha na rynku! Mamba została ponadto wyposażona w laserowy sensor o wysokiej czułości maksymalnej 5600 dpi i akceleracji rzędu 50 g, czyli ponad 5 metrów na sekundę. Zapewnia to precyzję szczególnie przydatną podczas zabawy w sieciowych shooterach. Co więcej, dzięki technologii Razer Synapse On-Board Memory wszelkie ustawienia przechowywane są w pamięci wewnętrznej myszy. Po podłączeniu do innego komputera nie trzeba instalować dodatkowych sterowników ani konfigurować urządzenia! **Wartość nagrody 459 zł.**

PYTANIE KONKURSOWE
Czy mamba to...
A. pająk B. wąż?
Odpowiedź wyślij SMS-em pod numer **7265** według schematu PF.MAMBA.X, gdzie X to prawidłowa odpowiedź (A lub B).

Na SMS-y czekamy do 8.11.2009, koszt SMS-a to: 2 zł / 2,44 zł z VAT, www.regulaminy.pl

CD 11/2009
Grupa: INTERNET
■ WASTE 1.7
program do tworzenia sieci P2P między niewielkimi grupami znajomych internautów
■ GuildFTPd 0.999.14
aplikacja to tworzenia własnego serwera FTP

Ogromny załącznik

Łącza internetowe, o stale rosnącej przepustowości, nie stanowią już istotnej bariery w przesyłaniu dużych plików przez internet. Zobacz, jak wysłać film czy album ze zdjęciami.

Przesłanie przez internet kilku zdjęć czy plików MP3 nie jest wyzwaniem. Problem pojawia się wtedy, gdy plik czy katalog okazuje się za duży, aby go dołączyć do wiadomości e-mailowej. Wtedy warto mieć przygotowanych kilka rozwiązań, które pozwolą wygodnie, szybko i za darmo przetransferować plik lub umieścić go na serwerze (z którego będzie mogło go pobierać wiele osób). Pokazujemy kilka najciekawszych i funkcjonalnych sposobów przesyłania większych plików w internecie.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Kompresuj lub dziel pliki

■ ZMNIEJSZ ROZMIAR

Przed wysłaniem pliku na serwer warto go skompresować chociażby do archiwum w formacie ZIP (może je otworzyć każdy posiadacz Windows). Dzięki temu zmniejszasz plik.

■ PODZIEL NAJWIĘKSZE

Możesz także połączyć w jeden element kilka mniejszych plików lub cały folder. Pamiętaj także, że większe pliki można podzielić (np. film, który ma 750 MB, możesz podzielić na 3 części i wysłać na serwis hostujący, gdzie maksymalny rozmiar jednego pliku to 250 MB).

■ UŻYJ WinRAR

Plik najłatwiej podzielić za pomocą aplikacji WinRAR. Możesz wpisać wymaganą wielkość, a program sam podzieli plik.

Przesyłanie pliku za pomocą przeglądarki WWW

Najprostszym sposobem przesłania pliku jest skorzystanie z wyspecjalizowanego serwisu. Wielkość przestrzeni dyskowej oraz jednorazowej przesyłki określa regulamin danej witryny. Warto także zwrócić uwagę, jakie usługi są darmowe. Często po wykupieniu konta zwiększa się przestrzeń na dysku oraz szybkość transferu. Pokażemy, jak skorzystać z darmowego serwisu WyślijTo. Wielkość jednego pliku nie może przekraczać 250 MB, a łączny rozmiar zgromadzonych danych – 1 GB. W tabeli „Przykładowe serwisy do przesyłania plików" pokazujemy inne witryny, z których się korzysta w bardzo podobny sposób.

1 Otwórz witrynę 1. Warto założyć konto w serwisie, ponieważ niezalogowani użytkownicy mogą wysłać jednorazowo plik o wielkości 100 MB, a po rejestracji wartość rośnie do 250 MB i łączny rozmiar przestrzeni na dane do 1 GB. Kliknij odnośnik Załóż konto.

2 Wypełnij formularz rejestracyjny (wpisz login, hasło oraz poprawny adres e-mailowy), zaznacz pole obok:

Akceptuję Regulamin serwisu WyslijTo.pl

i kliknij Rejestruj. Następnie odbierz pocztę i kliknij odnośnik aktywacyjny zawarty w treści wiadomości. Teraz możesz się już zalogować na witrynie, korzystając z danych, które podałeś podczas rejestracji.

3 Aby wybrać plik, który chcesz wysłać, kliknij przycisk Dodaj / Wyślij plik. W pierwsze pole wpisz swój adres e-mailowy. W drugie – adres odbiorcy lub odbiorców (dzięki temu wytypowane przez ciebie osoby dostaną odnośnik do pliku wprost na skrzynkę pocztową). Następnie kliknij przycisk Wybierz... i w wywołanym oknie wskaż plik, który chcesz wysłać.

4 Poniżej w pole ■

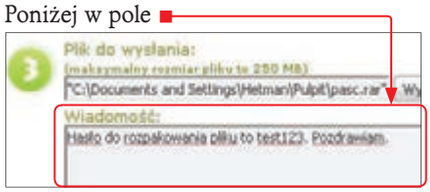

możesz wpisać informację dla osób pobierających dane. Serwis umożliwia zablokowanie dostępu do pliku hasłem. Możesz je wpisać w pole ■.

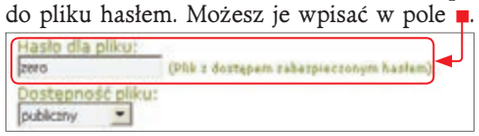

Możesz także zostawić tę rubrykę pustą.

5 Z listy Dostępność pliku: wybierz status danych, które wysyłasz. Do wyboru masz plik publiczny (wszyscy użytkownicy serwisu będą mieli do niego dostęp), dla znajomych (tylko dla osób z twojej listy) oraz prywatny (dostęp masz tylko ty). Kliknij przycisk Wyślij. Poczekaj, aż mechanizm zakończy wysyłanie pliku. Postęp widzisz w oknie przeglądarki ■.

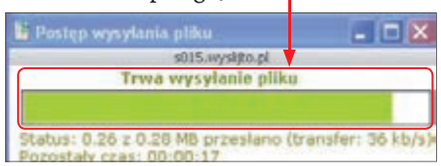

Nie zamykaj okna przed ukończeniem zadania.

6 Na ekranie zobaczysz komunikat:

Ładowanie pliku powiodło się
Plik pasc.rar został pomyślnie wysłany na serwer

o ukończonym procesie ładowania pliku. Widzisz też bezpośredni odnośnik do wgranego pliku (ten sam odnośnik dostaniesz ty i twoi znajomi na skrzynkę pocztową). Możesz go skopiować. Poniżej zobaczysz także istotną wiadomość:

Aby usunąć plik skorzystaj z linka:

Jest to link do usuwania przesłanych danych. Warto go skopiować i zapisać.

Podręczna składnica Gmail

Coraz większe pojemności darmowych skrzynek pocztowych możesz wykorzystać do przechowywania i udostępniania plików. Na przykład technologia P2M pozwala na dzielenie się filmami i muzyką z dowolną liczbą internautów. Innym rozwiązaniem wykorzystującym darmową pocztę jest aplikacja GMailFS, która tworzy z konta Gmail wirtualny dysk twardy o pojemności ponad 6 GB. Ograniczeniem jest wielkość jednego przesłanego pliku. Może on mieć maksymalnie 20 MB. Jednak dzięki aplikacjom do automatycznego dzielenia i scalania plików możesz przesłać na taki dysk naprawdę duży plik. Aplikację możesz przenosić na pamięci podręcznej flash.

1 Aplikację GMailFS możesz pobrać ze strony 2. Aby zainstalować narzędzie, wystarczy rozpakować pobrany plik. Kliknij ikonę . Następnie wyświetl zawartość Mój komputer. Zobaczysz w nim ikonę dysku GMail Drive.

2 Kliknij dwukrotnie ikonę wirtualnego dysku. Na ekranie zobaczysz okno logowania do skrzynki Gmail:

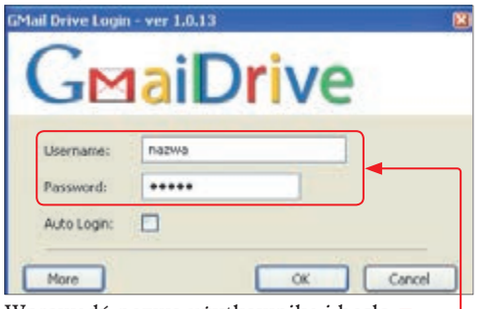

Wprowadź nazwę użytkownika i hasło. Kliknij przycisk OK. Od tej chwili możesz otworzyć dysk i kopiować do niego dane tak, jak na zwykły dysk.

3 Do kopiowania możesz wykorzystywać metodę przeciągnij i upuść. Pamiętaj, że rozmiar jednego pliku nie może przekroczyć 20 GB. W przypadku większych rozmiarów najlepiej podzielić plik na części (patrz ramka „Kompresuj lub dziel pliki").

4 Po przeciągnięciu pliku do folderu GMail Drive rozpocznie się przenoszenie danych do twojej skrzynki pocztowej:

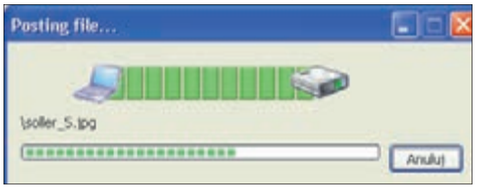

Poczekaj, aż zadanie zostanie zakończone i pliki znajdą się na serwerze.

5 Od tej chwili masz dostęp do wgranych plików z każdego komputera podłączonego do internetu. Nie musisz mieć zainstalowanej aplikacji GMailFS, wystarczy zwykła przeglądarka stron WWW. Zaloguj się na swoje konto w usłudze pocztowej Gmail. W folderze odebranych wiadomości twoje pliki będą widoczne jako załączniki do odebranych wiadomości:

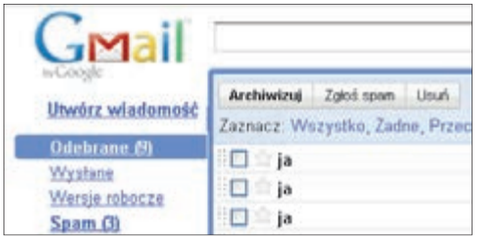

Adresy internetowe

1 www.wyslijto.pl 2 www.viksoe.dk/code/gmail.htm

Sposoby wysyłania dużych plików

POCZTA ELEKTRONICZNA

Większość darmowych skrzynek pocztowych ogranicza wielkość załącznika do 20 MB (czasami nawet 10 MB). Jednym z wyjątków jest poczta z portalu o2.pl, gdzie możesz dołączyć plik o wielkości 100 MB. Przesyłanie danych pocztą sprawdza się przede wszystkim przy pojedynczych plikach MP3, zdjęciach czy dokumentach.

SERWISY HOSTUJĄCE

Do przesyłania większych plików doskonale się nadają witryny hostujące dane. Wystarczy wysłać plik (nawet 10 GB) i skopiować wygenerowany odnośnik. Każda osoba, która wklei link w pole adresu przeglądarki WWW, będzie mogła pobrać dane. Sposób jest przydatny podczas udostępniania większych filmów i folderów ze zdjęciami grupie znajomych osób.

WŁASNY SERWER FTP

Ciekawą metodą udostępniania plików jest własny serwer FTP, który skonfigurujesz na swoim komputerze. Wystarczy wyodrębnić katalog, wgrać do niego dane i zostawić włączony komputer. W takim przypadku osoba, której prześlesz dane dostępowe (login i hasło), będzie mogła w dowolnej chwili pobrać pliki.

P2P I P2M

W sieci istnieje także możliwość stworzenia własnej sieci P2P, tylko dla swoich znajomych. Służy do tego np. aplikacja Waste (dostępna na płycie dołączonej do PC Formatu). Możesz także wykorzystać darmowe skrzynki pocztowe i publikować pliki dla szerszego grona internautów. Taka technologia nazywa się P2M i jest obsługiwana przez specjalizowane narzędzia, takie jak: MoorHunt czy Peer2Mail.

Przykładowe serwisy do przesyłania plików

Adres WWW serwisu	Wielkość jednej przesyłki	Łączna przestrzeń na użytkownika	Darmowy
www.odsiebie.com	100 MB	nielimitowana	tak
www.przeklej.pl	500 MB	5 GB	tak
www.mediafire.com	100 MB (10 GB w wersji płatnej)	nielimitowana	tak
www.filesavr.com	10 GB	50 GB	7 dni za darmo

REKLAMA

1 Rozwiązuj testy i wygrywaj nagrody

2 Kiedy najlepiej zaplanować urlop

3 Co masz w lodówce? Pyszne danie

Nowe ciekawe serwisy

W polskim internecie ciągle powstają nowe projekty. Jedne zostają zauważone, inne giną z braku zainteresowania. Pokazujemy kilka ciekawych debiutów.

W sieci krąży powiedzenie, że najczęstszą przyczyną porażek nowych pomysłów jest to, iż nikt nie zdecydował się ich wdrożyć. Jest w tym sporo prawdy, jednak oprócz samego pomysłu liczy się także realizacja. Wzięliśmy pod lupę kilkadziesiąt nowych witryn WWW. Redaktorzy oceniali zarówno pomysł na witrynę, jak i jego realizację. W taki sposób udało się wyłonić kilkanaście stron, które są ciekawe i warte obejrzenia. Może zatrzymają internautę na dłużej? Podzieliliśmy witryny na cztery kategorie.

Najwyżej ocenione

Za najciekawszą propozycję redaktorzy PC Formatu uznali serwis społecznościowo-edukacyjny Megatest.pl (więcej o serwisie na 83). Na łamach witryny zgromadzono prawie tysiąc testów (liczba stale rośnie) z różnych dziedzin. Każdy internauta może założyć konto i wziąć udział w rywalizacji o ciekawe nagrody. O wyniku decyduje liczba punktów, które można otrzymać za rozwiązywanie sprawdzianów. Na plus zasługuje połączenie rozrywki z możliwością zdobywania wiedzy. Na stronie można tworzyć także grupy znajomych i bawić się we własnym gronie.

Kolejne miejsce zajęła witryna Kiedynaurlop.pl, która pozwoli jak najlepiej zaplanować termin wypoczynku. Wystarczy wpisać liczbę dni wolnych, jaką dysponujemy, a mechanizm serwisu podsunie nam korzystne daty, uwzględniając wszystkie święta.

Trzecia propozycja, czyli Comamzjeść.pl, pomaga w skomponowaniu pysznego dania ze składników, które mamy akurat pod ręką. Obsługa witryny jest bardzo prosta, wpisujemy produkty i klikamy przycisk wyszukiwania. Po chwili otrzymujemy listę potraw, które można przyrządzić z wpisanych składników. Stronę podzielono na część przeznaczoną dla osób, które obecnie znajdują się w pracy, oraz dla tych, które są w domu.

Funkcjonalne i wygodne

Z kolejnych wysoko ocenionych witryn udało się wyselekcjonować grupę stron realizujących różnego rodzaju funkcje oraz wpływających na wygodę wykonywania pewnych czynności. Ciekawą propozycją jest serwis Wjakiejsieci.pl (4. miejsce), który pozwala szybko sprawdzić operatora dowolnego numeru komórkowego. Do niedawna nie było to problemem, ponieważ o tym, z jakim usługodawcą mamy do czynienia, mówiły pierwsze 3 cyfry. Obecnie, gdy każdy może migrować ze swoim numerem do dowolnej sieci, sprawdzenie operatora nie jest już takie proste. Jednak dzięki stronie Wjakiejsieci.pl możesz to zrobić w kilkanaście sekund. Inną propozycją jest witryna Aleszukacz.pl. Ta wyszukiwarka pomoże nam skojarzyć sprzedawcę z platformy aukcyjnej Allegro.pl mającego w swojej ofercie dwa poszukiwane przez nas przedmioty, np. wędkę i kołowrotek. Wystarczy wpisać dwa słowa, a mechanizm wyświetli wyniki.

Niekoniecznie innowacyjnym, ale interesującym przedsięwzięciem jest Freeko.pl. Witryna jest miejscem,

6

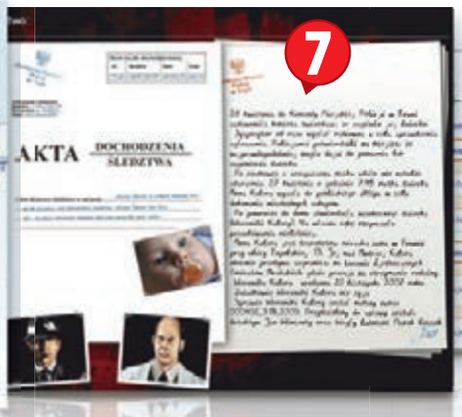

7

8

6 Socjum.pl – tworzenie własnego portalu społecznościowego w zasięgu każdego internauty. 7 Chcesz wcielić się w rolę detektywa? Odwiedź serwis Śledztwo.pl i rozwiązuj ciekawe zagadki kryminalne. 8 Wyszukiwarka inna niż wszystkie, mechanizm witryny Aleszukacz.pl kojarzy przedmioty i sprzedawców na Allegro.

gdzie każdy może wymienić zbędny mu przedmiot na inną bardziej przydatną rzecz. Mechanizm działania jest dość prosty, przypomina ten ze strony Podaj.net, jednak tam można wymieniać się książkami i filmami. Użytkownik wystawia rzecz, której chce się pozbyć, i zdobywa dzięki temu punkty, które może wymieniać na przedmioty oferowane przez pozostałych internautów.

Rozrywka i zabawa

W nowych propozycjach znalazły się także serwisy umilające spędzanie czasu i służące rozrywce. Ciekawym pomysłem próbuje przyciągnąć internautów witryna Śledztwo.pl. Strona wymaga rejestracji, po której użytkownik może przystąpić do rozwikłania swojej pierwszej sprawy. Do dyspozycji oddano akta policyjne, zeznania świadków, zdjęcia, odciski palców, możliwość zadawania pytań różnym osobom mającym związek ze sprawą itp. Za każdy sukces otrzymujemy punkty, które podnoszą naszą pozycję w ogólnym rankingu detektywów.

Dla internautów lubiących karaoke interesującą propozycją może być serwis iSing.pl, gdzie każdy może zaśpiewać dowolną piosenkę z repertuaru polskich lub zagranicznych gwiazd. Do wyboru jest podkład z linią melodyczną lub bez linii. Podczas śpiewania można zarejestrować swój występ i udostępnić go innym użytkownikom portalu. Wokół witryny powstała już całkiem spora społeczność internautów, łącznie w serwisie jest obecnie ponad 45 tys. nagrań.

Okazuje się także, że postawienie drinka nie musi się wiązać z opuszczaniem domowych pieleszy. Wystarczy odwiedzić witrynę Jastawiam.pl i zafundować złocisty trunek lub kawę swoim znajomym czy kolegom z pracy. Niewątpliwym plusem jest to, że po wirtualnym drinku można spokojnie zająć miejsce za kierownicą samochodu.

Dwa kroki do wirtualnego drinka czy kawy. Oryginalny sposób na zrealizowanie zakładu czy złożenie podziękowań.

Sposób na samotność

Ostatnią grupą serwisów są witryny społecznościowe. Ciekawą pozycją są portale Socjum.pl, Streemo.pl czy Mixxt.pl, które oferują internautom zakładanie własnych portali społecznościowych czy grup znajomych. Okazuje się, że nawet w taki sposób można ruszyć z dużą inicjatywą społeczną oraz znaleźć sporą rzeszę zainteresowanych. Dobrym przykładem jest strona Kupfranki.pl stworzona poprzez mechanizm Mixxt.pl. Witryna skupia w tej chwili prawie 12 tys. członków. Rodzaj aktywowanych społeczności jest przeróżny. Poczynając od mieszkańców jednego osiedla, poprzez fankluby idoli, na jednoczeniu członków swojej rodziny kończąc. Wszystkie potrzebne narzędzia są udostępnione na stronach wymienionych witryn.

Obowiązkowym miejscem dla graczy jest serwis Gametrade.pl, który umożliwia swoim użytkownikom wymienianie się grami. Koszt takiej transakcji to jedynie płatność za przesyłkę pocztową. Jest w czym wybierać, bo w chwili obecnej zgromadzono ponad 3,2 tys. tytułów.

Warto zajrzeć

- Prototyp.pl – serwis do sprzedawania i kupowania wyjątkowych przedmiotów
- Tubylismy.pl – pokaż ciekawe miejsce, w jakim ostatnio byłeś
- Darrek.pl – chcesz wspomóc jakąś witrynę, wystarczy wysłać pieniądze, nie wpisując konta tylko adres WWW; bez prowizji
- Korkuj.pl – idealne miejsce na ogłoszenie korepetycji z dowolnego przedmiotu

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

REKLAMA

Pady w dłoń!

Rynek konsoli stacjonarnych ogranicza się obecnie do czterech urządzeń: Sony Playstation 2, Nintendo Wii, Microsoft Xbox 360 i Sony Playstation 3. Poszczególne modele znacznie się jednak różnią – nie tylko ceną, ale również możliwościami. Wybór wcale nie jest łatwy. Podpowiadamy, jak kupować konsolę.

Nowoczesna konsola to nie tylko narzędzie do uruchamiania gier wideo, ale także domowe centrum multimedialne do oglądania filmów, słuchania muzyki, przeglądania zdjęć. A nawet korzystania z usług internetowych. Jednym słowem, każdy znajdzie coś dla siebie.

Podobieństwa i różnice

Choć konsole różnią się specyfikacją techniczną i możliwościami, to pod pewnymi względami są do siebie podobne. Po pierwsze do działania potrzebują telewizora. W przypadku dwóch starszych i mniej zaawansowanych technologicznie urządzeń, PS 2 i Wii, do komfortowej zabawy wystarczy starszy telewizor kineskopowy. Te konsole nie wykorzystują możliwości nowoczesnych ekranów. Odwrotnie jest w przypadku Xbox 360 i PS 3, które wyświetlają grafikę w rozdzielczości 720p, a czasem nawet 1080p – do tego potrzebny jest telewizor, odpowiednio HD Ready i Full HD. Obydwie nowsze konsole współpracują także ze starszymi telewizorami, ale wyświetlany wówczas obraz ma niższą jakość. Konsolę można także podłączyć do monitora komputerowego, należy jednak wtedy, tak jak w przypadku telewizora, zwrócić uwagę na rozdzielczość ekranu.

Podobnie jak w pecetach, gry na konsole są zapisane na dyskach optycznych (standardy zapisu różnią się w zależności od konsoli). Po umieszczeniu płyty w czytniku urządzenie może automatycznie uruchomić grę (czasem przy pierwszym uruchomieniu przeprowadzana jest krótka instalacja na wbudowanym w konsolę dysku twardym). W przypadku trzech najnowszych konsoli gry można kupować też online i pobierać na dysk twardy urządzenia.

Jeśli dotychczas miałeś kontakt tylko z grami na peceta, po przesiadce na konsolę będziesz musiał się przyzwyczaić do odmiennego sterowania. Służy do tego joypad (pad) – trzymane oburącz urządzenie z przyciskami i gałkami analogowymi.

Gdzie kupować gry

Różnica w cenie gry, w zależności od punktu sprzedaży, może wynosić nawet 50 zł. Nowe tytuły najkorzystniej kupisz na **Allegro** i **w specjalistycznych sklepach** zajmujących się wyłącznie sprzedażą gier wideo. Takich sklepów jest w Polsce zaledwie kilkanaście – większość prowadzi sprzedaż wysyłkową.

W dużych sieciach sprzedażowych, np. **Empik**, **Media Markt**, **Saturn**, nowości są zazwyczaj droższe (zgodne z sugerowaną ceną wydawcy), choć można w nich znaleźć także ciekawe promocje, np. film na blu-ray jako gratis do gry na PS 3.

Także ceny starszych gier są niższe w sklepach specjalistycznych. **W dużych sieciach sprzedażowych szukaj okazji**, np. wyprzedaży lub „wietrzenia" magazynów – bywają bardzo atrakcyjne.

Na co zwrócić uwagę przy zakupie konsoli

Z JAKIMI TYPAMI TELEWIZORÓW WSPÓŁPRACUJE KONSOLA
Jeśli masz telewizor kineskopowy, nie będziesz mógł się cieszyć grafiką HD oferowaną przez konsole Xbox 360 i PS 3. Wybierz PS 2 lub Wii.

JAKIE GRY NA NIĄ WYDANO
Gdy masz upatrzony tytuł, w który chcesz zagrać, lub ulubioną serię gier, wybierz konsolę, na którą ta gra została przygotowana.

JAKIE FILMY MOŻNA OGLĄDAĆ NA DANEJ KONSOLI
Płyt DVD nie odtwarza Wii, a nośniki blu-ray obsługuje tylko PS 3.

MOŻLIWOŚĆ ZABAWY W GRUPIE
Do grania w większym gronie najlepiej nadaje się Wii, ale inne konsole także oferują tryb zabawy w grupie.

Przed zakupem

Kupując konsolę, możesz się zdecydować na samo urządzenie lub zakupić tzw. bundle, czyli konsolę sprzedawaną w zestawie z jedną lub kilkoma grami. Bez względu na wybór w pudełku znajdziesz, oprócz wspomnianego już pada oraz samej konsoli, kable potrzebne do podłączenia urządzenia do telewizora.

Znaczna część gier należy do grupy tzw. gier multiplatformowych, co oznacza, że wydawane są na wszystkie lub większość konsoli. W takim przypadku musisz kupić grę w wersji zgodnej z twoim urządzeniem. Nie możesz pograć np. w grę wydaną na Xbox 360 na konsoli Sony lub Nintnedo. Co ważne, ten sam tytuł w zależności od wersji konsoli, na którą został wydany, może mieć różną cenę – najtańsze są gry na PS 2 i Wii, gry na PS 3 i Xbox 360 są najdroższe. Różnić może się także sama zawartość gry, np. jakość grafiki.

Oprócz gier multiplatformowych dostępne są także gry przeznaczone wyłącznie na jedną z konsoli. Jeśli zamierzasz kupić konsolę ze względu na upatrzony tytuł, upewnij się, na jaką konsolę został on wydany.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Konsola na każdą kieszeń

Druga konsola z serii Playstation firmy Sony to już wiekowe urządzenie – na rynku debiutowała w 2000 roku. Mimo to nadal znajduje się w sprzedaży i ukazują się na nią nowe gry.

PS 2 jest przy tym najtańsza z obecnych w sklepach konsoli – nowe urządzenie można kupić już za około 380 zł. W przypadku zakupu konsoli używanej zwróć uwagę na wersję urządzenia – obecnie dostępna w sklepach konsola to tzw. model Slim (dokładnie SCPH-90 004), ale wśród używanych urządzeń, np. oferowanych na Allegro, można znaleźć starsze wersje PS 2 – większe i pozbawione kilku funkcji, np. interfejsu sieciowego.

Specyfikacja PS 2 (300 MHz procesor 4 MB pamięci graficznej i 32 MB RAM-u) w porównaniu do współczesnych komputerów, a nawet już kilkuletnich maszyn, nie robi dziś wrażenia. Mimo to lata doskonalenia produkcji gier na PS 2 sprawiły, że najnowsze tytuły wciąż prezentują przyzwoity poziom grafiki.

PS 2 Slim nie ma pamięci stałej, np. dysku twardego. Dlatego do zapisywania stanu gry (ang. save game) potrzebna jest specjalna (8 MB) karta pamięci kosztująca około 50 zł. Zamiast tej karty można użyć zwykłego pendrive'a z zainstalowanym na nim specjalnym, darmowym oprogramowaniem, np. unofficial LaunchELF v4.25.

Wśród innych ciekawych akcesoriów do PS 2 warto wymienić kamerkę EyeToy (używana kosztuje około 40 zł), z której korzystają niektóre gry, oraz pilota zdalnego sterowania (używany kupisz za 25 zł). Ten ostatni przyda się, jeśli konsoli chcesz używać do oglądania filmów i słuchania muzyki. PS 2 obsługuje filmy zapisane na płytach DVD oraz muzykę z płyt CD.

Playstation 2

Napęd: DVD
Pamięć: brak wbudowanej
Złącza: port kart pamięci, 2xUSB, ethernet, wyjście optyczne, SCART
Cena: około 370 zł
Ceny gier: około 100 zł za nowości

Zakup PS 2 jest dobrym pomysłem dla osób, które nie mogą sobie pozwolić na nowocześniejszą konsolę lub nie mają cyfrowego telewizora. Jednak jest to już ostatni dzwonek do nabycia PS 2 – konsola powoli będzie schodziła z rynku i przestaną się ukazywać na nią nowe gry. Na szczęście biblioteka tytułów już wydanych jest liczona w tysiącach pozycji i wystarczy na długie lata grania. Co ważne, ceny gier na PS 2 także nie są wysokie – nowości kosztują około 100 zł.

PLUSY | MINUSY

- \+ Niska cena konsoli
- \+ Tanie gry
- – Technologicznie przestarzała
- – Niedługo zniknie z rynku

W pudełku z konsolą w wersji Slim znajdziesz przewodowy pad DualSkock 2 z funkcją wibracji, kabel SCART oraz audio-cinch. Wbudowany interfejs sieciowy pozwala na zabawę online po uprzedniej rejestracji w usłudze sieciowej firmy Sony.

TOP 5 na PS 2 – jakie gry kupić na Playstation 2

Tytuł	Resident Evil 4	Tony Hawk's Pro Skater 3	GTA III	Metal Gear Solid 2	Gran Turismo 3
Gatunek	survival horror	sportowa	sandbox	skradanka	samochodowa
Gry wybrane na podstawie internetowego rankingu Metacritic dostępnego na stronie www.metacritic.com	Gracz staje w szranki z tajemniczą organizacją Umbrela, która wykorzystując niebezpiecznego wirusa, zamienia ludzi w zombie. Grafika to pełne 3D prezentowane w widoku zza pleców postaci, uzupełnione o bardzo dobre przerywniki filmowe budujące fabułę.	Niewiarygodne triki, wysoka grywalność i kapitalna muzyka różnych gatunków, od rocka po rap. Przez wielu uznawana za najlepszą odsłonę deskorolkowej serii Tony Hawk. Pomimo upływu 8 lat od premiery nadal wciąga, choć graficznie mocno się postarzała.	Przeznaczona zdecydowanie dla dorosłych graczy i bardzo kontrowersyjna gra opowiada o losie przestępcy żyjącego we wzorowanym na amerykańskich metropoliach mieście Liberty City. Otwarty świat gry zapewnia niezliczone godziny zabawy.	Gracz obejmuje kontrolę nad niedoświadczonym tajnym agentem o imieniu Raiden i musi, nie zwracając na siebie uwagi wrogów, uwolnić z rąk terrorystów prezydenta USA oraz zdobyć informacje na temat tajnej broni. Dużo skradania się, ciekawej broni i gadżetów.	Seria gier samochodowych Gran Turismo na pierwszym miejscu zawsze stawia wysoki poziom realizmu i wiernego przeniesienia na ekran telewizora ruchu prawdziwych samochodów. Gracze mniej zainteresowani realizmem mogą włączyć uproszczony tryb jazdy.

Zabawa dla całej rodziny

Nintendo Wii wyróżnia wśród pozostałych konsoli przede wszystkim sterowanie. Klasyczny pad został w niej zastąpiony bezprzewodowym urządzeniem (wiilotem) przypominającym pilota, w które wbudowane zostały czujniki ruchu. W związku z tym większość gier na Wii wymaga od gracza aktywności fizycznej. Grając np. w wirtualnego tenisa, należy wymachiwać wiilotem tak, jak rakietą tenisową. Ruch zostanie przeniesiony na ekran telewizora.

Tak rozwiązana kwestia sterowania sprawia, że gry na konsolę Wii są bardzo przystępne dla każdego użytkownika, nawet osoby, która z grami dotychczas nie miała nic wspólnego. Dodatkowo duża grupa tytułów na Wii jest zaprojektowana z myślą o rozgrywce wieloosobowej. Dzięki temu w zabawie przed telewizorem może brać udział cała rodzina.

Technologicznie Wii plasuje się poniżej nowych konsoli Sony i Microsoftu, ale ma mocniejsze podzespoły niż PS 2. Sercem urządzenia są dwa procesory wykonane w technologii 90 nm – graficzny taktowany zegarem 243 MHz i centralny z zegarem 729 MHz. Konsola ma 512 MB pamięci oraz interfejs bezprzewodowy Wi-Fi, dzięki któremu urządzenie można podłączyć do internetu.

Wii nie pozwala odtwarzać filmów na DVD (producent zapowiedział wprowadzenie tej funkcji, a hakerzy już ją odblokowali), ale za pomocą wbudowanego czytnika kart pamięci możliwe jest odtwa-

Nintendo Wii

Napęd: DVD
Pamięć: 512 MB
Złącza: port kart pamięci SD, 2xUSB, kompozyt, komponent, SCART, VGA
Cena: około 1000 zł
Ceny gier: około 170 zł za nowości

Choć Wii należy do najnowszej, siódmej, generacji konsoli, nie oferuje tak samo dobrej jakości obrazu i dźwięku, jak PS 3 i Xbox 360. Wyświetlana rozdzielczość obrazu to maksymalnie 576i, ale dzięki temu do cieszenia się dobrą jakością obrazu nie jest potrzebny nowoczesny telewizor cyfrowy – wystarczy wysłużony kineskop. W bogatej bibliotece gier na Wii każdy znajdzie coś dla siebie. Są tu zarówno gry rodzinne, przeznaczone do zabawy w grupie, jak i poważniejsze pozycje dla samotnych graczy.

PLUSY | MINUSY

- \+ Przystępna nawet dla nowicjuszy
- \+ Nie wymaga nowoczesnego telewizora
- – Niższa niż u konkurencji jakość grafiki i dźwięku
- – Stosunkowo wysoka cena konsoli

TOP 5 na Wii – jakie gry kupić na Nintendo

Tytuł	Super Mario Galaxy	Legend of Zelda: Twilight Princess	World of Goo	Super Smash Bros. Brawl	Rock Band 2
Gatunek	platformowa	cRPG	logiczna	bijatyka	muzyczna
Gry wybrane na podstawie internetowego rankingu Metacritic dostępnego na stronie www.metacritic.com	Gry z wąsatym hydraulikiem w roli głównej ciężko jest zliczyć, bo Nintendo mocno eksploatuje swojego bohatera. Jednak SMG to jedna z najlepszych pozycji z Mario na rynku. Mnóstwo tu skakania, zbierania „znajdziek", czyli esencji gier platformowych.	Przeniesiona z poprzedniej konsoli Nintendo – Gamecube – opowiada o przygodach Linka, który dosiadając wierzchowca, przemierza fantastyczny świat. Gra wykorzystuje możliwości kontrolera ruchu, np. gdy bohater strzela z wirtualnego łuku.	Gra stworzona nakładem sił nieznanego wcześniej studia developerskiego odniosła ogromny sukces. Zadaniem gracza jest tworzenie konstrukcji z tytułowego Goo. WoG jest do kupienia w cyfrowym sklepie Wiiware dostępnym z poziomu konsoli.	Bardzo nietypowy tytuł łączący elementy platformówki i bijatyki, w którym pojawiają się postacie znane z innych gier Nintendo – Zelda, Mario, a nawet pokemony. W walce graczowi pomaga wiele znalezionych na planszach przedmiotów i bonusów.	W serii Rock Band każdy może stać się gwiazdą rocka. Grając na gitarze, basie, perkusji lub śpiewając w samotności lub w całym zespole. Do gry potrzebne są specjalne kontrolery w kształcie instrumentów – są dostępne z grą lub oddzielnie.

rzanie muzyki i oglądanie zdjęć zapisanych na karcie. Inne funkcje multimedialne są dostępne za pomocą usług sieciowych. Wśród nich jest serwis z pogodą oraz informacjami ze świata. Dla graczy najbardziej interesujący jest internetowy sklep z grami oraz aplikacjami na konsolę Wii. Opłata za gry jest pobierana w wirtualnej walucie – punktach Nintendo. Można je kupić za pomocą karty kredytowej lub w postaci kart zdrapek w sklepach z grami i na aukcjach internetowych.

Do konsoli Nintendo jest dużo dostępnych oddzielnie akcesoriów. Najciekawsze z nich to wii fit – rodzaj podestu wykorzystywanego w grach, które mają poprawiać kondycję fizyczną gracza. Innym ciekawym dodatkiem jest wii motion plus – podłączana do wiilota kostka poprawiająca dokładność kontrolera ruchu.

Elementy, których nie musisz dokupować oddzielnie, a które znajdziesz w pudełku z konsolą, to m.in. willot, dodatkowy kontroler ruchu nunchuk trzymany w drugiej ręce i wykorzystywany w niektórych grach oraz kabel audio-wideo i podstawka na konsolę.

Dla najbardziej wymagających graczy

Osoby, które od konsoli oczekują najlepszej jakości grafiki i dźwięku, muszą wybrać między dwoma urządzeniami: Microsoft Xbox 360 i Sony Playstation 3. Większość konsoli jest dostosowana do tych samych gier oraz wyświetla obraz w jakości HD i emituje dźwięk przestrzenny. Jednak występują między nimi także spore różnice.

Mniej za mniej

Xbox 360 pojawił się na rynku wcześniej od produktu Sony, dlatego jest troszkę mniej zaawansowany technologicznie od PS 3. Mimo tego, dzięki trzyrdzeniowemu procesorowi o zegarze 3,2 GHz i zaprojektowanej przez ATI karcie graficznej, wszystkie gry na Xbox 360 wyglądają równie dobrze co na teoretycznie mocniejszym PS 3.

Oprócz gier Xbox 360 obsługuje także filmy na DVD i muzykę na płytach CD. Ponadto jest w stanie odtwarzać zdjęcia, muzykę w formacie MP3, a nawet filmy DivX. Materiały te mogą być zapisane na karcie pamięci lub pamięci przenośnej (konsola ma odpowiednie porty), mogą być także udostępnione z komputera za pomocą sieci LAN.

Microsoft Xbox 360

Napęd: DVD
Pamięć: model Arcade – brak, model Elite – 120 GB
Złącza: port kart pamięci SD, 2xUSB, analogowe wyjścia HD, HDMI, cyfrowe optyczne, ethernet
Cena: wersja Arcade – ok. 790 zł, wersja Elite – 1050 zł
Ceny gier: około 190 zł za nowości

Konsola Microsoftu to kompromis między nowoczesnością a ceną. W wersji Arcade jest znacznie tańsza od konkurencyjnego PS 3, a nawet od Nintendo Wii. W przypadku modelu Elite różnica nie jest aż tak duża, ale również zauważalna. Z powodu wczesnej daty wejścia na rynek Xbox 360 prawdopodobnie zostanie wycofany ze sprzedaży wcześniej niż konsola Sony, ale przed nim jeszcze kilka lat świetności, tym bardziej że Microsoft szykuje dla niego wiele nowości – choćby sterowanie za pomocą ruchu ciała (projekt Natal).

PLUSY | MINUSY

- \+ Dwie wersje cenowe
- \+ Rozwinięte funkcje multimedialne
- – Głośna praca
- – Oficjalnie niedostępna w Polsce usługa sieciowa

Xbox współpracuje bowiem z serwerami mediów.

Funkcje multimedialne Xboksa są poszerzone przez usługę sieciową Xbox Live. Niestety, nie jest ona oficjalnie dostępna w Polsce, więc gracze rejestrują usługę np. na adres polskiej ambasady w Wielkiej Brytanii. Za pełny dostęp do usług Xbox Live trzeba płacić abonament – rocznie około 150 zł. W zamian gracz otrzymuje m.in. dostęp do najnowszych wersji demonstracyjnych gier i może grać online.

Xbox 360 jest dostępny w dwóch wersjach. Tańsza, o nazwie Arcade, nie ma dysku twardego i do zapisywania stanu gier lub aktualizacji wymaga dokupienia karty pamięci. Druga, droższa wersja Xboksa (model Elite) ma dysk twardy 120 GB. Na aukcjach internetowych znajdziesz także starsze modele konsoli z dyskami o innej pojemności. Pamiętaj jednak, że wśród nich mogą być urządzenia z początków produkcji konsoli, np. bez wyjścia HDMI, w które są wyposażone najnowsze modele, a także z podzespołami produkowanymi w starszym procesie technologicznym (charakteryzuje je wyższy pobór prądu).

W pudełku z konsolą znajdziesz m.in. bezprzewodowy pad z funkcją wibracji, który jest zasilany dwoma bateriami AA, zestaw słuchawkowy oraz kabel HDMI.

Technologiczny lider

Sony Playstation 3 jest najdroższą konsolą na rynku. Wprowadzony 1 września model Slim z dyskiem twardym 120 GB (w porównaniu do poprzedniej wersji jest o jedną trzecią lżejszy, mniejszy i bardziej energooszczędny) możesz kupić za około 1250 zł. Inne, starsze modele konsoli, które pod względem funkcji i możliwości nie ustępują modelowi Slim (mają mniejsze dyski twarde), można kupić nawet za 1000 zł.

Sercem PS 3 jest procesor Cell stworzony przez IBM – w jego strukturze można wyróżnić aż 8 rdzeni (oddzielnych mikroprocesorów). Przeprowadzanie obliczeń graficznych należy do układu firmy Nvidia (taktowanie 500 MHz). Drzemiąca w PS 3 moc obliczeniowa to pierwsza przewaga nad konsolą Xbox 360. I choć na razie nie została ona uwidoczniona w grach, to urządzenie Sony z pewnością ostatecznie wyprzedzi Xboksa pod względem możliwości technologicznych

Druga ważna przewaga PS 3 nad konsolą Microsoftu to napęd blu-ray. Konsola może służyć jako stacjonarny odtwarzacz filmów HD. Dodatkowo możliwość ciągłej aktualizacji firmware'u przez internet sprawia, że PS 3 jest jednym z najlepszych odtwarzaczy blu-ray na rynku.

Konsola obsługuje też płyty DVD i CD-audio, filmy DivX, formaty muzyczne i zdjęcia. Potrafi współpracować z serwerami mediów. Podobnie jak Xbox 360, Playstation 3 pozwala na granie online. Inaczej niż w wypadku konkurenta nie trzeba tu ponosić dodatkowych kosztów, a urządzenie ma moduł komunikacji

bezprzewodowej Wi-Fi (Xbox tylko ethernet). PS 3 ma wirtualny sklep z grami i filmami (płatność kartą kredytową), a nawet przeglądarkę internetową (ze wsparciem dla technologii flash) i zintegrowaną usługę społecznościową o nazwie Home.

W pudełku z PS 3 Slim niestety nie znajdziesz kabla HDMI (musisz kupić go oddzielnie za 15–20 zł), są za to analogowe przewody audio-wideo. Dołączony bezprzewodowy pad Dualshock 3 ma funkcję wibracji i wbudowany akumulator.

Konsola czy pecet

Gracze często stają przed wyborem zakupu nowoczesnego komputera lub PS 3 albo Xbox 360. Za wyborem konsoli przemawia cena sprzętu. Za 1000 czy 1200 zł nie uda się złożyć mocnego peceta, na którym będzie można grać w najnowsze gry. Z drugiej strony do optymalnej współpracy z najnowszymi konsolami potrzebny jest nowoczesny telewizor – rozsądne minimum to 32 cale HD Ready – a to wydatek co najmniej 2 tysięcy złotych. Możesz także wykorzystać monitor o dużej przekątnej ekranu, np. 32 cale.

W zamian gracz otrzymuje duży komfort zabawy. Grając na konsoli, można wygodnie siedzieć na kanapie lub w fotelu zamiast na krześle przy biurku. Nie trzeba się też martwić o wymagania systemowe gier, jak to jest na pecetach.

Rozważając koszty, należy wziąć pod uwagę także ceny gier. Tytuły na Xbox 360 i PS 3 są średnio ponad 2 razy droższe niż gry na peceta.

Pod względem możliwości multimedialnych konsole prawie dorównują pecetom. Obydwa typy urządzeń można podłączyć do telewizora, ale pecet rozpozna większą liczbę standardów zapisu plików multimedialnych. Dodatkowo zapewnia nieograniczony dostęp do internetu – wśród konsoli przeglądarkę internetową ma tylko PS 3, a o innych funkcjach, jak np. GG, można zapomnieć.

Najważniejszym czynnikiem podczas wyboru: pecet czy konsola, powinny być jednak gry, w które można grać na poszczególnych platformach. Miłośnicy gier strategicznych i przygodowych nie znajdą zbyt wielu tytułów na konsolę. Pozostałe gatunki gier reprezentowane są na obydwu platformach podobnie – choć na konsole jest też grupa tytułów, które nie są wydawane w wersjach na pecety.

Sony Playstation 3

Napęd: blu-ray
Pamięć: model Slim – 120 GB
Złącza: 2xUSB, Wi-Fi 802.11b/g, analogowe wyjścia HD, HDMI, cyfrowe optyczne, ethernet
Cena: model Slim – około 1250 zł
Ceny gier: około 190 zł za nowości

Możliwość odtwarzania filmów blu-ray, moduł Wi-Fi, dostępna w Polsce (co ważne bezpłatna) usługa sieciowa, wbudowana przeglądarka internetowa i pad z wbudowanymi akumulatorami – to cechy, którymi PS 3 wyprzedza konkurencyjną konsolę Microsoftu. Za te przyjemności trzeba jednak zapłacić wyższą cenę. Podobnie jak Microsoft Sony zaprezentowało już kontroler ruchu współpracujący z PS 3, ale pokazane na targach E3 urządzenie nie było tak rewolucyjne, jak rozwiązanie Microsoftu.

PLUSY | MINUSY

- \+ Napęd blu-ray
- \+ Rozwinięte usługi sieciowe
- – Najdroższa na rynku
- – Niektóre gry ukazują się na niej z opóźnieniem

TOP 5 na konsole nowej generacji – jakie gry kupić na PS 3 i Xbox 360

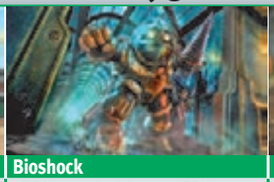
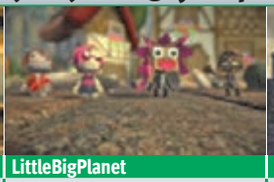

Tytuł	GTA IV	Bioshock	LittleBigPlanet	Gears of War	Call of Duty 4: Modern Warfare
Gatunek	sandbox	cRPG, survival horror, FPS	plafromówka	strzelanina TPP	strzelanina FPP
Platforma	Xbox 360 i PS 3	Xbox 360 i PS 3	tylko PS 3	tylko Xbox 360	Xbox 360 i PS 3
Gry wybrane na podstawie internetowego rankingu Metacritic dostępnego na stronie www.metacritic.com	Najnowsza odsłona serii ponownie przenosi gracza do Liberty City, gdzie przybywa uchodźca z Bałkanów Niko Bellic. Kierując jego poczynaniami, gracz robi karierę w przestępczym światku – od rzezimieszka do potężnego gangstera.	Gra z intrygującą fabułą dla dorosłych graczy o mocnych nerwach. Zwiedzając opuszczoną przez ludzi, podwodną metropolię, utworzoną w duchu lat 40. i 50., gracz musi stawić czoło licznym niebezpieczeństwom i dokonywać trudnych wyborów moralnych.	Tytuł dla graczy w każdym wieku, w który może grać do czterech osób równocześnie. Rozbudowany edytor zapewnia źródło nowych poziomów dostępnych przez sieć. Komu znudzi się rozgrywka, może spróbować tworzyć własne plansze i udostępniać je innym.	W bardzo brutalnej wojnie o przetrwanie ludzie, zamieszkujący planetę Sera, muszą stawić czoło niespodziewanemu atakowi ze strony nieznanych istot nazywanych szarańczą. Gra doczekała się kontynuacji, a seria planowana jest na trylogię.	Bardzo dobry tryb dla pojedynczego gracza z wciągającą fabułą i jeszcze lepsza rozgrywka sieciowa, która może przykuć do telewizora na długie miesiące. Mająca się ukazać 10 listopada kontynuacja gry jest jednym z najbardziej oczekiwanych tytułów.

REKLAMA

Trust 15-16" Notebook Bag & Mouse Bundle

MiLaNO
LA DOLCE VITA
Poczuj się jak na ulicach Medio
lanu spacerując z torbą, jakb
prosto z włoskiego pokazu mody
Twój notebook o maks. rozmi
arze 15,4 cala będzie bezpieczn
w specjalnej, pokrytej miękkim
materiałem kieszeni. Meta
lowe wzmocnienia i kieszeni
zapinane na zamek oraz mocn
pasek na ramię zapewną Ci kom
fort użytkowania. Dołączon
wzorniczo dopasowana mysz d
prawo-i lewo-ręcznych stanow
miły i funkcjonalny dodatek.

16527

ABC Media Markt SATURN RTV EURO AGD ICom Tech Data

Pełne wersje i hity na CD

pełne wersje

PhotoEffect Express 1.2.8

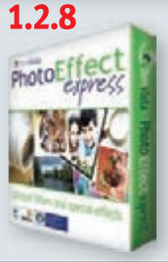

Program oferuje ponad 160 bardzo ciekawych filtrów graficznych, które możesz nakładać na dowolne zdjęcie. Do każdego z efektów możesz zastosować jeden z ośmiu trybów mieszania oraz określić przezroczystość.
Poradnik: jak używać 97

WindowsStyler 1.0

Wszystkim chcącym poeksperymentować z wyglądem pulpitu proponujemy pełną wersję programu WindowsStyler. Korzysta on z gotowych darmowych szablonów graficznych, które znajdziesz na stronie producenta.
Poradnik: jak używać 98

Paragon Net Burner 2.0

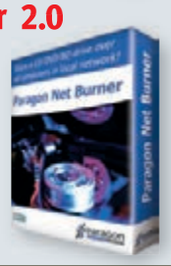

Zdalny dostęp do nagrywarki zainstalowanej w komputerze podłączonym do domowej sieci. Na pececie A będziesz mógł odczytywać i nagrywać na płytę umieszczoną w nagrywarce peceta B pliki przez sieć.
Poradnik: jak używać 100

PowerUp 2009

Narzędzie do „tuningu" Windows XP i Vista. Program daje bezpośredni dostęp do wielu ustawień i parametrów pozwalających dostosować wygląd i zachowanie systemu do twoich potrzeb oraz poprawić bezpieczeństwo.
Poradnik: jak używać 99

Synchronizer 2.0

Bardzo proste narzędzie do wygodnej synchronizacji zawartości katalogów. Automatycznie uaktualnia wersje plików w katalogach na dysku lokalnym, pamięci przenośnej lub na zdalnych serwerach FTP.
Poradnik: jak używać 101

GRAFIKA

BumpTop 1.11 FREEWARE
Trójwymiarowy pulpit Windows 58

FastPictureViewer 1.0107 FREEWARE
Nietypowa przeglądarka zdjęć

GIMP 2.6.7 GPL
Znany program graficzny

IrfanView 4.25 FREEWARE
Popularna przeglądarka grafiki

PC Format Fotoświat FREEWARE
Stwórz własny fotoalbum

Qtpfsgui 1.9.3 FREEWARE
Praca ze zdjęciami HDR

UFRaw 0.15 FREEWARE
Edycja zdjęć formatu RAW

UŻYTKOWE

.NET Framework 3.5 FREEWARE
Dodatkowe biblioteki systemowe

Auslogics Duplicate File Finder 1.5 FREEWARE
Wyszukiwanie I usuwanie duplikatów plików

Dr.Web CureIt 5.0 FREEWARE
Szybka aplikacja antywirusowa

Efficient Calendar Free 1.40 FREEWARE
Organizacja czasu, kalendarz i przypominacz

Free Easy CD DVD Burner 3.9 FREEWARE
Nagrywanie płyt CD i DVD

KeePass Password Safe 2.09 GPL
Bezpieczne przechowywanie haseł 54

Nokia PC Suite 7.1 FREEWARE
Łączenie telefonu komórkowego z pecetem 106

PageDefrag 2.32 FREEWARE
Defragmentacja dysków 64

Quicksys RegDefrag 2.4 FREEWARE
Defragmentacja rejestru Windows

R-Crypto Disk Security 1.5 FREEWARE
Szyfrowanie danych na dyskach

Recuva 1.30 435 FREEWARE
Odzyskiwanie przypadkowo skasowanych plików

RVL Password Generator 1.0 FREEWARE
Generowanie bezpiecznych haseł 54

Secure Password Creator 1.1.1 FREEWARE
Generowanie bezpiecznych haseł 54

Sony Ericsson PC Suite 3209 PL FREEWARE
Łączenie telefonu komórkowego z pecetem 106

Super Księga Podatkowa DEMO
Oprogramowanie dla firm

SUPERAntiSpyware Free 4.2 FREEWARE
Zwalczanie oprogramowania szpiegowskiego

Taskbar Helper 0.1 FREEWARE
Zarządzanie zawartością paska zadań

Wise Registry Cleaner 4.8 FREEWARE
Usuwanie zbędnych informacji z rejestru

INTERNET

Categorize Plus for Outlook 2.0 FREEWARE
Dodatek do programu pocztowego

Flash Cookie Cleaner 1.0 FREEWARE
Usuwanie zbędnych plików internetowych

GuildFTPd 0999.14 FREEWARE
Serwer FTP

Opera 10.0 FREEWARE
Najnowsza wersja przeglądarki stron WWW

Printee for IE 1.6.0.4 FREEWARE
Dodatek do przeglądarki MSIE

WASTE 1.7 GPL
Udostępnianie plików przez sieć 88

MULTIMEDIA

Akademia umysłu FREEWARE
Prezentacja multimedialna

DVDVideoSoft Free Studio 4.2 FREEWARE
Konwersja plików audio i wideo 56

UZUPEŁNIENIA

Gigantyczna moc
Architektura obliczeniowa CUDA
PC Format 3/2008

Pewne prawa zastrzeżone
Creative Commons i licencje na programy
PC Format 5/2007

DivX znacznie szybciej
Konwersja filmów na kartach AMD
PC Format 5/2009

Zamiast talerzy
Nowoczesne dyski twarde SSD
PC Format 9/2009

Dostęp ściśle chroniony
Ochrona kont za pomocą haseł
PC Format 11/2008

Uwolnij dodatkową moc
Oprogramowanie korzystające z ATI Stream i CUDA
PC Format 9/2009

pełna wersja

Microsoft Works SE 9.0

W tym wydaniu na płycie pełna wersja pakietu biurowego Microsoft Works SE 9.0. Oprogramowanie jest zgodne z Microsoft Office 2007, możesz je zainstalować i legalnie wykorzystywać do pracy na komputerze domowym lub w firmie. W jego skład wchodzą: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, baza danych, terminarz oraz narzędzia dodatkowe. Jedna kopia pakietu może być zainstalowana i używana na jednym komputerze. Treść umowy licencyjnej dostępna jest po zainstalowaniu pakietu w pliku WKO90LIC.RTF.

Kupon rabatowy

SKP® (Super Księga Podatkowa)

Kompletny program do obsługi małych i średnich firm.
Znany i ceniony na rynku od 15 lat.

31% rabatu na zakup programu SKP

Nabywca otrzyma też: ■ możliwość kontynuowania pracy na dotychczasowych danych (dotyczy użytkowników 60-dniowej wersji testowej, a także 200-dniowej wersji zamieszczonej w NEXT 6/2009) ■ gwarancję bezpłatnej aktualizacji w roku 2009 oraz 2010!

Zadzwoń, aby zamówić program SKP w specjalnej ofercie. Biuro Informatyki Stosowanej FORMAT, tel./fax 76 854-79-58
www.KsiegaPodatkowa.pl

Oferta jest ważna do **31.12.2009 r.** Nie można jej łączyć z innymi rabatami oferowanymi przez producenta.

Przygotuj efektowne fotografie

Postarzanie fotografii, wzmocnienie koloru, dodawanie ramek – te oraz wiele innych efektów nałożysz na zdjęcia, korzystając z programu PhotoEffect Express.

Pełna wersja programu PhotoEffect oferuje ponad 160 bardzo ciekawych filtrów graficznych, które możesz nakładać na dowolne zdjęcie lub obrazek. Do każdego efektu możesz dodatkowo zastosować jeden z ośmiu trybów mieszania oraz określić procentową przezroczystość. Taki zestaw opcji daje bardzo duże możliwości modyfikowania zdjęć, przekształcania ich w obrazy artystyczne, szkice, postarzania zdjęć, dodawania ozdobnych ramek oraz innych zaskakujących efektów. Dodatkowym atutem programu jest polski interfejs użytkownika.

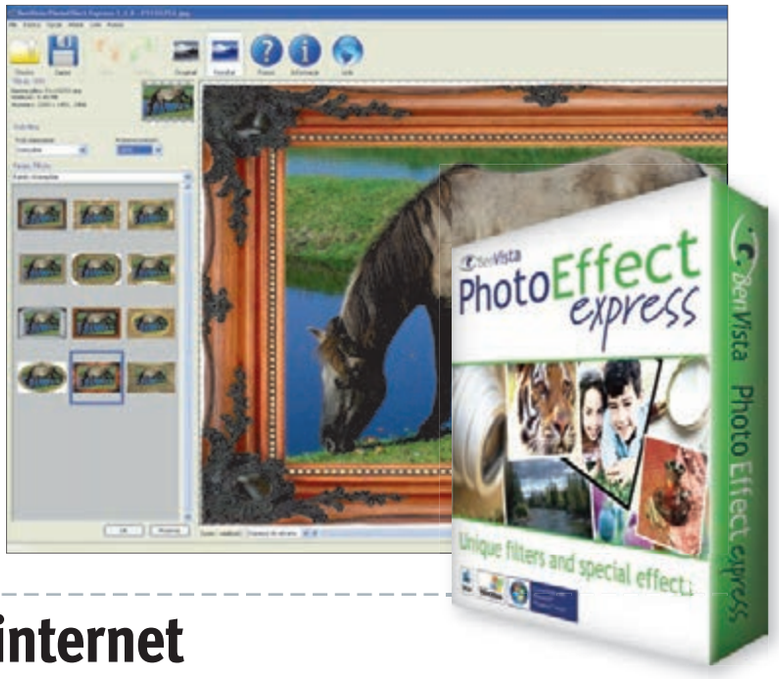

CD 11/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
PhotoEffect Express 1.2.8
bardzo szybko nakłada na zdjęcia ciekawe filtry i efekty specjalne

Język: POLSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows 9x/2000/XP/Vista
Internet: www.benvista.com

Rejestracja pełnej wersji przez internet

Aby odblokować pełną wersję, musisz zarejestrować program na stronie WWW producenta. Uwaga! Strona rejestracyjna będzie dostępna do końca stycznia 2010.

1 Po uruchomieniu programu ukazuje się okno PhotoEffect Express - Odblokuj. Uruchom przeglądarkę stron WWW i w pole adresu wpisz adres strony rejestracyjnej **1**.

2 Wyświetli się strona rejestracyjna. Wypełnij formularz, wpisując w pole Your Name: swoje imię i nazwisko, w pole Your Email: swój adres poczty e-mailowej. Kliknij przycisk Submit.

3 Odbierz pocztę, po chwili otrzymasz e-mail zatytułowany **BenVista PhotoEffect Express**. W treści znajdziesz kod rejestracyjny oznaczony jako **Unlock code**. Zaznacz go myszką, skopiuj do schowka kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]**, przejdź do okna PhotoEffect Express - Odblokuj, ustaw kursor w polu Kod: i kombinacją **[Ctrl]+[V]** wklej skopiowany kod rejestracyjny.

4 Po wklejeniu kodu rejestracyjnego uaktywnią się poniżej dwa pola, które musisz dodatkowo wypełnić. W pole Nazwa: wpisz swoje imię i nazwisko, w pole Email: wpisz swój adres e-mailowy. Na koniec kliknij przycisk Odblokuj.

5 Pojawi się okienko informujące o prawidłowym przeprowadzeniu rejestracji.

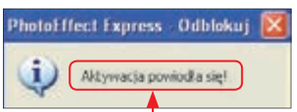

Zamknij je przyciskiem OK. Program PhotoEffect Express jest zarejestrowany.
Dla czytelników PC Formatu firma BenVista przygotowała 20-proc. rabat na pozostałe programy. Szczegóły znajdziesz pod adresem **2**.

Adresy internetowe

1 www.benvista.com/promotions/pcformat/effect/
2 www.benvista.com/promotions/pcformat

Nakładanie na zdjęcie efektu wirtualnej ramki

Nakładanie efektów jest banalnie proste. Pokazujemy, jak szybko dodać do zdjęcia wirtualną ramkę.

1 Kliknij przycisk. W oknie Otwórz obraz wskaż plik ze zdjęciem, które będziesz modyfikował, i kliknij przycisk Otwórz. Zdjęcie wyświetli się na podglądzie.

2 Następnie przejdź do sekcji Param. Filtrów, rozwiń listę i wybierz z niej opcję. W zasobniku poniżej wyświetlą się miniatury dostępnych w tej kategorii filtrów.

3 Kliknij jedną z miniatur, np. Po chwili filtr zostaje nałożony i wyświetlony na podglądzie znajdującym się obok.

4 Przejdź do sekcji Tryb filtra. Z listy

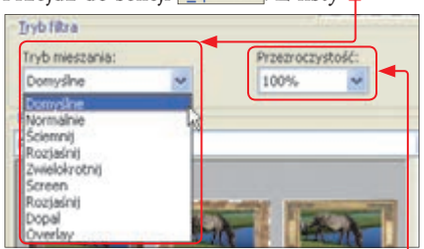

możesz wybrać jeden z ośmiu trybów zmieniających sposób nakładania filtrów. Dodatkowo, za pomocą listy widocznej obok, możesz też określić stopień przezroczystości.

5 Na górnym pasku są dostępne przyciski służące do szybkiego porównywania zdjęcia sprzed i po modyfikacji. Jeśli chcesz uzyskać większą powierzchnię dla podglądu zdjęcia, wybierz z menu Widok opcję Ukryj Narzędzia.

6 W dolnej części okna pod podglądem jest dostępna lista Zoom - wielkość:, która pozwala dopasować wymiary wyświetlanego zdjęcia do wymiarów okna, powiększyć je lub zmniejszyć.

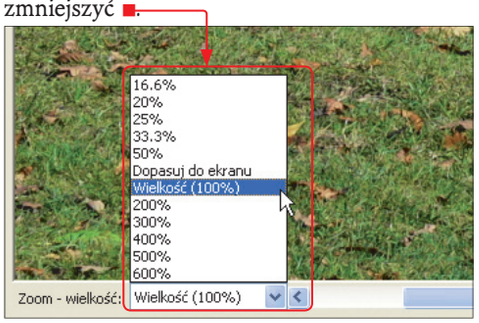

7 Jeśli po nałożeniu efektu zdjęcie wygląda tak, jak sobie założyłeś, kliknij przycisk. Z oknie Zapisz jako nadaj nazwę plikowi i kliknij przycisk Zapisz.

Odmień wygląd Windows

Jeśli znudził ci się standardowy pulpit Windows XP czy Windows Vista, możesz kilkoma prostymi kliknięciami myszki całkowicie odmienić jego wygląd.

Całkowita zmiana wyglądu elementów graficznych interfejsu nie musi być skomplikowanym zadaniem. Wszystkim chcącym poeksperymentować z wyglądem systemowego pulpitu oraz innych elementów graficznych interfejsu proponujemy pełną wersję programu WindowsStyler. Korzysta on z gotowych darmowych szablonów graficznych, których duży wybór znajdziesz na stronie WWW producenta. Wystarczy pobrać plik z szablonem, aktywować go za pośrednictem programu i już po chwili możesz się cieszyć odświeżonym interfejsem Windows.

CD 11/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
SystemUp 2009 WindowsStyler
kompleksowo zmienia wygląd interfejsu graficznego Windows XP i Vista

Język: ANGIELSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows XP/Vista
Internet: www.zonelink.de/en

Rejestracja pełnej wersji przez internet

Przed rozpoczęciem korzystania z programu musisz go zarejestrować. Rejestracja jest bezpłatna.

1 Po uruchomieniu instalatora zmień w pierwszym oknie język na English i kliknij OK. Dalsza część instalacji przebiega standardowo i nie wymaga opisywania.

2 Po zainstalowaniu uruchom program. Wyświetli się okno z informacjami o promocjach producenta. Zamknij je przyciskiem OK.

3 Wyświetli się okno: SystemUp - Product registration. Musisz tutaj podać dane rejestracyjne. Aby je uzyskać, uruchom przeglądarkę stron WWW i w pole adresu wpisz adres strony rejestracyjnej **1**.

4 W pole E-Mail address: wpisz adres swojej skrzynki pocztowej i kliknij przycisk Request Licence Key. Odbierz pocztę, odszukaj e-mail od nadawcy „zoneLINK Software". W treści znajdziesz zapisany wytłuszczoną czcionką klucz rejestracyjny. Zaznacz go myszką i skopiuj do schowka kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]**.

5 Wróć do okna SystemUp - Product registration. W pole Name: wpisz swoje imię i nazwisko. Możesz wypełnić pole Company, wpisując tu nazwę swojej firmy. Ustaw kursor w polu Serial number: i kombinacją **[Ctrl]+[V]** wklej skopiowany klucz. Kliknij przycisk Register. Wyświetli się okno informujące o poprawnym zakończeniu rejestracji. Zamknij je OK.

Zmiana wyglądu interfejsu Windows

Po uruchomieniu programu masz do dyspozycji jeden nowy szablon Chromium i standardowy szablon Luna, który pozwala przywrócić systemowi Windows standardowy wygląd.

1 Pierwszą czynnością, jaką wykonasz, jest pobranie z internetu większej liczby szablonów. Kliknij odnośnik More Styles online... Wywoła on okno przeglądarki, w której wyświetlona zostaje strona WWW z zestawem szablonów do Windows XP. Jeśli korzystasz z Windows Vista, kliknij na stronie odnośnik -> Go to Windows Vista Styles.

2 Wybierz szablon, który ci się podoba, i kliknij napis Download pod jego miniaturą. Wyświetli się okno Pobieranie pliku. Kliknij przycisk Zapisz i wskaż katalog docelowy. Plik z szablonem zostanie pobrany z internetu.

3 Po zakończeniu pobierania wróć do okna programu WindowsStyler i kliknij odnośnik Add style. W standardowym oknie Otwieranie wskaż plik, który wcześniej pobrałeś z internetu, i kliknij przycisk Otwórz.

4 Po chwili powrócisz do głównego okna programu. Miniatura nowego szablonu została dodana do sekcji Available styles. Postępując w ten sam sposób, możesz pobierać i dodawać kolejne szablony graficzne.

5 Kliknij miniaturę szablonu, np.

w sekcji Available styles. Podgląd pojawi się w prawej części okna. Kliknij na podglądzie, aby wyświetlić go w powiększeniu. Zamknij powiększenie ikoną.

6 Aby aktywować wybrany szablon, zaznacz jego miniaturę w sekcji Available styles i kliknij odnośnik.

Ekran zostanie ściemniony i po chwili powraca ze zmienioną szatą graficzną.

7 Jeśli nie podoba ci się efekt i chcesz powrócić do standardowego wyglądu Windows, wskaż w sekcji Available styles szablon

i kliknij odnośnik Activate. Możesz też skorzystać z odnośnika Set to default.

8 Jeśli jeden z dodanych szablonów nie jest ci już potrzebny, możesz usunąć go z listy. Zaznacz jego miniaturę i kliknij odnośnik Delete. Następnie otwórz katalog, w którym znajduje się plik szablonu, i usuń go do kosza.

Adresy internetowe

1 www.zonelink.de/special/pcformat2

Pecet dobrze skonfigurowany

Modyfikowanie trudno dostępnych opcji w Windows jest osiągalne dla każdego użytkownika komputera. Wystarczy skorzystać z odpowiedniego programu.

Ashampoo PowerUp 2009 to narzędzie do „tuningu" Windows XP i Vista. Program daje bezpośredni dostęp do wielu ustawień i parametrów pozwalających dostosować system do twoich potrzeb. Oprócz tego narzędzie to umożliwia modyfikowanie ustawień, do których nie można się dostać inaczej niż przez skomplikowaną edycję rejestru. Jedną z dostępnych opcji jest możliwość wyłączenia User Account Control – technologii, która powoduje, że podczas pracy z Windows Vista musisz wielokrotnie akceptować nawet bardzo proste operacje.

CD 11/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
Ashampoo PowerUp 2009
modyfikuje wiele ukrytych ustawień systemu Windows XP i Windows Vista

Język: ANGIELSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows 2000/XP/Vista
Internet: www.ashampoo.com

Rejestracja pełnej wersji przez internet

Po zainstalowaniu program należy zarejestrować. Jest do tego potrzebne połączenie z internetem.

1 Po przeprowadzeniu standardowej instalacji wyświetlą się okna: przeglądarki internetowej, w której widnieje strona rejestracyjna, i okno Ashampoo PowerUp 2009. W pole oznaczone E-mail address wpisz adres swojej skrzynki pocztowej. Pozostałych pól nie musisz wypełniać. Kliknij przycisk Send.

2 Na podany adres zostaje wysłany pierwszy e-mail. Odbierz pocztę, odszukaj wiadomość o tytule **Registration (Step 1)**... W jej treści jest zawarty odnośnik. Kliknij na nim. Zostaniesz przeniesiony z powrotem na stronę WWW. Ponownie odbierz pocztę i odszukaj drugi e-mail o tytule **Your registration – Ashampoo PowerUp 2009**. W treści znajdziesz klucz rejestracyjny.

3 Zaznacz klucz z e-maila i kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]** skopiuj go do schowka. Następnie przejdź do otwartego w tle okna Ashampoo PowerUp 2009 i kliknij przycisk Enter Key. Okno zmieni swoją zawartość. Ustaw kursor w pustym polu i kombinacją **[Ctrl]+[V]** wklej klucz. Następnie kliknij przycisk OK.

4 Wyświetli się okno informujące o prawidłowym zakończeniu rejestracji. Zamknij je, klikając przycisk Ok. Program Ashampoo PowerUp 2009 zostanie uruchomiony samoczynnie w pełnej zarejestrowanej wersji.

Sprawne poruszanie się w gąszczu opcji

Korzystanie z programu PowerUp jest bezpieczne. Modyfikacja ustawień systemowych jest poprzedzana wykonaniem kopii zapasowej, dzięki której będziesz mógł w razie potrzeby cofnąć zmiany.

1 PowerUp 2009 daje dostęp do wielu opcji. Uporządkowano je i podzielono na grupy, do których dostęp uzyskujesz, klikając zakładki z ikonami po lewej stronie okna. Z kolei zawartość każdej grupy podzielono na podgrupy. Aby dostać się do wybranej podgrupy, kliknij jedną z zakładek widocznych w górnej części okna, np.:

2 Przykładowo grupę zawierającą opcje przyspieszające działanie systemu i aplikacji, podzielono na cztery podgrupy: System – opcje systemu Windows, Network – opcje sieciowe, Browsers – opcje przeglądarek stron WWW, i Programs – opcje aplikacji pocztowych oraz różnych wersji pakietu Office.

3 Aby aktywować wybraną opcję, należy ją zaznaczyć. Dezaktywacja polega na odznaczeniu wybranej opcji. Po naprowadzeniu kursora na daną opcję wyświetla się w dolnej części okna opis jej działania w języku angielskim.

4 Następna grupa to a w niej podgrupy: File Wiper – funkcja trwale wymazująca wskazane pliki, i Restore – funkcja przywracająca oryginalną zawartość systemowego rejestru (przydatna w sytuacjach awaryjnych).

5 Kolejna duża grupa to zestaw opcji, od których zależy wygląd i sposób działania systemu. Podgrupa Desktop modyfikuje elementy pulpitu, Browsers zawiera opcje przeglądarek Internet Explorer i Mozilla Firefox, System grupuje opcje związane z myszką, klawiaturą oraz ścieżki dostępu do ważnych katalogów systemowych.

6 W grupie zebrano opcje pozwalające modyfikować zawartość autostartu Windows, zawartość listy **Dodaj/Usuń programy**, wyłączać uruchomione procesy i zarządzać prawami dostępu do wielu elementów systemu.

7 Ostatnia grupa da ci dostęp do szczegółowych informacji na temat konfiguracji twojego komputera, adresów sieciowych, parametrów zainstalowanego dysku twardego, typu karty graficznej oraz dostępnych czcionek.

8 Lista kopii zapasowych jest dostępna w pierwszej grupie w podgrupie Backup. Kliknij przycisk Save current status, aby natychmiast utworzyć kopię bezpieczeństwa wszystkich ustawień systemu. Aby przywrócić ustawienia, zaznacz na liście jedną z kopii zapasowych i kliknij ikonę .

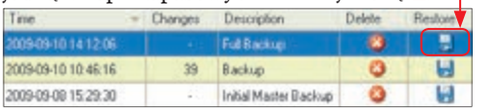

Nagrywanie płyt przez sieć

Jeśli w domu jeden z komputerów podłączonych do sieci nie ma nagrywarki DVD, skorzystaj z programu Net Burner. Udostępni napęd drugiego komputera.

Pełna wersja programu Paragon Net Burner jest doskonałym rozwiązaniem dla posiadaczy netbooków, lekkich komputerów, które nie mają zainstalowanego napędu optycznego. Aplikacja pozwala uzyskać pełny dostęp do nagrywarki zainstalowanej w innym komputerze podłączonym do domowej sieci. Za pośrednictwem internetu na pececie A będziesz mógł odczytywać zawartość płyty umieszczonej w nagrywarce peceta B lub wypalać na czystym krążku dowolne pliki z dysku peceta A (np. netbooka), który nie ma nagrywarki.

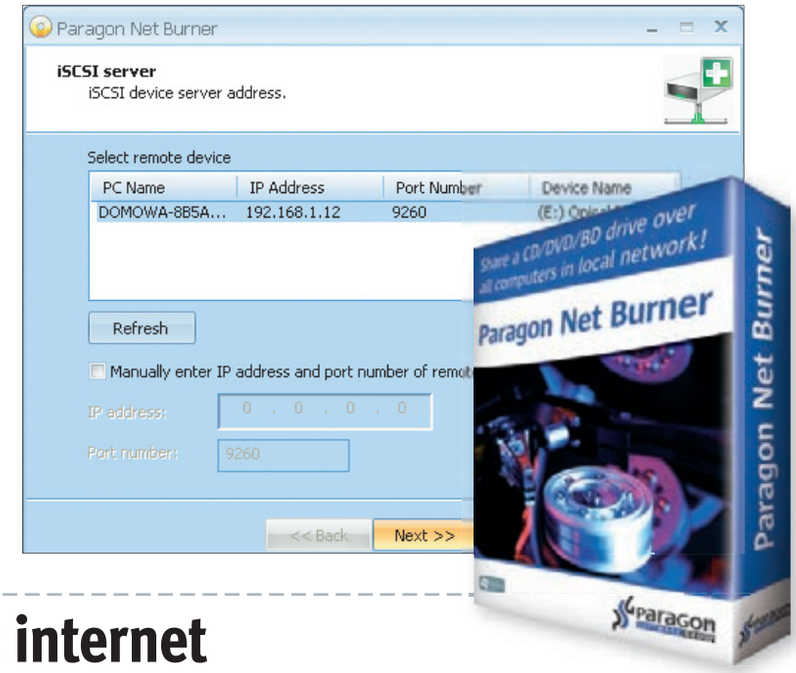

CD 11/2009

Grupa: PEŁNE WERSJE
Paragon Net Burner 2.0
udostępnia przez sieć napęd optyczny i pozwala zdalnie nagrywać płyty

Język: ANGIELSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows 2000/XP/Vista
Internet: www.paragon-software.com

Rejestracja pełnej wersji przez internet

W pierwszej kolejności zainstalujemy program na komputerze serwerze wyposażonym w nagrywarkę. Wykonamy pełną instalację programu.

1 Po uruchomieniu instalacji w trzecim etapie wyświetli się okno Setup - Paragon Net Burner, w którym musisz wprowadzić klucz rejestracyjny. Aby go uzyskać, kliknij przycisk **Registration** (połączenie z internetem musi być aktywne). Jeśli strona się nie wyświetla, możesz wpisać ręcznie adres strony rejestracyjnej 1.

2 Wyświetli się okno przeglądarki internetowej, a w nim strona rejestracyjna. Wymagane jest wypełnienie pól zaznaczonych gwiazdką: First Name* – twoje imię, Last Name* – twoje nazwisko, Email* – twój adres poczty elektronicznej. Z rozwijanej listy Country* wybierz opcję Poland, z listy Language* wybierz English. Pamiętaj, aby nie używać polskich znaków!

3 Jeśli na podany adres e-mailowy nie chcesz otrzymywać informacji o nowościach firmy Paragon, odznacz pole:

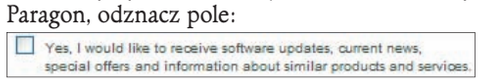

Następnie kliknij przycisk SUBMIT.

4 Na podany adres w ciągu piętnastu minut dotrze wiadomość zawierająca dane rejestracyjne. Odszukaj w jej treści ciąg znaków oznaczony jako **PRODUCT KEY**, zaznacz go myszką i skopiuj do schowka kombinacją klawiszy **[Ctrl]+[C]**. Przejdź do okna instalatora Setup - Paragon Net Burner i kombinacją **[Ctrl]+[V]** wklej go w pole Product key:.

5 W ten sam sposób skopiuj z treści e-maila numer rejestracyjny oznaczony jako **SERIAL NUMBER** i wklej go w okno instalatora, w pola oznaczone SerialNumber:. Po zakończeniu kliknij przycisk Next >.

6 Dalszy etap instalacji przebiega standardowo. Po jej zakończeniu program uruchomi się automatycznie. Jeśli korzystasz z zapory firewall, upewnij się, że nie blokuje ona portów **9260**, **9261**, **9262**, przez które następuje komunikacja między serwerem a klientem.

7 Teraz należy przeprowadzić instalację programu na drugim komputerze kliencie, który będzie zdalnie korzystał z nagrywarki komputera serwera. Wykonaj jeszcze raz opisane czynności, korzystając z tego samego klucza.

Montowanie sieciowej nagrywarki

Po zainstalowaniu program uruchamia się samoczynnie. Na tym etapie powinieneś mieć program uruchomiony na obu komputerach z dostępem do internetu.

1 Na komputerze A, który nie ma nagrywarki, kliknij *prawym* przyciskiem myszki ikonę widoczną w zasobniku i z menu wybierz opcję Mount optical drive.

2 Wyświetli się okno Paragon Net Burner, a w polu Select remote device ukaże się informacja o odnalezionym komputerze B, wyposażonym w napęd optyczny.

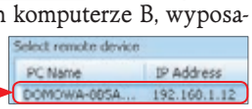

Jeśli nie został on wykryty automatycznie, zaznacz pole:

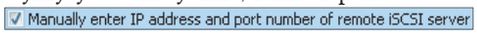

i ręcznie wprowadź jego adres IP w pole.

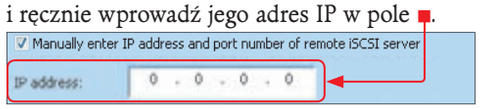

Kliknij przycisk Next >>.

3 Program zamontuje wirtualny napęd na komputerze A i przydzieli mu kolejną wolną literę. Kliknij przycisk Finish. Wyświetli się komunikat o konieczności ponownego uruchomienia komputera. Zamknij okna aplikacji, zapisz pracę i kliknij przycisk Tak.

4 Po ponownym uruchomieniu systemu wywołaj okno Mój komputer. Widoczna jest tu ikona wirtualnego napędu. Jeśli jest tam umieszczona płyta, możesz teraz zdalnie odczytać jej zawartość.

5 Aby zdalnie wypalić pliki, umieść czystą płytę w nagrywarce komputera B. Następnie na komputerze A zainstaluj i uruchom dowolny program do nagrywania płyt, np. Ashampoo Burning Studio 6 Free.

6 Korzystając z niego, utwórz nową kompilację i gdy dojdziesz do momentu wyboru napędu, wybierz z listy CD/DVD-Nagrywarka jako nagrywarkę zamontowany wirtualny napęd, np.

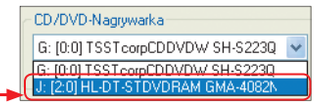

Po uruchomieniu nagrywania pliki zostaną przesłane z peceta A do peceta B i tam wypalone.

Adresy internetowe

1 www.paragon-software.com/registration/nb.html

Katalogi synchronizowane

Jeśli korzystasz z dwóch komputerów i chcesz mieć na obu te same, aktualne wersje plików, użyj pełnej wersji programu do synchronizacji danych.

W tym wydaniu PC Formatu proponujemy pełną wersję prostego w obsłudze narzędzia Synchronizer. Największą zaletą programu jest jego prostota. Osoby, które często zabierają pracę do domu, będą mogły zsynchronizować katalog roboczy na dysku z pamięcią przenośną, na której zabiorą pracę i dokończą ją na komputerze domowym. A jeśli jesteś właścicielem strony WWW i codziennie uaktualniasz jej zawartość, program Synchronizer będzie automatycznie w określonych odstępach czasu umieszczał na serwerze FTP najnowsze wersje plików.

CD 11/2009

Grupa: **PEŁNE WERSJE**
Synchronizer 2.0
szybko synchronizuje zawartość katalogów lokalnych i na serwerach FTP

Język: ANGIELSKI
Rejestracja: TAK
System: Windows XP/Vista
Internet: www.1-abc.net

Internetowa rejestracja pełnej wersji

Aby korzystać z pełnej wersji programu, należy go zarejestrować na stronie WWW producenta. Rejestracja jest bezpłatna.

1 Instalacja ma przebieg standardowy. Po jej zakończeniu zaznacz w ostatnim oknie instalatora programu opcję Start 1-abc.net Synchronizer now! i kliknij Finish.

2 Wyświetli się okno przeglądarki internetowej i strona rejestracyjna. Jeśli wywołanie strony nie działa, wpisz w pole adresu adres strony rejestracyjnej 1.

3 Na stronie wypełnij formularz. W pole First Name: wpisz swoje imię, w pole Last Name: wpisz swoje nazwisko. W pole Your e-mail-address (required): wpisz adres swojej skrzynki pocztowej. Następnie kliknij przycisk Prześlij kwerendę.

4 Odbierz pocztę. Na podany adres została wysłana wiadomość, w której znajduje się odnośnik do strony internetowej. Kliknij go. Wyświetli się strona weryfikująca użytkownika i równocześnie zostanie wysłana druga wiadomość zawierająca klucz rejestracyjny.

5 Zaznacz klucz myszką i skopiuj go do schowka skrótem klawiszowym **[Ctrl]+[C]**. Przejdź do okna programu Synchronizer. Z menu Register wybierz opcję Enter Key.

6 W otwartym oknie 1-abc.net Registration ustaw kursor w polu Enter your key here: i skrótem **[Ctrl]+[V]** wklej skopiowany klucz rejestracyjny. Kliknij przycisk OK i w kolejnym oknie ponownie kliknij przycisk OK. Teraz możesz zamknąć okno programu Synchronizer i uruchomić go ponownie, tym razem już w pełnej, zarejestrowanej wersji.

Synchronizacja plików w folderach

Program nie jest skomplikowany. W kilka minut skonfigurujesz zadanie synchronizacji plików.

1 Po wyświetleniu się okna programu Synchronizer kliknij przycisk Add Folders. Jeśli chcesz zsynchronizować katalog na dysku lokalnym z katalogiem na pamięci przenośnej, zaznacz w sekcji Type of folder opcję:
Add folder from your local machine, external drive or network drive
i kliknij OK.

2 W standardowym oknie:
Przeglądanie w poszukiwaniu folderu
wskaż pierwszy z synchronizowanych katalogów i kliknij OK. W ten sam sposób wskaż drugi katalog. Po wykonaniu tych czynności wyświetli się w oknie głównym w sekcji Folders to synchronize informacja o dodanych katalogach.

3 Przejdź do sekcji Start synchronization each ... i za pomocą pól określ odstęp czasowy, z jakim będą wykonywane kolejne synchronizacje: days – dni, hours – godziny, minutes – minuty.

4 Przykładowo, jeśli chcesz, aby pliki były synchronizowane co 10 minut, wpisz w pole minutes wartość **10**. Program wyświetli informację w prawym dolnym rogu okna i automatycznie rozpocznie odliczanie czasu, a po upływie 10 minut uaktualni pliki.

5 Jeśli chcesz synchronizować pliki pomiędzy katalogiem lokalnym a katalogiem na serwerze FTP (opcja dla webmasterów) kliknij w oknie głównym programu przycisk Add Folders. W otwartym oknie w sekcji Type of folder zaznacz opcję:
Add folder from your local machine, external drive or network drive
i kliknij OK. W standardowym oknie:
Przeglądanie w poszukiwaniu folderu
wskaż katalog lokalny, którego zawartość będzie przesyłana na serwer FTP, i kliknij OK.

6 W kolejnym kroku w sekcji Type of folder zaznacz drugą opcję, Add FTP folder, i kliknij OK. Wyświetli się nowe okno. W sekcji Add ftp Server wypełnij pola: Server name: – adres serwera FTP, na który będą przesyłane synchronizowane pliki (musi się zaczynać od ftp://...), User: – nazwa użytkownika, Password: – hasło, Folder on server: – zdalny katalog na serwerze, do którego będą przesyłane synchronizowane pliki. Po wypełnieniu pól kliknij OK.

7 Po powrocie do okna głównego ustaw odstęp czasowy (wg kroku 3). Możesz też w każdej chwili ręcznie uruchomić proces synchronizacji. Służy do tego znajdujący się w oknie głównym przycisk Start Synchronization now!.

8 W sekcji Synchronization behaviour możesz zaznaczyć opcje:
Start program together with Windows automatically – uruchamia program automatycznie ze startem Windows,
Get confirmation message when synchronization is finished.
– wyświetla komunikat o poprawnie przeprowadzonym procesie synchronizacji.

Adresy internetowe

1 http://1-abc.net/0024/ed/bau_pl/m1.htm

Starsze, za to tańsze

Zmieniając telefon, zastanawiasz się, czy wybrać modną nowość, czy może trochę starszy, ale tańszy model. Aby nie przepłacać, dokładnie porównaj interesujące cię modele i zdecyduj, czy dodatkowe funkcje topowej komórki są ci niezbędne.

Telefony w skali 1:1

LG Arena KM900

To pierwszy z telefonów LG, wykorzystujących specyficzny interfejs S-class. Wyposażona w aparat i ekran dotykowy Arena jest propozycją dla gadżeciarzy.

Sterowanie i obsługa

Arena ma wbudowany aparat o matrycy 5 Mpix z autofokusem. Zdjęcia mają niezłą jakość. Pozostałe funkcje aparatu są dostępne na dotykowym ekranie, wykonanym w takiej technologii, że powinien reagować na najdelikatniejsze muśnięcie palcem. Ale w tym modelu nie zawsze się to sprawdza.

Przy wprowadzaniu tekstu użytkownik na ekranie dotykowym ma do dyspozycji dwie klawiatury: pionową 9-klawiszową (jak w zwykłym telefonie) oraz znacznie wygodniejszą, poziomą typu qwerty. Menu ma niestandardowy układ, ale po kilku dniach można przywyknąć do jego oryginalnego wyglądu.

Funkcje i rozrywka

Arena jest wyposażona w GPS. Szkoda więc, że producent nie przewidział dla tego modelu prawdziwej aplikacji nawigacyjnej. Dostępna jest jedynie Google Maps. Warto zwrócić uwagę na możliwości multimedialne Areny, odtwarza filmy w formacie DivX. Arena pozwala także na rejestrowanie wideo w rozdzielczości 720x480 pikseli.

PLUSY | MINUSY

- ⊕ Łączność Wi-Fi
- ⊕ Krótki czas uruchamiania
- ⊕ Duży ekran dotykowy
- ⊖ Skomplikowana obsługa niektórych funkcji

Samsung Pixon M8800

Model ten jest w sprzedaży już od ubiegłych wakacji. Choć Pixon M8800 wyposażeniem nie ustępuje nawet Arenie, jest od niej tańszy.

Sterowanie i obsługa

Pixon jest jednym z pierwszych telefonów wyposażonych w aparat cyfrowy z matrycą o rozdzielczości 3264x2448 (7,99 Mpix). Zdjęcia robione Pixonem są dość dobrej jakości, mniej wymagający użytkownicy mogliby się zastanawiać, czy warto zabierać na wycieczkę inny aparat cyfrowy.

Mankamentem M8800 jest ekran o rozdzielczości 240x400 pikseli. Stanowczo za małej dla ekranu o wielkości 4,1x7,0 cm. Dlatego obrazy nie wyglądają najlepiej, a tekst jest rozpikselizowany. Podobnie jak Arena, telefon Samsunga ma dwie wirtualne klawiatury, ekran jednak trudno reaguje na dotyk palcem.

Funkcje i rozrywka

Dodatkowe wyposażenie telefonu jest podobne jak w modelu LG. Zawiera GPS, aplikację Google Maps i funkcje multimedialne, tyle że ograniczone nie najlepszą jakością ekranu. Pewna niedogodność to również brak gniazda słuchawkowego minijack. Niestety trzeba korzystać z nie najlepszych standardowych słuchawek.

PLUSY | MINUSY

- ⊕ Widżety
- ⊕ Dobry aparat
- ⊖ Długi czas uruchamiania
- ⊖ Mała rozdzielczość ekranu

Wyniki testu

	Waga
Obsługa	
Czas uruchamiania telefonu	4,00%
Obsługa poleceniami głosowymi/tryb głośnomówiący	2,00%
Korzystanie z klawiatury (jakość i wygoda)	4,00%
Wpisanie numeru do książki telefonicznej	2,00%
Blokada klawiatury i funkcje	3,00%
Pomoc przy wpisywaniu tekstu (T9)	2,00%
Zmiana dzwonka/profilu połączenia przychodzącego	1,00%
Obsługiwane formaty plików muzycznych	2,00%
Liczba poziomów głośności: dzwonek/rozmowa	1,00%
Alarm wibracyjny razem z dźwiękiem dzwonka	1,00%
Ton minutowy (informacja o upływie minuty rozmowy)	1,00%
Intensywność wibracji (odczuwalność) – ocena subiektywna	2,00%
Obsługa suma	**25,00%**
Funkcje	
Budzik/kalkulator/kalendarz/stoper/minutnik/przelicznik miar	1,00%
Pojemność książki telefonicznej	1,00%
Synchronizacja (wymiana danych) z następującymi programami	1,00%
Przeglądarka stron internetowych	3,00%
Transmisja danych: HSDPA/UMTS/EDGE/GPRS/HSCSD	3,00%
Transmisja danych: Wi-Fi	2,00%
Komunikacja z innymi urządzeniami: bluetooth/IrDA/USB	3,00%
Wiadomości: SMS/MMS	1,00%
Odbiór poczty elektronicznej (przez klienta e-mail)	2,00%
Java	2,00%
Pamięć wewnętrzna/gniazdo karty pamięci	5,00%
Lokalizacja gniazda karty pamięci	2,00%
Filtr połączeń przychodzących	1,00%
Funkcje suma	**27,00%**
Funkcje multimedialne	
Radio	2,00%
Odtwarzacz MP3/equalizer (korektor dźwięku)	3,00%
Wygoda obsługi odtwarzacza muzyki – ocena subiektywna	2,00%
Nagrywanie/odtwarzanie formatów plików wideo (rozdzielczość nagrywania)	2,00%
Dyktafon/format zapisu	2,00%
Funkcje multimedialne suma	**11,00%**
Funkcja fotograficzna	
Robienie zdjęcia w nocy/z wykorzystaniem flesza	1,00%
Autofokus/zoom cyfrowy/optyczny	1,00%
Ostrość obrazu/reprodukcja kolorów (błąd kolorów)/reprodukcja kolorów (szumy)	6,00%
Zakłócenia zdjęć (zniekształcenia)	3,00%
Rozdzielczość/liczba punktów	0,00%
Funkcja fotograficzna suma	**11,00%**
Dane techniczne	
Czas rozmów (dane producenta)	3,00%
Czas gotowości (dane producenta)	3,00%
Czas ładowania baterii (test)	2,00%
Zakres działania	3,00%
Wyświetlacz: kolorowy/wielkość/rozdzielczość/liczba kolorów	4,00%
Waga z baterią	3,00%
SAR	3,00%
Wymiary (wysokość x szerokość x grubość; antena wsunięta, telefon zamknięty)	0,00%
Bateria	0,00%
Dane techniczne suma	**21,00%**
Serwis i pozostałe	
Obudowa (jakość) – ocena subiektywna	2,00%
Okres gwarancji wg producenta	1,00%
Polskojęzyczna pomoc w internecie	1,00%
Dodatkowe funkcje lub informacje	1,00%
W pudełku	
Serwis i pozostałe suma	**5,00%**
Wyniki testu	
Ocena końcowa: jakość	**100%**
Ocena końcowa: jakość/cena	
Cena telefonu z umową (55 zł miesięcznie) w sieci Era/Orange/Play/Plus	
Średnia cena z aukcji internetowej	
Średnia cena rynkowa	

komórek z aparatem i dotykowym ekranem

LG Arena KM900	Ocena	Samsung Pixon M8800	Ocena
30 sekund	4,46	73 sekundy	2,12
nie/tak	3,50	nie/tak	3,50
wyłącznie klawiatura ekranowa, pionowa, 9-klawiszowa, pozioma QWERTY	3,83	wyłącznie klawiatura ekranowa, pionowa 9-klawiszowa, pozioma QWERTY, dodtakowo klawisze wbudowanego aparatu	3,72
bardzo skomplikowane i czasochłonne	2,67	bardzo proste i intuicyjne	4,43
tak (automatyczna i ręczna, również ekranu, możliwość ustawienia czasu zwłoki)	4,00	tak (tylko ręczna, również ekranu)	2,00
tak (możliwość wpisywania słów na dotykowej klawiaturze pionowej i poziomej wraz z podpowiadaniem słów)	3,80	tak (możliwość wpisywania słów na dotykowej klawiaturze wraz z podpowiadaniem słów)	3,40
proste / 4 profile	4,69	skomplikowane / 6 profili	4,41
MP3, AAC, MIDI, WAV, AMR, M4A, WMA	4,67	MP3, AAC, MIDI, WAV, AMR, M4A, WMA	4,67
7/7	4,50	7/7	4,50
tak	5,00	tak	5,00
nie	1,00	nie	1,00
słabo wyczuwalne w kieszeni, słabe	3,00	nieźle wyczuwalne w kieszeni, średnie	3,50
ocena pośrednia	**3,82**	**ocena pośrednia**	**3,33**
tak/tak/tak/tak/nie/tak	4,33	tak/tak/tak/tak/tak/tak	5,00
do wyczerpania pamięci telefonu	6,00	1000 kontaktów	3,44
Outlook, Outlook Express, Lotus Notes	5,00	Outlook, Outlook Express, Lotus Notes	5,00
strony HTML, WAP 2.0	5,00	strony HTML, WAP 2.0	5,00
tak (7,2 Mb/s)/tak/tak/tak (klasa 32)/nie	4,70	tak (7,2 Mb/s)/tak/tak/tak/nie	4,50
tak	5,00	nie	1,00
v 2.0 A2DP/nie/tak (złącze niestandardowe)	4,00	v 2.0 A2DP/nie/v 2.0 (złącze niestandardowe)	4,20
tak/tak	3,67	tak/tak	3,67
tak (bardzo rozbudowany klient, łatwa konfiguracja)	5,00	tak (skomplikowana konfiguracja, brak kreatora)	4,30
tak (MIDP 2.0)	5,00	tak (MIDP 2.0)	5,00
8192 MB/tak (do 32 GB, MicroSD)	5,80	200 MB/tak (do 16 GB, MicroSD)	4,90
pod osłoną baterii	3,00	z boku telefonu, łatwo dostępna	5,00
nie	1,00	nie	1,00
ocena pośrednia	**4,67**	**ocena pośrednia**	**4,23**
tak (RDS)	5,33	tak (RDS) (działa tylko z oryginalnymi słuchawkami)	4,00
tak/tak (22 profile)	3,50	tak/tak (8 profili)	3,21
skomplikowana obsługa odtwarzacza, trudne wyszukiwanie utworów	3,30	wygodna obsługa odtwarzacza, sterowanie tylko przez ekran dotykowy	3,70
do wyczerpania pamięci (w pamięci telefonu ok. 500 min)/3GP, MPEG-4, WMV (720x480)	5,50	do wyczerpania pamięci (w pamięci telefonu ok. 16 min)/3GP, MPEG-4, WMV (720x480)	4,43
do wyczerpania pamięci (w pamięci telefonu ok. 33 000 min)/AMR	5,37	maksymalna długość nagrania 60 min/AMR	3,51
ocena pośrednia	**4,50**	**ocena pośrednia**	**3,72**
brak dedykowanego programu/tak	3,00	tak/tak	5,00
tak/4-krotny/nie	3,00	tak/16-krotny/nie	4,00
88,29% / 6,22% / 46,5%	4,58	94,74% / 33,07% / 51,13%	4,31
-0,51 (14,46%)	4,57	0,86 (24,46%)	4,27
2592x1944/5,04 Mpix		3264x2448/7,99 Mpix	
ocena pośrednia	**4,29**	**ocena pośrednia**	**4,33**
3 godz. 50 min	2,18	3 godz. 40 min	2,09
300 godz.	3,50	280 godz.	3,20
2 godz. 20 min	3,33	2 godz. 50 min	2,33
GSM 850/900/1800/1900; HSDPA 2100	4,50	GSM 850/900/1800/1900; HSDPA 2100	4,50
tak/4,9x6,5 cm/480x800 pikseli/16 mln	5,75	tak/4,1x7,0 cm/240x400 pikseli/262 tys.	5,50
108 g	3,78	120 g	3,25
0,67 W/kg	4,55	0,46 W/kg	5,11
106 x 55,3 x 12 mm		108x54,6x14 mm	
Li-Po 1000 mAh (LGIP-580A)		Li-Po 1000 mAh	
ocena pośrednia	**4,06**	**ocena pośrednia**	**3,86**
wykonana głównie z aluminium, bardzo dobrze spasowana, dobrze leży w dłoni, brak luzów i trzeszczenia, dioda informacyjna nad ekranem	4,99	wykonana z plastiku i aluminium, wyczuwalne luzy oraz trzeszczenie, mało wygodny podczas trzymania i pisania jedną ręką	3,59
2 lata	5,00	2 lata	5,00
tak, www.lge.pl	3,50	tak, www.samsung.com/pl/	3,50
stabilizacja obrazu software'owa, geotagowanie, nadajnik FM, czytnik dokumentów MS Office	5,00	stabilizacja obrazu, rozpoznawanie twarzy oraz osłona soczewki wbudowanego aparatu, rozpoznawanie utworów muzycznych TrackID, czytnik dokumentów MS Office	5,00
ładowarka, słuchawki z mikrofonem, instrukcja obsługi, kabel USB, płyta CD z oprogramowaniem		ładowarka, słuchawki z mikrofonem, instrukcja obsługi, kabel USB, płyta CD z oprogramowaniem	
ocena pośrednia	**4,70**	**ocena pośrednia**	**4,14**
dobry ←	**4,27**	**dobry ←**	**3,88**
dobry	**4,20**	**dobry**	**3,93**
- / 1099 zł / 999 zł / -		- / 1199 zł / 999 zł / -	
1100 zł		910 zł	
1350 zł		1200 zł	

REKLAMA

Przygotuj ręce na więcej

ogromny wybór gier i sprzętu

Gra PC

FIFA 10

25 nagród na całym świecie i miliony sprzedanych egzemplarzy FIFA 09 postawiły bardzo wysoko poprzeczkę przed twórcami następnej odsłony serii. Jednak EA SPORTS™ udało się stworzyć godnego następcę – FIFA 10 to efekt prac nad pełnym wykorzystaniem potencjału świetnego silnika gry znanego z poprzedniej wersji, przy nieocenionej pomocy graczy, których liczne sugestie wyznaczyły kierunek działań zespołu programistów. W połączeniu z długą listą licencjonowanych klubów i lig czyni to FIFA 10 najbardziej kompletną symulacją futbolu na rynku.

Gra dostępna również na platformy:

XBOX 360. PLAYSTATION 3

empik.com

Zdalny seans filmowy

Dzięki usłudze VoD możesz bez wychodzenia z domu wypożyczać filmy w cyfrowej jakości i w cenach często niższych od obowiązujących w tradycyjnych wypożyczalniach wideo. Oferta obejmuje różne gatunki filmowe, także najnowsze kinowe hity.

Usługa Video on Demand (VoD) – w Polsce nazywana wideo na życzenie lub wideo na żądanie – jest dostępna w niektórych sieciach kablowych (Aster, Multimedia Polska), na platformach satelitarnych (Cyfra+ i n) oraz na łączach telefonicznych (Telekomunikacja Polska, Dialog, Multimedia Polska).

Jak korzystać z VoD

Zazwyczaj VoD jest dodatkiem do usługi telewizji cyfrowej. Oznacza to, że aby móc korzystać z wypożyczalni filmów, musisz najpierw wykupić dostęp do telewizji u danego dostawcy. Razem z usługą telewizji otrzymasz urządzenia potrzebne do odbioru sygnału telewizyjnego, np. dekoder i antenę, w platformach satelitarnych. Do korzystania z wideo na życzenie może być potrzebny specjalny model dekodera. Zapytaj o ten dekoder przy zakupie usługi telewizyjnej. Samej usługi wypożyczalni nie musisz aktywować.

Bez względu na dostawcę usługi VoD zasada korzystania z niej jest taka sama. Posługując się pilotem do dekodera, możesz za pomocą menu urządzenia wyświetlić na ekranie telewizora aktualną ofertę cyfrowej wypożyczalni. Tam wybierzesz film, który cię interesuje (po uprzednim zapoznaniu się z opisem i zwiastunem – są dostępne podczas przeglądania oferty wypożyczalni) i już po chwili rozpoczyna się seans. Film możesz w dowolnej chwili zatrzymać lub przewinąć. Okres wypożyczenia to 24 godziny lub 48 godzin. W tym czasie możesz obejrzeć film dowolną liczbę razy.

W usługach VoD, jak w prawdziwej wypożyczalni, opłata pobierana jest zazwyczaj za każde wypożyczenie filmu i doliczana do abonamentu za usługę telewizyjną.

Różnice między usługami VoD

W zależności od technologii, w jakiej świadczona jest usługa telewizyjna – sieć kablowa, sieć telefoniczna lub łącze satelitarne – filmy na życzenie mogą być w różny sposób dostarczane do widza.

W sieciach kablowych i telefonicznych filmy nadawane są strumieniowo. Oznacza to, że przed rozpoczęciem seansu trzeba odczekać kilkanaście sekund, aby początek filmu został pobrany do urządzenia. Reszta filmu będzie pobierana w trakcie seansu, a przewinięcie filmu do przodu będzie możliwe dopiero po zakończeniu pobierania.

W platformach satelitarnych filmy przechowywane są na dysku twardym dekodera. Gdy w ofercie pojawia się nowa pozycja, zostaje automatycznie pobrana na dysk twardy dekodera, bez udziału użytkownika. Gdy widz wybierze jakiś tytuł w ramach VoD, seans rozpoczyna się natychmiast. Ze względu na ograniczoną pojemność dysku w usłudze VoD platform satelitarnych jest zazwyczaj kilkadziesiąt tytułów. Znacznie mniej niż w usługach korzystających z transmisji strumieniowej, gdzie w ofercie może być nawet powyżej tysiąca pozycji. Każdy film z oferty platform satelitarnych jest dostępny tylko przez określony czas – zazwyczaj kilka tygodni lub miesięcy, po czym jest zastępowany przez nowsze pozycje. W usługach wykorzystujących technikę strumieniową film, który raz znajdzie się w ofercie, zostaje tam na stałe.

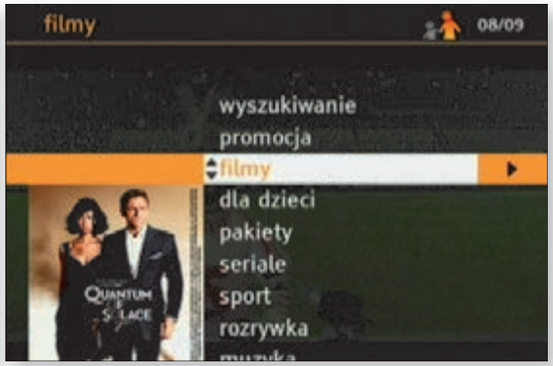

Interfejs każdej wypożyczalni VoD wygląda inaczej, ale sposób wypożyczania filmów w każdej jest podobny. Najpierw należy wcisnąć przycisk VoD na pilocie, następnie odnaleźć interesujący film, np. za pomocą wyszukiwarki.

Telekomunikacja Polska

W TP wideo na życzenie jest oferowane jako dodatek w usługach multipakiet tp oraz telewizja z neostradą.

Koszt wypożyczenia filmu wynosi od 1 do 13 zł w zależności od jego atrakcyjności. W ofercie znajduje się 1800 tytułów – zarówno filmy bardziej znane (a nawet niedawne kinowe hity), jak i pozycje całkiem już ograne. Oprócz filmów widz ma jeszcze do wyboru koncerty, seriale i archiwalne mecze piłkarskie.

Opłata za wypożyczenie filmu jest pobierana z konta pre-paid, które wcześniej trzeba zasilić środkami. Można to zrobić na kilka sposobów.

Najprostszy to w menu dekodera wybrać kwotę zasilenia 10, 25, 50 lub 75 zł. Wówczas opłata za zasilenie będzie doliczona do twojej faktury za internet. Konto doładować możesz także, dzwoniąc pod numer 0–703 900 100 lub kupując kartę zdrapkę.

Filmy w usłudze VoD Telekomunikacji Polskiej są dostępne w jakości zbliżonej do DVD. Brakuje pozycji w wyższej rozdzielczości HD, a dekoder nie ma wyjść innych niż analogowe SCART.

Telewizja n

Oferta wideo na życzenie na platformie cyfrowej n jest podzielona na trzy pakiety.

Pierwszy, „Premiery VoD", zawiera tylko najnowsze filmy, które właśnie zeszły z kinowych ekranów – nie brakuje głośnych hitów. Wybierać można z 24 pozycji, wśród których kilka jest w jakości HD. Jednorazowa opłata za film w jakości HD to 13 zł, pozostałe kosztują 11 zł.

Za dostęp do kolejnych dwóch pakietów trzeba zapłacić miesięczny abonament – 30 zł za jeden lub 40 zł za oba. W pakiecie „nScreen" widz znajdzie najnowsze odcinki popularnych seriali. W miarę pojawiania się nowszych odcinków stare przestają być dostępne. Oferta skierowana jest więc do osób na bieżąco śledzących losy bohaterów ulubionych seriali. Trzeci pakiet, „Picture Box", zawiera 16 filmów z wytwórni Universal Picture. Są to starsze produkcje raczej średniej klasy – brakuje prawdziwych hitów.

Do korzystania z usługi VoD w telewizji n jest potrzebny dekoder nbox HDTV recorder. Otrzymasz go, kupując usługi platformy cyfrowej – należy wybrać co najmniej dwa pakiety kanałów (jeden kosztuje 16 zł miesięcznie). Dekoder jest wyposażony w wyjście HDMI, dzięki czemu możesz cieszyć się filmami w jakości HD oraz dźwiękiem przestrzennym.

Cyfra+

W Cyfrze+ są oferowane dwa pakiety filmów. Bezabonamentowy „Premiery VoD" to około 30 filmów w cenie od 8 zł za starsze pozycje do 13 zł za filmy w jakości HD. Oferta jest zróżnicowana. Nie brakuje zarówno nowości znanych z kina, jak i starszych filmów, które były już emitowane w kanałach dostępnych bezpłatnie. Każdy film jest oferowany przez miesiąc lub dwa, a następnie zamieniany na nową pozycję.

W celu skorzystania z drugiego pakietu, „HBO Digital", należy opłacić abonament miesięczny w wysokości 12 zł. Oferta pakietu to produkcje firmy HBO – filmy, seriale, dokumenty. Także tutaj oferta jest na bieżąco aktualizowana, a starsze pozycje są wycofywane.

Usługa VoD jest dostępna dla wszystkich użytkowników Cyfry+ – najtańszy pakiet kanałów kosztuje 20 zł miesięcznie. Do korzystania z VoD jest potrzebny dekoder PRV HD z dyskiem twardym. Opłata za wynajem urządzenia wynosi 20 zł miesięcznie. Urządzenie ma wyjście cyfrowe HDMI.

Aster

W usłudze VoD telewizji kablowej Aster znajduje się obecnie około 300 filmów różnych gatunków – od animowanych po pozycje dla dorosłych. Nie ma tu seriali ani materiałów w jakości HD, ale są filmy dokumentalne.

Wśród filmów można znaleźć sporo atrakcyjnych pozycji – kinowych hitów sprzed 2–3 lat, ale brak filmów, które jeszcze niedawno wyświetlano w kinach. Za każdy wypożyczany film jest pobierana opłata w wysokości 8 zł (11 zł za film dla dorosłych – są one dostępne w osobnym menu).

Do korzystania z usługi VoD na platformach satelitarnych potrzebny jest dekoder z dyskiem twardym. Urządzenie to pozwala też nagrywać programy telewizyjne.

Aby móc korzystać z VoD w telewizji Aster, trzeba mieć wykupioną usługę telewizji cyfrowej, a ta dostępna jest tylko w wybranych lokalizacjach na obszarze działania sieci Aster (Warszawa, Kraków, Zielona Góra). Dodatkowo należy wykupić co najmniej jeden pakiet kanałów – najtańszy za 10 zł. Dekodery do VoD mają wyjście HDMI.

Multimedia Polska

U tego operatora sygnał telewizyjny jest dostarczany do abonenta za pomocą sieci kablowej lub telefonicznej (technologia IPTV). Jednak bez względu na medium transmisyjne warunki korzystania z usługi VoD są takie same. Inne jest tylko urządzenie odbiorcze. Dekoder IPTV w odróżnieniu od kablowego nie ma cyfrowego złącza HDMI. Klient korzystający z takiego dekodera nie będzie mógł wyświetlać filmów HD.

Biblioteka tytułów to 800 pozycji. W ofercie można znaleźć filmy nagrodzone Oskarem, choć są to starsze pozycje. Podobnie jak w Aster brakuje najnowszych hitów kinowych. Przykładowe ceny wypożyczenia to 9 zł za premiery i 6 zł za nowości. W ofercie znalazły się także darmowe filmy.

Z usługi VoD może korzystać każdy klient telewizji cyfrowej Multimedia Polska. Ceny pakietów kanałów zaczynają się od 14 zł w przypadku telewizji kablowej oraz 38 zł w przypadku IPTV.

Dialog

W ofercie VoD DialogMedia znajduje się 600 filmów i dokumentów. Nie ma wśród nich materiałów w jakości HD (mają pojawić się w przyszłości) ani niedawnych kinowych hitów, ale można znaleźć tytuły, o których kiedyś było głośno. Co ciekawe, w ofercie znalazły się także darmowe filmy. Można je obejrzeć i wypróbować usługę bez ponoszenia kosztów.

Z oferty VoD w DialogMedia może korzystać każdy, kto wykupił usługę telewizji cyfrowej.

W TP przez satelitę

W Telekomunikacji Polskiej telewizję można odbierać także za pomocą anteny satelitarnej. Od 1 września klienci, którzy korzystają z tej usługi, mogą także wypożyczać filmy w usłudze VoD. Zasada korzystania z niej oraz opłaty są takie same jak dla VoD przez linię telefoniczną. Z okazji uruchomienia usługi dostawca przygotował promocję, w której niektóre filmy można obejrzeć bez ponoszenia kosztów.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Oferta wideo na życzenie w usługach dostawców telewizyjnych

Dostawca	tp	n	Cyfra+	Aster	multiMedia	DIALOG media
Nazwa usługi	**Wideo na życzenie**	**Wypożyczalnia VoD**	**Cyfra+ VoD, HBO Digital**	**Wypożyczalnia VoD**	**Domowa wypożyczalnia VoD**	**Domowa wypożyczalnia**
Wymagania	wykupiona usługa neostrada z telewizją [1] lub multipakiet tp	wykupione co najmniej dwa pakiety kanałów, dekoder PRV	wykupiony dowolny pakiet kanałów, dekoder PRV	wykupiona usługa telewizji cyfrowej i co najmniej jeden pakiet kanałów	wykupiona usługa telewizji cyfrowej i co najmniej jeden pakiet kanałów	wykupiona usługa telewizji cyfrowej i co najmniej jeden pakiet kanałów
Liczba filmów	ponad 1800	50 [3]	52 [3]	300	800	600
Opłata za wypożyczenie	od 1 do 13 zł za film	11 lub 13 zł za film lub abonament 30 zł	8, 11 lub 13 zł za film lub abonament 12 zł	8 lub 11 zł za film	od 4 do 12 z za film	5, 7 lub 13 zł za film
Okres wypożyczenia	24h	48h	48h	24h	24h	24h
Filmy w jakości HD	nie	tak	tak	nie	tak	nie [4]
Sposób płatności	pre-paid [2]	opłaty doliczane do abonamentu	opłaty doliczane do abonamentu	opłaty doliczane do abonamentu	opłaty doliczane do abonamentu	opłaty doliczane do abonamentu

[1] W technologii przez linię telefoniczną tp. [2] Opłata może być doliczana do rachunku za internet. [3] Seriale liczone jako jeden tytuł. [4] Planowane jest wprowadzenie materiałów HD.

Modem w komórce

Wykorzystując dowolny telefon komórkowy z modułem bluetooth, można w prosty sposób podłączyć laptop lub komputer stacjonarny do internetu. Wystarczy, że komórka będzie w zasięgu sieci operatora telefonicznego.

Wykorzystanie telefonu jako modemu do połączeń internetowych w sieci komórkowej jest wygodne, ale wiąże się ze sporymi opłatami za transmisję danych. Dlatego tej metody komunikacji najlepiej używać tylko w sytuacjach awaryjnych, np. gdy masz kłopoty z niedziałającą usługą internetu u swojego dostawcy, a połączenie z siecią jest ci bardzo potrzebne.

Do częstego korzystania z internetu w sieciach komórkowych lepiej wykorzystać specjalne taryfy z dołączonym modemem w postaci karty expresscard lub klucza USB.

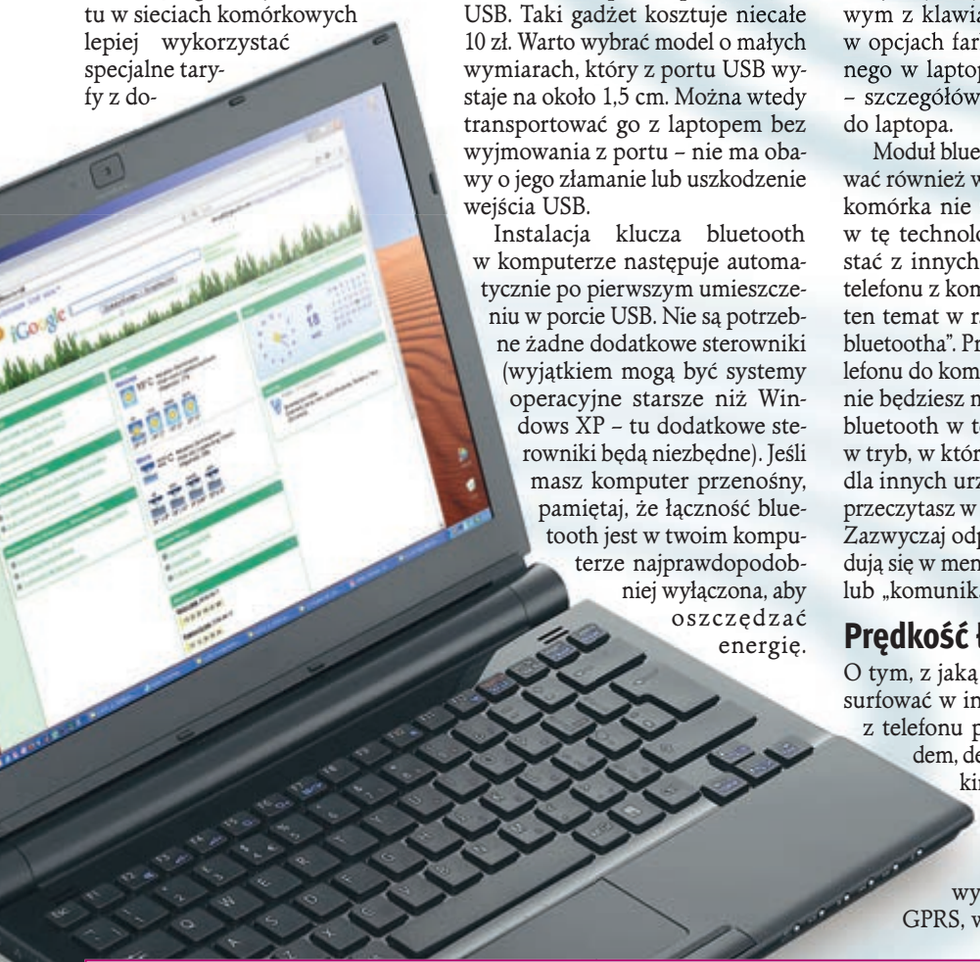

Potrzebny bluetooth

Moduł bluetooth jest w większości nowych laptopów, a także niektórych netbookach. W komputerach stacjonarnych fabrycznie nie jest montowany w ogóle. Jednak brak modułu bluetooth można łatwo uzupełnić, kupując urządzenie podłączane do komputera przez złącze USB. Taki gadżet kosztuje niecałe 10 zł. Warto wybrać model o małych wymiarach, który z portu USB wystaje na około 1,5 cm. Można wtedy transportować go z laptopem bez wyjmowania z portu – nie ma obawy o jego złamanie lub uszkodzenie wejścia USB.

Instalacja klucza bluetooth w komputerze następuje automatycznie po pierwszym umieszczeniu w porcie USB. Nie są potrzebne żadne dodatkowe sterowniki (wyjątkiem mogą być systemy operacyjne starsze niż Windows XP – tu dodatkowe sterowniki będą niezbędne). Jeśli masz komputer przenośny, pamiętaj, że łączność bluetooth jest w twoim komputerze najprawdopodobniej wyłączona, aby oszczędzać energię. Aktywujesz ją skrótem klawiszowym z klawiatury komputera lub w opcjach farbycznie zainstalowanego w laptopie oprogramowania – szczegółów szukaj w instrukcji do laptopa.

Moduł bluetooth musi się znajdować również w telefonie. Jeśli twoja komórka nie została wyposażona w tę technologię, musisz skorzystać z innych metod komunikacji telefonu z komputerem – więcej na ten temat w ramce „Gdy nie masz bluetootha". Przed podłączeniem telefonu do komputera prawdopodobnie będziesz musiał włączyć moduł bluetooth w telefonie i ustawić go w tryb, w którym będzie widoczny dla innych urządzeń. Jak to zrobić, przeczytasz w instrukcji urządzenia. Zazwyczaj odpowiednie opcje znajdują się w menu o nazwie „łączność" lub „komunikacja".

Prędkość łącza

O tym, z jaką prędkością będziesz surfować w internecie, korzystając z telefonu pracującego jako modem, decydują przede wszystkim parametry telefonu. Modele sprzed 2–3 lat i starsze najczęściej korzystają wyłącznie z technologii GPRS, w której maksymalna prędkość pobierania to 115 Kb/s. Trochę nowsze modele, które debiutowały w sklepach 2 lata temu, mogą komunikować się w szybszej technologii EGDE, z maksymalną prędkością pobierania 236 Kb/s. Telefony najnowsze oraz wyprodukowane w ciągu ostatniego roku, półtora roku korzystają z technologii HSDPA. W tym przypadku transmisja w kierunku abonenta sięga 7,2 Mb/s, ale część telefonów jest wyposażona w wolniejszy moduł HSDPA 3,6 Mb/s.

Decydując się na podłączenie telefonu do komputera za pomocą bluetootha, musisz jeszcze pamiętać o ograniczonej przepustowości tej technologii. Obecnie zapewnia ona prędkość transmisji 3,1 Mb/s. Oznacza to, że nawet jeśli twój te-

CD 11/2009

Grupa: UŻYTKOWE

- **Nokia PC Suite 7.1**
- **Sony Ericsson PC Suite 3.209**

programy umożliwiające komunikację komórki z komputerem

Grupa: UZUPEŁNIENIA

- Artykuł archiwalny „Połączenia z internetem za pomocą GPRS i CSD", PC Format 12/2006

Ceny transmisji danych oraz dostępność pakietów danych w sieciach komórkowych

Operator	Heyah			Era			Play		
Kontakt	www.heyah.pl			www.era.pl			www.playmobile.pl		
Taryfa	**MIX**	**Pakietowa**	**Nowa Heyah**	**abonament [1]**	**Tak Tak**	**MIX [2]**	**abonament**	**Fresh**	**MIX**
Koszt transmisji danych	2 gr za 100 KB	40 gr za 100 KB	2 gr za 100 KB	12 gr za 100 KB	72 gr za 500 KB	72 gr za 500 KB	12 gr za 100 KB	12 gr za 100 KB	12 gr za 100 KB
Dostępne przedpłacane pakiety danych	brak w ofercie	5 MB – 5 zł	brak w ofercie	5 MB – 5 zł, 50 MB – 15 zł, 500 MB – 50 zł	brak w ofercie	5 MB – 5 zł, 50 MB – 15 zł	5 MB – 5 zł	5 MB – 5 zł	5 MB – 5 zł

Operator	Orange				Plus			36i6
Kontakt	www.orange.pl				www.plus.pl			www.36i6.pl
Taryfa	**abonament**	**POP**	**MIX**	**GO**	**abonament [3]**	**MixPlus**	**SimPlus**	**36,6**
Koszt transmisji danych	25 gr za 50 KB	25 gr za 50 KB	25 gr za 50 KB	25 gr za 50 KB	12 gr za 100 KB	20 gr za 100 KB	20 gr za 100 KB	20 gr za 100 KB
Dostępne przedpłacane pakiety danych	brak w ofercie	20 MB – 10 zł	brak w ofercie	20 MB – 10 zł	25 MB – 10 zł, 50 MB – 15 zł, 100 MB – 25 zł	brak w ofercie	brak w ofercie	25 MB – 5 zł, 100 MB – 10 zł, 250 MB – 20 zł, 500 MB – 35 zł

[1] Taryfa Urodzinowe prezenty 45 – abonament 45 zł miesięcznie. [2] Nowa Era Mix 50. [3] Taryfa Syberyjska.

Gdy nie masz bluetootha

Jeśli twój telefon nie ma „niebieskiej" technologii, możesz wykorzystać inne metody komunikacji komórki z komputerem.

IRDA

Technologia ta, wykorzystująca do komunikacji podczerwień, jest powolna

i zawodna ze względu na konieczność bliskiego kontaktu portów IrDA w telefonie i komputerze. Na dodatek moduł IrDA spotykany jest tylko w starszych modelach telefonów (sprzed ery bluetooth), a do komputera musisz go dokupić w postaci modułu podłączanego do portu USB (urządzenie kosztuje kilka złotych).

KABEL

Najnowsze modele komórek wykorzystują przewody USB, co jest wygodne i tanie – kabel jest albo dołączony do telefonu, albo można go kupić za

kilka złotych. Sytuacja komplikuje się, gdy telefon nie ma portu USB i korzysta z kabla o nietypowej końcówce. Taki przewód, o ile nie jest dołączony do telefonu, może kosztować nawet powyżej 100 zł, a do starszych modeli komórek trudno będzie go kupić.

lefon ma moduł HSDPA 7,2 Mb/s, to rzeczywista prędkość poruszania się po sieci na komputerze wyniesie nie więcej niż 3,1 Mb/s. W praktyce będzie to miało znaczenie głównie w centrach dużych miast, bo tylko tam sieci komórkowe zapewniają prędkości wyższe niż 3,1 Mb/s. Na pozostałym obszarze kraju są one znacznie niższe i zależą od siły sygnału sieci komórkowej oraz zastosowanej w najbliższym nadajniku technologii transmisji danych.

Uważaj na koszty

W ostatnich miesiącach ceny transmisji danych w polskich sieciach komórkowych spadły. Mimo to korzystanie z internetu za pośrednictwem telefonu komórkowego, pracującego jako modem w zwykłej taryfie komórkowej (stworzonej z myślą o rozmowach, SMS-ach i wyświetlaniu stron internetowych w wersji mobilnej), może cię narazić na bardzo duże wydatki.

W sieci komórkowej płacisz za każdy pobrany oraz wysłany kilobajt z nadwyżką (opłaty są naliczane za każde rozpoczęte 50 KB, 100 KB lub 500 KB w zależności od operatora). Mając to na uwadze, powinieneś, wykorzystując komórkę jako modem, unikać usług, które generują transmisję dużych ilości danych: oglądania lub słuchania transmisji strumieniowych, korzystania z sieci P2P czy przeglądania galerii internetowych z fotografiami o wysokiej rozdzielczości. Inna skuteczna metoda ograniczenia kosztów to wyłączenie automatycznego pobierania grafik w opcjach przeglądarki internetowej.

Poczta i komunikatory internetowe generują znacznie mniejszą transmisję danych niż otwieranie stron internetowych. W przypadku korzystania z klienta pocztowego możesz włączyć funkcję pobierania samych nagłówków wiadomości (dzięki temu na komputer ściągniesz tylko interesujące cię e-maile) oraz wyłączyć funkcję pobierania załączników.

Przykładowe ceny transmisji danych w polskich sieciach komórkowych znajdziesz w tabeli.

Z pakietem taniej

Jeśli zamierzasz często wykorzystywać komórkę jako modem, kup pakiet danych, który pozwala obniżyć końcowy koszt korzystania z internetu – przykładowe ceny pakietów również znajdziesz w tabeli. Niestety nie wszyscy operatorzy mają takie pakiety w swojej ofercie, a większość ogranicza się do najmniejszego i równocześnie najtańszego pakietu 5 MB, którego cena to zazwyczaj 5 lub 10 zł – szczegóły w znajdziesz w tabelce.

Specjalna karta

Inny sposób na obniżenie kosztów korzystania z internetu w opisywanej metodzie to zakup startera pre-paid u operatora, który oferuje najniższe ceny transmisji danych lub atrakcyjne pakiety.

W momencie, gdy chcesz skorzystać z sieci, wymieniasz kartę SIM w telefonie. Uważaj tylko, aby twoja komórka nie miała blokady SIM.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

REKLAMA

Łączenie komputera z komórką przez bluetooth

Aby użyć telefonu jako modemu, najlepiej wykorzystać dołączone doń oprogramowanie typu PC Suite. Wprawdzie operację tę możesz zrealizować, posługując się wyłącznie funkcjami Windows (jak to zrobić, pokazujemy na przykładzie połączenia GPRS w artykule zamieszczonym na CD), ale jest to bardziej skomplikowane niż przy użyciu specjalnej aplikacji przeznaczonej do komórki.

Każda marka telefonu ma własne oprogramowanie PC Suite i nie jest możliwe np. wykorzystanie aplikacji Nokii z telefonem LG. Aplikację przeznaczoną do twojej komórki znajdziesz na płycie CD dostarczanej z telefonem lub pobierzesz ze strony internetowej producenta komórki. Dwa z opisanych programów – do Nokii i Sony Ericssona – są też na krążku dołączonym do numeru.

Proces konfiguracji telefonu, aby działał jako modem z wykorzystaniem aplikacji PC Suite, przebiega identycznie w systemach Windows XP i Vista. W warsztacie pokazujemy go na przykładzie telefonów Nokii, LG i Sony Ericsson, w systemie Windows XP.

Konfiguracja telefonów Sony Ericsson

1 Z płyty dołączonej do PC Formatu uruchom instalację aplikacji Sony Ericsson PC Suite. W oknie Sony Ericsson PC Suite - Zapraszamy! wybierz Dalej >, następnie Akceptuję >, aby rozpocząć instalację. W czasie instalacji zostaną też wgrane do systemu sterowniki potrzebne do obsługi telefonu.

2 Po zainstalowaniu aplikacji i sterowników program PC Suite rozpocznie łączenie telefonu z komputerem. Upewnij się, że włączyłeś moduł bluetooth w telefonie, a następnie w oknie Instalacja ukończona wybierz Kontynuuj >, a potem Zakończ.

3 W oknie aplikacji PC Suite zobaczysz komunikat o wykryciu telefonu.

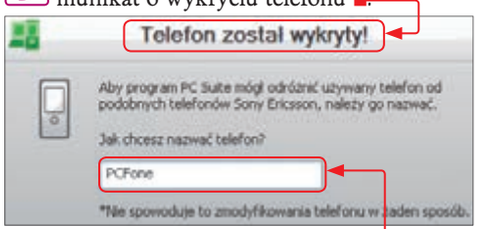

Możesz nadać nazwę swojej komórce – w naszym przykładzie wybraliśmy, a potem kliknij Zakończ.

4 Kolejny komunikat poinformuje cię, że komórka została połączona z komputerem w trybie „telefon". Jest to właściwy tryb działania do połączenia komputera z internetem – w oknie Tryb Telefon kliknij OK.

5 Pora połączyć komputer z siecią. W oknie głównym aplikacji rozwiń pojedynczym kliknięciem listę i wybierz.

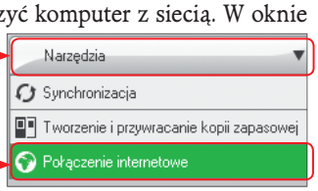

W kolejnym oknie kliknij.

Komunikat Połączono z Internetem powiadomi cię o udanym podłączeniu komputera do internetu.

Konfiguracja telefonów LG

1 Uruchom program instalacyjny z płyty dołączonej do telefonu. W oknie LG PC Suite wybierz język Polski, a potem kliknij przycisk LG PC Suite. Następnie w oknie kreatora instalacji kliknij Dalej >. Teraz zaznacz opcję Akceptuję warunki Umowy licencyjnej, w dwóch kolejnych oknach kliknij Dalej >, a potem Instaluj. Oprogramowanie i sterowniki znajdą się na dysku komputera – możesz kliknąć Zakończ.

2 W kolejnym kroku w oknie LG PC Suite III wybierz Kreator połączenia, aby połączyć komputer z telefonem. Aplikacja wyszuka telefony z włączonym modułem bluetooth i wyświetli listę znalezionych urządzeń bluetooth. Zaznacz pole obok twojej komórki – w naszym przykładzie jest to i wybierz.

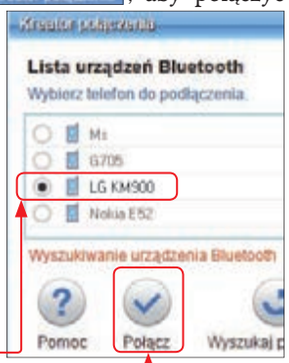

3 W pole Hasło: wpisz dowolne hasło, które zabezpieczy połączenie. Następnie kliknij.

To samo hasło wpisz w telefonie, gdy pojawi się komunikat o nadchodzącym połączeniu z komputerem. Telefon i komputer zostały połączone.

4 Z listy opcji po prawej stronie okna aplikacji PC Suite wybierz. W oknie LG Internet Kit wybierz Nowy. Następnie wybierz Dalej oraz Zapisz.

5 Teraz kliknij menu Start i wybierz Panel sterowania. Wybierz, potem na liście Telefony i modemy zaznacz swój telefon – w naszym przykładzie i kliknij Właściwości. Przejdź do zakładki Usługi i zaznacz pole Dial-up Networking (DUN). Następnie kliknij OK.

6 Wróć do okna kreatora połączenia LG Internet Kit, gdzie pojawi się ikona utworzonego połączenia – w naszym przykładzie przez sieć Orange.

Zaznacz ją i kliknij Połącz, aby nawiązać połączenie z internetem.

Konfiguracja telefonu Nokia

1 Uruchom instalator programu Nokia PC Suite z płyty dołączonej do PC Formatu (aplikacja jest w języku angielskim). Kliknij strzałkę w prawo. Następnie zaznacz pole:

I accept the terms in the license agreement.

i w kolejnych oknach klikaj strzałkę, aż rozpocznie się instalacja. Gdy instalacja się zakończy – w oknie Nokia PC Suite pojawi się komunikat Installation completed, kliknij.

2 Połącz komputer z telefonem. W oknie:

Nokia PC Suite - Get Connected

kliknij, a w kolejnym oknie zaznacz pole

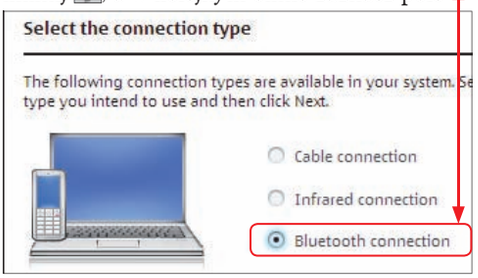

i znów kliknij. Teraz aplikacja wyszuka telefony z włączonym modułem bluetooth. Upewnij się, że łączność bluetooth jest aktywna w twoim telefonie, a następnie kliknij lupkę. Na liście Detected devices: pojawi się lista znalezionych urządzeń. Zaznacz swój telefon – w naszym przykładzie

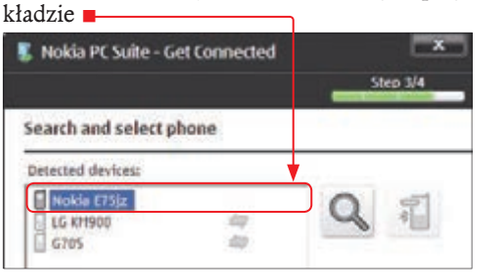

i kliknij.

3 W kolejnym oknie, w polu Passcode:, widnieje kod uwierzytelniający połączenie. Kliknij, a gdy w telefonie pojawi się stosowne żądanie, wpisz ten kod. Telefon połączy się z komputerem. Zakończ operację, klikając.

4 W oknie głównym aplikacji Nokia PC Suite wybierz ikonę.

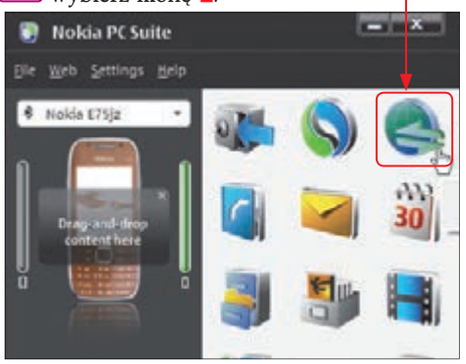

Aplikacja automatycznie nawiąże połączenie z internetem.

Internet jak na dłoni

Dziś bez internetu jak bez ręki. Na szczęście za pomocą sieci komórkowej dostęp do sieci można mieć praktycznie w dowolnym miejscu i czasie.

Po sieci surfować można zarówno na ekranie telefonu komórkowego, jak i za pośrednictwem laptopa, do którego podłączony jest modem 3G. Obydwa rozwiązania sprawdzają się w odmiennych zastosowaniach. Oferta szybkiego internetu mobilnego w Heyah sprosta im wszystkim.

Internet w komórce

Surfowanie z poziomu komórki jest proste i wygodne, bo nie wymaga instalowania żadnego dodatkowego oprogramowania lub sprzętu. Wystarczy, że uruchomisz przeglądarkę internetową fabrycznie zainstalowaną w pamięci telefonu i wpiszesz dowolny adres internetowy. Koszt przeglądania w sieci zależy od tego, jak dużo stron internetowych odwiedzisz. Opłaty naliczane są za każdy pakiet danych o określonej wielkości. Mając taryfę Nowa Heyah, zapłacisz jedynie 2 grosze za każde przesłane 100 KB, a do używania internetu możesz wykorzystać dowolną kartę SIM Heayh. Starter Heyah Internet to bardzo uniwersalny produkt. W cenie 20 zł otrzymujesz 100 MB na buszowanie w necie. A gdy surfowanie już ci się znudzi, środki ze startera (20,48 PLN) możesz wykorzystać na dowolne inne usługi – dzwonienie, czy też SMS-y i MMS-y.

Razem ze starterem Heyah Internet otrzymujesz aż 100 MB na surfowanie w sieci (20,48 PLN). Środki ze startera możesz wykorzystać także na inne usługi, np. dzwonienie czy wysyłanie SMS-ów

Oferta Heayh Internet	
Cena startera	20 zł
Środki do wykorzystania	20 zł 48 gr
Pakiet danych na start	100 MB
Transmisji danych	2 gr za 100 kB
Połączenia w Polsce (bez Play)	29 gr/min
Połączenia w UE	59 gr/min
SMS do Heyah	bezpłatne
SMS poza Hayah	14 gr

Kiedy wyczerpiesz środki ze startera, możesz zasilić konto, np. kwotą 20 zł – nawet tak niskie doładowanie przedłuża okres ważności konta o miesiąc.

Jak obniżać koszty

Jeśli chcesz dodatkowo obniżyć koszty korzystania z internetu, odwiedzaj strony w wersji lajt – są to specjalnie przygotowane, mobilne wersje popularnych serwisów internetowych, np. onet.lajt.pl. Dzięki „lżejszej" oprawie graficznej ich otwieranie generuje mniej danych i niższe koszty.

Inny sposób na bardzo tanie surfowanie w sieci to instalacja przeglądarki internetowej Opera Mini – dostępna pod adresem www.opera.com/mini. Przeglądarka wczytuje odpowiednio sformatowane wersje serwisów internetowych – podobnie jak strony w wersji lajt generują one mniejszą transmisję danych. Obydwa rozwiązania dobrze się uzupełniają – jeśli twój ulubiony serwis nie jest dostępny w wersji mobilnej, sprawdź, czy jest obsługiwany przez Opera Mini. Internet to oczywiście nie tylko strony internetowe, ale także komunikatory, poczta e-mail i multimedia. Z tego wszystkiego można korzystać także w telefonie komórkowym. Jeśli chcesz być w stałym kontakcie ze znajomymi, zainstaluj w telefonie mobilną wersję komunikatora, np. Heyah GG. Pierwszy tydzień korzystania gratis, a kolejne tylko 1,5 PLN za tydzień lub 5 PLN miesięcznie.

Gdy korzystasz z Heyah Gadu-Gadu nie płacisz nic za przesyłanie danych. Podobnie jest w przypadku poczty e-mail. Wystarczy, że w ustawieniach klienta pocztowego wyłączysz opcję pobierania załączników – sama treść poczty ma małą objętość, a duże załączniki możesz pobrać ręcznie w miarę potrzeby.

Jeśli chcesz korzystać z internetu na komputerze, kup zestaw Heyah Internet z modemem USB Huawei E160G. Prosta instalacja sprawia, że już po chwili od umieszczenia modemu w porcie USB będziesz mógł odwiedzać strony internetowe.

Laptop zamiast komórki

Sieć komórkowa pozwoli ci także podłączyć do internetu laptopa. W tym celu możesz użyć telefonu komórkowego jako modemu (więcej o tym rozwiązaniu możesz przeczytać na poprzednich stronach) lub całkowicie zrezygnować z użycia telefonu komórkowego i wykorzystać modem 3G podłączany do portu USB, który dysponuje dowolny laptop. Jeśli masz już taki modem bez blokady SIM Lock, wystarczy, że kupisz opisany wcześniej starter Heyah Internet i dołączoną do niego kartę SIM umieścisz w modemie. Osobom, które nie mają jeszcze modemu 3G, Heyah oferuje zestaw Heyah Internet z modemem USB Huawei E160G – starter sprzedawany razem z modemem – w cenie 219 zł. Nie musisz podpisywać umowy i płacić miesięcznego abonamentu. W zestawie otrzymujesz 100 MB na surfowanie w sieci, a o momencie i wysokości doładowania konta decydujesz sam według potrzeb.

Instalacja zestawu Hayah Internet jest bardzo prosta: umieść kartę SIM w odpowiednim porcie modemu, a następnie podłącz modem do wejścia USB. Całe potrzebne oprogramowanie zainstalowane jest w pamięci urządzenia. Jego instalacja rozpocznie się automatycznie. Po jej zakończeniu otworzy się okno aplikacji Heyah Internet.

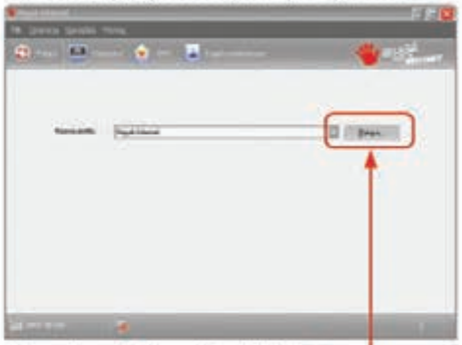

Aby połączyć się z siecią, kliknij.

W tym momencie masz już dostęp do internetu w Heyah. Dzięki ogólnopolskiemu zasięgowi usługi możesz surfować po sieci bez zobowiązań gdziekolwiek się znajdujesz.

Walka o sekundy

Formuła 1 to nie tylko rywalizacja kierowców na torze. To przede wszystkim wyścig technologiczny zespołów, które walczą, wykorzystując najnowsze komputery.

Rywalizacja w wyścigu Formuły 1 wydaje się niezbyt skomplikowana – na torze startuje jednocześnie 20 bolidów. Wygrywa ten, który po przejechaniu wyznaczonego dystansu (około 300 km) jako pierwszy przekroczy linię mety. Za zajęcie miejsca w pierwszej ósemce otrzymuje się punkty. Na końcu sezonu zdobywca największej liczby punktów zostaje mistrzem świata.

Wyścigi są rozgrywane na siedemnastu torach na świecie. Każdy ma inną charakterystykę. Dotyczy to nawierzchni (mniej lub bardziej przyczepnej), szerokości i liczby zakrętów. Stąd różne wyniki i rekordy w zależności od toru. Na przykład w tym sezonie najszybsze okrążenie wyścigu w Monaco Felippe Massa pokonał ze średnią prędkością 160 km/h, a na torze Monza we Włoszech rekordowy wynik, należący do Adriana Sutil, wyniósł 246 km/h. Wymienione tory to dwa skrajne przypadki – najwolniejszy i najszybszy.

Projekt samochodu

Już choćby z powodu różnic charakterystyki torów przygotowanie uniwersalnego bolidu, wygrywającego wszystkie wyścigi, jest praktycznie niemożliwe. Dlatego inżynierowie starają się opracować auto, które będzie najlepsze w jak największej liczbie wyścigów i tym samym zdobędzie najwięcej punktów w klasyfikacji generalnej.

Proces konstruowania nowego samochodu zaczyna się z reguły już na początku sezonu, czyli po zakończeniu prac nad aktualnie startującym bolidem. Część zespołu zajmuje się konstrukcją przyszłorocznego auta, a reszta koncentruje się na tegorocznym. W miarę upływu czasu w rozwój aktualnie startującego pojazdu angażuje się coraz mniejsze siły, a coraz większe przenosi na konstrukcję przyszłorocznego.

Wojna technologii

Projektowanie nowych konstrukcji nie może się odbywać bez komputerów. Opracowywanie elementów samochodu umożliwiają aplikacje CAD, wspomagające proces projektowania. Niektóre części są wykonywane za pomocą sterowanych komputerowo robotów, które potrafią wycinać pożądane kształty w prawie każdym materiale.

Jednak technologicznym krzykiem mody w świecie konstruktorów F1 jest komputerowa symulacja mechaniki płynów CFD. System ten jest odpowiedzialny za odwzorowywanie przepływu powietrza wokół samochodu, czyli za aerodynamikę bolidu, która jest jednym z najważniejszych elementów decydujących o zwycięstwie. Do tej pory zespoły wydawały dziesiątki milionów euro na budowę oraz wynajmowanie tuneli aerodynamicznych, by przetestować w nich każdą konstruowaną część. Obecnie testy w tunelach zostały jednak ograniczone przez Międzynarodową Federację Samochodową FIA, co ma spowodować obniżenie kosztów w Formule 1. W trakcie sezonu zespoły mogą testować jedynie pomniejszone modele samochodów (do 60 proc. oryginalnej wielkości) z prędkością do 180 km/h.

Dzięki CFD każdy element bolidu może być przetestowany wirtualnie. Pozwala to na znaczną

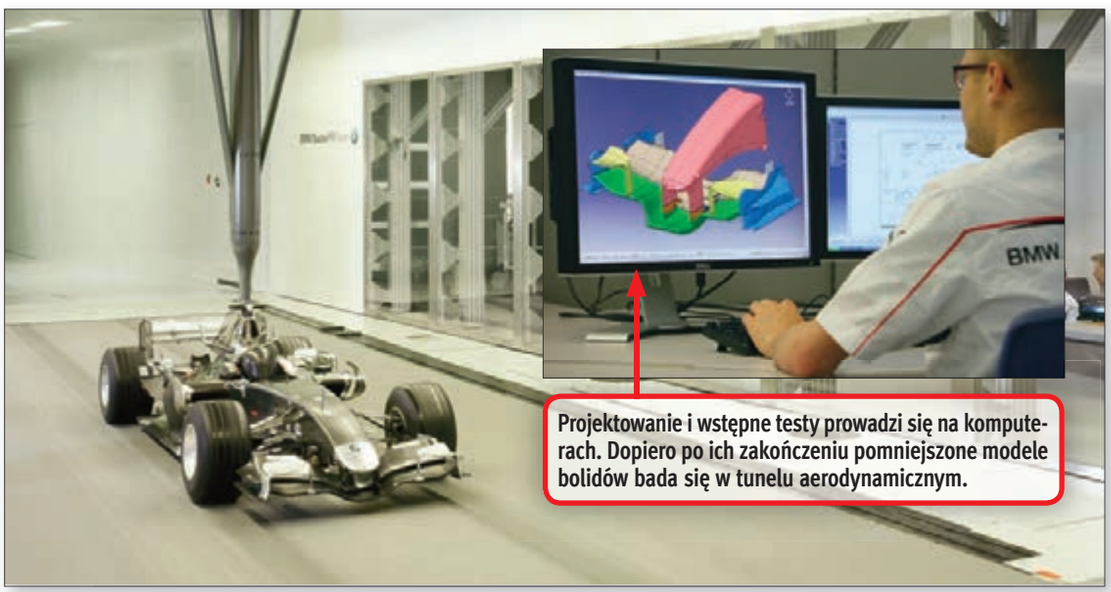

Projektowanie i wstępne testy prowadzi się na komputerach. Dopiero po ich zakończeniu pomniejszone modele bolidów bada się w tunelu aerodynamicznym.

Dane z samochodu są transmitowane na żywo do zespołu inżynierów, którzy obserwują wykresy parametrów, układając strategię jazdy oraz korygując błędy kierowcy.

Foto: BMW Sauber

oszczędność czasu, materiałów oraz pieniędzy – samo wypiekanie włókna węglowego, z którego zbudowane są samochody, trwa kilkanaście godzin. Technika CFD pozwala lepiej zrozumieć zasady aerodynamiki i tym samym tworzyć bardziej wydajne projekty, dobierać lepsze ustawienia bolidu na wyścig.

Ma to istotne znaczenie, ponieważ zespoły przygotowują na każdy sezon nie tylko po kilkanaście ustawień aerodynamicznych (na każdy tor), czyli ustawień skrzydeł przednich i tylnych oraz innych parametrów, przy których bolid najlepiej reaguje na danym torze. Tworzą też pakiety aerodynamiczne. W ich skład wchodzą m.in. przednie i tylne skrzydła, deflektory (element umieszczony za przednią osią bolida, przed wlotami powietrza do chłodnic) czy ściany boczne bolidu, których wielkość oraz kształt różnią się od zastosowanych na początku i są przygotowane do warunków panujących na danym torze.

Komputerowa symulacja to nie wszystko. Po pomyślnym przeprowadzeniu tego etapu element wykonuje się w pomniejszonej wersji, która trafia do prawdziwego tunelu aerodynamicznego. Po zakończeniu badań część zostaje wyprodukowana, a następnie trafia do samochodu testowego. Jeżeli po przejechaniu odpowiedniej liczby kilometrów element okaże się sprawny, zostanie zamontowany w aucie startującym w wyścigu.

Komputery na torze

Równie ważną rolę, co przy projektowaniu, komputery odgrywają na torze. W samochodzie jest zamontowanych ponad 100 różnych czujników, które mierzą wszystkie jego parametry. Zaczynając od najbardziej podstawowych, są to: prędkość, przyspieszenie, bieg, siła hamowania i otwarcie przepustnicy. Do pozostałych należą m.in. ugięcia zawieszenia poszczególnych kół, ciśnienie w oponach, zużycie paliwa czy temperatura olejów.

Dane z czujników gromadzi centralny komputer bolida i transmituje non stop z samochodu do boksów. Technikę komunikacji na żywo samochodu z obsługą techniczną nazywa się telemetrią. Informacje są przetwarzane w garażach, gdzie na ekranach monitorów sztab inżynierów obserwuje kolorowe wykresy. Gdy dzieje się to podczas treningów poprzedzających wyścig, można na podstawie analiz danych z czujników oraz wyniku jazdy wybrać strategię na wyścig oraz poprawić błędy kierowców. Dodatkowo na ich podstawie łatwo stwierdzić, z czym bolid ma problemy, i dopracować ustawienia samochodu lub zmienić drobne elementy konstrukcji, by pojazd jak najlepiej pracował na danym torze. Dzięki telemetrii można także przewidzieć awarie. Pod koniec sezonu samochody, które startują w wyścigu, wyglądają wprawdzie tak samo jak na początku sezonu, ale jeżdżą np. 2 sekundy szybciej na okrążeniu, a w Formule 1 to ogromna różnica.

Zespoły, które są w stanie w pełni wykorzystać możliwości, jakie oferuje obecna technika komputerowa, uzyskują sporą przewagę. Potrafią lepiej poznać własny samochód oraz ograniczyć koszty konstrukcji nowego modelu. Rozwój mocy obliczeniowej komputerów umożliwi coraz precyzyjniejsze testy bez konieczności produkowania właściwego samochodu. Tylko czy jeśli wszystkie zespoły wyprodukują idealny samochód, nie zakończy się rywalizacja w Formule 1?

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres **listy@pcformat.pl**

Do czego służą badania nad aerodynamiką?

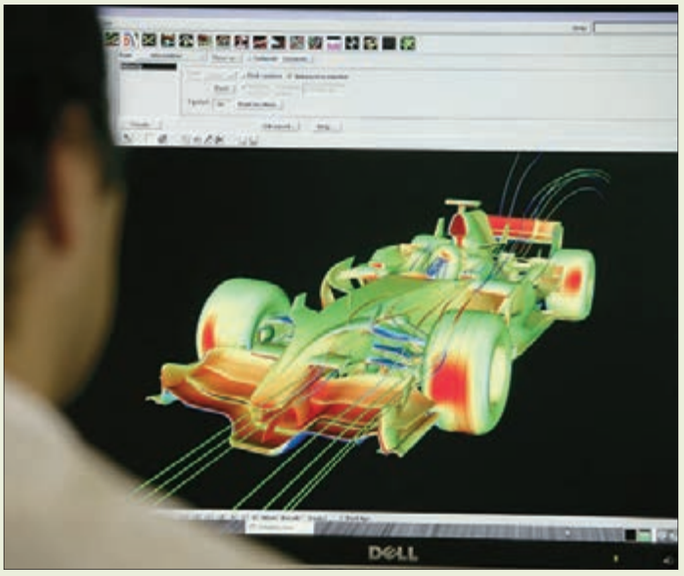

Powietrze opływające bolid stawia tym większy opór, im szybciej samochód się porusza. W badaniach nad aerodynamiką chodzi przede wszystkim o to, by zminimalizować tę barierę, dzięki czemu auto będzie szybsze. Część oporu powietrza jest wykorzystywana jako siła docisku nadwozia do toru. Umożliwia pokonywanie zakrętów z większymi prędkościami, ale jednocześnie spowalnia samochód na prostej. Im mniej jest więc zakrętów na torze, tym mniejszy docisk się ustawia, by bolid osiągnął większą szybkość.

Superkomputer w Formule 1

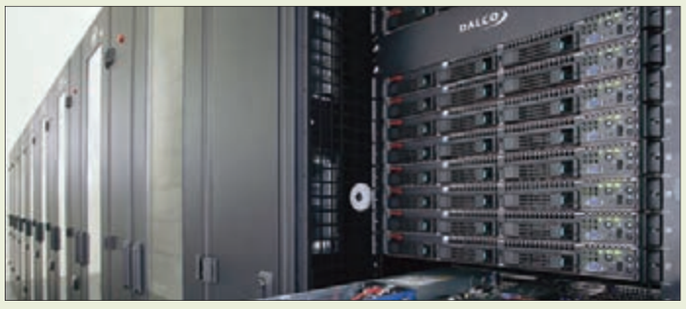

Zespół BMW Sauber do obliczeń mechaniki płynów (CFD) wykorzystuje superkomputer Albert 2. Według oficjalnej specyfikacji technicznej sprzed dwóch lat był wtedy wyposażony w 512 dwurdzeniowych procesorów Intel Xeon 5160 (1024 rdzenie), 2048 GB pamięci RAM i osiągał moc 12,3 TFLOPS. Jak wynika z udostępnionych serwisowi tgdaily.com informacji, od tego czasu wyposażono go w nowe, 45-nanometrowe Xeony 5400 – w sumie maszyna ma obecnie 4096 rdzeni. Inne dane nie zostały ujawnione.

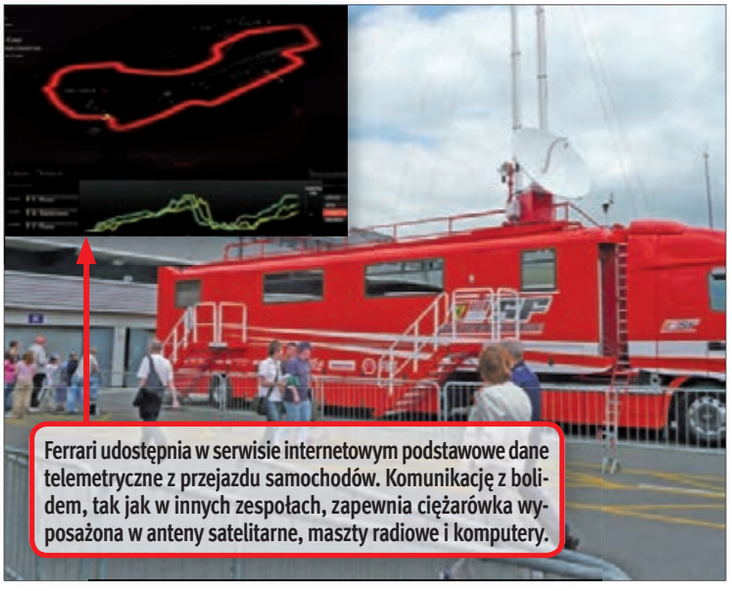

Ferrari udostępnia w serwisie internetowym podstawowe dane telemetryczne z przejazdu samochodów. Komunikację z bolidem, tak jak w innych zespołach, zapewnia ciężarówka wyposażona w anteny satelitarne, maszty radiowe i komputery.

Na krawędzi realności

Do wygenerowania poszerzonej rzeczywistości jest potrzebny dowolny pecet (lub inne urządzenie elektroniczne, np. telefon komórkowy czy aparat cyfrowy) wyposażony w kamerkę oraz odpowiednie oprogramowanie, stworzone specjalnie dla konkretnego zastosowania AR.

Wystarczy przed obiektywem kamerki umieścić przedmiot, np. kartkę papieru, z naniesionym prostym obrazkiem, tzw. piktogramem. Zarejestrowany przez kamerkę piktogram zostanie rozpoznany przez oprogramowanie. W tym momencie na ekranie monitora w miejscu kartki papieru pojawi się wirtualny, trójwymiarowy obiekt. Może to być niemal dowolna rzecz – model Statui Wolności, samochodu czy bluzka z kolekcji Armaniego.

To nie wszystkie możliwości AR. Użytkownik może wchodzić w interakcję z wirtualnym obiektem. Wspomniany trójwymiarowy model pomnika można obracać w dowolnym kierunku – wystarczy w tym celu obrócić kartkę papieru z piktogramem. Jeśli wirtualnie generowanym elementem jest ubranie, nic nie stoi na przeszkodzie, aby je „przymierzyć”

Jeśli chcesz się przekonać, jak poszerzona rzeczywistość wygląda w praktyce, skorzystaj z warsztatu, w którym pokazujemy, jak w domowym zaciszu na kartce papieru wyczarować trójwymiarową wieżę Eiffla.

Poszerzona reklama

Z augmented reality chętnie korzysta branża reklamowa. Dzięki możliwości interakcji z wirtualnymi przedmiotami klient może lepiej poznać reklamowany produkt.

W reklamie samochodu Toyota IQ nowe auto jeździ po trzymanej przez użytkownika kartce papieru. Model samochodu jest trójwymiarowy i animowany – w pewnym momencie rozkłada się na części i widz może poznać każdy element karoserii lub silnika. Film prezentujący reklamę można obejrzeć pod adresem 3.

Inną koncepcję zastosowania poszerzonej rzeczywistości miał producent filmu o transformersach, czyli samochodach robotach. W prowadzonej w internecie kampanii reklamowej każdy chętny mógł przymierzyć wirtualny hełm transformera. Wystarczyło na chwilę stanąć przed obiektywem kamery, a oprogramowanie rozpoznawało kształt ludzkiej głowy i na ekranie monitora w jej miejscu generowało

Wyczaruj trójwymiarową wieżę Eiffla na monitorze

Do stworzenia trójwymiarowego modelu – takiego jak na zdjęciu – potrzebny ci będzie komputer z podłączoną kamerką internetową, dostęp do drukarki oraz programy Google Earth oraz ARSights.

1 Zacznij od pobrania aplikacji Google Earth spod adresu 1, klikając Pobierz program Google Earth 5, oraz programu ARSights spod adresu 2, klikając ARSights v1.1 for MS Windows Xp/Vista [9.5 MB]. Następnie zainstaluj oba programy.

2 Spod adresu 2 pobierz wtyczkę ARSights do Google Earth, klikając Google™ Earth plugin, a następnie plik z piktogramem, ARSights Printable Marker. Zainstaluj pobraną wtyczkę, a piktogram wydrukuj na kartce A4.

3 Uruchom program Google Earth. W sekcji Miejsca rozwiń listę Moje miejsca, a następnie listę AR-media.kml. Kliknij pozycję Eiffel Tower, a potem w okienku Eiffel Tower, Paris wybierz przycisk View 3D model.

4 W okienku Pobieranie pliku kliknij przycisk Otwórz. Uruchomi się program ARSights. W odległości około 1,5 metra od obiektywu kamerki umieść kartkę papieru z wydrukowanym wcześniej piktogramem. Po chwili na ekranie monitora w miejscu piktogramu pojawi się wieża Eiffla. Możesz ją obracać w dowolnym kierunku, obracając kartkę z piktogramem.

W EyePet na konsolę PS 3 zadaniem gracza będzie zabawa z wirtualnie wygenerowanym pupilem, umieszczonym w rzeczywistym środowisku.

wirtualny hełm. W tym przypadku rolę piktogramu, na który reaguje oprogramowanie poszerzające rzeczywistość, pełni inny obiekt o charakterystycznym kształcie – ludzka głowa.

Asystent turysty

Przykładem wykorzystania AR w codziennym życiu są projektowane na telefony komórkowe przewodniki po miastach. Mowa o aplikacjach, dostępnych m.in. do iPhone'ów i komórek z systemem Android, które pobierają z internetu informacje o zwiedzanych obiektach, instytucjach, restauracjach itp. Turysta stojący w centrum miasta z telefonem, po nakierowaniu obiektywu komórki na znany zabytek, zobaczy oprócz niego na ekranie wirtualnie nałożone informacje, np. rok wybudowania, krótką notkę historyczną. Dodatkowo z minimapy okolicy odczyta lokalizację najbliższej restauracji lub stacji metra.

Zainstalowana w smartfonie aplikacja generująca wirtualne elementy czerpie informacje o pozycji turysty z wbudowanego w telefon odbiornika GPS. Z kolei wbudowany kompas pozwala określić, w którą stronę zwrócony jest obiektyw wbudowanego w komórkę aparatu.

W podobny sposób może działać software'owy „asystent" osób zwiedzających muzea i galerie. Wystarczy, że obok każdego z dzieł sztuki znajdzie się piktogram. Po skierowaniu nań obiektywu komórkowego aparatu fotograficznego na ekranie telefonu pojawią się informacje o oglądanym eksponacie.

Świat gier czeka

Obok reklamy i turystyki ogromnym obszarem zastosowania AR mogą stać się gry wideo. Jednym z pionierów na tym polu jest firma Sony, która zaprezentowała we wrześniu na targach w Kolonii grę dla dzieci EyePet. Młody gracz ma w niej za zadanie opiekować się wirtualnym pupilem. Pierwszym zadaniem jest stworzenie zwierzątka w prostym edytorze. Potem, posługując się dołączoną do gry kartką z piktogramem oraz podłączaną do konsoli PlayStation 3 kamerką, umieszcza się w pełni animowanego pupila w rzeczywistym świecie wyświetlonym na ekranie telewizora. W tym momencie zaczyna się prawdziwa zabawa. Wirtualne zwierzątko reaguje na poczynania gracza rejestrowane przez kamerkę. Będzie ganiało za ciągniętą po podłodze włóczką czy też uczestniczyło w zabawach z piłeczką. Jednocześnie gra uwzględni otoczenie, w jakim zwierzątko się porusza. Nie zdarzy się, żeby wirtualny podopieczny biegał w powietrzu lub po ścianie. Filmik prezentujący rozgrywkę z EyePet można obejrzeć pod adresem 4.

W oczekiwaniu na grę Sony (premiera 23 października) każdy może się przekonać, jak działa poszerzona rzeczywistość w grze przeglądarkowej CannonBallz – dostępnej pod adresem 5. W niej zadaniem gracza jest poruszanie ciałem tak, aby nie trafiły go kule armatnie wystrzeliwane przez walczące statki, oraz zbieranie bonusów.

1 Wirtualna przymierzalnia

Aplikacja przygotowana przez firmę Zugara nie jest dostępna dla indywidualnego użytkownika, ale świetnie prezentuje możliwości poszerzonej rzeczywistości (obejrzyj filmik pod adresem 6).

1 Najpierw korzystająca z niej dziewczyna umieszcza przed kamerką kartkę z piktogramem.

2 W miejscu kartki na monitorze pojawia się bluzka, którą może „przymierzyć". W tym celu robi kilka kroków do tyłu, aby bluzka pasowała do jej sylwetki. W tym momencie może już odłożyć kartkę z piktogramem – bluzka nie zniknie.

3 Za pomocą wirtualnych ikon dziewczyna może zmieniać motywy graficzne na bluzce. Z menu po prawej stronie ekranu może wybrać inny model lub kolor bluzki.

Adresy internetowe

1 earth.google.com/intl/pl/
2 www.arsights.com/downloads.php
3 www.youtube.com/watch?v=3YIN552KwFI&feature=fvst
4 www.youtube.com/watch?v=YZvxljdyyII&feature=fvst
5 www.cannonballzthegame.com
6 www.youtube.com/watch?v=NxQZuo6pFUw

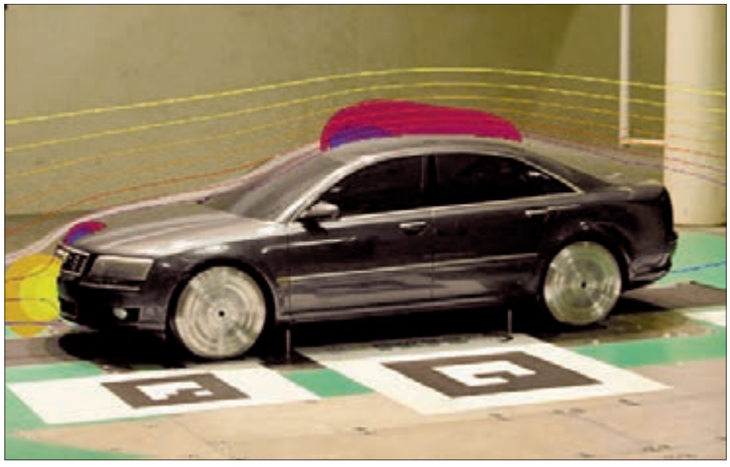

Poszerzona rzeczywistość jest wykorzystywana także w nauce i przemyśle, np. aby wizualizować właściwości aerodynamiczne samochodów.

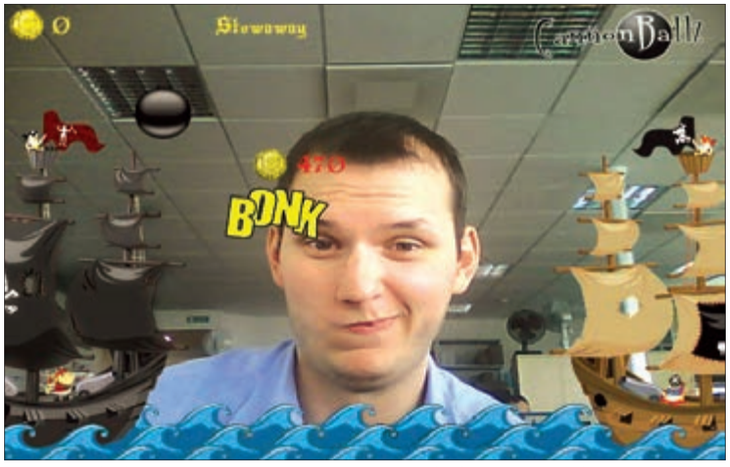

W przeglądarkowej grze CannonBallz należy unikać wirtualnych kul armatnich wystrzeliwanych przez dwa wrogie okręty. Wynik można wysłać na Facebook.

Prędkość pod kontrolą

Spieszysz się. Korci cię, żeby mimo ograniczenia prędkości dodać gazu? Uważaj. Na polskich drogach codziennie pracuje ponad pół tysiąca foto- i wideoradarów.

Na świecie powstały różnorodne systemy służące do automatycznej kontroli ruchu drogowego. Wykorzystują najnowocześniejsze technologie, w celu zmuszenia niesfornych kierowców do przestrzegania przepisów. Są też najintensywniej doskonalonym obszarem nadzoru nad kierowcami.

Jedną z podstawowych technik automatycznej kontroli prędkości jest rejestracja obrazu – zdjęć lub wideo – przez urządzenia popularnie nazywane fotoradarami.

Jak działa fotoradar

Fotoradary są połączeniem aparatu cyfrowego z radarem mierzącym prędkość nadjeżdżającego pojazdu (patrz ramka „Przykładowe wyposażenie fotoradaru"). W zależności od wykorzystywanej techniki pomiarowej przyjmują różne formy.

Większość fotoradarów mierzy prędkość na podstawie różnicy między częstotliwością fal wysyłanych przez radar i odbitych od napotkanych przeszkód, w tym przypadku nadjeżdżającego samochodu. Radar wysyła w kierunku samochodu wiązkę fal elektromagnetycznych o określonej częstotliwości, która zmienia się po odbiciu od samochodu. Antena radaru wychwytuje powracającą falę i przy wykorzystaniu wbudowanej jednostki obliczeniowej określa prędkość pojazdu. W tym momencie wykonywane jest jego zdjęcie. Gdy panują niekorzystne warunki pogodowe, niektóre urządzenia mogą wykorzystywać zintegrowaną lampę błyskową. Sam błysk różni się ze względów bezpieczeństwa od błysku generowanego przez flesze stosowane w zwykłych aparatach – chodzi o to, by nie oślepiać kierowcy. Lampy błyskowe fotoradarów są przysłonięte specjalnym czerwonym filtrem, który powinien wystarczająco doświetlić zdjęcie. W skrajnie niekorzystnych warunkach, mimo użycia lamp błyskowych zdjęcia są niewyraźne. Wtedy kierowca mandatu nie dostanie. Kary mogą też uniknąć piraci drogowi, jeśli fotoradar jest źle ustawiony i zarejestruje samochód, ale tylko z częścią tablicy rejestracyjnej lub gdy na zdjęciu jest kilka pojazdów. Życie Warszawy podało, że 7 tys. zdjęć spośród blisko 22 tys., wykonanych przez radary w stolicy w latach 2007 i 2008, miało takie mankamenty.

Niewyraźne zdjęcia były jeszcze do niedawna wynikiem instalowania w fotoradarach matryc o niskiej rozdzielczości – zaledwie 1 megapiksela. Obecnie matryce 3-megapikselowe to minimum. Dzięki temu odsetek zdjęć, na których policja i straż miejska nie mogły rozpoznać ani numerów tablic rejestracyjnych, ani twarzy kierowcy, zmniejszył się z 40 do 20 proc. Zrobione zdjęcia są zapisywane w większości urządzeń we wbudowanej pamięci flash, z której przegrywa je odpowiedni pracownik.

Polska rzeczywistość

Przy polskich drogach stoi ponad 1200 masztów przystosowanych do

Typy radarów i ich możliwości na wybranych przykładach

1 STAŁY – STACJONARNY
Smartbox Autovelox włoskiej firmy Sodi Scentifica to klasyczny fotoradar mający wszystkie podstawowe możliwości nowoczesnego urządzenia do rejestracji pojazdów przekraczających dozwoloną prędkość. Na dysku twardym może zapisać 100 tys. zdjęć. Dysku nie można powtórnie zapisać danymi.

2 PRZENOŚNY
Sensys SSS to przenośny fotoradar produkcji szwedzkiej. Zasięgiem obejmuje wszystkie pasy ruchu (śledzenie pojazdu rozpoczyna się z odległości 150 m) i dokonuje jego rejestracji w momencie przekroczenia ustalonej linii pomiaru. We wbudowanej pamięci zmieści się do 400 tys. zdjęć. Urządzenie rejestruje zdjęcia w wysokiej rozdzielczości zapewniającej bezbłędną identyfikację twarzy kierowcy. Dodatkowo radar jest wyposażony w GPS i może robić zdjęcia pojazdom zbliżającym się i oddalającym lub wykonywać obie funkcje.

3 ZAMONTOWANY W RADIOWOZIE
Urządzenie czeskiej firmy Ramet wykorzystywane w Polsce w radiowozach policyjnych. Wyposażone w kamerę cyfrową umieszczoną za przednią szybą samochodu oraz radar ukryty w grilu samochodu. Funkcjonariusz wykorzystuje do obsługi urządzenia tablet PC.

Rozmieszczenie fotoradarów na polskich drogach

Wzdłuż polskich dróg stoi ponad 1200 masztów na fotoradary, ale tylko na co piątym radar jest zainstalowany. Dokładną lokalizację fotoradarów można znaleźć na mapie przygotowanej przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad (adres poniżej). Ikona radaru pokazuje jego umiejscowienie, a liczba w prostokącie mówi, na którym kilometrze danej drogi radar się znajduje.
› www.drogizaufania.pl/strona/mapa-fotoradarowy

obsługi urządzeń pomiarowych. Samych fotoradarów mogących rejestrować przekroczenia dopuszczalnej prędkości jest pięć razy mniej, czyli 240. Ponad połowa fotoradarów należy do policji; są obsługiwane przez rejonowe, powiatowe, wojewódzkie komendy policji. Reszta pracuje na rzecz miast i gmin, opiekują się nimi strażnicy miejscy i gminni. Dodatkowo w całej Polsce można napotkać około 250 atrap fotoradarów i 309 wideorejestratorów zamontowanych w radiowozach policyjnych i straży miejskich (patrz ramka powyżej).

W 2008 roku w całej Polsce fotoradary wykonały 400 tys. zdjęć, na których podstawie wystawiono 150 tys. mandatów na łączną sumę 27 mln złotych. Różnica między liczbą zrobionych zdjęć oraz liczbą mandatów jest spowodowana nie tylko tym, że część zdjęć jest niewyraźna lub niepoprawna. Wynika także z ograniczonej mocy przerobowej policji i straży miejskich, które ręcznymi metodami muszą dokonać identyfikacji sprawcy wykroczeń drogowych. To oznacza, że każde wykonane zdjęcie musi obejrzeć odpowiedni funkcjonariusz, który odszukuje też dane właściciela pojazdu, a następnie sprawdza, czy to właśnie on prowadził pojazd w chwili zarejestrowania wykroczenia. Identyfikacja samochodu odbywa się w centralnej bazie danych CEPiK (Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców) na podstawie numerów rejestracyjnych. Następnie funkcjonariusz wysyła do właściciela samochodu zawiadomienie o zarejestrowaniu wykroczenia i wezwanie na przesłuchanie w tej sprawie. Jeśli zdjęcie zostało zarejestrowane przez komendę policji lub straży miejskiej na drugim końcu Polski w stosunku do adresu zameldowania kierowcy, sprawa jest przekazywana do właściwej komendy rejonowej. Kierowca na przesłuchaniu powinien przyznać się do winy lub wskazać osobę, która w tym czasie prowadziła samochód. Może też odmówić składania zeznań. Wtedy sprawa trafia do sądu, gdzie może toczyć się bardzo długo.

Przykładowe wyposażenie fotoradaru

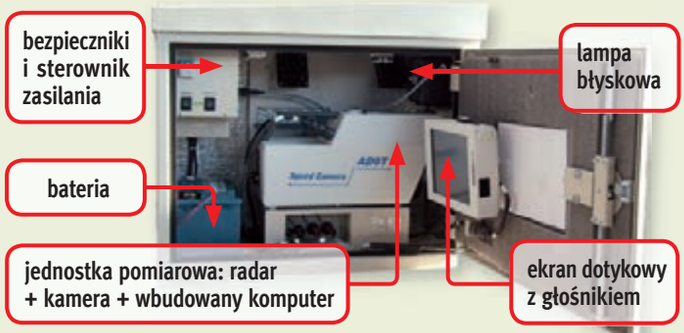

Nie wszystkie fotoradary są tak samo wyposażone. Niektóre modele nie mają na przykład akumulatora i trzeba do nich doprowadzić kabel zasilający. Ponadto co drugi fotoradar na polskich drogach nie ma w środku nic – jest tylko atrapą.

Planowane zmiany

Ze względu na nieskuteczny system karania kierowców postanowiono dokonać zmian w ustawie „Prawo o ruchu drogowym" i wprowadzić nowe metody egzekwowania ograniczeń prędkości. Wraz z podniesieniem wysokości mandatów administracja publiczna uzyska możliwość karania kierowców grzywnami przyznawanymi w drodze decyzji administracyjnej. To pozwoli równocześnie nakładać grzywny na właściciela pojazdu, a niekoniecznie na kierowcę. Ma to usprawnić system, który dzięki współpracy z Centrum Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym (ma dopiero powstać) będzie automatycznie rozpoznawał numery rejestracyjne pojazdów i wysyłał zawiadomienie do właściciela pojazdu. Ten z kolei będzie mógł dobrowolnie poddać się wymierzonej karze lub wskazać osobę kierującą autem. Nowy system ma zacząć działać 1 maja 2010 roku, ale ze względu na problemy legislacyjne termin ten może się opóźnić.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres › **listy@pcformat.pl**

Jak mandat trafia do kierowcy?

1. Samochód przekracza dopuszczalną prędkość.
2. Radar wykonuje pomiar i wykrywa wykroczenie, jednocześnie automatycznie robi zdjęcie.
3. Zakodowane zdjęcie wraz z informacjami o dacie, godzinie i prędkości, z jaką jechał samochód, jest przegrywane z pamięci flash urządzenia przez uprawnionego pracownika lub wysyłane automatycznie do centrum automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym.
4. W centrum odkodowane zdjęcie i dane poddawane są analizie i jest ustalany numer rejestracyjny pojazdu.
5. Dane właściciela pojazdu są wyszukiwane w bazie danych Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców CEPiK.
6. Informacja o zarejestrowaniu zdarzenia wraz z wymierzaną karą jest wysyłana do właściciela pojazdu.
7. Mandat dociera do właściciela.
8. Kierowca przyznaje się i płaci grzywnę albo nie przyznaje się i odmawia płacenia grzywny – wskazuje osobę prowadzącą pojazd w chwili zdarzenia lub sprawa trafia do sądu.

REKLAMA

NOTEBOOK CLEANING KIT, ok. 15 zł

MINI VACUUM, ok. 20 zł

Jak oczyścić notebook

Przykład czyszczenia laptopa podzielimy na trzy etapy: czyszczenie ekranu, klawiatury i obudowy, ponieważ do każdej z tych części musimy zastosować inne środki chemiczne. Zaczniemy od czyszczenia ekranu. Ten element komputera jest szczególnie podatny na zabrudzenia i w dużym stopniu wpływa na komfort pracy. Poza tym, jeśli najpierw wyczyścimy ekran LCD notebooka, to później możemy wykorzystać te same ściereczki do czyszczenia pozostałych elementów komputera. Materiały: bawełniana ściereczka, pianka do plastików (od 10 zł), pianka lub chusteczki do ekranu LCD (np. Media-Tech LCD Clearing Foam, 12 zł), pędzelek, odkurzacz lub puszka sprężonego powietrza (np. Media-Tech Air Duster, około 25 zł).

Czyszczenie ekranu LCD i klawiatury notebooka

Pamiętaj, by po wyczyszczeniu ekranu nie zamykać jego pokrywy, dopóki nie wyczyścisz klawiatury. W przeciwnym wypadku tłuste plamy z klawiatury odbiją się na ekranie.

Ekran

1 Wyłącz notebook, odłącz od niego baterię, żeby zapobiec przypadkowemu włączeniu komputera.

2 Na suchą, bawełnianą lub flanelową ściereczkę nanieś odrobinę pianki do czyszczenia ekranów LCD. Poczekaj, aż tkanina wchłonie część pianki. Przyłóż ściereczkę do ekranu i dokładnie przetrzyj ekran notebooka.

3 Powtórz operację jeszcze dwukrotnie. Pamiętaj, aby nanosić piankę do czyszczenia ekranów na ściereczkę, a nie bezpośrednio na ekran, gdyż nadmiar pianki może przedostać się pod warstwy wyświetlacza i uszkodzić go.

4 Po tych zabiegach powierzchnia ekranu będzie jeszcze wilgotna, więc suchą ściereczką przetrzyj ekran notebooka.

Klawiatura

1 Obróć notebook klawiaturą do dołu. Potrząsaj nim delikatnie, aby wypadły okruchy zgromadzone pod klawiszami.

2 Połóż notebook na stole. Pędzlem dokładnie omieć powierzchnię klawiatury. Następnie sprężonym powietrzem dokładnie przedmuchaj całą powierzchnię klawiatury. Dłoń z pojemnikiem przesuwaj z lewej strony w prawą, żeby nie rozdmuchać zabrudzeń po całej klawiaturze, ale przenieść je na jedną stronę.

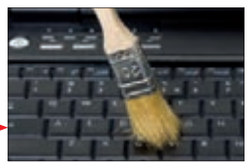

3 Jeśli nie masz sprężonego powietrza, możesz się posłużyć odkurzaczem. Przyłóż do klawiatury końcówkę węża odkurzacza, omieć pod nią pędzlem przestrzeń znajdującą się w zasięgu rury ssącej. Powoli przesuwaj rurę, a wraz z nią pędzel, którym musisz omiatać klawiaturę.

4 Jeśli fragmenty zabrudzenia utknęły pod klawiaturą, będziesz musiał wyjąć niektóre klawisze. W tym celu podważ klawisz płaskim śrubokrętem. Powinieneś usłyszeć lekki trzask, będzie to oznaką, że odczepiło się mocowanie klawisza.

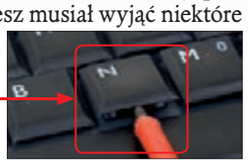

5 Sprawdź, czy ramka mocująca klawisz da się wyjąć. Jeśli można ją łatwo zdemontować, usuń ją – unikniesz wessania jej przez odkurzacz. Jeśli została dobrze przymocowana, pozostaw ją na swoim miejscu.

6 Odkurzaczem i pędzelkiem usuń zabrudzenia spod wyjętego klawisza. Następnie do ramki przyłóż we właściwej pozycji zdemontowany wcześniej klawisz i dociśnij go, by zatrzaski się zapięły.

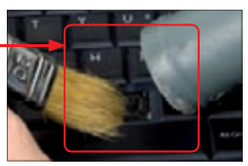

7 Na szmatkę nanieś odrobinę płynu do czyszczenia plastików. Dokładnie przetrzyj klawiaturę. Nadmiar pianki, która znajdzie się w przestrzeniach między klawiszami, usuń za pomocą suchej ścierki i pędzla.

Mycie obudowy komputera przenośnego

Czyszczenie obudowy najlepiej rozpocząć od pokrywy ekranu notebooka.

1 Bezpośrednio na pokrywę obudowy nanieś piankę do czyszczenia plastików. Odczekaj chwilę, aż piana trochę opadnie, i suchą ściereczką przetrzyj pokrywę obudowy notebooka aż do całkowitego wytarcia pianki.

2 Obróć notebook na drugą stronę, byś miał swobodny dostęp do jego spodniej części. Nanieś odrobinę pianki na samą ściereczkę. Poczekaj, aż wchłonie piankę. Taką ściereczką wytrzyj spód notebooka.

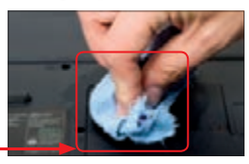

Pamiętaj, że nie wolno pryskać pianką bezpośrednio na obudowę laptopa, ponieważ substancja może się dostać przez otwory wentylacyjne do środka komputera i uszkodzić go.

3 W ten sposób pianką do plastiku przetrzyj całą obudowę komputera. Następnie wytrzyj obudowę suchą ścierką.

Skonstruuj dyfuzor

Dyfuzor to proste urządzenie rozpraszające światło, które skonstruujesz samodzielnie i zamontujesz bezpośrednio na lampie błyskowej aparatu fotograficznego. Budowa dyfuzora nie będzie jednakowa dla każdego typu aparatu. Inny będzie dyfuzor do aparatów kompaktowych, inny do kompaktów z dużym zoomem. W warsztacie pokazujemy konstrukcję dyfuzora do aparatu kompaktowego.

Materiały: butelka z mlecznego plastiku, folia aluminiowa, nożyczki, nożyk tapicerski, linijka, cyrkiel, flamaster, dwustronna taśma klejąca, lutownica transformatorowa lub klej do plastiku, pianka do plastików lub spirytus etylowy, szablon dyfuzora. Szablon korpusu dyfuzora – rysunek zamieszczony na CD.

Jak wykonać korpus dyfuzora

Budowę zacznij od korpusu dyfuzora. Niezbędne będzie wyrysowanie na plastiku szablonu do wycięcia. Możesz skorzystać z szablonu zamieszczonego na dołączonej do wydania płycie CD.

1 Zmierz wielkość lampy błyskowej – jej szerokość i wysokość. Będzie to podstawa do przygotowania otworu dla lampy błyskowej.

2 Przygotuj czystą butelkę z mlecznego plastiku. W naszym przykładzie użyjemy butelki po kefirze. Następnie nożem tapicerskim przetnij ją w dwóch miejscach ■, tak byś mógł uzyskać możliwie wielki arkusz białego plastiku. Przetnij otrzymaną tubę i rozpłaszcz arkusz na stole.

3 Na wewnętrznej powierzchni plastiku odrysuj szablon ■ dla linii cięć dyfuzora. Zacznij od wyznaczenia krawędzi otworu lampy błyskowej. Do wyliczonych wymiarów dodaj po 1–2 mm dla rysowanych linii dyfuzora, tak by ten swoim obrysem obejmował całą lampę błyskową. Linią ciągłą narysuj miejsca cięcia, przerywaną natomiast miejsca zaginania.

4 Wytnij szablon dyfuzora. Następnie do linii przerywanych przykładaj linijkę i lekko nacinaj je nożem tapicerskim. Na koniec zetrzyj wykreślone wcześniej linie.

5 Pozaginaj szablon wzdłuż naciętych linii i posklejaj krawędzie. Możesz do tego użyć kleju lub lutownicy transformatorowej ■. W naszym przykładzie używaliśmy lutownicy.

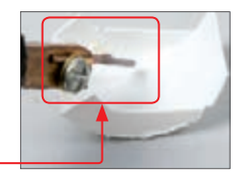

6 Czystym arkuszem drobnoziarnistego papieru ściernego lekko wyrównaj zgrzane krawędzie ■.

Wykonanie odbłyśnika i montaż dyfuzora

Odbłyśnik to element odbijający światło i kierujący je na fotografowany element. Wykonamy go z kawałka plastiku oraz kawałka folii aluminiowej. Następnie gotowy dyfuzor z odbłyśnikiem przykleimy do aparatu za pomocą taśmy dwustronnie klejącej. Nie jest to zbyt praktyczne rozwiązanie, ale konstrukcja aparatu kompaktowego, jego małe wymiary i bliskie sąsiedztwo poszczególnych elementów uniemożliwiają zastosowanie uniwersalnego systemu mocowania.

Odbłyśnik

1 Nożyczkami odetnij nadmiar plastiku z dyfuzora. Linijką zmierz długość jego górnych krawędzi ■. Zgodnie z wymiarami na kawałku plastiku odrysuj szablon dla górnej pokrywy dyfuzora. Pamiętaj o zaznaczeniu linią przerywaną miejsca zgięcia pokrywy.

2 Wytnij pokrywę z arkusza plastiku. Miejsce zgięcia natnij nożem tapicerskim. Następnie wytnij kwadrat z folii aluminiowej. Powierzchnia kwadratu musi być większa od powierzchni otrzymanej pokrywy.

3 Wewnętrzną część pokrywy (tę, która będzie się znajdowała wewnątrz dyfuzora) wysmaruj klejem ■. Do tej powierzchni przyklej wycięty wcześniej fragment folii aluminiowej.

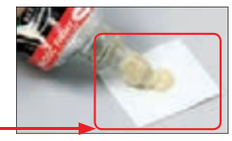

4 Poczekaj, aż klej zespoli folię z pokrywą. Wzdłuż krawędzi pokrywy odetnij nadmiar folii ■. Ścierką zwilżoną w spirytusie lub płynie do czyszczenia plastików wytrzyj wewnętrzną część dyfuzora. Usuniesz zabrudzenia, które mogłeś nanieść podczas montażu.

5 Uzyskane w ten sposób zwierciadło przyłóż do górnej części dyfuzora. Używając kleju lub lutownicy, zespól zwierciadło z korpusem. Efekt końcowy powinien wyglądać mniej więcej tak ■.

6 Papierem ściernym wygładź krawędzie dyfuzora. Usuń też wszystkie zabrudzenia, które mogłeś nanieść podczas montażu.

Montaż dyfuzora

1 Wytnij wąskie paski z taśmy klejącej. Nie ściągając jeszcze folii zabezpieczającej, jeden pasek przyklej bezpośrednio nad lampą błyskową, drugi pod lampą ■.

2 Z przyklejonych pasków zdejmij folię zabezpieczającą. Delikatnie przyklej dyfuzor do pasków, a następnie mocniej go dociśnij. Masz już aparat z dyfuzorem. Możesz przystąpić do wykonywania zdjęć. ■

Dzielenie łącza komórkowego

Komórkowe łącze internetowe można podzielić między kilka domowych komputerów. Wystarczy skorzystać ze specjalnego routera 3G, najlepiej takiego, który ma wbudowany modem komórkowy. Wystarczy włożyć do routera kartę SIM, skonfigurować router i już wszystkie komputery mają, poprzez sieć bezprzewodową (router pełni jednocześnie rolę bezprzewodowego punktu dostępowego), dostęp do internetu. Jest to rozwiązanie najwygodniejsze, ale też – niestety – najdroższe (urządzenie wykorzystane w naszym przykładzie kosztuje ok. 1000 zł). Routery zgodne tylko z niektórymi modelami modemów są tańsze, ale mogą sprawić kłopot ze względu na obsługę tylko nielicznych urządzeń.

Podział łącza komórkowego za pomocą routera 3G

W przykładowym podziale łącza 3G na kilka komputerów wykorzystujemy router Option GlobeSurfer III. Urządzenie wyposażono także w dwa gniazda Ethernet 10/100 Mb/s, co umożliwia podłączenie do routera dwóch komputerów pozbawionych modułów łączności bezprzewodowej. Oprócz tego do opisywanego modelu można także podłączyć flashdysk z danymi oraz słuchawkę telefoniczną.

1 Ustaw router w miejscu, w którym będzie miał najlepszy odbiór sygnału komórkowego, np. na parapecie.

2 Kartę SIM, od dostawcy mobilnego internetu, umieść w gnieździe

w sposób przedstawiony na piktogramie wytłoczonym na obudowie routera obok gniazda. Nie musisz się jednak obawiać, że źle włożysz kartę, gdyż do końca wejdzie ona tylko w przypadku prawidłowego ułożenia.

3 Po umieszczeniu karty SIM w gnieździe routera możesz podłączyć do routera komputery, które nie mają modułów łączności Wi-Fi. Do połączenia wykorzystujesz widoczne na zdjęciu dwa złącza ethernetowe.

4 W tylnej części routera znajduje się tabliczka znamionowa, na której są widoczne dwa istotne parametry: domyślny adres IP – **DEFAULT IP-ADDRESS: 192.168.1.1** oraz domyślna nazwa tworzonej przez ten router sieci Wi-Fi – **DEFAULT SSID: GlobeSurfer**. Pozostałe dane widoczne na tabliczce nie będą potrzebne do konfiguracji łącza.

5 Podłącz router do zasilania i uruchom go. Na ekranie wbudowanym w urządzenie pojawi się informacja, że trwa inicjowanie routera.

6 Podłącz komputer do routera kablem ethernet i uruchom komputer.

7 Aby wywołać panel administracyjny routera, uruchom przeglądarkę internetową i w pasku adresowym wpisz odczytany wcześniej z tabliczki znamionowej adres **IP: 192.168.1.1**

8 Po chwili powinieneś zobaczyć formularz logowania:

– dane dotyczące domyślnego logowania znajdziesz w instrukcji obsługi urządzenia (potem będziesz mógł zmienić domyślne hasło, co jest zresztą zalecane). Po wpisaniu danych kliknij OK.

9 Panel konfiguracyjny routera powinien się wyświetlić w trybie uproszczonym. Wybierz zakładkę

. Następnie w sekcji UMTS podaj nazwę punktu dostępowego dla łącza 3G (tzw. nazwę APN; informację tę powinieneś uzyskać od operatora komórkowego, z którego usługi korzystasz; przykładowo dla usługi iPlus Polkomtela nazwa APN to po prostu „internet"). Jeżeli chcesz, by połączenie z internetem było cały czas utrzymywane, wybierz opcję

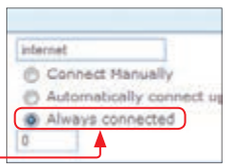

.

10 Jeżeli chcesz, by łącze internetowe było dystrybuowane przez sieć Wi-Fi, w sekcji Wireless zaznacz w polu Wireless: opcję

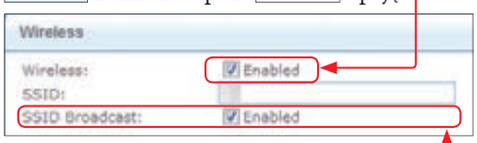

. W polu SSID: wpisz własną, całkiem dowolną, nazwę domowej sieci Wi-Fi. Radzimy pozostawić także zaznaczone pole wyboru SSID Broadcast:, gdyż wtedy nazwa sieci będzie rozgłaszana (tzn. każde urządzenie zdolne do łączenia się z siecią Wi-Fi zobaczy nazwę twojej sieci, jeżeli będzie w zasięgu), ale za to połączenie komputerów z siecią stanie się łatwiejsze.

11 Musisz także zadbać o bezpieczeństwo twojej sieci. W sekcji Security z rozwijanej listy wybierz

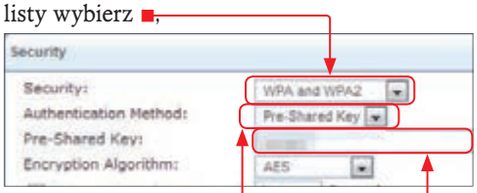

z kolejnej. Następnie w polu tekstowym wpisz klucz dostępu do sieci (musi on pozostać twoją tajemnicą). Na koniec z listy Encryption Algorithm: wybierz AES. Kliknij przycisk OK na dole formularza.

12 Router zostanie uruchomiony ponownie, po czym automatycznie połączy się z internetem. Możesz się już połączyć z siecią Wi-Fi.

Pytania Czytelników

Tym razem zróżnicowanie zagadnień jest spore. Począwszy od kłopotów z telefonem komórkowym, po kolejność dysków twardych w komputerze i błędne wpisy w rejestrze. Mamy też inny problem. Jednemu z czytelników zniknął napęd optyczny z eksploratora Windows, choć jest w BIOS-ie poprawnie rozpoznawany i uruchamia płyty startowe. O dziwo, przyczyną nie jest sprzęt ani niepoprawne wpisy w rejestrze...

Software

Zniknął napęd optyczny

Moja nagrywarka nie jest dostępna w systemie Windows (XP). Nie ma jej ikony, programy do nagrywania w ogóle jej nie widzą. Napęd jednak jest sprawny i widoczny przez BIOS. Co więcej, mogę z niego uruchomić proces instalacyjny Windows XP, zatem jest to wskazówka, że nagrywarka działa poprawnie. Co mogę zrobić w takim wypadku? Chciałbym uniknąć ponownej instalacji systemu Windows. *Robert D*

Najczęstszą przyczyną tego problemu są uszkodzone wpisy rejestru systemu Windows. Do jego rozwiązania niezbędna jest edycja rejestru i usunięcie nieprawidłowych wpisów.

1 Kliknij przycisk Start, a następnie kliknij polecenie Uruchom... . W otwartym oknie w polu Otwórz: wpisz polecenie **regedit**, a następnie kliknij przycisk OK.

2 Po prawej stronie okna nawigacji odszukaj i kliknij następujący podklucz rejestru: **HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Class\{4D36E965-E325-11CE-BFC1-08002BE10318}**. W prawym okienku zaznacz pozycję **UpperFilters**.

3 Jeśli dodatkowo widoczny jest wpis rejestru **UpperFilters.bak**, pozostaw go w postaci nienaruszonej. Kliknij tylko wpis **UpperFilters**. Z menu głównego wybierz Edycja i kliknij polecenie Usuń. Po wyświetleniu monitu o potwierdzenie usunięcia kliknij przycisk Tak.

4 Jeśli wpis rejestru **UpperFilters** nie jest widoczny, zwykle konieczne jest usunięcie wpisu rejestru **LowerFilters**. W prawym panelu okna kliknij pozycję **LowerFilters**. W menu Edycja kliknij polecenie Usuń i potwierdź operację, klikając przycisk Tak w otwartym okienku.

5 Zamknij edytor rejestru i uruchom komputer. Napęd powinien już być widoczny.

Software

Dlaczego brakuje dźwięku?

Wymieniłem płytę główną w moim komputerze na nową, ponieważ stara płyta się spaliła. Moja poprzednia płyta to MSI 848P Neo. Mam problem, kiedy chcę odtworzyć piosenkę na komputerze, ponieważ pojawia się komunikat. Nową, identyczną płytę kupiłem na aukcji Allegro. Dźwięk nie działa, chociaż instalowałem już dużo sterowników. Nic nie pomaga. Na stronie producenta też już próbowałem. *Michał*

1 Wejdź do BIOS-u i sprawdź, czy karta muzyczna jest aktywna. Przejdź do menu Integrated Peripherals, a następnie do pozycji Onboard Audio Controller. Tam powinna widnieć wartość [Enabled]. Jeśli jest [Disabled], zmień ją. Zapisz zmiany w BIOS-ie i uruchom komputer.

2 W panelu sterowania systemu Windows kliknij ikonę Dodaj lub usuń programy. W otwartym oknie zaznacz sterowniki karty dźwiękowej i kliknij przycisk Usuń.

3 Z internetu pobierz plik **[KB888111.exe]**. Zmień jego rozszerzenie na **.zip**. Potem wypakuj pliki do dowolnie wybranego katalogu.

4 Kliknij Start i kliknij *prawym* przyciskiem myszki Mój komputer. Z menu kontekstowego wybierz Właściwości. W otwartym oknie przejdź do zakładki Sprzęt i kliknij przycisk Menedżer urządzeń.

5 W nowo otwartym oknie odszukaj opcję Nieznane urządzenie PCI. Kliknij ją *prawym* przyciskiem myszy i z otwartego menu wybierz opcję Aktualizuj sterownik...

6 W pierwszym oknie zaznacz Nie, nie tym razem i kliknij Dalej >. W dalszym kroku zaznacz opcję Zainstaluj z listy lub określonej lokalizacji i kliknij Dalej >. Odznacz opcję: Przeszukaj nośniki wymienne (dyskietka, dysk CD-ROM...) i zaznacz Uwzględnij tę lokalizację w wyszukiwaniu:. Kliknij przycisk Przeglądaj... i wskaż katalog, do którego rozpakowałeś sterowniki z pliku **KB888111.exe**. Zainstaluj teraz sterowniki karty dźwiękowej.

REKLAMA

SKP®
Super Księga Podatkowa
Znany od 15 lat, ceniony na rynku kompletny program dla:
MAŁYCH I ŚREDNICH FIRM
oraz
BIUR RACHUNKOWYCH
PTE
Program posiada rekomendację POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO
60-dniowa pełna wersja
SPRAWDŹ
www.KsiegaPodatkowa.pl
Bezpłatna Aktualizacja w roku 2010
...a po godzinach
SUDOKU KAKURO POSTRZEGANIE PAMIĘĆ SZYBKIE CZYTANIE
www.akademia-umyslu.edu.pl

PC Format

Adres redakcji:
04-028 Warszawa, al. Stanów Zjednoczonych 61a
tel. 022 5163630, faks 022 5163637
www.pcformat.pl, e-mail: redakcja@pcformat.pl

Redaktor naczelny:
Ewa Hutny
Dyrektor artystyczny:
Robert Dobrzyński
Sekretarz redakcji:
Elżbieta Kozakiewicz-Pomianowska

Zespół:
AKTUALNOŚCI|TELEKOMUNIKACJA|TECHNOLOGIE
Dorota Skalska (szef działów), Maciej Płochocki, Jan Zieliński;
HARDWARE – Artur Wyrzykowski (szef działu), Sebastian Krężel, Mateusz Zawadzki;
SOFTWARE|INTERNET – Dariusz Hałas (szef działów), Paweł Bijata;
E-PUBLIKACJE – Sebastian Malinowski (szef działu, CD-ROM), Krzysztof Kozłowski (WWW);
WYDANIA SPECJALNE – Dorota Skalska

DTP: Dariusz Słowik (grafik), Artur Gąsiorek, Katarzyna Gęborys, Małgorzata Wyrwicz (korekta)

Zdjęcia: Zbigniew Paluch, materiały własne firm

Recepcja: Małgorzata Dembowska, tel. 022 5163630

Adresy e-mailowe pracowników redakcji:
imie.nazwisko@pcformat.pl

Współpracownicy: Marcin Bieńkowski, Mateusz Nosel, Zbigniew Paluch, Agnieszka Serafinowicz, Tomasz Zieliński

Pytania i reklamacje dotyczące płyt CD:
Sebastian Malinowski, tel. 022 5163620
e-mail: reklamacje@pcformat.pl

Wydawca:
Wydawnictwo Bauer
Sp. z o.o., Sp.k.
ul. Motorowa 1
04-035 Warszawa

Prezes: Witold Woźniak
Wiceprezes: Tomasz Namysł
Dyrektor wydawniczy: Zbigniew Bański
Dyrektor finansowy: Andrzej Choynowski
Dyrektor ds. produkcji: Janusz Iwanowski
Dyrektor ds. kolportażu: Maria Kardas

Numery archiwalne PC Formatu można kupić w wydawnictwie po upływie 60 dni od ukazania się danego wydania na rynku.
Kontakt:
Dział Prenumeraty, tel. 022 5170531,
faks 022 5170530, e-mail: prenumerata@bauer.pl
Dział Kolportażu, tel. 022 5170210

Dyrektor Biura Reklamy: Marcin Gudowicz
Dział Reklamy Pism Komputerowych:
Magda Milewska (dyrektor), tel. 022 5163173
Lidia Ukleja (kierownik), tel. 022 5163502
Zespół Działu Reklamy Pism Komputerowych:
Marta Burzyńska, tel. 022 5163172
Jakub Cudek, tel. 022 5163550
Agata Myśluk, tel. 022 5163433
Adresy e-mailowe pracowników biura reklamy:
imie.nazwisko@bauer.pl

Promocja: Joanna Korwin-Kijuć,
e-mail: joanna.kijuc@bauer.pl

Druk: Drukarnia wydawnictwa Bauer Sp. z o.o., Sp.k. w Ciechanowie

Copyright: Wydawnictwo Bauer Sp. z o.o., Sp.k.
ul. Motorowa 1, 04-035 Warszawa

Wydawnictwo Bauer należy do Izby Wydawców Prasy.

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo do skracania i redagowania tekstów.

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Wszystkie nazwy handlowe i towarów występujące w piśmie są zastrzeżonymi znakami towarowymi lub nazwami zastrzeżonymi odpowiednich firm i zostały użyte wyłącznie w celach informacyjnych. Kopiowanie i rozpowszechnianie materiałów zawartych w piśmie w jakiejkolwiek formie jest zabronione.
ISSN 1640–7776

Wydawnictwo Bauer ostrzega P.T. Sprzedawców, że sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych pisma po innej cenie niż wydrukowana na okładce jest działaniem na szkodę wydawcy i skutkuje odpowiedzialnością karną i cywilną.

Software

Obrócony obraz

W numerze 8/2009 PC Formatu zamieściliście płytę DVD ze starymi grami. [...] jedna z gier zmieniła ustawienia ekranu, tzn. obraz przekręcił się o 90 stopni. Nie mogę znaleźć nigdzie w ustawieniach, jak „przekręcić" obraz do pierwotnego wyglądu. Uruchomiłem tę płytkę na laptopie ASUS z Vista Basic. Próbowałem uruchomić przywracanie systemu z ostatnimi dobrymi ustawieniami, ale to nie pomogło (przywracanie systemu się nie powiodło). Nie wiem, co mam zrobić. Nie wiedziałem nawet, że można ustawić ekran w ten sposób. *Paweł Osrowski*

Jest mało prawdopodobne, by to sama gra obróciła ekran o 90 stopni. Z reguły użytkownik sam, przez przypadek zmienia to ustawienie odpowiednią konfiguracją klawiszy (np. naciskanych w ferworze walki). Ekran można łatwo przywrócić do stanu pierwotnego, zmieniając ustawienia w sterownikach karty graficznej. Poza tym warto wyłączyć skrót klawiaturowy, by w przyszłości sytuacja się nie powtarzała. Ponieważ nie znamy twojego modelu notebooka, nie jesteśmy w stanie pokazać, jak wykonać tę procedurę dla twojej karty graficznej. Dlatego prezentujemy ją dla karty graficznej Intela. Operacja dla twojej karty wygląda podobnie, choć funkcje będą miały nieco inne nazwy i mogą znajdować się w innym miejscu.

1 Naprowadź kursor myszy na zasobnik systemowy. Kliknij lewym przyciskiem myszy ikonę sterownika karty graficznej. Z otwartego menu wybierz Właściwości grafiki....

2 W otwartym oknie przejdź do zakładki **Ustawienia ekranu**. W sekcji **Rotacja** zaznacz opcję i kliknij przycisk Zastosuj. Ustawienia obrazu powinny powrócić do poprawnego stanu.

3 Aby uniknąć powtórzenia się sytuacji, odznacz opcję Włącz rotację. Przejdź do zakładki **Klawisze dostępu** i odznacz opcję.

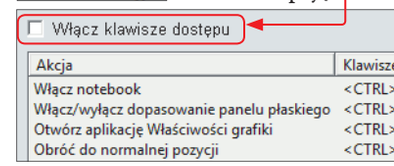

Kliknij przycisk OK. Teraz nie będzie możliwości przypadkowego obrócenia obrazu.

Sprzęt

Nowy dysk jako pierwszy

Mam komputer Windows XP z dyskiem 10 GB. Kupiłem i zamontowałem dysk 250 GB. Co zrobić, żeby nowy dysk pracował jako pierwszy. W BIOS-ie jest takie ustawienie:
STANDARD CMOS FEATURES
IDE CHANNEL O MASTER [SAMSUNG]--stary dysk 10 GB
IDE CHANNEL O SLAVE [NONE]
IDE CHANNEL 1 MASTER [NONE]
IDE CHANNEL 1 SLAVE [ASUS]-napęd-CD-ROM
IDE CHANNEL 2 MASTER [BARRAKUDA] -nowy dysk 250 GB *Leszek S.*

W tym przypadku BIOS nie ma nic do rzeczy. Niezbędne jest przekonfigurowanie podłączeń dysków twardych do płyty głównej. Należy wyłączyć komputer i odłączyć od niego wszystkie przewody. Następnie trzeba odkręcić i zdjąć pokrywy obudowy komputera. Odszukaj przewód IDE podłączony do gniazda oznaczonego jako IDE 0 (lub EIDE0 lub PATA0). Odłącz od tego gniazda przewód komunikacyjny. Odłącz też kabel komunikacyjny podłączony do gniazda EIDE2 i podłącz go do gniazda oznaczonego jako EIDE0. Kabel komunikacyjny odpięty od pierwszego gniazda EIDE podłącz z kolei do gniazda EIDE2. Teraz dysk twardy będzie rozpoznawany jako dysk pierwszy. Oczywiście, jeśli nie ma na nim zainstalowanego systemu, komputer nie wystartuje, dlatego konieczne będzie zainstalowanie na nim systemu operacyjnego.

Sprzęt

Czego chce BIOS

Kiedy włączam mój komputer, pokazuje się okno z napisami po angielsku. Na końcu jest napisane, że w celu uruchomienia Windows muszę nacisnąć F1 i później już normalnie startuje. Co może być powodem takiego zachowania komputera? *Mariusz Waleska*

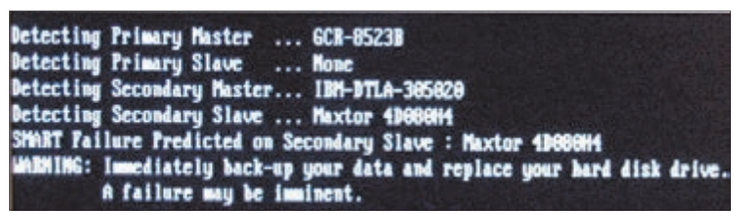

Na dołączonym screenie widać, że pojawiają się problemy z drugim dyskiem twardym w komputerze (dyskiem Maxtor). System monitoringu stanu dysków twardych informuje, że dysk zaczyna szwankować, co może spowodować utratę zgromadzonych na nim danych. Warto zrobić kopię bezpieczeństwa, zanim całkowicie odmówi współpracy. Jeśli nie masz w tej chwili możliwości wykonania backupu danych, odłącz dysk od zasilania do czasu zdobycia dysku twardego, na który będziesz mógł przegrać wszystkie dane z dysku Maxtor. Możesz spróbować zamienić przewód komunikacyjny na inny, choć szanse na poprawę są bardzo małe, ponieważ do tej samej taśmy są podłączone dwa dyski twarde. Spróbuj za to podłączyć dysk do pierwszego kanału IDE (np. zamiast napędu optycznego). Jeśli po takim zabiegu komputer będzie się uruchamiał poprawnie, będzie to wskazywało na niezgodność między dyskami twardymi. Jeżeli nadal będzie się pojawiał opisany problem, będzie to wskazywało na uszkodzenie dysku twardego. Wtedy jego całkowite odłączenie powinno wyeliminować przestoje przy uruchamianiu komputera.

PC Format prenumerata

Temat numeru

Rozwiązania najważniejszych zagadnień dotyczących komputerów

Praktyczne porady

Opisy krok po kroku, co należy zrobić, aby uzyskać zamierzony efekt pracy na komputerze

Testy porównawcze

Przejrzyste opisy i profesjonalne tabele z wynikami testów sprzętu i oprogramowania

Płyta CD

Kilkadziesiąt przydatnych programów, w tym pełne wersje komercyjne

12 wydań PC Format + program InternetSecurity 2009 w cenie 72 zł

(dla pierwszych 300 osób)

G Data InternetSecurity

to antywirus wzbogacony o firewall, antyspam, filtr stron internetowych oraz doskonały moduł kontroli rodzicielskiej.

Pełna wersja OEM z darmową aktualizacją do wersji 2010.

12 wydań PC Format + 12 wydań CD Action w cenie 166,80 zł

Zasady prenumeraty

1. Prenumerata realizowana jest za pośrednictwem Poczty Polskiej, każde wydanie wysyłane jest listem ekonomicznym. Termin pierwszej wysyłki uzależniony jest od terminu złożenia zamówienia.
2. Wpłaty za zamówienie dokonują Państwo po otrzymaniu z wydawnictwa imiennego druku wpłaty.
3. Pytania i reklamacje dotyczące zamówienia i jego realizacji: tel: 22 5170531, e-mail:prenumerata@bauer.pl
4. Reklamacje płyt CD: tel: 22 5163620, e-mail: reklamacje@pcformat.pl
5. Prosimy o pisemną zgodę na przetwarzanie danych adresowych w celu realizacji zamówienia oraz do celów marketingowych wydawnictwa Bauer Sp. z o.o., Sp.k. Zachowują Państwo prawo wglądu do swoich danych oraz możliwość ich poprawy.

Prenumeratę możesz zamówić: • **na stronie** http://prenumerata.bauer.pl • **e-mailem** na adres prenumerata@bauer.pl • **telefonicznie**, dzwoniąc na numer 022 517 50 55

Reset :-)

Tańczący płyn

Słyszałeś o nanotechnologiach, ale z trudem wyobrażasz sobie te małe cząsteczki, które dzięki nim powstają? Pobaw się ferrofluidem. Jest to ciecz zawierająca bardzo małe cząsteczki ferromagnetyczne o wielkości ok. 10 nanometrów (0,00001 mm). To im ferrofluid zawdzięcza swoje wyjątkowe właściwości. Gdy znajduje się w polu magnetycznym, w zależności od jego siły płyn przybiera ciekawe kształty. Możesz je nawet wprawić w ruch. Substancja jest dostarczana w butelce 10 ml. Pojemność ta wystarcza na wielogodzinną zabawę. Dołączona pipetka pozwala bez trudu umieścić ciecz z powrotem w butelce.

www.2future.pl

Ekstremalny filmowiec

Uprawiasz sport ekstremalny i chcesz zarejestrować swoje wyczyny, by opublikować je w sieci? Predator VX360 to kamera idealna do kręcenia filmów w mało sprzyjających warunkach, np. podczas spływu pontonem rwącą rzeką. VX360 jest wodoodporna. Producent zapewnia, że można nią nagrywać obraz, znajdując się do 3 metrów pod wodą. Obudowa kamery jest na tyle wytrzymała, że urządzenie będzie działało, nawet jeśli operator uderzy nim o skały. I nie trzeba trzymać kamery w ręku, bo można ją przymocować do ciała. VX360 składa się z dwóch części: jednostki rejestrującej i kamery. Pierwszą, wyposażoną w 2,4-calowy wyświetlacz LCD oraz duże przyciski, mocuje się wokół ramienia; natomiast kamerę – wokół głowy. Rozdzielczość obrazu, nagrywanego z szybkością 18 klatek na sekundę, to 640x533. Gadżet kosztuje blisko 2000 zł.

www.predatorworld.co.uk

KONKURS ROZSTRZYGNIĘTY!

Dziękujemy za licznie nadesłane zdjęcia waszych stanowisk pracy. Redakcja po długiej naradzie przyznała pierwszą nagrodę czytelnikowi: jakub_orzol za interesujący układ monitorów i artystyczny nieład, oraz wyróżnienie dla cornus_2 za multifunkcjonalne stanowisko pracy. Obaj czytelnicy otrzymają zestawy do czyszczenia komputerów i stanowisk pracy, ufundowane przez firmę Media-Tech.

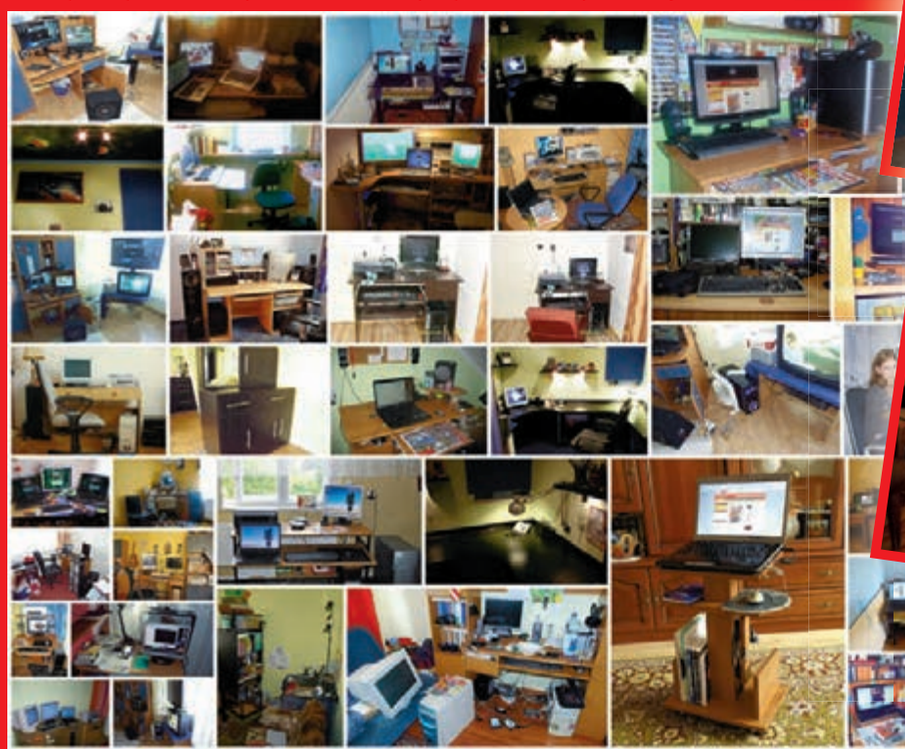

1 jakub_orzol

2 cornus_2

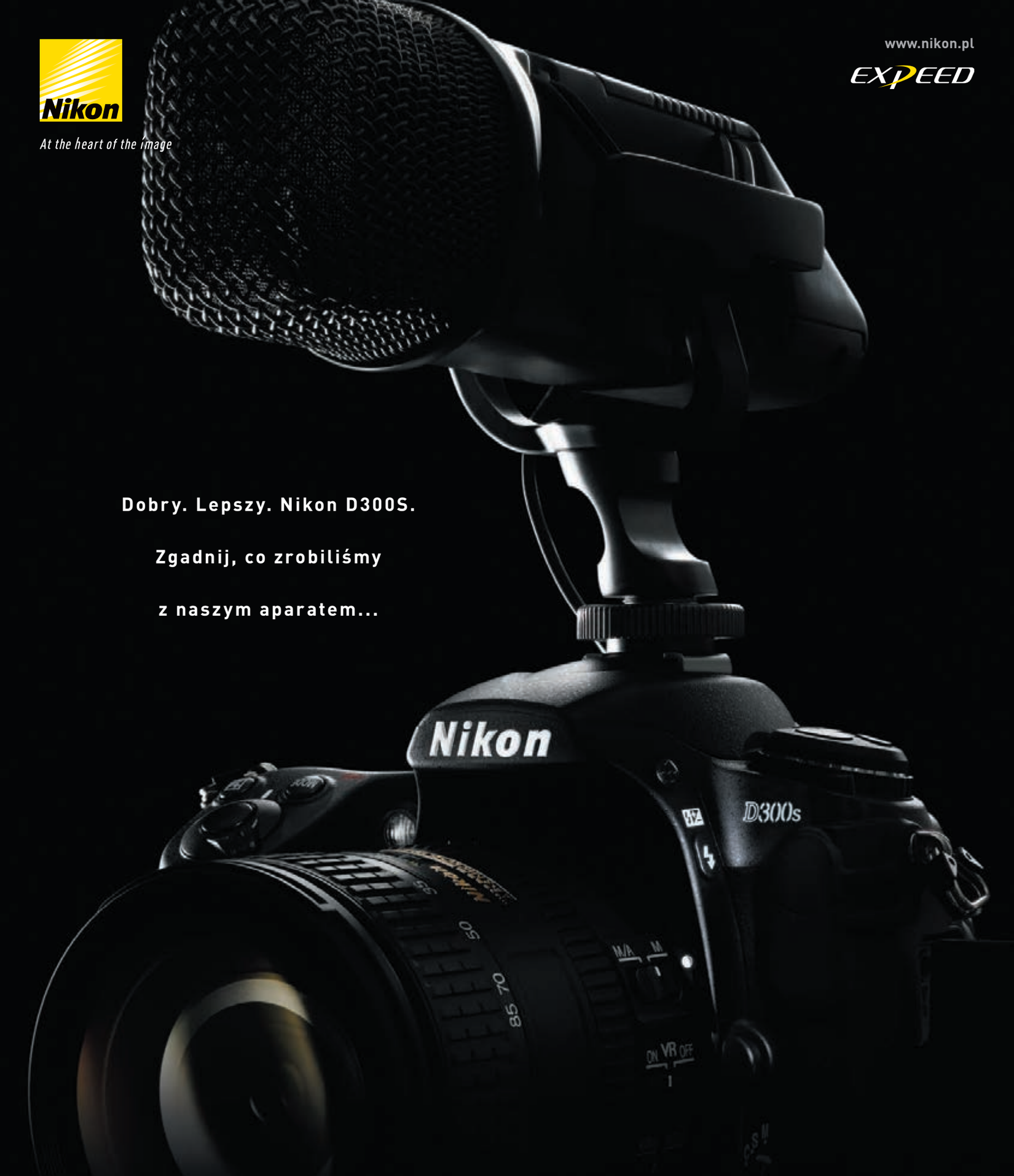

Nikon D300S. Format DX. Rozdzielczość 12,3 milionów pikseli. Film w jakości HD. Dźwięk stereo. Podwójne gniazdo kart. 7 klatek na sekundę.

D300s

Ulepszenie wiodącego w swej klasie aparatu D300 nie było łatwym zadaniem, ale udało się: dodaliśmy kręcenie filmów D-movie w jakości HD, **nagrywanie dźwięku stereo** (przez osobny mikrofon stereo), prędkość fotografowania do 7 klatek na sekundę, dwa gniazda kart pamięci, karty pamięci w formacie CF i SD - a wszystko to w znanym już niewielkim, lekkim korpusie. Udoskonaliliśmy najlepsze. **Witamy w świecie Nikon.**

SID łączy.
Ty wygrywasz!

SID połączy wszystkich i wszystko.

Już jest. Przyleciał. Prosto z planety nowoczesnych technologii, bezprzewodowego dostępu i bezkompromisowych połączeń. Teraz wyrusza w podróż po Polsce. Przed nim kilkanaście miast i wiele niezapomnianych przygód. Z masą nagród od D-Linka wkręci nas do wspólnej zabawy. SID ma łączyć i SID połączy.

Po relacje z przygód i informacje
o konkursach zaglądaj na: **sid.dlink.pl**

D-Link®